

POROČILO O SPREMLJANJU

ANALIZA IZVAJANJA IN SPREMLJANJA PROGRAMOV ANDRAGOŠKEGA USPOSABLJANJA IN SPOPOLNJEVANJA V LETU 2022

Andragoški center Slovenije, 2023

POROČILO O SPREMLJANJU

ANALIZA IZVAJANJA IN SPREMLJANJA PROGRAMOV ANDRAGOŠKEGA USPOSABLJANJA IN SPOPOLNJEVANJA V LETU 2022

Avtorice poročila:

mag. Zdenka Birman Forjanič, Neda Đorđević, mag. Karmen Rajar

Pri pripravi poročila so še sodelovale:

dr. Nevenka Bogataj, mag. Andreja Dobrovoljc, Vera Mlinar, Jasmina Orešnik Cunja,
Urška Pavlič, Petra Šmalcelj, Natalija Žalec, spec. in MAEd (UK)

Obdelava zbirnikov evalvacijskih vprašalnikov:

mag. Zdenka Birman Forjanič, Neda Đorđević, mag. Karmen Rajar, Eva Šefic

Urednica in oblikovanje: Neda Đorđević

Jezikovni pregled: Besedilo ni lektorirano

Naslovnica: <https://www.canva.com>

Objava: <https://izobrazevanje.acs.si/knjizna-polica>

Kraj in čas izdaje: Ljubljana, junij 2023

Pripravo poročila je omogočilo Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje.

KAZALO

UVOD	7
I. METODOLOGIJA ZBIRANJA PODATKOV O UDELEŽENCIH IN ZADOVOLJSTVU Z IZPELJANIMI PROGRAMI	8
1. Metodologija zbiranja podatkov in evalvacijskih vprašalnikov s spletnimi orodjem za anketiranje 1KA	9
1.1. Uvod	9
1.2. Zbiranje podatkov	9
1.3. Predstavitev evalvacijskega vprašalnika	9
2. Metodologija zbiranja podatkov in evalvacijskih vprašalnikov v okviru sistema KATIS	11
2.1. Uvod	11
2.2. Zbiranje podatkov	11
2.3. Predstavitev evalvacijskega vprašalnika	12
3. Metodologija zbiranja podatkov v sklopu spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS	12
3.1. Uvod	12
3.2. Podatki o udeležencih	13
3.3. Podatki o izvedbah programov	13
II. ANALIZA PODATKOV O VKLJUČENIH UDELEŽENCIH IN IZVEDENIH PROGRAMIH ANDRAGOŠKEGA USPOSABLJANJA IN SPOPOLNJEVANJA	15
4. Analiza podatkov o vključenih udeležencih v programe andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja	15
5. Analiza podatkov o izvedenih programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja	26
III. ANALIZA PROGRAMOV, FINANCIRANIH IZ RAZLIČNIH VIROV	34
6. Analiza programov, financiranih iz javnih virov	34
6.1. Splošno andragoški programi	34
6.2. Izvedbe programov usposabljanja in spopolnjevanja v okviru drugih nalog	41
6.3. Programi za posebne andragoške vloge	48
7. Analiza programov, financiranih iz projektov ESS	73
7.1. Uvod	73
7.2. Predstavitev podatkov in analiza evalvacijskih vprašalnikov	76
7.2.1. Projekt Razvoj kompetenc strokovnih delavcev 2016–2022	76
7.2.2. Projekt Kompetence strokovnih delavcev 2018–2022	77
7.2.3. Projekt Svetovanje zaposlenim 2016–2022	85
8. Analiza programov, financiranih iz mednarodnih projektov	87
9. Analiza programov, financiranih iz tržnih virov	89
9.1. Uvod	89
9.2. Predstavitev podatkov	89
9.3. Analiza evalvacijskih vprašalnikov	92
IV. STROKOVNA IN IKT PODPORA IZOBRAŽEVALNI DEJAVNOSTI ACS	97
10. Postopki priznavanja že pridobljenega znanja	97
11. Nova spletna stran Andragoško spopolnjevanje	100
12. Novi modul Moj video v okviru spletnega portala MOJ ACS	102
13. Nova programa andragoškega spopolnjevanja v spletni Programoteki AS	103
14. Izdana potrdila ACS o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju	104
15. Organizacija in strokovno mentorstvo študentom, ki na ACS opravljajo študijsko prakso ter predstavitve izobraževalne dejavnosti domačim in tujim delegacijam	106
V. UGOTOVITVE IN PREDLOGI ZA NADALJNI RAZVOJ	108

UVOD

Informacije o tem, kako so bili udeleženci zadovoljni z udeležbo v programih usposabljanja in spopolnjevanja, so neprecenljive vrednosti, saj pripomorejo k boljšemu načrtovanju, nadaljnjem oblikovanju in izvajanju izobraževalnih programov. Vsi si prizadevamo, da bi bil prispevek izobraževanja zaposlenih k uspešnosti organizacije čim večji, za dosego tega cilja pa je treba spremljati in vrednotiti njegove rezultate.

Za Andragoški center Slovenije je analiza o zadovoljstvu udeležencev ključnega pomena. Z njo pridobivamo mnenja o tem, kako so udeleženci zadovoljni z našo izobraževalno ponudbo, kako so zadovoljni s posameznimi vsebinami v naših programih, pa tudi, ali so dovolj informirani in seznanjeni z dejavnostjo našega centra.

Pri razvoju programov poskušamo v čim večji meri upoštevati izražene potrebe po andragoškem usposabljanju in spopolnjevanju, zato so naši programi naravnani tako, da udeleženci v njih pridobivajo praktične spretnosti ter izmenjujejo izkušnje in dobre prakse z drugimi izobraževalci odraslih. Številni naši programi so zasnovani na akcijskem učenju, saj menimo, da je prav razmišljujoči praktik najboljše zagotovilo za kakovostno izpeljavo ter dobre rezultate in učinke izobraževanja odraslih. Pri tem sledimo tudi trendom na področju izobraževanja odraslih in skušamo v programe vključevati celovit in interdisciplinaren pristop k pridobivanju znanja, sposobnosti in veščin, potrebnih tudi za trajnostno prihodnost, za spremembo vrednot, vedenja in življenjskih navad (npr. poleg poznavanja osnovnih pojmov, načel in koncepta trajnosti uveljaviti tudi vzgojo in izobraževanje za trajnostni razvoj v izobraževanju odraslih).

Zaposleni na ACS skrbimo tudi za lastno strokovno usposobljenost in stalno spopolnjevanje v stroki. Ravno tako se zavedamo pomembnosti trajnostne prihodnosti, zato smo vidik trajnosti vključili v pogovore o temeljnih strateških usmeritvah kot pomemben vidik kakovosti našega dela. Rezultati teh razprav v tem in prihodnjem letu bodo novo poslanstvo, vrednote in vizija ACS.

V dokumentu podrobneje predstavljamo delo, ki smo ga opravili in vam v branje ponujamo poročilo o izvajanju in spremljanju programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja v letu 2022. Razdelili smo ga v 5 glavnih poglavij: na začetku predstavljamo metodologijo zbiranja podatkov o udeležencih in o zadovoljstvu z izpeljanimi programi, v nadaljevanju pa analiziramo podatke o vključenih udeležencih in izvedenih programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja. V osrednjem, tretjem poglavju glede na različne vire financiranja (javni, projekti ESS, mednarodni in tržni viri) podrobneje predstavimo izpeljane programe usposabljanja in spopolnjevanja in analizo evalvacijskih vprašalnikov. V poglavju Strokovna in IKT podpora izobraževalni dejavnosti ACS predstavljamo podatke o izpeljanih postopkih priznavanja že pridobljenega znanja ter novo spletno stran Andragoško spopolnjevanje. V portalu MOJ ACS je za zaposlene ACS dostopen novi modul Moj video, kjer se nahajajo urejeni videoposnetki z internih usposabljanj, ki smo jih izpeljali na daljavo.

Predstavljamo tudi nova programa v spletni Programoteki AS. Poglavlje zaključimo s podatki o številu izdanih potrdil ACS, ki predstavlja število usposobljenih strokovnih delavcev, ter organizacijo in izvedbo strokovnega mentorstva študentom, ki na ACS opravljajo študijsko prakso ter predstavitev izobraževalne dejavnosti domačim in tujim delegacijam.

V sklepnem poglavju povzemamo temeljne ugotovitve poročila, opravljen pa je bil tudi razmislek glede predlogov in možnosti za nadaljnji razvoj na posameznih nalogah, ki jih opravljamo.

Avtorice poročila

I. METODOLOGIJA ZBIRANJA PODATKOV O UDELEŽENCIH IN ZADOVOLJSTVU Z IZPELJANIMI PROGRAMI

Že vrsto let imamo razvit sistem spremljanja usposabljanja in spopolnjevanja, kjer s pomočjo metode sprotne spremljanja z zbiranjem mnenj udeležencev o zadovoljstvu z izpeljanimi programi andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja ugotavljamo njihovo zadovoljstvo. Udeleženci ob zaključku vsakega izobraževanja izpolnijo spletni evalvacijski vprašalnik, s katerim ugotavljamo vsebinsko in izvedbeno ustreznost naših programov.

Programne spremljamo s pomočjo različnih metodoloških instrumentov, vsak od njih pa ima svoje zahteve, zato jih delimo v štiri glavna področja:

- programi v okviru redne letne dejavnosti (vključeni so programi splošnega andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja ter programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu),
- programi, ki jih izpeljujemo v okviru projektov ESS,
- programi, ki jih izpeljujemo v okviru mednarodnih projektov in
- programi v okviru tržne dejavnosti.

Podatke o zadovoljstvu udeležencev z izpeljanimi programi pridobivamo na podlagi različnih vprašalnikov:

- s [spletnim orodjem za anketiranje 1KA](#) in
- v okviru [sistema KATIS](#) – Katalog programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja, s katerim upravlja Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju MIZŠ).

Primerjalna analiza med vprašalniki, ki smo jih uporabili pri programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja in smo jo opravili v letih 2019-2021, je pokazala, da so udeleženci v nekaterih programih usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu¹ izpolnjevali vsebinsko nekoliko spremenjen vprašalnik, ki pa je še vedno zajemal vse navedene sklope. Razlika je bila v tem, da so bila pri posameznih sklopih vprašanja zapisana nekoliko drugače oz. je bilo nekaj vprašanj združenih v eno. Nekatera vprašanja so bila izpuščena, saj so koordinatorji programov ocenili, da niso potrebna, nekaj vprašanj je bilo dodanih². Prav zaradi tega smo v obstoječi vprašalnik vključili nekaj skupnih vprašanj, ki nam bodo v pomoč pri pripravi letne analize zadovoljstva z izpeljanimi usposabljanji in spopolnjevanji.

Evalvacijo v sklopu sistema KATIS smo uporabljali pri programih, ki smo jih izpeljali v okviru projekta ESS [Krepitev kompetenc strokovnih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2018 do 2022](#) (v nadaljevanju Kompetence strokovnih delavcev 2018-2022). Določena je s strani MIZŠ in je za vse programe enaka. Vprašalnik vsebuje vprašanja večinoma zaprtega tipa oz. lahko udeleženci izrazijo stopnjo strinjanja s pomočjo 9-stopenjske ocenjevalne lestvice v zvezi z vnaprej ponujenimi trditvami.

¹ Gre za programe s področja neformalnega izobraževanja, kakovosti, pismenosti, svetovanja in vrednotenja.

² Dodana so bila predvsem vprašanja, ki so se nanašala na zadovoljstvo s predavatelji, njihovimi prispevki na delavnici, na vsebine, ki jih ocenjujejo kot najbolj zanimive, vsebine, ki so jih pogrešali, pa bi jih potrebovali pri svojem delu, ipd.

Podatke o udeležencih zbiramo s pomočjo e-prijavnice, ki se nahaja na karticah razpisanih programov usposabljanja in spopolnjevanja. Te so objavljene na spletni strani Andragoško spopolnjevanje - AS v koledarju napovedanih izobraževalnih dogodkov. Podatke imajo udeleženci na vpogled v svojih profilih v okviru spletnega portala [Moj ACS spopolnjevanje](#)³. Ob potrditvi e-prijavnice s strani organizatorja se podatki prenesejo v interno [spletno aplikacijo v podporo izobraževalni dejavnosti ACS](#). Z e-prijavnico pridobimo tudi demografske podatke ter podatke o tem, v katere programe ACS so se vključili in za katere so pridobili potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju.

1. Metodologija zbiranja podatkov in evalvacijskih vprašalnikov s spletnim orodjem za anketiranje 1KA

1.1. Uvod

1KA je odprtokodna aplikacija, ki omogoča storitev spletnega anketiranja. Razvoj poteka na Centru za družboslovno informatiko Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani. Storitve spletnega anketiranja 1KA je možno uporabljati brezplačno, glavne prednosti so hitrost, zmogljivost, podpora pri razvoju vprašalnika, konceptualizaciji strukturiranja (pogoji, bloki, gnezdenja), upravljanju s podatki ter v integraciji naprednih statističnih analiz.

Spletno orodje za anketiranje Arnes 1KA uporabljamo za analizo zadovoljstva z izpeljanimi programi za programe, ki jih izpeljujemo v okviru redne in tržne dejavnosti.

S 1. julijem 2020 so orodje za spletno anketiranje 1KA za študente, raziskovalce, učitelje, dijake in druge z Arnes AAI računom oziroma digitalno identiteto preselili na domeno [Arnes 1KA](#). Vsem, ki imajo AAI račun, še naprej omogočajo brezplačno uporabo in brez omejitev. Za nas to predstavlja novost, saj lahko sedaj uporabljamo tudi funkcijo Vabilo, preko katerega lahko sledimo izpolnjevanje evalvacij.

Ravno tako z AAI računom 1ka mogoča, da za obveščanje udeležencev o izpolnjevanju anket njihove e-naslove skopiramo v vabilo in ga pošljemo, organizator pa prejme povratno sporočilo, ko je anketiranec izpolnil anketo. Ankete so anonimne in odgovorov ni mogoče povezati z anketirancem.

Za vse zaposlene, ki so želeli pridobiti dostop do Arnes 1KA, smo uredili osebne račune AAI.

1.2. Zbiranje podatkov

V analizo smo vključili podatke evalvacij 56 izvedb andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja. Udeleženci so svojo oceno oddali preko evalvacijskega vprašalnika na spletnem portalu Arnes 1KA.

1.3. Predstavitev evalvacijskega vprašalnika

Evalvacijski vprašalnik, ki ga uporabljamo pri redni in tržni dejavnosti ter v okviru mednarodnih projektov, smo v letu 2021 posodobili oz. prilagodili glede na izvedbe na daljavo, in sicer smo

³ Povezava do portala MOJ ACS se nahaja na spletni strani Andragoško spopolnjevanje (AS), od koder registrirani udeleženci dostopajo do svojih računov oz. profilov. Pred tem je portal deloval samostojno, konec leta 2022, ko smo odprli nove spletne strani AS, smo portal povezali s koledarjem razpisanih izvedb.

pripravili vprašalnik z ločenimi vprašanji za izvedbe v živo (v prostorih ACS ali izven) in za izvedbe na daljavo (v Zoom/Teams in v kombinaciji samostojnega učenja ali dela v spletnih učilnicah Moodle).

Vprašalnik sestavlja skupaj 17 vprašanj, ki se v nekaterih segmentih razdelijo na vprašanja za izobraževanje na daljavo in vprašanja na izobraževanje v živo, razdeljen pa je v 3 vsebinske sklope:

1. **V prvem sklopu** s pomočjo 5-stopenjske ocenjevalne lestvice⁴ pridobimo podatke o splošnem zadovoljstvu z izpeljanim usposabljanjem oz. spopolnjenjem in o zadovoljstvu z vsebino usposabljanja oz. spopolnjenja ter oceno vsebine programa po posameznih temah in izvajalcih. Pri izobraževanju na daljavo nas zanima še njihovo zadovoljstvo s potekom samostojnega dela.
2. **Drugi sklop** vprašalnika sestavljajo tudi vprašanja odprtega tipa, kjer nas zanimajo primernost časovne razporeditve vsebin pri izobraževanju na daljavo, prednosti in slabosti izobraževanja na daljavo, katere vsebine bi še potrebovali pri svojem delu.
S pomočjo 5-stopenjske ocenjevalne lestvice osvetljujemo podatke o zadovoljstvu udeležencev z organizacijo usposabljanj in spopolnjenj, z obveščanjem udeležencev, z metodami in oblikami dela, učnimi gradivi, ipd.
3. **V tretjem sklopu** sprašujemo po splošnih podatkih kot so število let delovnih izkušenj, vloga, ki jo opravljajo v svoji organizaciji, ki jih je napotila na izobraževanje, in zaposlitveni status.
Preostale demografske podatke pridobimo na podlagi oddanih e-prijavnic, ki se zbirajo v interni spletni aplikaciji v podporo izobraževalni dejavnosti ACS.

Vse zbrane podatke smo statistično obdelali s pomočjo spletne ankete Arnes 1KA in programskega paketa Microsoft Office Excel na nivoju deskriptivne statistike. Uporabili smo osnovno deskriptivno statistiko numeričnih spremenljivk (frekvence in mere srednjih vrednosti - aritmetične sredine), zaradi večje nazornosti podatke predstavljamo s preglednicami in slikami.

Ker smo v 2022 nadaljevali z izobraževanjem na daljavo oz. v kombinirani obliki, smo pri nekaterih programih v evalvacijski vprašalnik 1KA, kjer številčno ocenjujejo vsebine programa po temah, vključili še možnosti izbire odgovora »Ne morem oceniti« oz. »Se nisem udeležil/a«.

Tudi v letu 2022 smo v okviru ESS projekta Strokovna podpora področju pridobivanja temeljnih kompetenc 2016-2022 (v nadaljevanju Razvoj kompetenc odraslih 2016–2022) v programu Usposabljanje strokovnih delavcev za vpeljavo inštrumenta SVOS uporabili evalvacijski vprašalnik, ki smo ga pripravili v spletnem orodju 1KA in ga uporabili le za potrebe ugotavljanja zadovoljstva z usposabljanjem za vpeljavo vprašalnika SVOS.

Evalvacijski vprašalnik vsebuje 15 vprašanj, vsebinsko pa se nanašajo na:

- splošno zadovoljstvo udeležencev z izpeljanim usposabljanjem in z vsebino,
- primernost razmerja med teoretičnim in praktičnim delom,
- oceno posameznih vsebinskih sklopov,
- zadovoljstvo z metodami dela,
- učnim gradivom,
- organizacijo izvedbe,
- katere predloge za izboljšanje usposabljanja bi imeli.

⁴ Ocenjevalna lestvica od 1 do 5, kjer 1 pomeni zelo nezadovoljen, 5 pa zelo zadovoljen.

Zadovoljstvo udeležencev, ki so se udeležili treh usposabljanj za svetovalce v izobraževanju odraslih, ki smo jih izpeljali v okviru ESS Strokovna podpora informativno svetovalni dejavnosti in vrednotenju neformalno pridobljenega znanja 2016–2022 (v nadaljevanju Svetovanje zaposlenim 2016–2022) in v sklopu podaktivnosti Sodelovanje s socialnimi partnerji in deležniki, smo ugotavljali s pomočjo evalvacijskega vprašalnika, ki smo ga tudi pripravili v spletnem orodju 1KA.

Evalvacijski vprašalnik je vseboval 4 vprašanja, vsebinsko pa so se nanašala na:

- splošno zadovoljstvo z izpeljanim usposabljanjem,
- zadovoljstvo z organizacijo,
- trajanjem in načinom izvedbe usposabljanja,
- vsebino usposabljanja,
- komentarje, predloge za izboljšave in druga sporočila za organizatorje usposabljanja.

2. Metodologija zbiranja podatkov in evalvacijskih vprašalnikov v okviru sistema KATIS

2.1. Uvod

Sistem KATIS – Katalog programov nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja predstavlja zbirnik in preglednico izobraževanj vsakega posameznika, katerega upravljavec je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Z vsemi objavljenimi programi je dostopen na povezavi <https://lim3.mss.edus.si/katis/Uvodna.aspx>, aplikacija deluje v vseh brskalnikih in je dostopna vsem strokovnim delavcem v vzgoji in izobraževanju.

V njem so objavljeni programi kariernega razvoja, ki omogočajo kontinuiran profesionalni razvoj strokovnih delavcev, usposabljanje za izvajanje novih javnoveljavnih programov vzgoje in izobraževanja in doseganje ciljev novih učnih načrtov oziroma katalogov znanj in izpitnih katalogov, nenehno posodabljanje disciplinarnega, strokovnega in profesionalnega znanja, seznanjanje z učinkovitimi vzgojno-izobraževalnimi praksami in uspešnimi pristopi za profesionalno obvladovanje vzgojno-izobraževalnega procesa ter povečanje njegove učinkovitosti. Gre za programe profesionalnega usposabljanja, tematske konference, izredne in projektne programe.

Strokovne sodelavce preko spletne aplikacije KATIS na izobraževanje prijavijo ravnatelji oz. direktorji vzgojno-izobraževalnega zavoda, kjer so zaposleni.

2.2. Zbiranje podatkov

V analizo smo vključili podatke evalvacij 12 izpeljav usposabljanja in spopolnjevanja. Udeleženci so oddali svojo oceno preko evalvacijskega vprašalnika v spletnem portalu KATIS. Tako udeleženci kot izvajalci programov lahko dostopajo do Kataloga programov nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja, kjer so objavljeni vsi programi usposabljanja in spopolnjevanja, ki jih je ACS izvajal v sklopu projekta Kompetence strokovnih delavcev v 2018-2022.

2.3. Predstavitev evalvacijskega vprašalnika

Evalvacijski vprašalnik je enoten za vse programe usposabljanja in spopolnjevanja, ki so del sistema KATIS, ter vključuje vprašanja oz. vnaprej pripravljene trditve, ki se delijo na štiri vsebinske sklope:

1. V prvem vsebinskem sklopu Ocena izvedbe celotnega programa so udeleženci na 9-stopenjski lestvici ocenjevali tri vidike izvedbe celotnega programa, in sicer:
 - vsebino in metode dela,
 - uporabnost programa ter
 - organizacijo in izvedbo programa.

Pri vsakem zgoraj navedenem vidiku so imeli možnost podati mnenje o strinjanju z navedenimi trditvami, pri čemer je ocena 1 pomenila, da se s trditvijo nikakor niso strinjali, 9 pa, da so se s trditvijo popolnoma strinjali.

2. V drugem vsebinskem sklopu Ocena dela predavateljev so udeleženci ravno tako na 9-stopenjski lestvici ocenjevali delo predavatelja, pri čemer je ocena 1 pomenila, da delo predavatelja ocenjujejo kot nezadovoljivo, 9 pa da njegovo delo ocenjujejo kot odlično.
3. Pri tretjem sklopu Motiv za udeležbo na programu so udeleženci ocenjevali vnaprej navedene motive in med njimi izbrali tistega, ki je po njihovi oceni najmočnejše vplival na to, da so se odločili za udeležbo na programu. Odločali so se lahko med naslednjimi motivi:
 - osebna želja po pridobitvi novega znanja, po izmenjavi izkušenj, primerov dobre prakse z drugimi,
 - zahteva delovnega mesta oziroma vodstva,
 - pridobitev možnosti za napredovanje,
 - stik s strokovnjaki, ohranjanje in navezovanje novih profesionalnih stikov.
4. Naslednji vsebinski sklop Demografske značilnosti je namenjen pridobivanju demografskih podatkov o udeležencih kot so: spol, stopnja izobrazbe, pridobljen naziv na področju vzgoje in izobraževanja, področje opravljanja vzgojno-izobraževalnega dela ter regija zaposlitve.
5. Novost, ki jo od leta 2021 omogoča evalvacijski vprašalnik, pa je možnost vnosa treh dodatnih vprašanj izvajalca programa, ki so odprtega tipa. Dodatna vprašanja, na katera so udeleženci podali svoje mnenje o izvedenem programu, so naslednja:
 - Imate kakšen predlog, kako bi lahko še izboljšali vsebine v programu, ki ste se ga udeležili?
 - Kaj ste pogrešali oz. katere vsebine bi še potrebovali za svoje delo?
 - Nam morda želite sporočiti še kaj v zvezi z izvedenim usposabljanjem?

3. Metodologija zbiranja podatkov v sklopu spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS

3.1. Uvod

V tem poglavju predstavljamo podatke, ki smo jih pridobili na podlagi izpisov iz spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS. Aplikacijo smo razvili z namenom, da omogočimo učinkovitejše in racionalnejše načrtovanje, izvajanje in spremljanje andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja, izdajo in evidenco potrdil ter osnovne statistične izpise o udeležencih v izobraževalnih programih ACS ter izvedenih programih.

Razdeljena je v dva sklopa: v prvem dostopamo do podatkov o udeležencih, vključenih v programih ACS, v drugem pa do podatkov o izvedbah programov.

3.2. Podatki o udeležencih

Podatke o udeležencih v programih ACS obdelujemo glede na naslednje kriterije:

- vključeni⁵ ali usposobljeni⁶,
- obdobje: vsa leta ali posamezno leto (od 2017 dalje),
- izvedba: vse izvedbe, glede na vrsto programa⁷, posamezno izvedbo, vir financiranja in projekt ESS.

Glede na izbrane kriterije lahko nadalje ločimo izpise udeležencev po:

- programih,
- izvedbah in
- viru financiranja.

Podatke o udeležencih lahko obdelujemo tudi po:

- spolu,
- starosti,
- stopnji izobrazbe,
- vrste izobrazbe,
- pedagoško-andragoški izobrazbi,
- strokovnem izpitu,
- zaposlitvenem statusu,
- vrsti organizacije,
- regije organizacije.

3.3. Podatki o izvedbah programov

Podatke o izvedbah programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja obdelujemo glede na:

- obdobja: vsa leta ali posamezno leto (od leta 2017 naprej),
- izvedbe: vse izvedbe, glede na vrsto programa, vir financiranja in projekt ESS.

Posamezne izpise programov lahko ločimo po:

- izvedbah,
- programih.

Podatke o programih lahko prikazujemo tudi po:

- vrsti izvedenih programov (splošno-andragoški programi ali programi za posebne vloge v andragoškem delu),
- temeljnem usposabljanju ali spopolnjevanju in
- viru financiranja.

⁵ Status VKLJUČENI pomeni, da se je udeleženec vključil v program usposabljanja ali spopolnjevanja in bil prisoten najmanj 1PU, ni pa zaključil celotnega programa in nima pogojev za pridobitev potrdila o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju.

⁶ Status USPOSOBLJENI pomeni, da se je udeleženec v program usposabljanja ali spopolnjevanja in izpolnil vse pogoje za pridobitev potrdila o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju ter pridobil potrdilo.

⁷ Programe delimo na splošne andragoške programe in programe za posebne vloge v andragoškem delu. Več o tem na spletni povezavi <https://izobrazevanje.acs.si/programi>.

V skladu s slovensko zakonodajo o varovanju osebnih podatkov (ZVOP-1), Splošno uredbo o varstvu osebnih podatkov ter Politiko zasebnosti so podatki obdelani v anonimizirani obliki, iz katere identiteta posameznika ni razvidna.

V nadaljevanju predstavljamo podatke o številu vključenih udeležencev in izvedenih programih v izbranem letu.

II. ANALIZA PODATKOV O VKLJUČENIH UDELEŽENCIH IN IZVEDENIH PROGRAMIH ANDRAGOŠKEGA USPOSABLJANJA IN SPOPOLNJEVANJA

Pri analizi podatkov o vključenih udeležencih in izpeljanih programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja smo izhajali iz modula **Statistike**, ki je del spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS. Modul omogoča spremljanje in obdelavo podatkov po različnih kriterijih o udeležencih, ki se na ACS vključujejo v različne programe usposabljanja in spopolnjevanja. Udeleženci so opredeljeni glede na status, in sicer na vključene in usposobljene.

Status **vključeni** pomeni, da se je udeleženec vključil v program usposabljanja ali spopolnjevanja in bil prisoten najmanj 1 pedagoško uro (PU), ni pa zaključil celotnega programa oz. ni dosegel vseh pogojev za pridobitev potrdila o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju.

Status **usposobljeni** pomeni, da se je udeleženec vključil v program usposabljanja ali spopolnjevanja, izpolnil vse pogoje za pridobitev potrdila o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju in potrdilo tudi pridobil.

4. Analiza podatkov o VKLJUČENIH UDELEŽENCIH v programe andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja

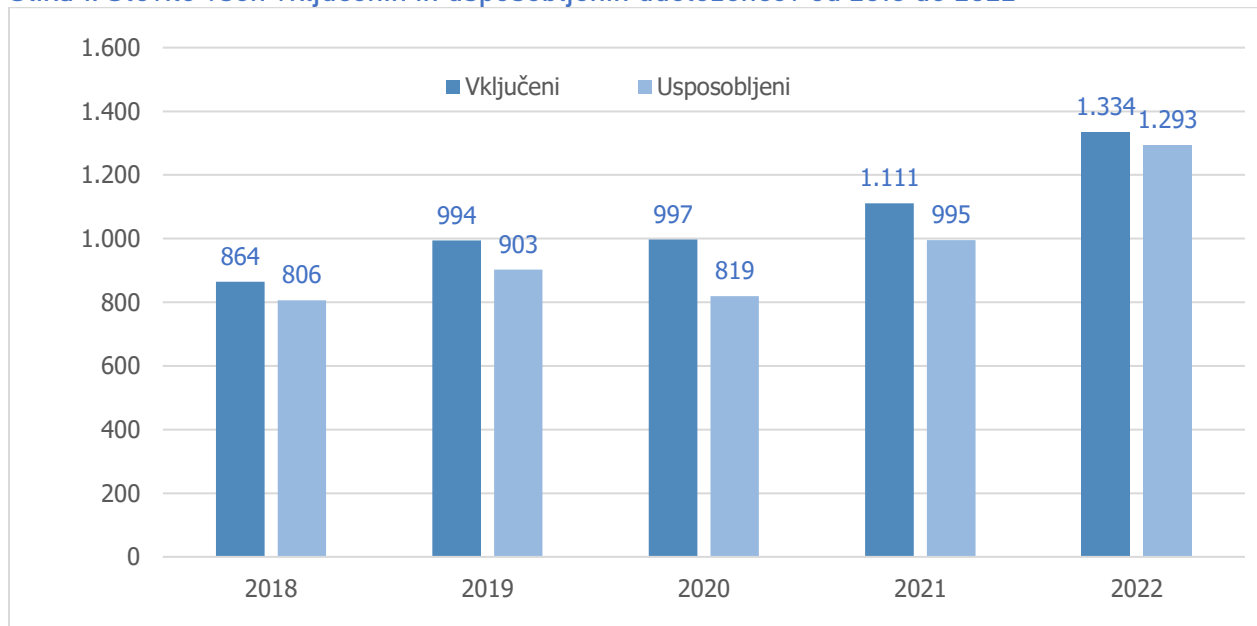
V tem poglavju analiziramo podatke o udeležencih, ki so se vključili v različne programe usposabljanja in spopolnjevanja.

Tudi v letu 2022 smo zaradi epidemije COVID-19 upoštevali priporočila o varnih izvedbah v živo. Na ACS smo bili glede števila udeležencev omejeni na največ 15 udeležencev, saj smo le tako zagotovili varno razdaljo med udeleženci in predavatelji. Poleg izvedbe v fizični obliki smo nekatere izvedbe programov usposabljanj in spopolnjevanj izpeljali tudi na daljavo ali v kombinirani obliki e-izobraževanja in samostojnega dela/učenja.

V programe usposabljanja in spopolnjevanja se je **v letu 2022 skupaj vključilo 1.334 udeležencev, usposobilo** se jih je **1.293**, kar predstavlja 97% vseh vključenih. V primerjavi z letom 2021 se je delež vključenih povečal za 17%, delež usposobljenih pa za 23%.

Na sliki na naslednji strani prikazujemo trend rasti vključenih in usposobljenih udeležencev v letih od 2018 do 2022.

Slika 1: Število vseh vključenih in usposobljenih udeležencev od 2018 do 2022

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS

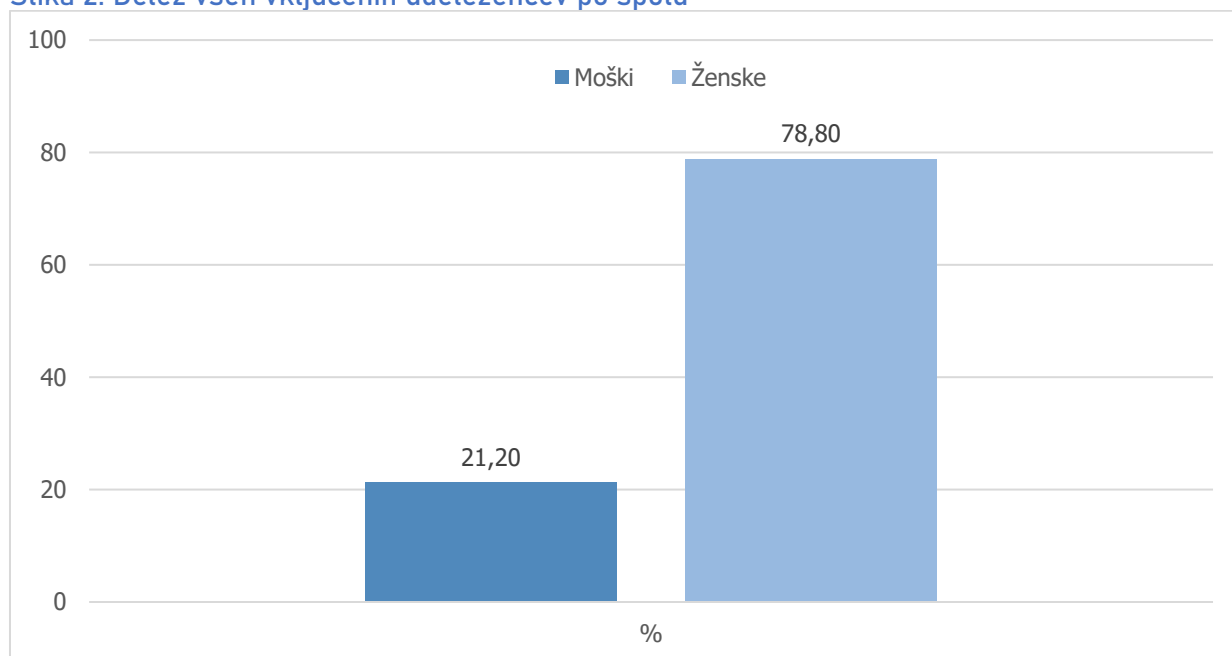
Iz slike 1 vidimo, da trend rasti števila vključenih in usposobljenih od leta 2018 do 2022 narašča. Razlika med številom vključenih in usposobljenih se giblje znotraj 10%; leta 2018 je bila ta 7%, leta 2019 9% in leta 2021 10%. Samo v letu 2020 je bila razlika 18-odstotna (997 vključenih in 819 usposobljenih), glavni razlog pa epidemija COVID-19, zaradi katere smo številna načrtovana usposabljanja v prvi polovici leta prestavili v drugo polovico, hkrati pa mnoge programe izpeljali novembra in decembra na daljavo, zato smo potrdila o usposobljenosti izdali šele v letu 2021. Kot lahko vidimo na sliki 1, se je v letu 2022 v programe usposabljanja in spopolnjevanja vključilo in usposobilo največ udeležencev v zadnjih petih letih (1.334 vključenih, 1.293 usposobljenih).

V nadaljevanju poglavja predstavljamo analizo podatkov o 1.104 vključenih udeležencih v programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja, in ne 1.334 kot je bilo vseh vključenih v letu 2022. Razlog je v tem, da v analizo nismo vključili udeležencev (teh je bilo 230), za katere nam naročnik zaradi internih pravil o varstvu osebnih podatkov ni posredoval vseh potrebnih podatkov, ki jih sicer pridobimo preko e-prijavnice. V primerih, ko usposabljanja organiziramo za zaključene skupine v podjetjih in organizacijah, prijave ne potekajo vedno preko portala Moj ACS, najpogosteje jih pridobimo na dan usposabljanja ali pa nam organizacije posredujejo seznam udeležencev z osnovnimi podatki za izdajo potrdil. Udeležence smo analizirali po več kriterijih: spolu, starosti, stopnji izobrazbe, vrsti izobrazbe, pedagoško-andragoški izobrazbi, strokovnem izpitu, zaposlitvenem statusu, glede na vrsto organizacije, v kateri so udeleženci zaposleni, in glede na regijo organizacije, v kateri so zaposleni, od slednjih pa vseh teh podatkov nismo imeli, zato smo jih izločili iz analize.

V grafikonu ob koncu poglavja (slika 11 na strani 23) predstavljamo podatke o vseh vključenih udeležencih v letu 2022 (1.334) glede na vir financiranja.

Pri deležu vključenih po spolu še vedno prevladujejo ženske, v letu 2022 je bil ta delež 78%. V primerjavi z letom 2021 je sicer upadel za slabih 6%, zato se je za 7% povečal delež moških udeležencev. Delež moških udeležencev je narasel predvsem zaradi dodatnih izvedb programov splošnega andragoškega usposabljanja v okviru naloge Izvajanje tržnih programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja, v katerih so večinoma prevladovali predstavniki moškega spola.

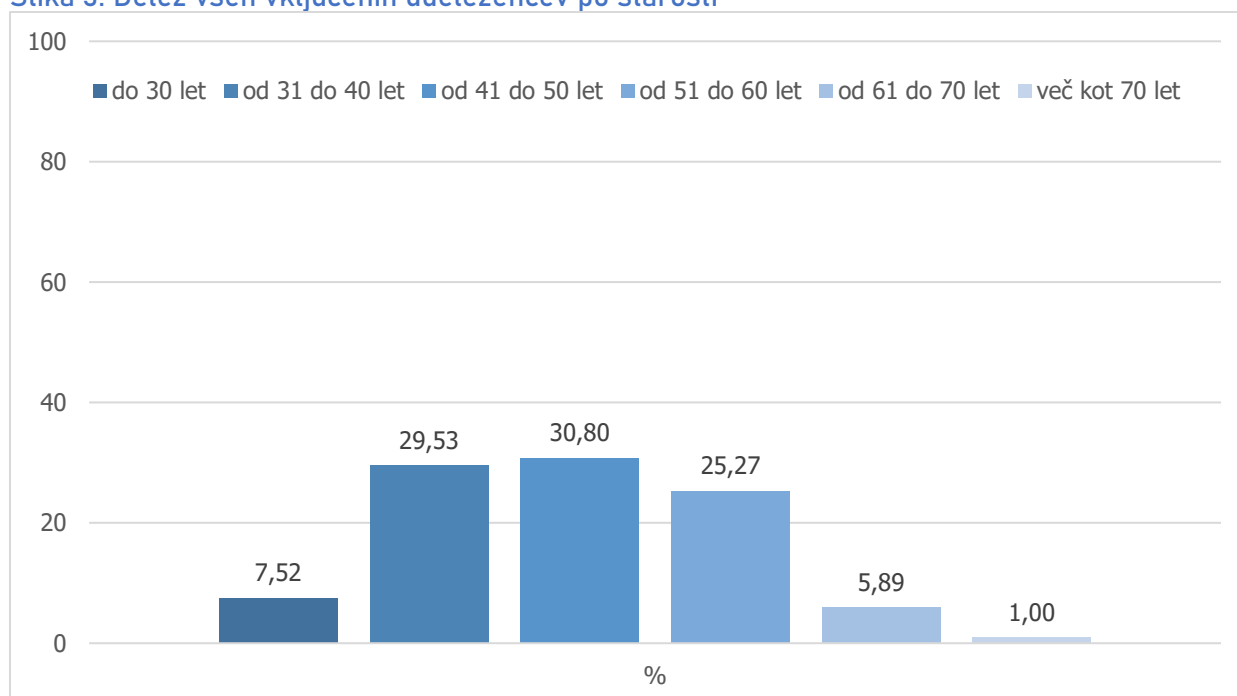
Slika 2: Delež vseh vključenih udeležencev po spolu

N = 1104, vir: spletna aplikacija IZO ACS

V primerjavi s preteklim letom beležimo razlike tudi pri starosti. Delež vključenih do 30 let se je povečal za slabe 3%, starih med 51 in 60 let za 5%, v starostni skupini 61 do 70 let za 3%, za slab odstotek pa se je povečal tudi delež starejših od 70 let. Opažamo pa upad v starostnih skupinah med 31-im in 50-im letom, v obeh za približno 6%.

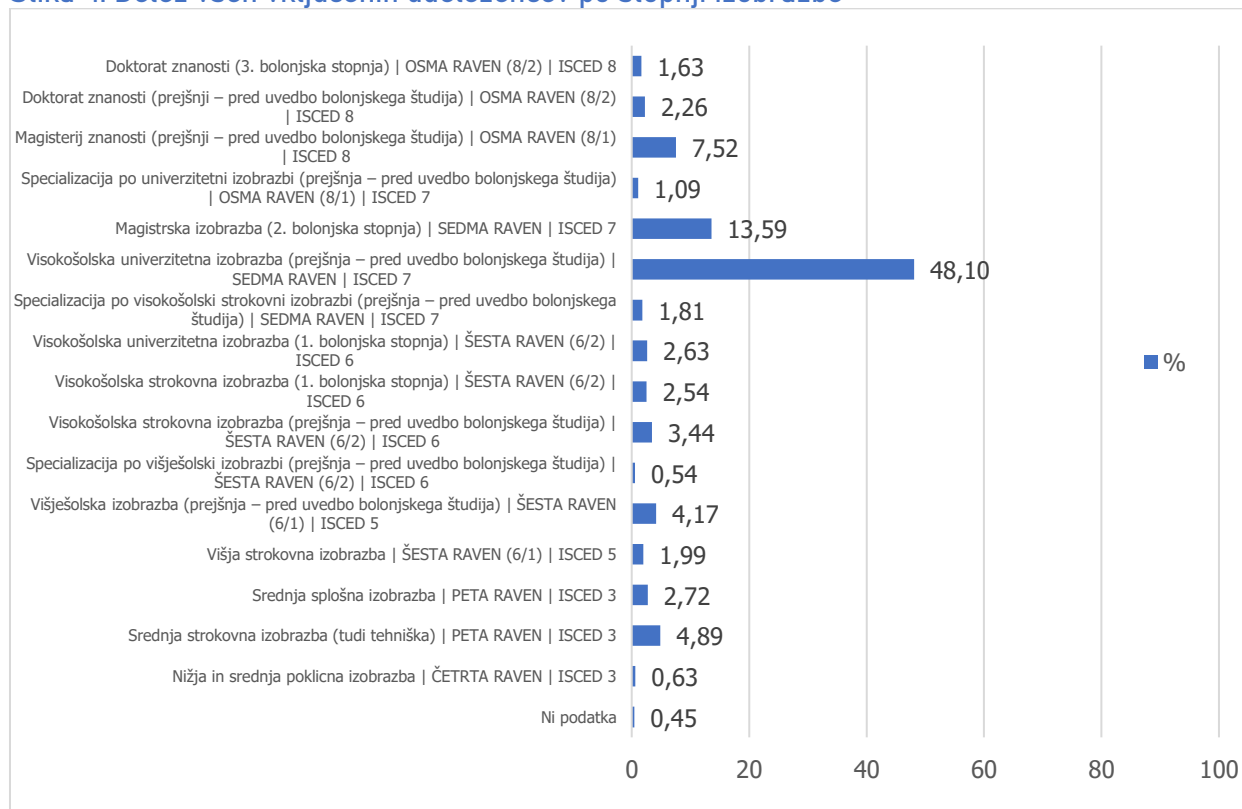
Slika 3: Delež vseh vključenih udeležencev po starosti

N = 1104, vir: spletna aplikacija IZO ACS

Skoraj polovica vseh vključenih v letu 2022 je imela visokošolsko univerzitetno izobrazbo (pred uvedbo bolonjskega študija) – delež se je, glede na preteklo leto, znižal za 8%. Nekoliko so se zvišali deleži vključenih z doktoratom znanosti (za 1,64%), magisterijem znanosti (za 1,31%) in s specializacijo (za pol odstotka).

Slika 4: Delež vseh vključenih udeležencev po stopnji izobrazbe

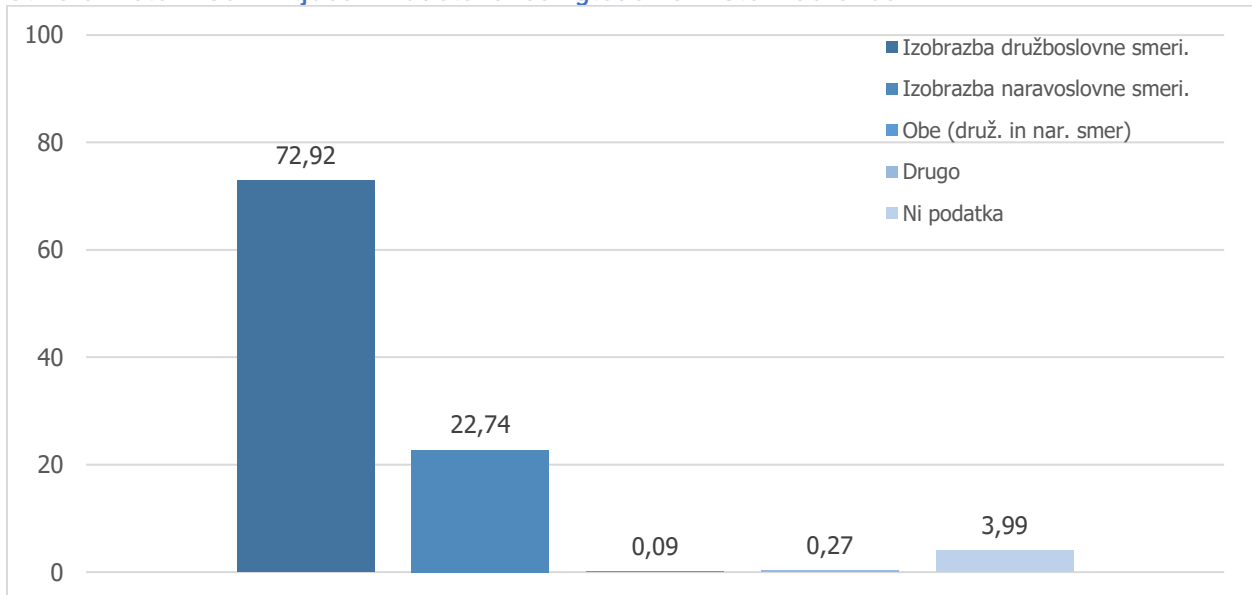

N = 1104, vir: spletna aplikacija IZO ACS

Podvojil se je delež vključenih z višješolsko izobrazbo (raven 6/1), in sicer iz 2,34% na 4,17%, ter srednjo strokovno izobrazbo (tudi tehniška) (peta raven), iz 2,16% na 4,89%. Za nekaj manj kot polovico sta se povečala deleža vključenih z visokošolsko strokovno izobrazbo in srednjo splošno izobrazbo. Preostali podatki o stopnji izobrazbe vključenih so razvidni iz slike 4.

Še vedno prevladujejo udeleženci z izobrazbo družboslovne smeri, je pa njihov delež, v primerjavi z letom 2021, upadel za 5%. Za skoraj enak odstotek (5,28%) se je v primerjavi z letom poprej povečal delež vključenih z izobrazbo naravoslovne smeri – ti predstavljajo dobro petino vseh. Delež tistih, ki so označili izobrazbo obeh smeri, znaša 0,09%, in je v primerjavi z letom 2021 upadel za 0,2%.

Slika 5: Delež vseh vključenih udeležencev glede na vrsto izobrazbe

N = 1104, vir: spletna aplikacija IZO ACS

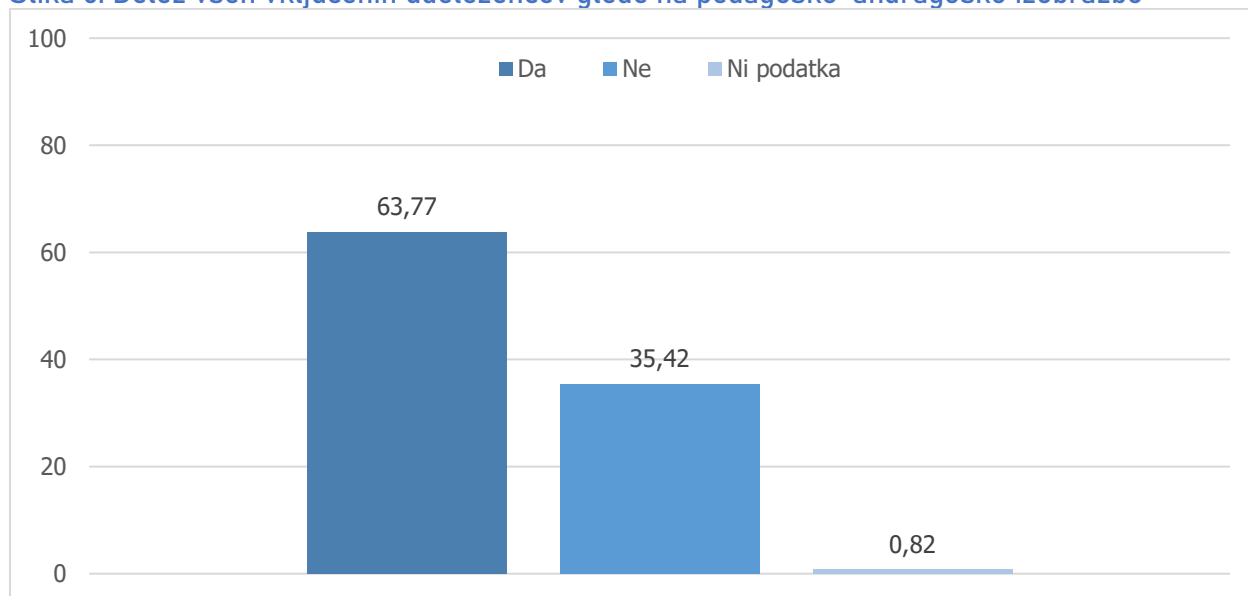
V grafikon smo vključili tudi rubriko Drugo, ki predstavlja 0,27% vključenih; iz zapisa nismo mogli ugotoviti, za katero vrsto in smer gre (tu so udeleženci zapisali, da imajo srednješolsko izobrazbo in izobrazbo strokovne smeri). Za 4% vključenih⁸ nismo pridobili podatka o vrsti izobrazbe.

⁸ V primerih, ko tovrstna usposabljanja organiziramo za zaključene skupine v podjetjih, prijave ne potekajo preko portala Moj ACS, temveč udeleženci ročno izpolnijo obrazec Podatki o udeležencu. Predvidevamo, da nam nekaterih podatkov niso želeli posredovati.

Iz slike 6 je razvidno, da sta imeli dve tretjini vključenih pridobljeno pedagoško-andragoško izobrazbo. Delež vključenih brez pedagoško-andragoške izobrazbe je v primerjavi z letom 2021 narasel za skoraj 10% (iz 25,92% na 35,42%). Predvidevamo, da so to večinoma udeleženci, ki so se vključili v programe, ki jih izpeljujemo v okviru tržne dejavnosti ter v okviru usposabljanja kandidatov za člane komisij NPK in so zaposleni v podjetjih in organizacijah, kjer pedagoško-andragoške izobrazbe ne potrebujejo.

Za manj kot odstotek vključenih nismo pridobili odgovora na to vprašanje⁹.

Slika 6: Delež vseh vključenih udeležencev glede na pedagoško-andragoško izobrazbo

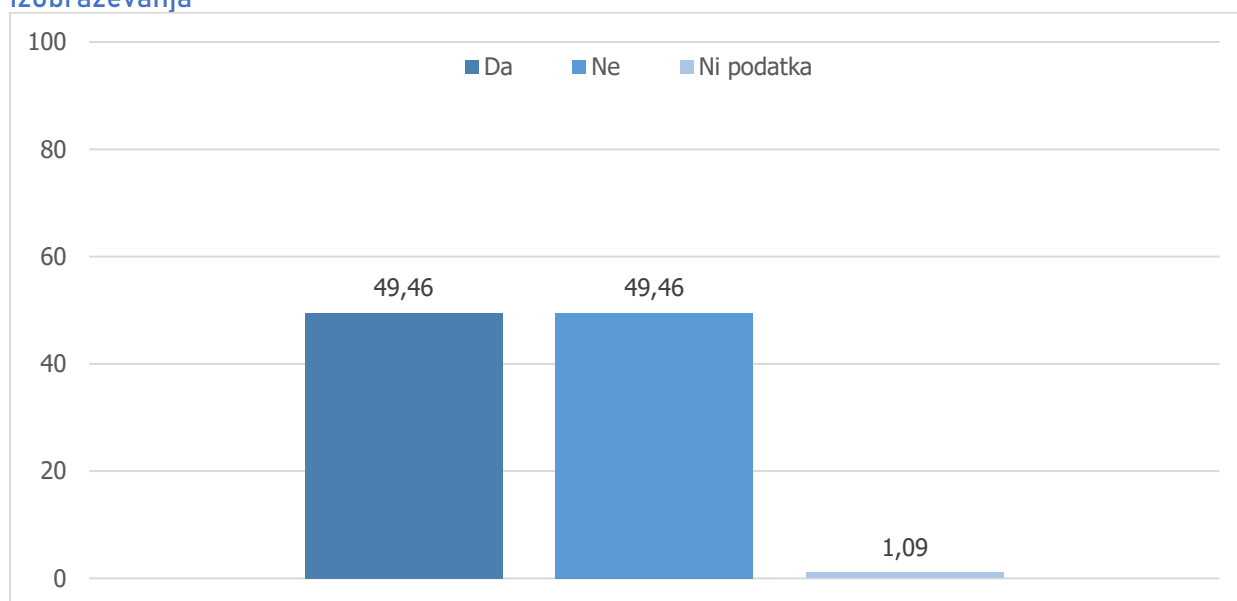
N = 1104, vir: spletna aplikacija IZO ACS

⁹ V primerih, ko tovrstna usposabljanja organiziramo za zaključene skupine v podjetjih, prijave ne potekajo preko portala Moj ACS, temveč udeleženci ročno izpolnijo obrazec Podatki o udeležencu. Predvidevamo, da nam nekaterih podatkov niso želeli posredovati.

Zaradi že prej navedenega razloga se je za 11% povečal delež tistih, ki nimajo opravljenega strokovnega izpita¹⁰ na področju vzgoje in izobraževanja. Tudi tu predvidevamo, da gre večinoma za udeležence, ki so se vključili v programe, ki jih izpeljemo v okviru tržne dejavnosti ter v okviru usposabljanja kandidatov za člane komisij NPK in so zaposleni v podjetjih in organizacijah, kjer tovrstne izobrazbe ne potrebujejo.

Podoben rezultat, ko so med vključenimi prevladovali tisti, ki nimajo opravljenega strokovnega izpita, smo imeli leta 2019 - takrat je predstavljal kar 51% vseh vključenih, v letu 2022 je ta delež nekoliko manjši (49,46%).

Slika 7: Delež vseh vključenih udeležencev glede na strokovni izpit na področju vzgoje in izobraževanja

N = 1104, vir: spletna aplikacija IZO ACS

Delež tistih, ki nam tega podatka niso želeli posredovati, se je v primerjavi s preteklim letom zanemarljivo povečal za 0,4%¹¹.

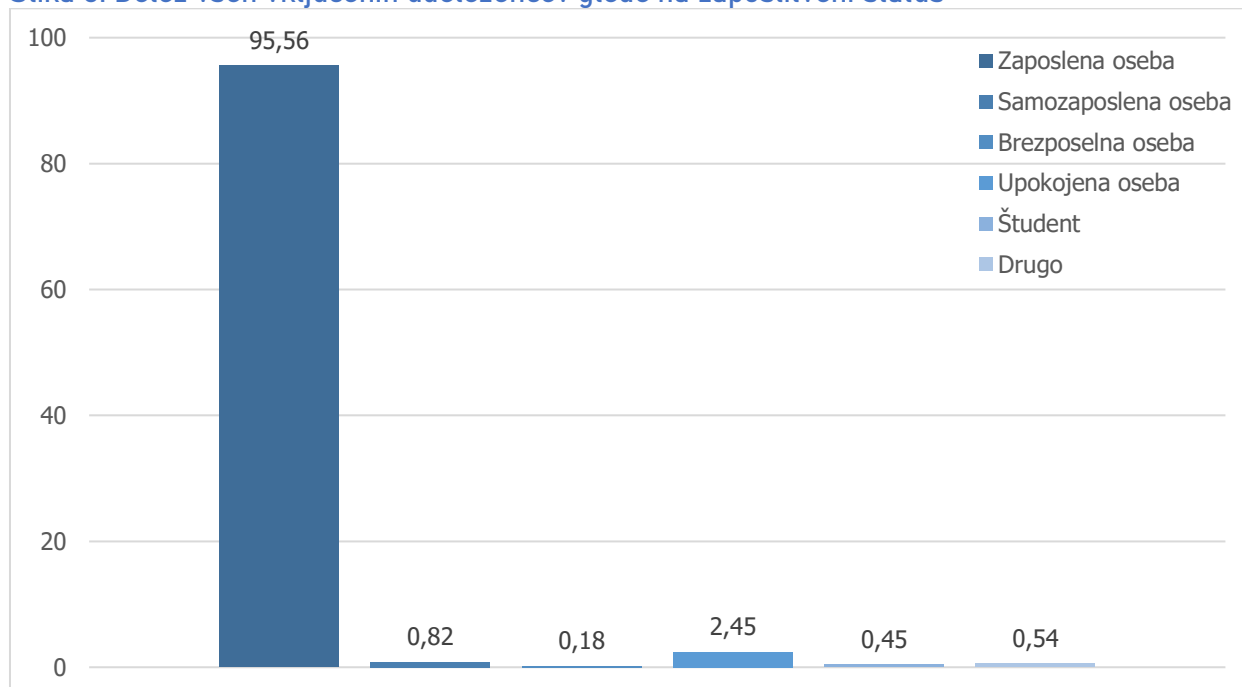
¹⁰ Strokovni izpit je eden od pogojev za opravljanje vzgojno-izobraževalnega in drugega strokovnega dela v javnih vzgojo-izobraževalnih organizacijah. Opravljajo ga lahko kandidati, ki so delovne izkušnje pridobili kot pripravniki na področju vzgoje in izobraževanja, in kandidati, ki so delovne izkušnje pridobili z vzgojno-izobraževalnim delom v vrtcu oziroma šoli.

Več na <https://www.gov.si/teme/strokovni-izpit-za-strokovne-delavce-v-vzgoji-in-izobrazevanju/>.

¹¹ V primerih, ko tovrstna usposabljanja organiziramo za zaključene skupine v podjetjih, prijave ne potekajo preko portala Moj ACS, temveč udeleženci ročno izpolnijo obrazec Podatki o udeležencu. Predvidevamo, da nam nekaterih podatkov niso želeli posredovati.

Iz slike spodaj, kjer je prikazan delež vseh vključenih glede na zaposlitveni status, ugotovimo, da je bilo v letu 2022 96% udeležencev zaposlenih (slaba 2% manj kot v letu 2021), delež samozaposlenih oseb je v primerjavi z letom 2021 narasel za 0,46%, delež upokojenih za slaba 2%, delež brezposelnih pa je upadel za 0,63%.

Slika 8: Delež vseh vključenih udeležencev glede na zaposlitveni status

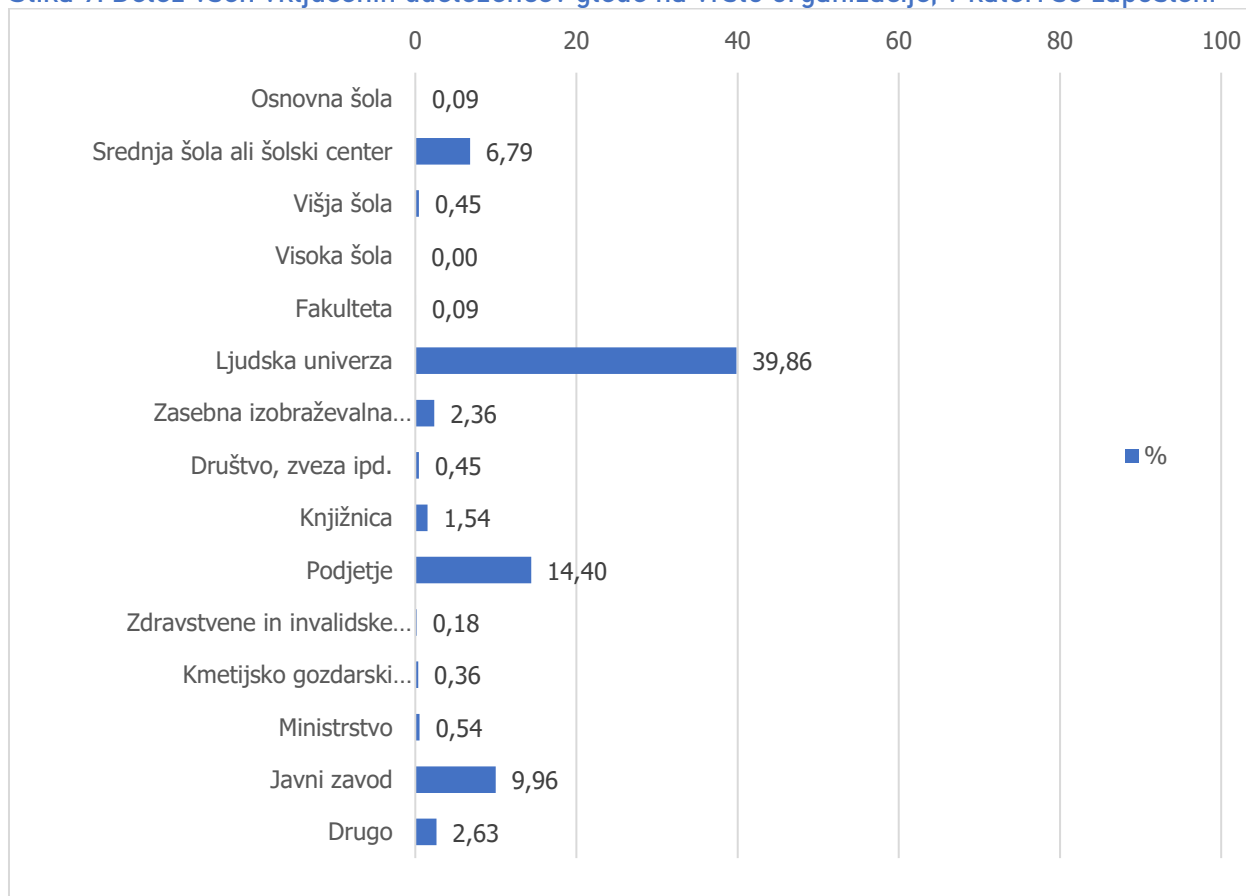

N = 1104, vir: spletna aplikacija IZO ACS

Dodani sta novi rubriki Študent in Drugo, ki predstavljata približno pol odstotka vsake skupine. V skupino Drugo smo šteli odgovore, ki jih nismo mogli kategorizirati (avtorska pogodba, prostovoljec in višja predavateljica na višji strokovni šoli Doba Maribor).

V nadaljevanju nas je zanimalo tudi, kje so (bili) udeleženci zaposleni v letu 2022, podatek je razviden iz slike 9.

Slika 9: Delež vseh vključenih udeležencev glede na vrsto organizacije, v kateri so zaposleni

N = 1104, vir: spletna aplikacija IZO ACS

Ugotavljamo, da številčno še vedno prevladujejo udeleženci, ki so zaposleni na ljudskih univerzah (40%), vendar se je ta delež v letu 2022, v primerjavi z letom prej zmanjšal za 17%. Sledijo zaposleni v podjetjih (14%) in javnih zavodih (10%) – deleža le-teh sta se v letu 2022 skoraj podvojila, povečal se je tudi delež zaposlenih v zasebnih izobraževalnih organizacijah (v 2021 je bil 1,80%). Delež zaposlenih v srednjih šolah ali šolskih centrih in knjižnicah pa je upadel za manj kot odstotek. Tudi pri ostalih organizacijah opažamo minimalen trend upadanja vključenih.

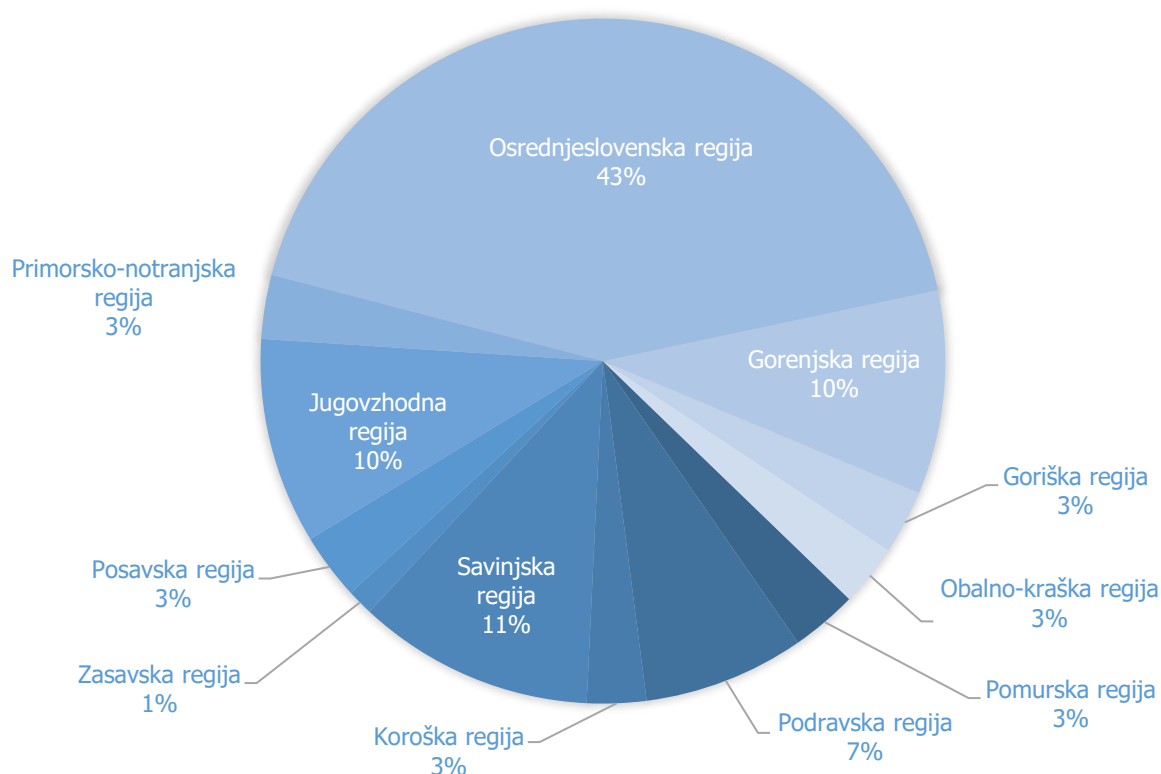
Tudi v letu 2022 smo najmanj sodelovali z osnovnimi in višjimi šolami, s fakultetami, društvi, zdravstvenimi in invalidskimi organizacijami, kmetijsko-gozdarskimi zavodi ter ministrstvi, v programe pa se niso vključili zaposleni iz visokošolskih zavodov.

V rubriko Drugo, ki predstavlja 2,63% vključenih, smo kategorizirali zaposlene v javni agenciji, zavodu, zbornici in muzeju, samostojne podjetnike oz. samozaposlene in koncesionarje.

Rubriko Ni podatka¹², ki predstavlja kar petino vseh vključenih, v grafikonu posebej ne prikazujemo. Delež je visok, ker udeleženci pri oddaji e-prijavnice vpišejo domači naslov za obveščanje, aplikacija pa obdeluje podatke po vrsti in regiji organizacije, v kateri je posameznik zaposlen, zato se ta podatek (pri študentih, upokojencih, brezposelnih in posameznikih brez organizacije) beleži pod Ni podatka.

¹² V kategorijo Ni podatka so zajeti brezposelni, upokojeni, študentje ter udeleženci, ki so se v usposabljanja in spopolnjevanja vključili individualno oz. so nam posredovali domači naslov.

Slika 10: Delež vseh vključenih udeležencev glede na regijo organizacije, v kateri so zaposleni

N = 1104, vir: spletna aplikacija IZO ACS

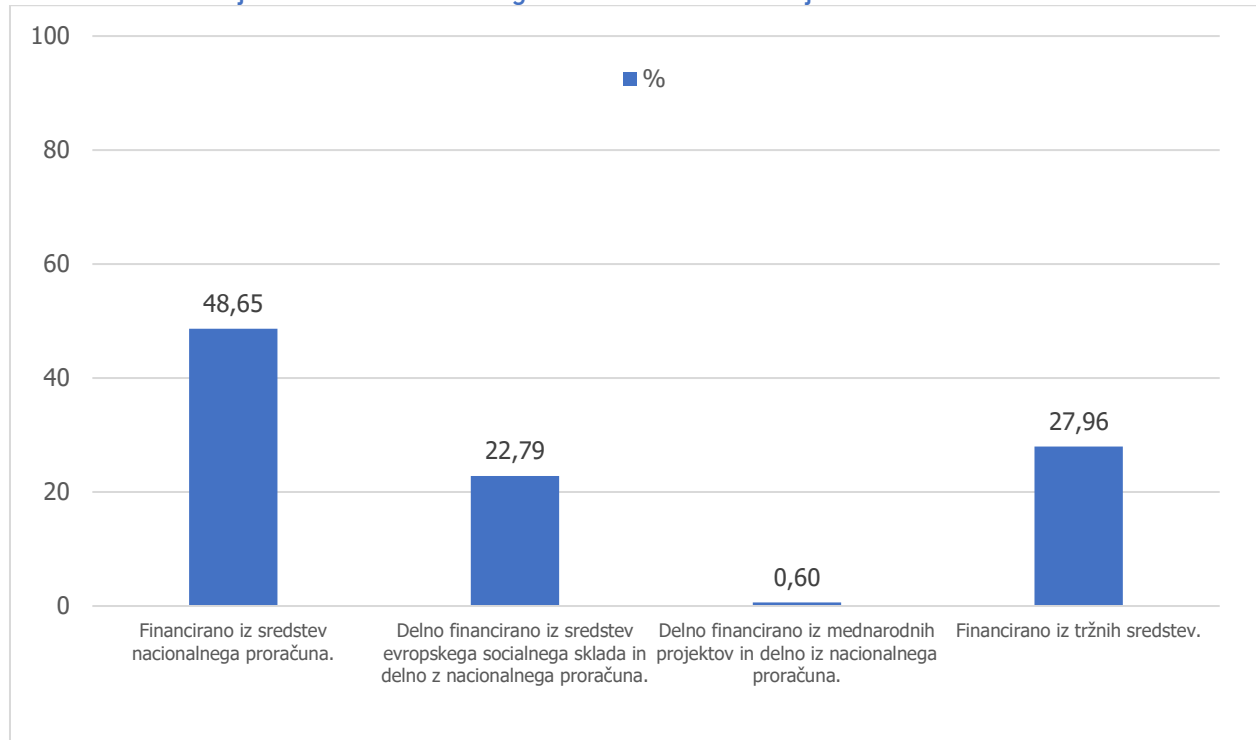
Glede na regijo organizacije, v kateri so udeleženci zaposleni, so prevladovali vključeni iz Osrednjeslovenske regije (43%) – ta delež se je v primerjavi s preteklim letom podvojil. Sledijo udeleženci iz Savinjske (11%), Gorenjske in Jugovzhodne regije (10%) ter Podravske regije (7%). Najmanjši delež vključenih je prihajalo iz Goriške, Posavske, Koroške in Obalno-kraške ter Primorsko-notranjske regije (vse po 3%). Pri ostalih regijah je bil ta upad za odstotek.

Rubriko Ni podatka¹³, ki predstavlja petino vseh vključenih, v grafikonu posebej ne prikazujemo. Delež je visok, ker udeleženci pri oddaji e-prijavnice vpišejo domači naslov za obveščanje, aplikacija pa obdeluje podatke po vrsti in regiji organizacije, v kateri je posameznik zaposlen, zato se ta podatek (pri študentih, upokojenih, brezposelnih in posameznikih brez organizacije) beleži pod Ni podatka.

Zanimalo nas je tudi, kako je delež vključenih razporejen glede na vir financiranja. To ponazarjamo v sliki 11.

¹³ V kategorijo Ni podatka so zajeti brezposelni, upokojeni, študentje ter udeleženci, ki so se v usposabljanja in spopolnjevanja vključili individualno oz. so nam posredovali domači naslov.

Slika 11: Delež vključenih udeležencev glede na vir financiranja

N = 1334, vir: spletna aplikacija IZO ACS

V primerjavi z letom 2019, ko je bil največji delež vključenih v programe, financiranih iz tržnih sredstev (36,8%), smo v letu 2022 »doživeli« podobno situacijo – delež teh je bil 28% in se je v primerjavi z letom 2021 povečal za skoraj 4x (takrat je bil 7%). Tržna sredstva večinoma pridobivamo na podlagi sodelovanja s podjetji, v letu 2022 pa smo, poleg stalnih naročnikov, sklenili sodelovanje z novim naročnikom, za katerega smo izpeljali večje število izobraževanj v okviru njihovega rednega dodanega usposabljanja. S sodelovanjem bomo nadaljevali tudi v letu 2023.

Zaradi povečanega deleža vključenih v programe, financirane iz tržnih sredstev, sta se za 10% znižala deleža vključenih v programe, financirane iz nacionalnega proračuna (iz 58% na 49%) in vključenih v programe, delno financirane iz sredstev ESS in delno iz nacionalnega proračuna (iz 34% v 2021 na 23% v 2022).

V letu 2022 smo izvedli tudi programe, delno financirane iz mednarodnih projektov in delno iz nacionalnega proračuna, tudi delež teh je v primerjavi z letom 2021, ko je predstavljal odstotek vključenih, upadel na 0,60%

5. Analiza podatkov o izvedenih programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja

Programne delimo v dva vsebinska oz. programska sklopa:

- programi splošnega andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo,
- programe usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu.

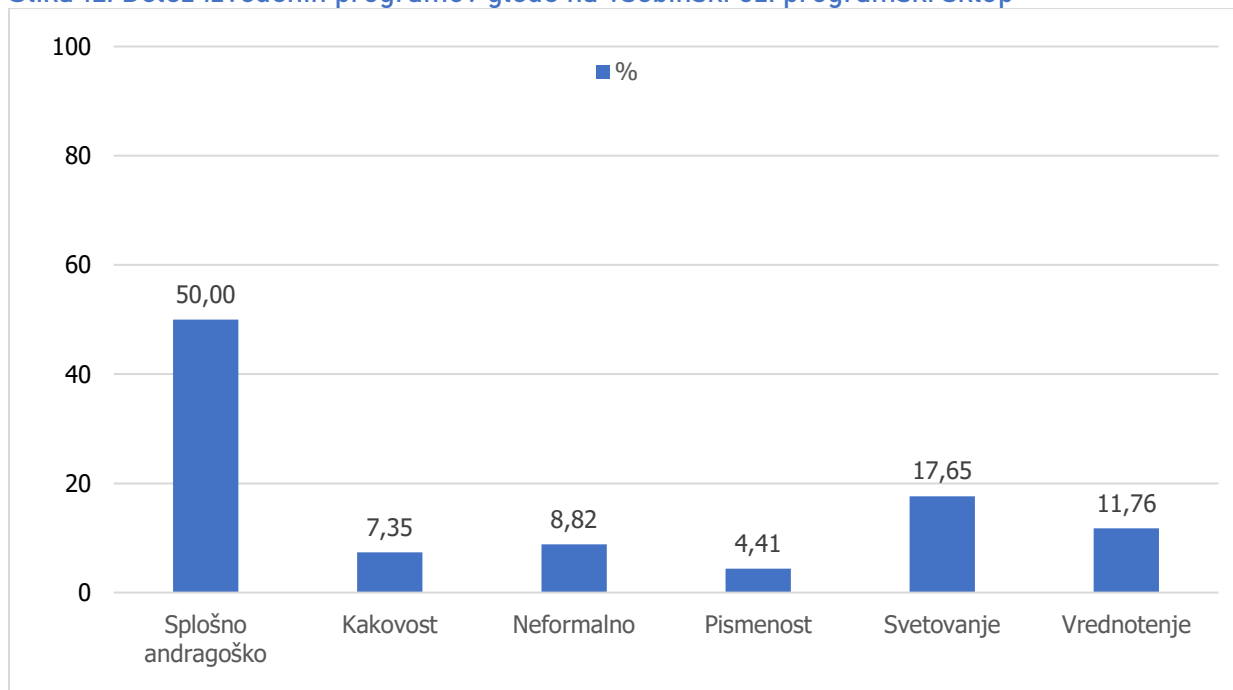
Preglednica 1: Število izvedb programov usposabljanja in spopolnjevanja po sklopih

Program usposabljanja oz. spopolnjevanja	Število izvedb	Odstotek
Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo	34	51,47
Programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu	34	48,53
SKUPAJ VSE IZVEDBE	68	100,00

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS

Iz zgornje preglednice je razvidno, da smo v letu 2022 izpeljali 68 izvedb različnih programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja, kar predstavlja za dobro tretjino več izvedb (34%). Glede na različnost programov smo teh izvedli za 6 programov več kot v letu 2021 (v 2022 jih je bilo 35).

Slika 12: Delež izvedenih programov glede na vsebinski oz. programski sklop

N = 68, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

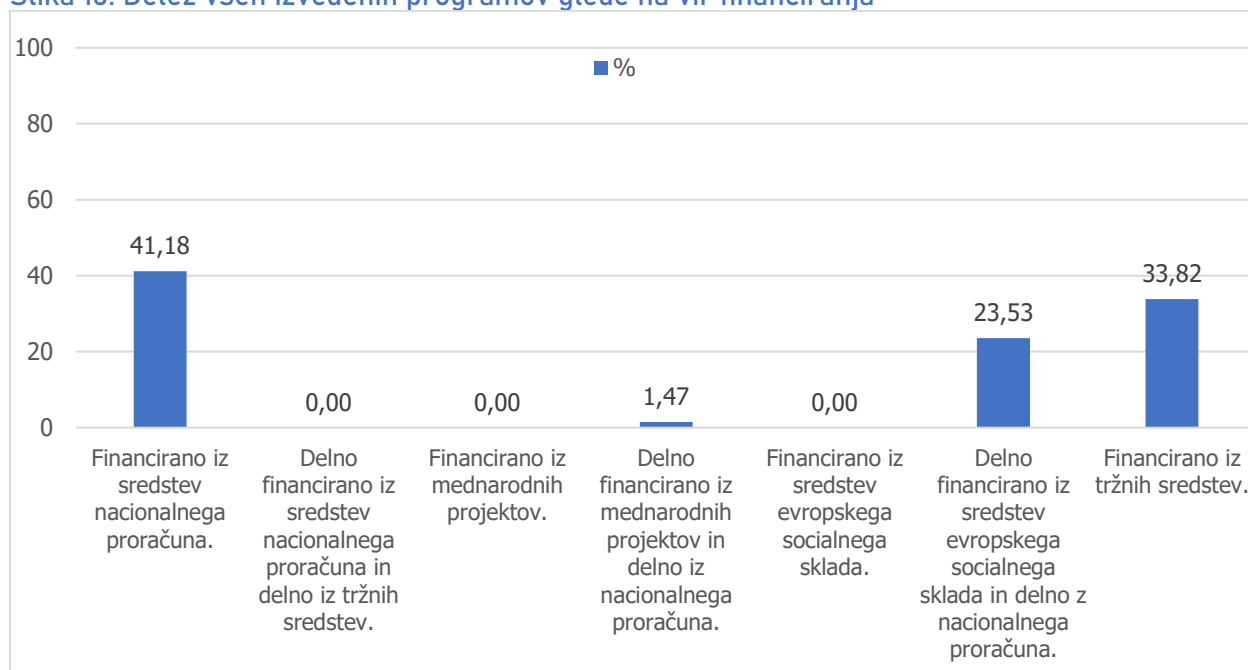
Iz slike 12 vidimo, da predstavljajo programi splošnega andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo (Splošno andragoško) polovico vseh izvedb. Sledijo izvedbe programov na področjih Svetovanje (18%) in Vrednotenje (12%). Najmanj izvedb je bilo na področju Pismenost, dobre 4%.

V primerjavi z letom 2021 se je delež izvedenih programov po vsebinskih področjih skoraj povsod povečal. Na področju Splošno andragoško je prišlo do porasta deleža izvedb programov za 9% oz. za 15 izvedb več, na področju Neformalno se je število izvedb podvojilo (v 2021 jih je bilo 3,

v 2022 pa 6), na področju Svetovanje za četrtno (v 2021 8 izvedb, v 2022 pa 12) ter na področju Vrednotenja za 2 dodatni izvedbi. Na področjih Kakovost in Pismenost je število izvedb ostalo enako kot leto prej.

Zanimal nas je tudi delež izvedenih programov glede na različne vire financiranja.

Slika 13: Delež vseh izvedenih programov glede na vir financiranja

N = 68, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

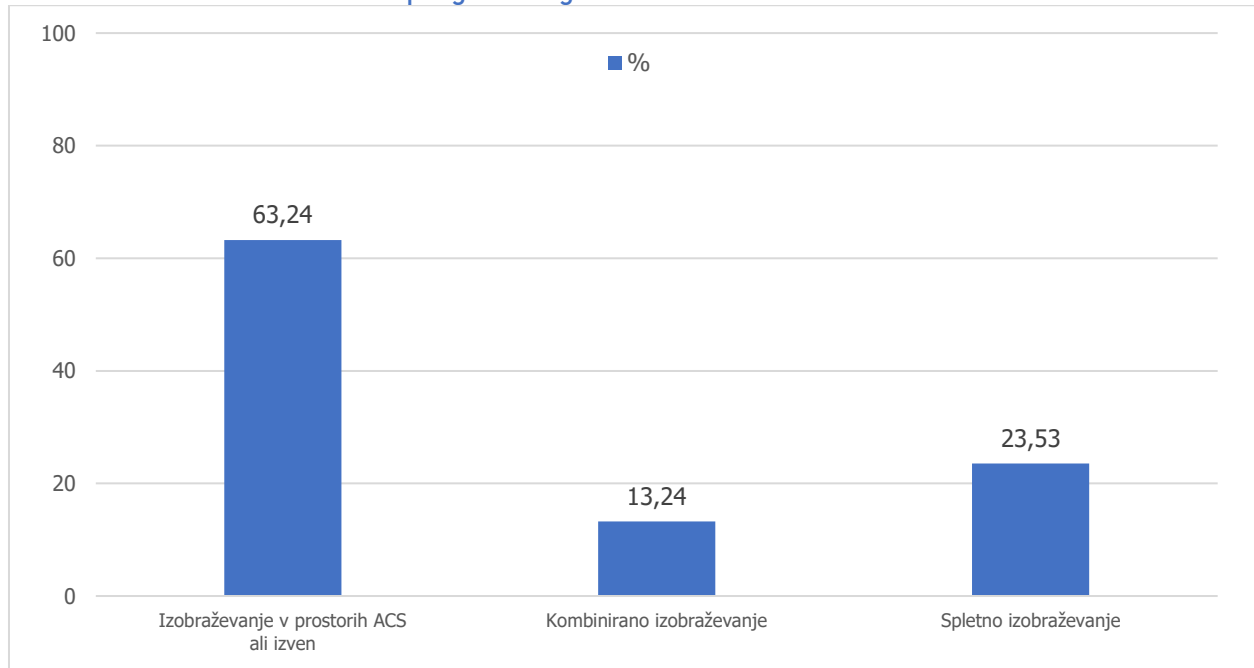
Največ programov je bilo izpeljanih s pomočjo sredstev nacionalnega proračuna, dobrih 41%, kar tretjino sredstev smo pridobili s pomočjo tržnih sredstev, 24% programov je bilo izpeljanih delno iz nacionalnih sredstev, delno pa iz projektov ESS. Slab odstotek in pol programov je bil delno financiran iz mednarodnih projektov in delno iz nacionalnega proračuna.

Zaradi omejitev, ki jih je »zahtevala« epidemija COVID-19, smo programe lahko v živo (v predavalnici) izvajali z omejenim številom udeležencev (v seminarski sobi smo sprejeli največ 15 udeležencev, da smo lahko ohranili razdaljo 1,5m). Zaradi tega smo izvedbo nekaterih programov še vedno ohranili v obliki e-izobraževanja ([spletno izobraževanje](#)¹⁴); na ta način smo izpeljali 24% izvedb programov. Kot [kombinirano izobraževanje](#)¹⁵, ki pomeni kombinacijo e-izobraževanja, izobraževanja v prostorih ACS ali izven ter samostojnega dela oz. učenja, smo izpeljali 13% vseh izvedb.

¹⁴ Kot spletno izobraževanje pojmuemo izobraževanje na daljavo, podprto s svetovnim spletom in spletnimi informacijsko-komunikacijskimi orodji (Možina, T., idr. (2022): [Izobraževanje odraslih na daljavo, kombinirano in hibridno izobraževanje](#), Ljubljana, ACS). Tako usposabljanje v celoti poteka na daljavo kot e-izobraževanje v Zoom ali MS Teams, ki ga, na podlagi načel izobraževanja na daljavo, izpeljujemo več dni, v trajanju do 4PU na dan.

¹⁵ Kombinirano izobraževanje je oblika, v kateri se prepletata dva pristopa: izobraževanje v prostorih izobraževalne organizacije ter aktivnosti, ki potekajo v spletnih učnih okoljih, kjer so učitelj in udeleženci prostorsko ločeni, včasih pa tudi časovno. Za kombinirano izobraževanje je značilno, da poteka deloma kot izobraževanje v prostorih izobraževalne organizacije, nekatere učne cilje pa lahko udeleženci dosežajo ali dopolnjujejo v spletni učilnici ali drugih spletnih okoljih. (Možina, T., idr. (2022): [Izobraževanje odraslih na daljavo, kombinirano in hibridno izobraževanje](#), Ljubljana, ACS).

Slika 14: Delež vseh izvedenih programov glede na način izvedbe

N = 68, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

Skoraj dve tretjini programov smo izvedli v prostorih ACS ali izven¹⁶. S takim načinom izobraževanja smo po ukinitvi omejitev zaradi epidemije COVID-19 nadaljevali, saj so nam udeleženci v anketnih vprašalnikih sporočali, da si želijo več izvedb v živo, saj si tako lažje izmenjajo informacije, znanja in izkušnje ter poklepetajo s kolegi iz drugih organizacij. V letih, ko so trajale omejitve, so si zaželeli več osebnega stika ter pozdravili možnosti vključevanja v izobraževanja v kombinirani obliki in spletnega izobraževanja.

V nadaljevanju predstavljamo analizo podatkov po posameznih vsebinskih sklopih.

¹⁶ Izobraževanje v prostorih ACS ali izven pomeni, da usposabljanja potekajo v živo, v prostorih ACS ali izven, v skupnem trajanju 8PU/dan.

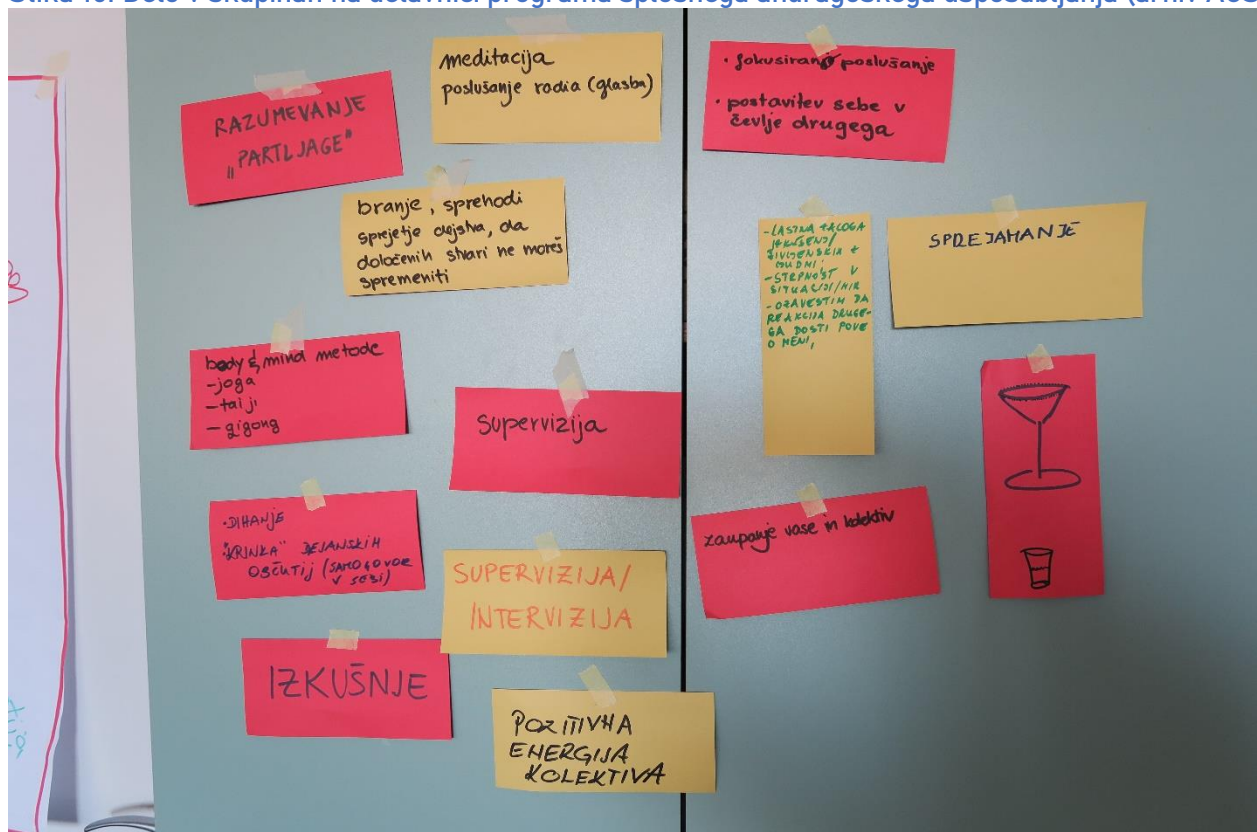
5.1. Programi splošnega andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo

Programi, ki jih poimenujemo tudi splošno andragoški programi, so programi, ki so namenjeni izobraževalcem odraslih, s katerimi lahko pridobijo in dopolnijo svoja andragoškega znanja, se seznanijo z novostmi pri delu z odraslimi, pridobijo praktične spretnosti in izmenjajo izkušnje.

Iz preglednice 2 na naslednji strani je razvidno, da smo v sklopu programov splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo v letu 2022 organizirali 17 različnih programov andragoškega spopolnjevanja. Nekatere smo izpeljali večkrat – Program dodatnega usposabljanja učiteljev vožnje in učiteljev predpisov za leto 2022 kar dvanajstkrat, programe Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja, Učenje na delovnem mestu in Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij po trikrat. Preostale programe smo izpeljali po enkrat, nekatere izmed njih smo pripravili zaradi potreb po znanju in izkušnjah na področju izobraževanja na daljavo ter uporabe različnih spletnih orodij v podporo izvajanj e-izobraževanj ter optimizacije delovnih procesov in digitalizacije poslovanja.

Tako smo skupaj izpeljali 34 izvedb usposabljanj in spopolnjevanj, kar predstavlja polovico vseh izvedenih programov. Programe, ki smo jih izpeljali večkrat, smo organizirali za zaključene skupine v podjetjih, s katerimi sodelujemo že več kot 25 let, v letu 2022 pa smo sklenili sodelovanje tudi z novim naročnikom, s katerim bomo sodelovanje nadaljevali tudi v letu 2023.

Slika 15: Delo v skupinah na delavnici programa splošnega andragoškega usposabljanja (arhiv ACS)

Preglednica 2: Število izvedb programov splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo

št.	Sklop / Področje	Program usposabljanja oz. spopolnjevanja	Število izvedb
Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo			
1	Splošni andragoški programi	Coaching v izobraževanju odraslih	1
2		Gluhe in naglušne osebe v izobraževanju odraslih	1
3		IKT orodja za optimizacijo delovnih procesov in digitalizacijo	1
4		IKT orodja za optimizacijo delovnih procesov in digitalizacijo II	1
5		Kako s pomočjo različnih IKT orodij komunicirati in nastopati na daljavo	1
6		Kombinirano učenje in spletni tečaji s pomočjo MS Teams	1
7		Krepitev medkulturnih kompetenc in medkulturnega dialoga ter uporaba različnih metodoloških pristopov pri izobraževalcih odraslih	1
8		Priprava e-učnih gradiv in učnih pripomočkov	1
9		Program dodatnega usposabljanja učiteljev vožnje in učiteljev predpisov za leto 2022	12
10		Spodbujanje motivacije ranljivih skupin za učenje in izobraževanje	1
11		Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja	3
12		Strategija za enostavno planiranje in uspešno promocijo dogodkov	1
13		Uporaba sodobnih spletnih omrežij in informacij za učinkovitejše delo izobraževalcev odraslih	1
14		Učenje na delovnem mestu	3
15		Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij	3
16		Vloga izobraževalca odraslih pri delu z udeleženci s posebnimi potrebami	1
17		Vpliv komunikacijskih kompetenc na kakovost učenja in poučevanja	1
	SKUPAJ		34

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS

Za zaposlene na ACS smo v letu 2022 izpeljali 3 programe andragoškega spopolnjevanja, in sicer IKT orodja za optimizacijo delovnih procesov in digitalizacijo in IKT orodja za optimizacijo delovnih procesov in digitalizacijo II ter Dan za kakovost (ki smo ga organizirali v okviru sklopa Kakovost).

5.2. Programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu

Udeleženci v teh programih pridobivajo specialistična andragoška znanja za opravljanje posebnih vlog v izobraževanju odraslih, kot so vodja in mentor študijskih krožkov, učitelj v programih pismenosti, svetovalec v svetovalnih središčih, svetovalec in mentor pri organiziranem samostojnem učenju, svetovalec za razvoj kakovosti izobraževanja odraslih idr. Praviloma gre za daljše programe, namenjene zaključenim skupinam izobraževalcev odraslih, ki želijo v svoje organizacije vpeljati enega ali več razvojnih projektov, ki jih je razvil ACS.

Strokovni sodelavci se tako usposabljujejo in spopolnjujejo na naslednjih vsebinskih področjih:

- na **področju kakovosti** usposabljammo strokovne delavce v izobraževanju odraslih za izpeljavo samoevalvacije in razvoj kakovosti lastnega dela;
- v okviru **splošnega neformalnega izobraževanja** smo razvili različne projekte neformalnega izobraževanja in učenja, kot so študijski krožki in bralni študijski krožki, središča za samostojno učenje, borze znanja, program za mlajše odrasle (PUM in PUM-O) ter program usposabljanja za trajnostni razvoj;
- v programih na **področju pismenosti** strokovni delavci spoznavajo pomen pismenosti v današnji družbi, se seznanjajo z metodami dela z manj izobraženimi odraslimi, razvijajo spretnosti, ki jim bodo pomagale pri delu s posamezno ciljno skupino, itn;
- za svetovalce v svetovalnih središčih ter druge strokovne delavce v izobraževanju odraslih, ki delujejo kot svetovalci (področje **Svetovanje**) pripravljamo temeljno usposabljanje in stalna strokovna spopolnjevanja;
- na **področju vrednotenja** organiziramo usposabljanja in spopolnjevanja za člane komisij za preverjanje in potrjevanje NPK.

Ves čas nudimo strokovno podporo izvajalcem, pripravljamo usposabljanja, spremljamo sistemsko umeščanje in skrbimo za njihov nadaljnji razvoj.

Preglednica 3: Število izvedb programov usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu

št.	Sklop / Področje	Program usposabljanja oz. spopolnjevanja	Število izvedb
Programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu			
1	Kakovost	Izobraževalno srečanje organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovosti	1
2		Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih	2
3		Uporaba IKT orodij za dejavno sodelovanje udeležencev pri izobraževanju na daljavo	1
4		Dan za kakovost	1
5	Neformalno	ABC okoljskega učenja 1	1
6		ABC okoljskega učenja 2	1
7		Spopolnjevanje za mentorje PUM-O	1
8		Spopolnjevanje za mentorje študijskih krožkov	1
9		Spopolnjevanje za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje	2
10	Pismenost	Program temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic za izvajanje programa Začetna integracija priseljencev (ZIP)	1
11		Spopolnjevanje za učitelje in organizatorje izobraževanja odraslih ter druge strokovne delavce v programu Osnovna šola za odrasle	1
12		Usposabljanje strokovnih delavcev za vpeljavo inštrumenta SVOS	1
13	Svetovanje	Program temeljnega profesionalnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih	4
14		Spopolnjevanje svetovalcev v projektu Strokovna podpora informativno svetovalni dejavnosti in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja 2016–2022	3
15		Sprotno spremljanje kakovosti in poglobljena samoevalvacija v svetovalni dejavnosti za odrasle, ki se izvaja kot javna služba	1
16		Usposabljanje svetovalcev v izobraževanju odraslih	4
17	Vrednotenje	Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za pridobitev licence	3
18		Stalno strokovno spopolnjevanje članov komisij NPK	5
	SKUPAJ		34

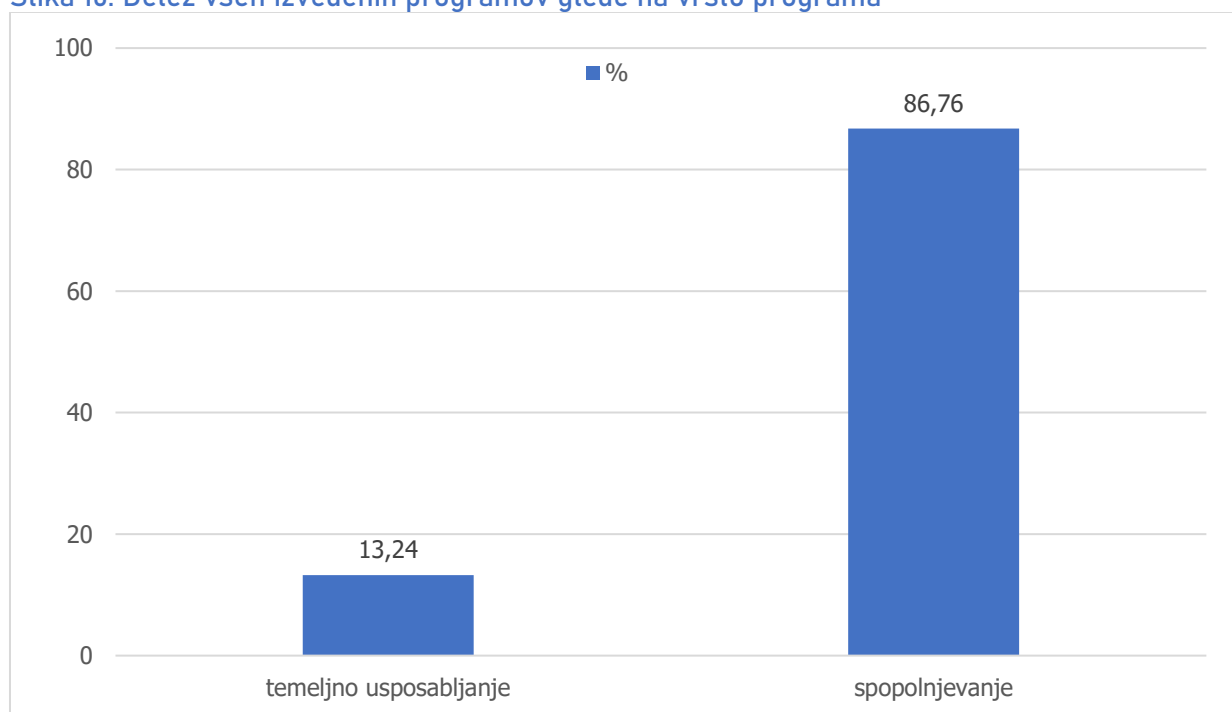
Vir: Spletna aplikacija IZO ACS

V tem vsebinskem sklopu smo organizirali 34 izvedb različnih programov, kar predstavlja polovico vseh programov, izvedenih v letu 2022. Največ izpeljav, skupaj 12, smo imeli na področju svetovanja, 8 izvedb različnih programov na področju vrednotenja ter 6 na področju neformalnega izobraževanja. S področja kakovosti smo izpeljali 4, v sklopu pismenosti pa 3 različne delavnice oz. programe.

Največkrat, kar 5-krat, smo izpeljali stalno strokovno spopolnjevanje članov komisij NPK (3 vsebinsko različne delavnice, 2 smo ponovili), 4-krat pa programa temeljnega profesionalnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih¹⁷ in Usposabljanje svetovalcev v izobraževanju odraslih. Programa Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za pridobitev licence in Spopolnjevanje svetovalcev v projektu Strokovna podpora informativno svetovalni dejavnosti in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja 2016–2022 smo izpeljali 3x, dve spopolnjevani svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih in dve za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje. Preostale programe smo izpeljali po enkrat.

Delež izvedenih programov glede na vrsto programa prikazujemo na sliki 14. Kar 87% izpeljanih programov je programov spopolnjevanja, kar pomeni, da gre za krajše programe v trajanju do največ 24 pedagoških ur in v katerih udeleženci svoje znanje nadgradijo, poglobijo ali se seznanijo z novostmi na področjih, ki jih opravljajo v svoji organizaciji.

Slika 16: Delež vseh izvedenih programov glede na vrsto programa

N = 68, vir: Spletna aplikacija IZO ACS

Programi temeljnega usposabljanja, ki predstavljajo 13-odstotni delež vseh izvedenih programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja v letu 2022, so namenjeni novo zaposlenim sodelavcem v organizacijah, ki izvajajo razvojne projekte ACS, v njih se usposobijo za nove vloge, ki jih bodo opravljali v sklopu svojega delovnega mesta (npr. svetovalci v IO in SSU, svetovalci za kakovost) ali izven (npr. člani komisij NPK). Praviloma gre za programe, daljše od 24 pedagoških ur, v letu 2022 je najdaljši program temeljnega usposabljanja trajal 96 pedagoških ur.

¹⁷ Program temeljnega profesionalnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih (IO) je namenjeno svetovalcem v svetovalni dejavnosti v IO, ki se izvaja kot javna služba, ki so se oziroma se bodo v dejavnost vključili na novo. Izpeljujemo ga po 6 modulih in traja skupaj 96PU. Prvi trije moduli predstavljajo temeljno usposabljanje in so obvezni za vse, ki želijo izvajati svetovalno dejavnost v IO v svoji organizaciji. V preostale tri se lahko vključijo na podlagi tega, ali v organizaciji izvajajo svetovalno dejavnost pri vključevanju in nadaljevanju izobraževanja, pri ugotavljanju in dokumentiranju znanja in spretnosti in/ali pri samostojnem učenju.

III. ANALIZA PROGRAMOV, FINANCIRANIH IZ RAZLIČNIH VIROV

V naslednjih poglavjih podrobneje predstavljamo podatke o številu vključenih udeležencev in o izvedenih programih glede na vir financiranja. Programi usposabljanja in spopolnjevanja, ki jih analiziramo v tem poglavju, so v celoti ali delno financirani iz:

- javnih virov,
- iz projektov Evropskega socialnega sklada (ESS),
- mednarodnih projektov in
- tržnih virov.

6. Analiza programov, financiranih iz javnih virov

6.1. Splošno andragoški programi

6.1.1. Predstavitev podatkov in analiza evalvacijskih vprašalnikov

Izpeljali smo vse 4, v skladu z letnim načrtom dela načrtovane izvedbe, in sicer 3 programe iz naše redne ponudbe, program Spodbujanje motivacije ranljivih skupin za učenje in izobraževanje pa smo razvili v letu 2022 in ga tudi pilotno izpeljali.

Vse programe smo izpeljali v živo na ACS, udeleženci so prihajali iz različnih izobraževalnih organizacij, v katerih opravljajo tudi zelo različne vloge.

V načrtovane delavnice v skupnem trajanju 40 pedagoških ur se je vključilo 71 izobraževalcev odraslih.

Preglednica 4: Izobraževalni programi, financirani iz javnih virov

Ime programa	Št. izvedb	Trajanje v PU	Št. vključenih	Št. usposobljenih	Št. oddanih evalvacij
Kako s pomočjo različnih IKT orodij komunicirati in nastopati na daljavo	1	8	18	17	17
Vloga izobraževalca odraslih pri delu z udeleženci s posebnimi potrebami	1	8	11	8	8
Krepitev medkulturnih kompetenc in medkulturnega dialoga ter uporaba različnih metodoloških pristopov pri izobraževanju odraslih	1	16	17	15	15
Spodbujanje motivacije ranljivih skupin za učenje in izobraževanje	1	8	25	25	25
SKUPAJ	4	40	71	65	65

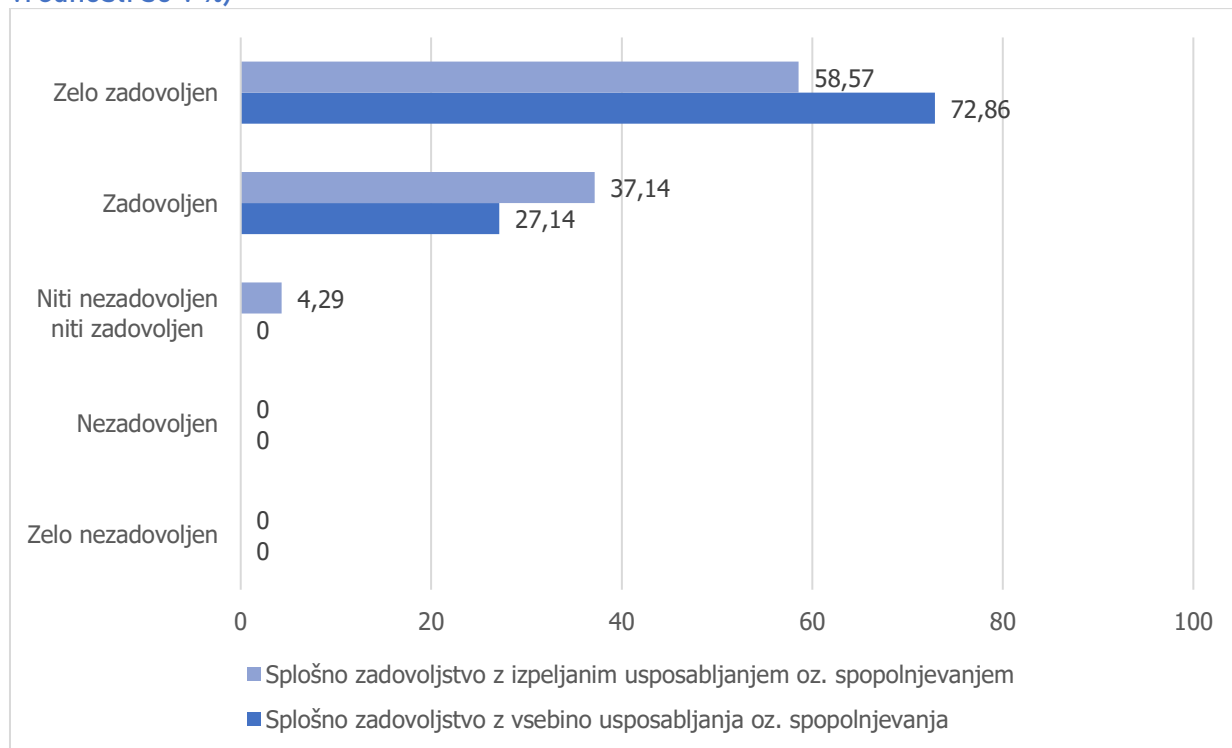
Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

V nadaljevanju predstavljamo rezultate analize izpolnjenih evalvacijskih vprašalnikov v letu 2022.

Kot je razvidno iz preglednice 4, se je vseh 4 programov skupaj udeležilo 71 udeležencev, evalvacijske vprašalnike jih je izpolnilo 65, kar predstavlja dobrih 91 % vključenih.

V letu 2022 smo izpeljali enako število izobraževalnih programov kot v letu 2021, se pa je, sklepamo da zato, ker so bile po dolgem času izpeljave programov v živo, vanje vključilo za skoraj tretjino manj udeležencev kot v letu 2021, ko smo jih imeli 106.

Slika 17: Splošno zadovoljstvo udeležencev z izpeljanim usposabljanjem in vsebino (prikazane vrednosti so v %)

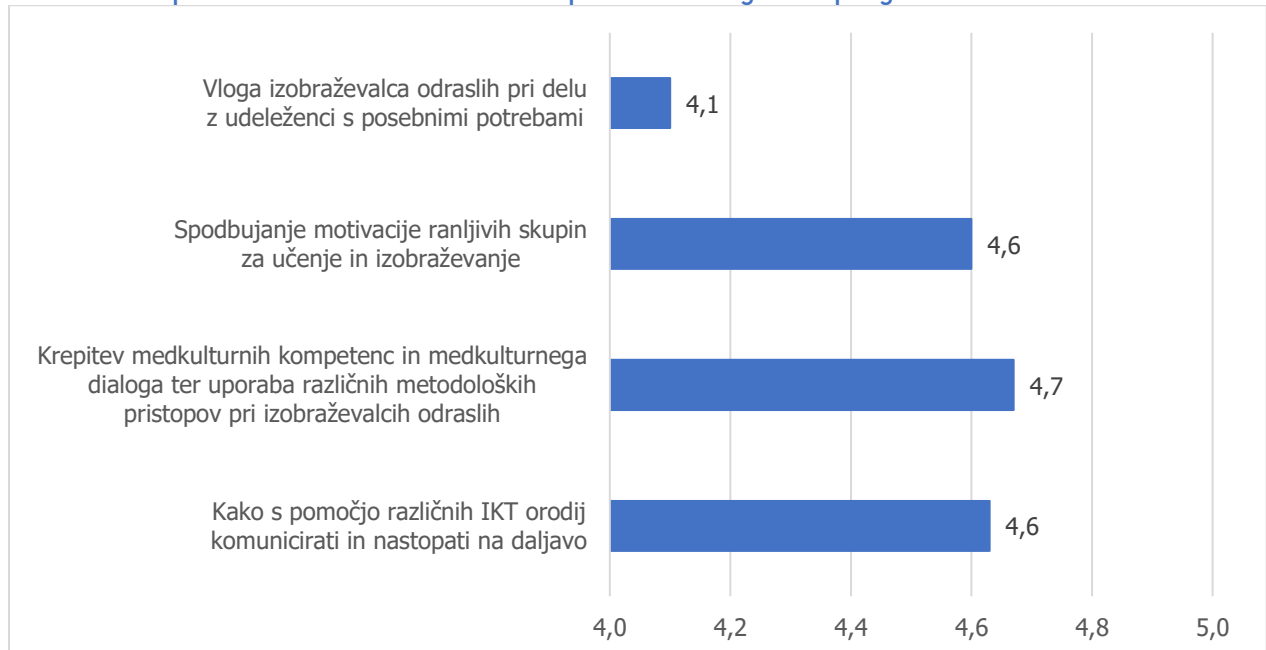
N= 65, povprečna ocena: 4,7, vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Iz zgornje slike lahko razberemo, da so bili udeleženci z izvedbami usposabljanja in spopolnjevanja zadovoljni ali zelo zadovoljni. Rezultat je primerljiv z letom 2021, kjer je bilo z izvedbo usposabljanja zadovoljnih ali zelo zadovoljnih 98% udeležencev. Povprečna ocena zadovoljstva z izvedbo usposabljanj je 4,7 in je nekoliko višja od povprečja iz leta 2021, ko je znašala 4,6.

Z vsebino usposabljanja v splošno andragoških programih je bilo zadovoljnih ali zelo zadovoljnih kar 96% udeležencev. Udeleženci so napisali, da je že naslov programa izpolnil njihova pričakovanja, vsebine pa so jim bile posredovane na zanimiv in razgiban način. Kljub visokemu zadovoljstvu z razmerjem med teoretičnim in praktičnim delom programa, bi si nekateri želeli še več praktičnega dela.

Trije udeleženci so ostali neopredeljeni. Sicer je bil delež zadovoljnih ali zelo zadovoljnih v letu 2021 nekoliko višji (98%), povprečji obeh let pa sta primerljivi (v letu 2022 4,5, v letu 2021 4,6).

Slika 18: Povprečna ocena udeležencev o splošno andragoških programih

N = 65, povprečna ocena: 4,5, vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Kar trije od štirih programov so dosegli visoko povprečno oceno, in sicer med 4,6 in 4,7 (Kako s pomočjo različnih IKT orodij komunicirati in nastopati na daljavo, Krepitev medkulturnih kompetenc in medkulturnega dialoga ter Spodbujanje motivacije ranljivih skupin za učenje in izobraževanje), program Vloga izobraževalca odraslih pri delu z udeleženci s posebnimi potrebami pa nekoliko nižjo (4,1).

V pilotni izvedbi programa o **spodbujanju motivacije ranljivih skupin** smo se ukvarjali z razumevanjem vloge izobraževalca odraslih v procesih izobraževanja udeležencev iz ranljivih skupin, poudarek je bil na spoznavanju učinkovitih pristopov povečevanja motivacije za krepitev njihovih najrazličnejših kompetenc za aktivnejši vstop na trg dela. Vsebinski poudarki programa so bili na vlogi gradnikov učne motivacije in odnosu do učenja pri ranljivih skupinah, podajanju njim prilagojenih povratnih informacij, pomenu prepričanj, ki lahko pri motivaciji udeležencev iz ranljivih skupin za učenje in vključevanje v izobraževalne programe, delujejo spodbujevalno ali zaviralno. Udeleženci so se seznanili tudi s coaching konceptom, ki bo pripomogel k spodbujanju ranljivih skupin k delovanju in učenju.

Udeleženci s posebnimi potrebami so za izobraževalce odraslih »veliki učitelji«, zato v interakciji z njimi še toliko bolj potrebujejo prožno dojetje sveta in realnosti ter podporo notranjega občutka varnosti v povezavi z občutkom humanosti, v katerih zdrži napetost in velikokrat tudi stres soočenja s stvarnostjo, ki obkroža osebe s posebnimi potrebami. O vsem tem in še mnogo več smo govorili na delavnici **Vloga izobraževalca odraslih z udeleženci s posebnimi potrebami**. Iz različnih zornih kotov smo osvetlili vlogo izobraževalcev odraslih v procesih izobraževanja udeležencev s posebnimi potrebami ter se poglobili v pridobivanje komunikacijskih kompetenc in spoznavanju pravih pristopov za delo z udeleženci s posebnimi potrebami v izobraževalnem sistemu.

V programu [Krepitev medkulturnih kompetenc in medkulturnega dialoga ter uporaba različnih metodoloških pristopov pri izobraževanju odraslih](#) so se udeleženci seznanili z osnovnimi zgodovinskimi tokovi izseljevanja, begunstva in preseljevanja, pridobili so tudi splošna znanja o medkulturnih kompetencah in kulturnem dialogu ter nova znanja o kulturah in kulturnih praksah. Spoznavali so različne metodološke pristope pri izobraževalcih odraslih ter značilnosti in posebnosti medkulturnih situacij, ki nastajajo zaradi medkulturnih razlik. Poudarek je bil na medsebojni izmenjavi izkušenj, mnenj in primerov dobre prakse, ki so vezane na andragoško delo v medkulturnem okolju.

Slika 19: Predavatelja Jaka Kovač in Ahmad Ahmadi (arhiv ACS)

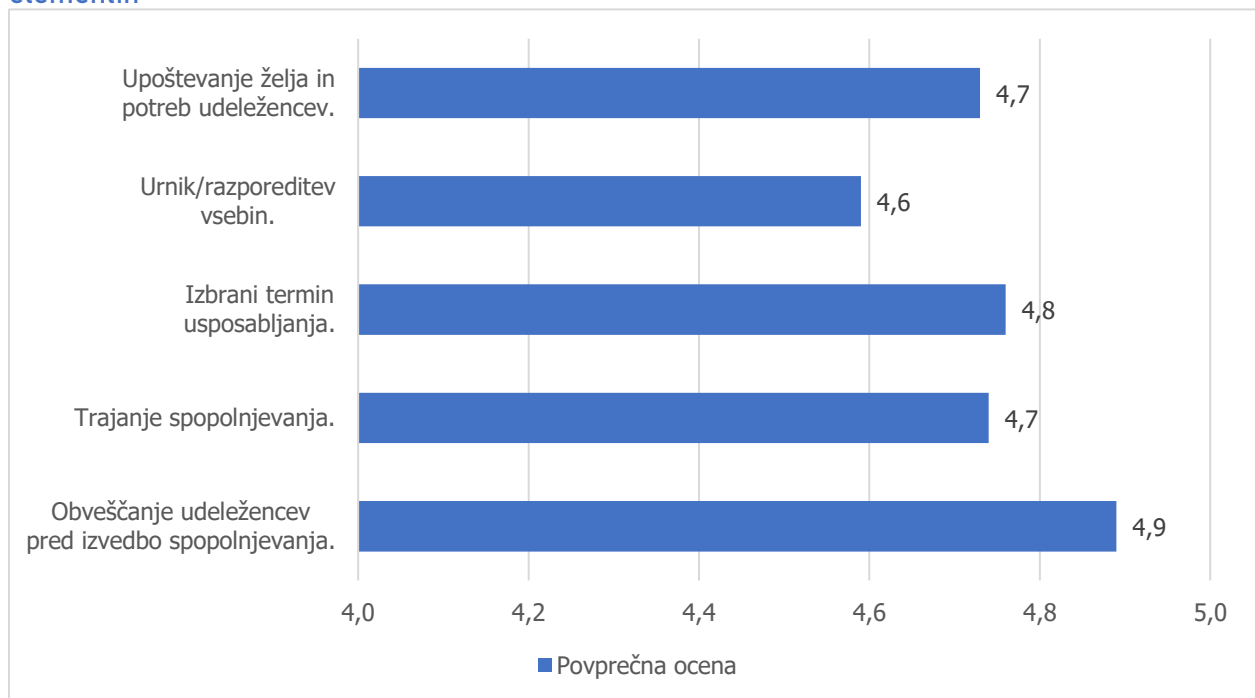

Program [Kako s pomočjo različnih IKT orodij komunicirati in nastopati na daljavo](#) smo lahko v letu 2022 izpeljali v živo, s strani udeležencev pa je dobil enako povprečno oceno kot leto prej, ko smo ga izpeljali na daljavo. Udeleženci so se seznanili s pojmom javnega nastopanja na daljavo, spoznali elemente in značilnosti tovrstnega nastopanja, utrdili veščine javnega nastopanja in retorike na daljavo ter dobili koristne napotke iz prakse, s pomočjo katerih bodo lahko izboljšali svoje javno nastopanje na daljavo.

Z uporabljenimi [metodami dela](#) je bilo zadovoljnih ali zelo zadovoljnih večina udeležencev (98%), enak odstotek zadovoljstva je bil tudi v letu 2021. Tudi povprečje ostaja enako kot v letu 2021 in sicer 4,6. Udeleženci so uporabljene metode dela opisali kot raznovrstne, dobro so podkrepile obravnavane teme v programu izobraževanja. Kot najbolj primerne so izpostavili metodo urjenja in vaj, igro vlog, skupinsko delo in delo v parih.

Tudi z [učnim gradivom](#) je bilo zadovoljnih ali zelo zadovoljnih 96% udeležencev, kar je za dva odstotka višje kot v letu 2021. Trije udeleženci niso izrazili svojega mnenja in so ostali neopredeljeni. Povprečna ocena ostaja enaka kot v letu 2021, to je 4,5. Udeleženci so gradivo opisali kot razumljivo, pregledno, ravno prav obsežno ter pripravljeno na način, da omogoča nadaljnjo poglobitev v obravnavane teme.

Slika 20: Povprečna ocena organizacije usposabljanja oz. spopolnjevanja po posameznih elementih

N = 65, povprečna ocena: 4,7, vir: Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Povprečna ocena organizacije usposabljanja oz. spopolnjevanja po posameznih elementih ostaja enaka kot v letu 2021, in sicer 4,7.

Iz zgornje slike vidimo, da so bili vsi elementi usposabljanja ocenjeni s povprečno oceno 4,6 in več. Najmanj so bili udeleženci zadovoljni z urnikom oz. razporedom vsebin (povprečna ocena 4,6), najbolje pa so ocenili obveščanje udeležencev pred izvedbo usposabljanja (povprečna ocena 4,9).

Na koncu vprašalnika smo udeležence povabili, da nam napišejo še kakšno dodatno sporočilo. Večina se nam je za dobro izpeljana usposabljanja in spopolnjevanja zahvalila, zadovoljni so bili tako z vsebino programov kot s predavatelji. Napisali so, da se bodo še vrnili k nam, udeležbo v naših programih usposabljanja in spopolnjevanja pa bodo priporočili tudi svojim sodelavcem in znancem.

6.1.2. Petkova srečanja

Gre za informativna in izobraževalna strokovna srečanja, namenjena sodelavcem ACS, mreži izobraževalnih organizacij za odrasle ter drugim izvajalcem in/ali udeležencem iz različnih izobraževalnih ustanov in okolij, ki jih področje izobraževanja odraslih zanima.

Petkova srečanja so del izobraževalne ponudbe andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja že od začetka ustanovitve ACS, to je od leta 1992. Predstavljajo priložnost za izmenjavo mnenj in izkušenj, predstavitev strokovnih tem, izvedbo krajših usposabljanj, povezanih s projekti in dejavnostmi ACS ali za predstavitev problemov in rezultatov izobraževalne prakse.

V preglednici na naslednji strani predstavljamo petkova srečanja, ki smo jih izpeljali v letu 2022.

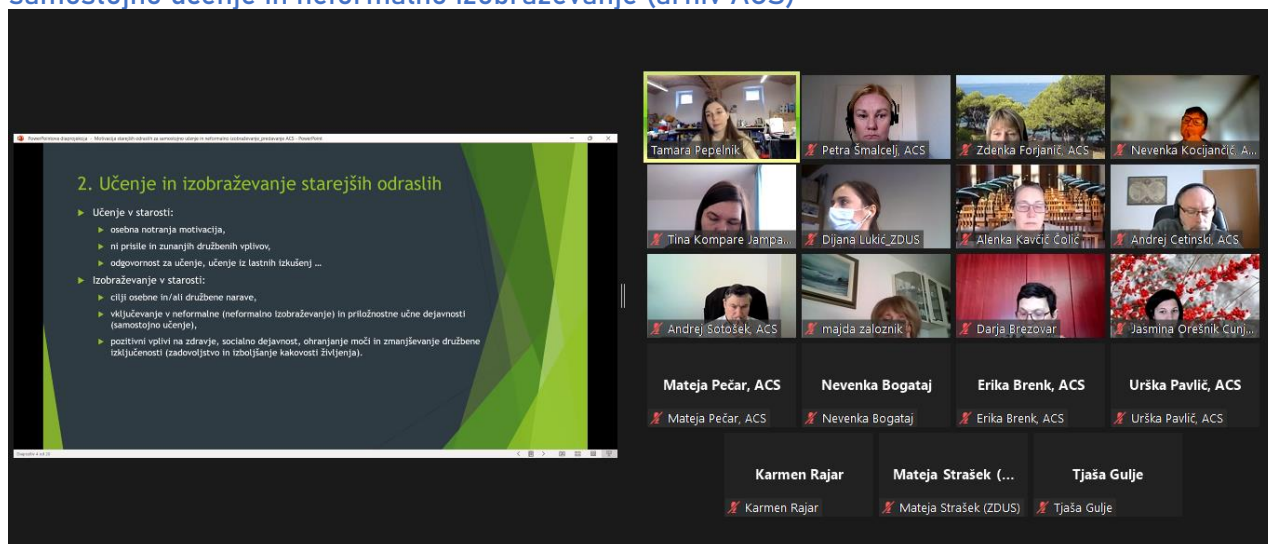
Preglednica 5: Teme petkovih srečanj, ki smo jih izpeljali v letu 2022 (arhiv ACS)

Št.	Tema	Število udeležencev
1	Motivacija starejših odraslih za samostojno učenje in izobraževanje, izvajalka: mag. Tamara Pepelnik (zunanja izvajalka)	19
2	Dosežki uresničevanja ReNPIO v letih 2013 – 2020, izvajalec: mag. Andrej Sotošek, ACS	15
3	Analiza izvajanja in spremljanja programov usposabljanja in spopolnjevanja, Moj Video, Otvoritev velike predavalnice ACS: izvajalke: mag. Zdenka Birman Forjanič, Neda Đorđević, mag. Karmen Rajar in Petra Šmalcelj, ACS	24
4	Predstavitve doktorske naloge o ljubiteljski znanosti na področju kakovosti zraka z uporabo nizkocenovnih senzorskih tehnologij, izvajalka: dr. Johanna Amalia Robinson, ACS	17
	SKUPAJ	75

Načrtovali smo 4 petkova srečanja, namenjena zaposlenim na ACS, vse smo tudi realizirali. Številčno so bila dobro obiskana, v povprečju je bilo na posameznem srečanju prisotnih 19 udeležencev.

Na prvem petkovem srečanju, ki je zaradi neugodne zdravstvene situacije 14. januarja potekalo preko videokonferenčnega orodja Zoom, nam je Tamara Pepelnik predstavila [magistrsko nalogo z naslovom Motivacija starejših odraslih za samostojno učenje in neformalno izobraževanje](#).

Slika 21: Prvo petkovo srečanje – Predstavitve mag. naloge Motivacija starejših odraslih za samostojno učenje in neformalno izobraževanje (arhiv ACS)

Dotaknili smo se različnih opredelitev starosti in starejših odraslih, tretjega in četrtega življenjskega obdobja ter nekaterih značilnosti starejših odraslih. Govorili smo o učenju in izobraževanju starejših odraslih, izpostavljeni so bili motivi, potrebe in dejavniki, ki vplivajo na (ne)udeležbo v izobraževanju ter ovire, ki jih starejši odrasli pri tem doživljajo.

Tudi drugo petkovo srečanje je potekalo preko videokonferenčnega orodja Zoom, in sicer 21. januarja. Mag. Andrej Sotošek nam je predstavil [Poročilo o uresničevanju ReNPIO v letih 2013 -2020](#), ki je bilo obravnavano in potrjeno na Strokovnem svetu za izobraževanje odraslih v mesecu decembru 2021. Poudarek je bil na predstavitvi rezultatov uresničevanja nacionalnega programa in razpravi glede učinkov in doseganja posameznih ciljev ter kazalnikov.

Slika 22: Drugo petkovo srečanje – Predstavitev dosežkov uresničevanja ReNPIO v letih 2013 -2020 (arhiv ACS)

Tretje petkovo srečanje smo izpeljali v mesecu novembru in je bilo namenjeno [predstavitvi analize izvajanja in spremljanja programov usposabljanja in spolnjenanja, pa tudi otvoritvi velike predavalnice](#). Predstavitev so izvedle sodelavke Središča za kakovost in izobraževanje.

Slika 23: Tretje petkovo srečanje – Predstavitev analize izvajanja in spremljanja programov usposabljanja in spolnjenanja in simbolična otvoritev velike predavalnice ACS (arhiv ACS)

Srečanje smo zaključili z demonstracijo premične stene in simbolično otvoritvijo velike predavalnice ACS.

Na zadnjem petkovem srečanju v mesecu novembru pa nam je sodelavka Johanna Amalia Robinson predstavila [svojo doktorsko nalogo o ljubiteljski znanosti na področju kakovosti zraka z uporabo nizkocenovnih senzorskih tehnologij](#).

6.2. Izvedbe programov usposabljanja in spopolnjevanja v okviru drugih nalog

6.2.1. Nov program Gluhe in naglušne osebe v izobraževanju odraslih

V okviru posebne naloge z naslovom [Umestitev slovenskega znakovnega jezika v šolski sistem - Usposabljanje strokovnih delavcev in ravnateljev za delo z gluhi in naglušnimi udeleženci odraslimi izobraževanja](#) smo razvili in pilotno izpeljali program usposabljanja strokovnih delavcev in ravnateljev/direktorjev za delo z gluhi in naglušnimi udeleženci v izobraževanju odraslih z naslovom [Gluhe in naglušne osebe v izobraževanju odraslih](#). Delavnice se je udeležilo 12 strokovnih delavcev oz. izobraževalcev odraslih iz različnih izobraževalnih organizacij.

Izobraževalci odraslih se pri svojem delu vse pogosteje srečujejo z udeleženci s posebnimi potrebami, med katere sodijo tudi gluhi in naglušni. Gluhe in težko naglušne osebe imajo težave pri sporazumevanju, dostopu do informacij in vključevanju v socialno okolje. Posledično so prikrajšane tudi pri izobrazbi in vključevanju na trg dela.

Zato so bila temeljna sporočila delavnice sledeča:

- Gluhi, naglušni in ljudje s polževim vsadkom morajo imeti enake možnosti izobraževanja s prilagoditvami glede na potrebe posameznika.
- Ozaveščenost izobraževalcev odraslih o gluhoti in naglušnosti je zelo pomembna, saj moramo graditi družbo sodelovanja, v kateri podpiramo različne potrebe.
- Potrebno je preseči predsodke, da gluhi niso sposobni in da je komunikacija ovira v procesu izobraževanja.
- V izobraževalnem procesu je treba zagotoviti inkluzivne prakse; individualiziran pristop, prilagojen program in načrt izvajanja.
- Izvajalci izobraževanj odraslih so dolžni spoštovati ustavno in zakonsko pravico gluhih do tolmača slovenskega znakovnega jezika (SZJ) in svobodne rabe njihovega jezika.
- Ustrezni pristopi izobraževalca odraslih pri podajanju učnih vsebin in ustrezna komunikacija z gluhi ali naglušnimi udeleženci omogočajo njihovo enakovredno sodelovanje in vključevanje v izobraževalni sistem in s tem tudi v širšo družbeno življenje.

Z izpeljano delavnico in obravnavano vsebino je bilo več kot 90% udeležencev zelo zadovoljnih, ostali so bili zadovoljni. Povprečna ocena je bila zelo visoka in je znašala 4,9. Na vprašanje, če so kaj pogrešali, jih je večina odgovorila da nič, nekdo pa je napisal, da bi si želel, čeprav ve, da je to težko izvedljivo, gluho ali naglušno osebo spoznati v živo ter z njo na podlagi znakovnih in drugih metod vzpostaviti komunikacijo.

Tudi z [metodami dela](#) je bilo zadovoljnih več kot 90% udeležencev, svojo oceno jih je večina dodatno obrazložila, napisali so, da je predavateljica izžarevala karizmo in ljubezen do svojega dela ter podala veliko praktičnih primerov in dobro razložila zakonske podlage. Nadzorno je predstavila – kako gluhi in naglušni živijo, s kakšnimi težavami se soočajo. S približanjem tematike so udeleženci spoznali različne metode, kako pristopiti do gluhih in naglušnih oseb, in na kakšen način z njimi voditi komunikacijo.

[Učno gradivo](#) je bilo dobro pripravljeno, več kot 90% je bilo zelo zadovoljnih z njim. Tudi pri učnem gradivu so svojo oceno dodatno obrazložili – ob delovnem gradivu so prejeli tudi publikacijo, ki zajema tematiko gluhih in naglušnih; tako lahko vsak udeleženec predavanj še podrobneje spozna tematiko.

Slika 24: Izvajalka programa Gluhe in naglušne osebe v IO, Veronika Ciglar (osebni arhiv)

Pri organizaciji usposabljanja so kar trije elementi dobili povprečno oceno odlično (5), in sicer: trajanje spopolnjevanja, urnik/razporeditev vsebin in prostor ter pogoji za delo. Dva elementa sta si prislužila povprečno oceno 4,9, to sta bila obveščanje udeležencev pred izvedbo usposabljanja in upoštevanje želja in potreb udeležencev. Najnižjo, a še vedno zelo visoko povprečno oceno, 4,7, je dobil izbrani termin spopolnjevanja. Eden od udeležencev je ob svoji oceni zapisal, da je v času, ko prihaja v Ljubljano in odhaja, na cestah največja gneča, kar podaljša pot v obe smeri za 30-40 min. Kljub temu je zapisal, da mu ni žal, da se je delavnice udeležil.

Na koncu so se nam zahvalili za dobro izpeljano delavnico z zanimivo vsebino in odlično predavateljico. Hvaležni so nam za dragoceno izkušnjo, ki jim je bila z udeležbo na delavnici omogočena. Nekdo je predlagal, da bi lahko podobne vsebine pripravili tudi za slepe in slabovidne ter avtiste, ki jih je vedno več. Predlagali so, da nadaljujemo s pripravo vsebin za različne ranljive skupine.

6.2.2. Dve izvedbi usposabljanj za krepitev IKT kompetenc za zaposlene

Na ACS skrbimo tudi za strokovni razvoj zaposlenih, saj imamo zaposleni na letnih razgovorih možnost izraziti želje in potrebe po vsebinah, ki nas zanimajo in ki bi nam omogočile lažje in učinkoviteje opravljanje svojega dela. V letu 2022 smo nadaljevali s pripravo in izvedbo vsebin, ki krepijo IKT kompetence zaposlenih za izvajanje izobraževanja na daljavo.

Slika 25: Zaslonska slika z delavnice Active Presenter (arhiv ACS)

V okviru nalog Usposabljanje zaposlenih za krepitev IKT kompetenc za izvajanje izobraževanja na daljavo smo za zaposlene v mesecu aprilu, septembru in oktobru pripravili in izpeljali dve usposabljanji programa [IKT orodja za optimizacijo delovnih procesov in digitalizacijo I in II](#).

Preglednica 6: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih, financiranih iz javnih virov

Ime programa	Št. izvedb	Trajanje v PU	Št. vključenih	Št. usposobljenih	Št. oddanih evalvacij
IKT orodja za optimizacijo delovnih procesov in digitalizacijo ¹⁸	1	8	38	15	28
IKT orodja za optimizacijo delovnih procesov in digitalizacijo II ¹⁹	1	8	22	10	17
SKUPAJ	2	16	60	25	45

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

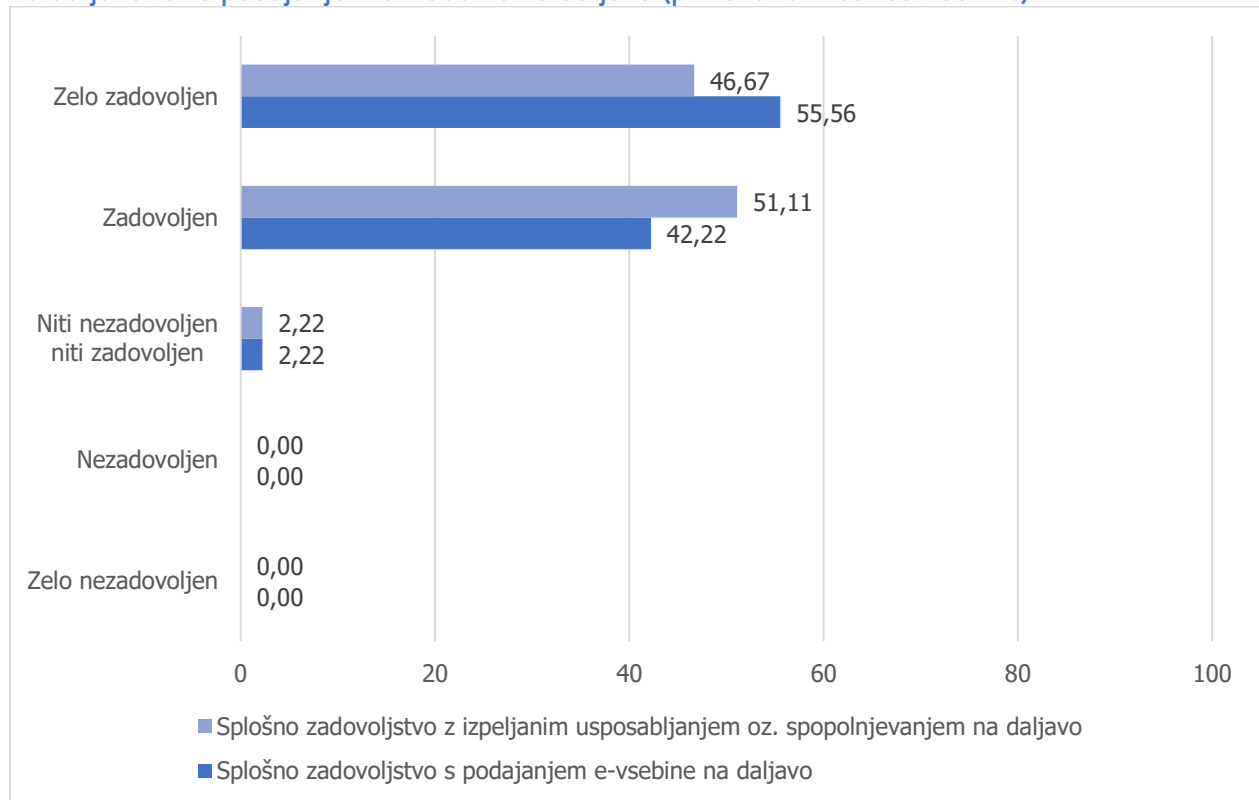
V skladu s strokovnimi priporočili in načeli izobraževanja na daljavo smo oba 8-urna programa izpeljali v obliki dveh srečanj po 4 pedagoške ure. Pod strokovnim vodstvom izkušenega IKT strokovnjaka, mag. Radovana Krajnc, sta programa potekala v videokonferenčnih okoljih MS Teams in Zoom.

Tako z izvedbo usposabljanj kot s podajanjem e-vsebin na daljavo so bili udeleženci v večini (98%) zadovoljni ali zelo zadovoljni. To je primerljivo z lanskimi izobraževanji za krepitev IKT kompetenc, po katerih so udeleženci izkazali precejšnje zadovoljstvo z usposabljanjem in e-vsebinami na daljavo. Povprečna ocena je tudi v letu 2022 dosegla oceno 4,5. Nezadovoljnih oz. zelo nezadovoljnih med udeleženci ni bilo.

¹⁸ Program smo izvedli v 3 delih na daljavo v MS Teams in Zoom: prvi del (2PU) aprila, druga dva dela (2PU in 4PU) pa septembra. Skupaj se je na usposabljanje prijavilo 38 zaposlenih, vendar jih je le 15 zaključilo celotno usposabljanje. Velika večina je tudi izpolnila evalvacijski vprašalnik.

¹⁹ Program je bil izpeljan v 2 delih na daljavo v Zoom: prvi del (4PU), drugi del (4PU) v oktobru. Skupaj se je na usposabljanje prijavilo 22 zaposlenih, celotno usposabljanje je zaključilo 10 udeležencev. Velika večina je izpolnila evalvacijski vprašalnik.

Slika 26: Splošno zadovoljstvo udeležencev z izpeljanim usposabljanjem oz. spopolnjevanjem na daljavo ter s podajanjem e-vsebine na daljavo (prikazane vrednosti so v %)

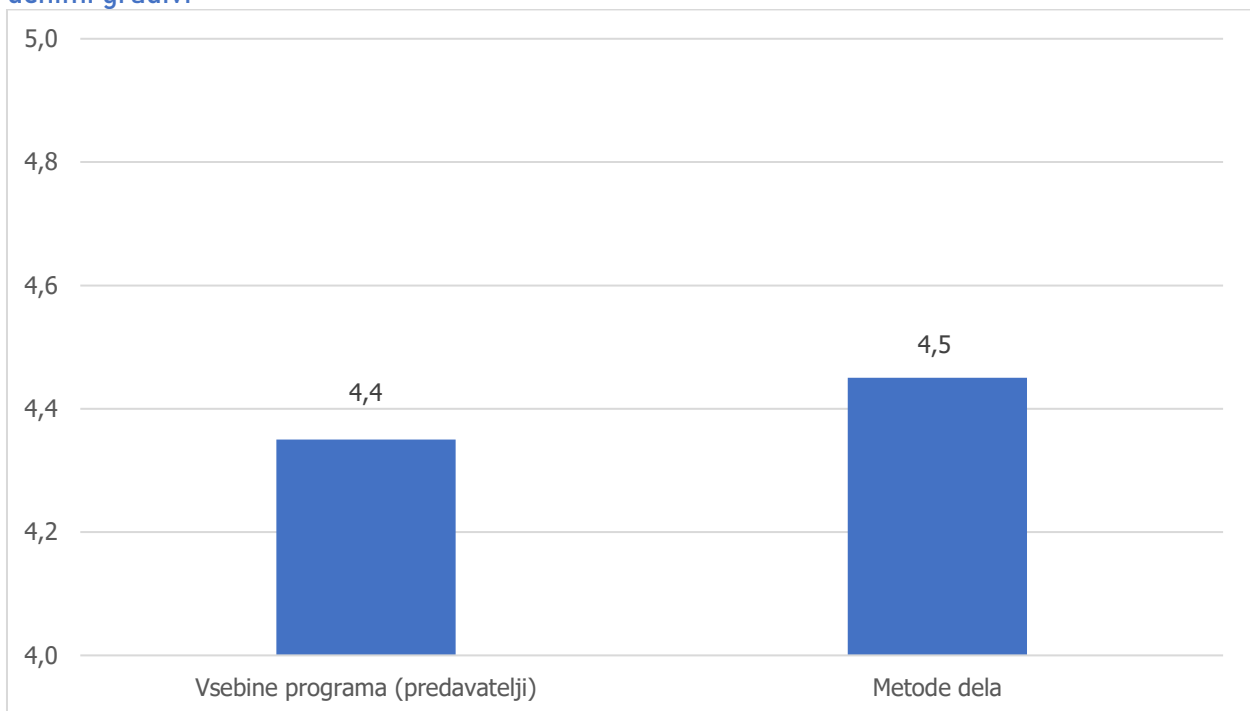

N = 45, povprečna ocena 4,5; vir: zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Časovna razporeditev je večini udeležencev ustrezala (skoraj 80%), kar je podobno odgovorom v preteklem letu. Udeleženci so poudarili kar nekaj prednosti usposabljanja na daljavo, in sicer možnost praktičnega dela, možnost kasnejšega ogleda posnetkov, hitrejše učenje ob sprotne preizkušanju orodja, takojšnja pomoč predavatelja pri delitvi zaslona. Izpostavili pa so tudi, da bi za nekatere vsebine potrebovali več časa in nekoga, ki aplikacije podrobneje pozna (tu je mišljena aplikacija Kadris). Predlagali so tudi več krajših srečanj, ki bi omogočila lažje usklajevanje izobraževanja z delovnimi obveznostmi.

Z vsebinami predavanj, če zanemarimo tiste, ki se predavanj niso mogli udeležiti (vseh skupaj dobra četrtnina vključenih), je bila večina udeležencev zadovoljna ali zelo zadovoljna. Ti so vsebine programov ocenili s povprečno oceno 4,4.

Slika 27: Povprečna ocena zadovoljstva udeležencev s predavateljem, metodami dela in z učnimi gradivi

N = 45; vir: Zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Večina jih je bila zadovoljna ali zelo zadovoljna tudi z uporabljenimi metodami dela na daljavo. Povprečje znaša 4,5, kar je nekoliko manj kot lani (4,7), vendar pa povprečji med seboj nista primerljivi, saj je bilo število udeležencev leta 2022 enkrat višje kot leta 2021 (22). Udeleženci so pri vsebinah predavanj pogrešali poglobljenost specifičnih tem (programa Kadris in Active Presenter), kar je verjetno vplivalo na nižje povprečje.

6.2.3. Dan za kakovost ACS v okviru naloge Strokovna podpora razvoju kakovosti izobraževanja odraslih

V okviru **Dneva za kakovost**, ki ga na ACS izvajamo že četrto leto, smo se na povabilo Ljudske univerze Velenje zadnji dan maja odpravili na ogled Vzorčnega mesta Velenje. Del dneva smo izkoristili še za pogovor o izkušnji ogleda Vzorčnega mesta z vidika procesov digitalizacije ter se pogovorili o odgovorih na anketo o poslanstvu ACS, ki so jo zaposleni izpolnili v spletni učilnici Razvoj kakovosti na ACS.

Dneva za kakovost ACS se je udeležilo 33 zaposlenih.

Slika 28: Utrinki z Dneva za kakovost ACS (arhiv ACS)

Erik in Miha sta nam predstavila Vzorčno mesto in inovativne metode izobraževanja - predstavila sta idejo, postavitve ter številne zaključene aktivnosti, razstave in druge dosežke sodobnega ekosistema za neformalno izobraževanje. Navdušeni smo bili nad najnovejšimi metodami in pristopi, ki jih vključujejo v svoje dejavnosti, medpredmetnim povezovanjem, pristopom »naredi sam« in učenjem skozi igro, okoljem za eksperimentiranje, prototipiranje in inovacije.

Po zaključku predstavitev in krajšem ogledu posameznih postavitvev smo izpeljali skupen pogovor o izkušnji z vidika procesov digitalizacije, ki ga je vodila direktorica ACS, dr. Nataša Potočnik.

Del programa Dneva za kakovost ACS je bil namenjen tudi **pogovoru o poslanstvu ACS**. Že leta 2021 smo načeli pogovore o naših temeljnih strateških usmeritvah kot pomembnem vidiku kakovosti našega dela. Dr. Tanja Možina, svetovalka za kakovost na ACS, je zaposlenim uvodoma podala kratko povratno informacijo na anketo o poslanstvu ACS, ki smo jo zaposleni v tednih pred izvedbo Dneva za kakovost izpolnjevali v posebni spletni učilnici. S pomočjo teh predhodnih premislekov o trenutnem zapisu poslanstva ACS so se nato zaposleni v štirih delovnih skupinah pogovorili o konkretnih predlogih zapisov za poslanstvo ACS.

V nadaljevanju je potekalo delo v skupinah, kjer smo skušali oblikovati posodobljeno poslanstvo ACS. Delovni dan smo zaključili s skupnim pogovorom ter predstavitvijo rezultatov dela v skupinah.

Slika 29: Delo v skupinah (arhiv ACS)

Na petkovem srečanju v mesecu novembru smo predstavili in sprejeli končno različico poslanstva ACS in jo tudi sprejeli. V delovnih skupinah je potekal tudi pogovor o novi viziji ACS, o kateri bodo nadaljnji pogovori potekali v prihodnjem letu.

6.3. Programi za posebne andragoške vloge

6.1.3. Programi s področja KAKOVOST V IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH

Na ACS svoje temeljno poslanstvo pri zagotavljanju kakovosti izobraževanja odraslih uresničujemo tudi tako, da svetujemo in usposabljammo strokovne delavce v izobraževanju odraslih za izpeljavo samoevalvacije in razvoj kakovosti lastnega dela. Podpora razvoju kakovosti izobraževanja odraslih je naša pomembna dejavnost. S pripravo in organizacijo programov usposabljanja in spopolnjevanja izobraževalcev odraslih za izpeljavo procesov kakovosti izvajalskim organizacijam pomagamo pri razvoju njihovih notranjih in zunanjih pristopov za opredeljevanje, presojanje in razvijanje kakovosti izobraževanja odraslih.

Z vlaganjem v razvoj strokovnega osebja, ki dela na tem področju, želimo pri razvoju sistema kakovosti izobraževanja odraslih spodbujati odgovornost osebja v izobraževalnih organizacijah (ter drugih pomembnih interesnih skupin na področju izobraževanja odraslih) za kakovost procesov, izidov in učinkov izobraževanja.

Tako v podporo razvoju strokovnega osebja na ACS zasnujemo, načrtujemo in izvedemo različne programe usposabljanja in spopolnjevanja v podporo procesom kakovosti v organizacijah za izobraževanje odraslih. Le ustrezno usposobljeni strokovni delavci so namreč zmožni presojati kakovost različnih vidikov izobraževanja odraslih – npr. kakovost izobraževalnih programov, uporabljenih metod dela z udeleženci, zadovoljstva udeležencev, kakovost učnih gradiv itd. S tem prispevajo k dvigu kakovosti izobraževanja odraslih v svoji organizaciji. Sistematično presojanje in razvijanje kakovosti omogočata odkrivanje pomanjkljivosti in izboljšav, kar vodi do bolj učinkovitega in uspešnega izobraževanja.

V okviru rednih spopolnjevanj (programi, financirani iz javnih virov) pripravljamo delavnice za dve omrežji – omrežje svetovalcev za kakovost izobraževanja odraslih²⁰ in omrežje organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovosti²¹.

Kot koordinatorji nacionalnega omrežja svetovalcev za kakovost se trudimo izbirati aktualne teme za njihovo nadaljnje spopolnjevanje za uspešno delo na področju presojanja in razvijanja kakovosti izobraževanja odraslih. Spodbujamo tudi izmenjavo znanja s področja kakovosti in primerov dobre prakse med izvajalci izobraževanja odraslih (v veliko pomoč je spletna učilnica omrežja svetovalcev za kakovost, ki omogoča tako sinhrono kot asinhrono komunikacijo med člani omrežja). V podporo načrtnemu in konstantnemu delu organizacij na področju presojanja in razvijanja kakovosti pred vsakim novim postopkom za Zeleni znak kakovosti ACS organizira izobraževalno srečanje za organizacije, ki se jim ta pravica izteka, pa tudi za organizacije, ki bi si znak želele pridobiti na novo. Na tak način skrbimo za konstantno oz. naraščajoče število izobraževalnih organizacij, ki s pridobitvijo oz. podaljšanjem pravice do uporabe Zelenega znaka kakovosti, dokazujejo da načrtno in sistematično skrbijo za kakovost lastnega dela.

V letu 2022 smo tako nadaljevali z izobraževanji s področja presojanja in razvijanja kakovosti. Na področju kakovosti smo v letu 2022 iz javnih virov financiranja izpeljali dva programa, in sicer

- **Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih in**
- **Izobraževalno srečanje organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovost.**

Oba programa smo izpeljali na daljavo.

²⁰ Spletna podstran omrežja svetovalcev za kakovost <https://kakovost.acs.si/registri/pregled-delujocih-svetovalcev-za-kakovost>

²¹ Spletna podstran nosilcev Zelenega znaka za kakovost <https://kakovost.acs.si/pregled-zzk-uporabnikov>

Spodnja preglednica prikazuje podatke o številu vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih usposabljanja na področju Kakovost v izobraževanju odraslih.

Preglednica 7: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih usposabljanja na področju Kakovost

Programi	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih	8	25	21	25
Izobraževalno srečanje organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovost	4	31	31	21
SKUPAJ		56	52	46

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Program **Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih**, ki je trajal 8 ur, je bil izpeljan v dveh delih. Imel je dva ločena vsebinska sklopa z naslovoma **Ustvarjanje interaktivnih učnih gradiv** in **Optimizacija procesov dela s pomočjo IKT orodij**. Udeležilo se ga je skupaj 25 udeležencev, vsi so tudi izpolnili evalvacijski vprašalnik, vendar zaradi nezadostne prisotnosti v Zoom niso vsi izpolnili pogojev za pridobitev potrdila o uspešno zaključenem usposabljanju (usposobljenih je bilo skupaj 21 udeležencev).

Slika 30: Zaslonska slika srečanja v Zoom (arhiv ACS)

Mayerjeva načela

Za zmanjšanje nepotrebne kognitivne obremenitve

1. Načelo koherence
2. Načelo poudarjanja
3. Načelo redundance
4. Načelo prostorske povezanosti
5. Načelo časovne povezanosti

Za obvladovanje bistvene kognitivne obremenitve

6. Načelo segmentacije
7. Načelo predhodnega učenja
8. Načelo modalnosti

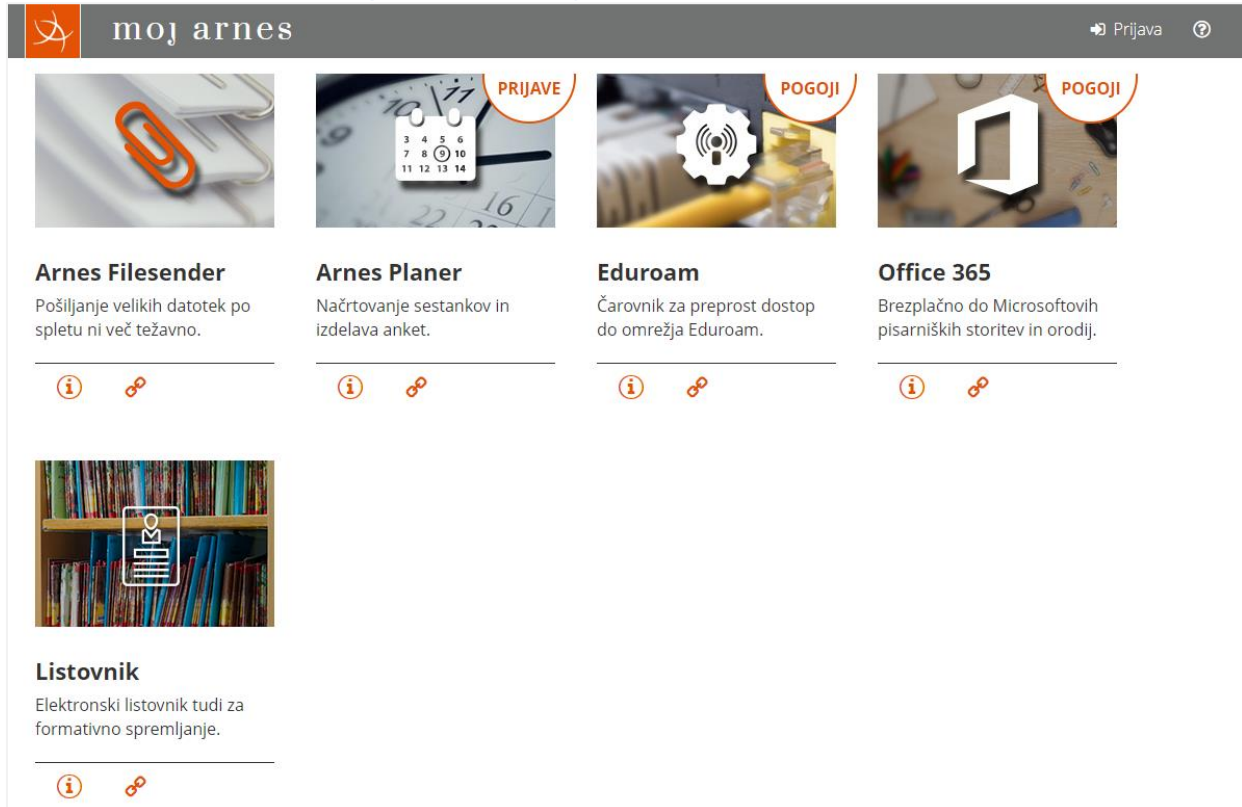
Za spodbujanje generativne kognitivne obremenitve

9. Načelo večpredstavnosti
10. Načelo personalizacije
11. Glasovno načelo
12. Slikovno načelo
13. Načelo utelešenja
14. Načelo potopitve
15. Načelo generativne dejavnosti

Po 3. izdaji Mayerjeve knjige *Multimedia Learning* (2020)

Prvi del spopolnjevanja je izvedla zunanja predavateljica Sanja Jedrinović, ki je udeležencem predstavila Mayerjeva načela pri ustvarjanju večpredstavnih učnih gradiv. Svetovalci so novo pridobljeno teoretično znanje preizkusili z ogledom primerov gradiv z uporabo in upoštevanjem teh načel. V okviru spopolnjevanja so svetovalci spoznali še orodji LUMI ter H5P za izdelavo interaktivnih učnih gradiv.

Slika 31: Zaslonska slika – spletna stran Moj Arnes

Drugi del spopolnjevanja pa je izpeljal zunanji predavatelj mag. Radovan Kranjc. Svetovalci za kakovost so preizkušali orodja za načrtovanje in organizacijo dela. Spopolnjevanje je bilo delavniško naravnano, saj je predavatelj pripravil praktično delavnico o IKT orodjih, ki so primerna za organizacijo nalog, zadolžitev, vodenje projektov, pa tudi orodja za preprečevanje prelaganja opravil in povečanje učinkovitosti. Nekaj primerov uporabnih spletnih orodij, ki so bila podrobneje predstavljena in preizkušena: *Arnes Planer*, *Arnes Filesender*, *Microsoft Planner*, *OneDrive*, *Outlook koledar* in *Pomodoro*.

S predavateljico Sanjo Jedrinovc je bilo zelo zadovoljnih 78% udeležencev, 13% jih je bilo z njeno predstavitvijo zadovoljnih, 9% udeležencev pa jo je ocenilo z niti nezadovoljen niti zadovoljen. Skupaj je prejela povprečno oceno 4,7 (na petstopenjski lestvici). S predstavitvijo mag. Radovana Kranjca je bilo zelo zadovoljnih 88% udeležencev, 12% pa jih je bilo zadovoljnih. Skupno so ga udeleženci ocenili s povprečno oceno 4,9. Oba predavatelja sta svojo vsebino jasno in praktično predstavila, kar so udeleženci hvaležno sprejeli.

Z izpeljanim spopolnjevanjem je bilo na splošno zelo zadovoljnih 84% udeležencev, 12% jih je bilo zadovoljnih (povprečna ocena spopolnjevanja je bila 4,8).

Prednosti, ki so jih vprašani izpostavili po spopolnjevanju, so bile: jasna in praktična razlaga, nova znanja in metode in uporabne vsebine, ki jih bodo lahko uporabili pri svojem delu, prihranek časa in denarja zaradi vožnje (izpeljava na daljavo). Prednost je bila tudi uporaba lastne opreme (računalnik, tipkovnica, zaslon), ki jo tudi drugače uporabljajo in jim je oprema poznana, zato lažje opravijo tudi praktičen del predavanja, izmenjava mnenj med svetovalci za kakovost ter možnost ponovnega ogleda posnetka spopolnjevanja. Med prednostmi so udeleženci navajali še: možnost sprotnega preizkušanja orodij, boljši izkoristek delovnega časa udeleženca oz. lažja uskladitev z ostalimi delovnimi obveznostmi.

Pomanjkljivosti, ki so jih vprašani zaznali tekom izvedbe spopolnjevanja, so bile: ni osebnega stika z ostalimi udeleženci, ni izmenjave izkušenj v živo (*»Ni možnosti klepeta med odmorom.«*), delo v skupinah je na daljavo težje, komunikacija skupine je slabša (vsak za svojim ekranom in se je težje povezati med sabo), ni toliko izmenjave mnenj in izkušenj s kolegi v skupini, zaradi dela v pisarni so bile prisotne motnje ostalih sodelavcev, obiskovalcev in udeležencev ter telefonski klici. Eden od komentarjev udeleženca: *»Vse ostalo bi bilo vsaj enako dobro če ne veliko boljše oz. prijetnejše v živo ©.«*

V prihodnje si udeleženci želijo slišati še več vsebin s področij, ki jih omogočata Arnes in Microsoft Office ter več časa za pogovor in praktične vaje.

Z metodami dela je bilo zelo zadovoljnih 76% udeležencev, 20% jih je bilo zadovoljnih, en udeleženec pa je bil z metodami dela nezadovoljen. Na vprašanje, katere metode dela so se po njihovem mnenju najbolje obnesle, smo dobili sledeče odgovore: demonstracija in praktični preizkus, vodeno samostojno delo na lastnih računalnikih, praktične vaje, delo v manjših skupinah, takojšnji praktični preizkus predstavljene vsebine, konkretni primeri dobrih praks, možnost sodelovanja v klepetu. Eden od komentarjev: *»Najbolj všeč mi je možnost praktičnega dela že ob razlagi. Tako se jaz osebno najlažje naučim.«* Prvi dan bi si udeleženci želeli več časa pri delu v skupinah.

Z učnim gradivom je bilo zelo zadovoljnih 76% udeležencev, 12% jih je bilo zadovoljnih, 12% pa niti nezadovoljnih niti zadovoljnih.

Udeleženci so ocenili tudi organizacijo spopolnjevanja: s povprečno oceno 5 so ocenili obveščanje udeležencev pred izvedbo spopolnjevanja, s povprečno oceno 4,9 trajanje spopolnjevanja, s povprečno oceno 4,8 pa so ocenili izbrani termin spopolnjevanja, enako pa tudi urnik/razporeditev vsebin ter upoštevanje želja in potreb udeležencev.

Udeleženci so bili s spopolnjevanjem zadovoljni, saj je bilo spopolnjevanje praktično zasnovano. Želijo si še več časa pri skupinskem delu ter več časa pri preizkušanju aplikacij, saj niso vsi enako digitalno pismeni. V prihodnje si želijo podobno spopolnjevanje za spoznavanje orodja Microsoft Teams. Bolj primerno bi se jim zdelo, da bi med posameznimi deli spopolnjevanja, kadar je to izpeljano v več delih, preteklo nekoliko več časa (predlagajo dva dni). Udeleženci si želijo še veliko zanimivih in uporabnih (aktualnih) izobraževanj tudi v prihodnje.

Program **Izobraževalno srečanje organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovost** smo izvedli za predstavnike organizacij za izobraževanje odraslih, ki bodo v letu 2023 obnavljale pravico do uporabe Zelenega znaka kakovosti²² ali jo pridobivale na novo. ACS Zeleni znak kakovosti podeljuje od leta 2004 – predstavlja izobraževalno organizacijo, ki z dokazili izkaže, da sistematično skrbi za svojo kakovost in kakovost svojih storitev v izobraževanju odraslih.

Pretekle izkušnje so nam namreč pokazale, da je organizacijam pred oddajo vloge za podaljšanje oz. pridobitev pravice do uporabe Zelenega znaka kakovosti zelo koristilo, če smo pred izvedbo postopka zanje organizirali izobraževalno srečanje, na katerem smo osvežili informacije o standardih in merilih za pridobitev znaka, jih informirali s predvidenim časovnim potekom priprave in oddaje vloge, o uporabi aplikacije za oddajanje vloge itd.

V začetku decembra 2022 smo tako organizirali informativno-izobraževalno srečanje (na daljavo), na katerem smo skupaj z udeleženci podrobno pregledali standarde in merila, ki jih je potrebno dosežati za pridobitev oz. podaljšanje znaka. Svetovalka za kakovost Lidija Praprotnik iz Ljudske

²² Spletna podstran Zeleni znak za kakovost https://kakovost.acs.si/spodbude/zeleni_znak/

univerze Velenje je udeležencem na primeru svoje organizacije predstavila praktičen prikaz priprave vloge za Zeleni znak kakovosti. Pri delu v skupinah so si udeleženci podelili izkušnje, kako v posamezni organizaciji pripravljajo vlogo za Zeleni znak kakovosti. Spomnili smo jih na dokazila po posameznih merilih, ki jih je potrebno oddati z vlogo za znak ter jim predstavili aplikacijo, s pomočjo katere vlogo oddajo. Udeleženci so bili z aplikacijo že seznanjeni, saj so jo v preteklosti že uporabljali, so pa obnovili znanje o tem, kako poteka priprava in oddaja vloge preko aplikacije.

Slika 32: Zaslonska slika srečanja v Zoom (arhiv ACS)

5. korak: ZBIRANJE, SKENIRANJE IN FOTOKOPIRANJE DOKAZIL

Za pripravo vloge smo poiskali vsa dokazila:

- v fizični obliki (original),
- jih skenirali (za e-vlogo) in
- fotokopirali (registrator).

Skenirana dokazila smo:

- označili v skladu z zaporednimi številkami meril v vlogi in shranili v mape na računalniku (čimbolj sistematično in pregledno).

Kratkega, skupaj 4-urnega spopolnjevanja, se je udeležilo 31 udeležencev, od teh jih je 68% izpolnilo evalvacijski vprašalnik. Vsi so prejeli potrdilo ACS o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju.

Z izpeljanim spopolnjevanjem je bilo zelo zadovoljnih 62% udeležencev, 29% jih je bilo zadovoljnih, en udeleženec je bil niti zadovoljen niti nezadovoljen, eden pa je bil zelo nezadovoljen. Z vsebinami spopolnjevanja so bili udeleženci v povprečju precej zadovoljni – vseh pet tem na urniku so ocenili s povprečno oceno od 4,4, do 4,8 (na petstopenjski lestvici). Najvišjo oceno je prejela predstavitev izkušnje iz prakse. Časovna razporeditev vsebin v programu je ustrezala vsem udeležencem, ki so odgovorili na anketo.

Kot **prednosti**, ki so jih vprašani navedli pri spopolnjevanju na daljavo, so navajali: časovni in finančni prihranek zaradi poti (usposabljanje na daljavo), primerne in pregledne predstavitve, možnost, da se izobraževanja lahko udeleži več oseb iz iste organizacije, možnost aktivnega sodelovanja kljub izobraževanju na daljavo, pogovori v skupinah za izmenjavo mnenj in izkušenj, doprinos k zmanjšanju emisij in odgovornemu obnašanju do okolja. Dodano vrednost srečanju je predstavljal primer iz prakse, ko je svetovalka za kakovost prikazala primer dobre prakse priprave vloge za znak.

Pomanjkljivost, ki so jo izpostavili nekateri udeleženci, je bila odsotnost osebnih stikov z drugimi udeleženci. Eden od udeležencev je opozoril še na slabši zvok pri eni od predavateljic, drugi pa

je zapisal, da bi potreboval še »bolj vsebinsko naravnane predloge« (predvidevamo, da je v mislih imel primere možnih dokazil kot ustreznih prilog za vlogo za Zeleni znak kakovosti).

Z uporabljenimi metodami je bilo zelo zadovoljnih 67% udeležencev, zadovoljnih 29% udeležencev, eden udeleženec pa je bil niti zadovoljen niti nezadovoljen. Metode, ki so se udeležencem spopolnjevanja zdele najbolj primerne, so bile: konkreten prikaz dokazil za vlogo za znak (predstavitev primera dobre prakse), skupinsko delo v manjših skupinah po Zoom (delo v skupinah je izpostavilo veliko udeležencev), metoda izmenjave izkušenj med udeleženci.

Z učnim gradivom je bilo zelo zadovoljnih 67 % vprašanih, ostali (33%) so bili zadovoljni.

Udeleženci so ocenili tudi različne vidike organizacije spopolnjevanja: zelo so bili zadovoljni z obveščanjem pred izvedbo spopolnjevanja (povprečna ocena 4,8), zadovoljstvo s trajanjem spopolnjevanja so ocenili s povprečno oceno 4,7, zadovoljstvo z urnikom oz. razporeditvijo vsebin ter zadovoljstvo z upoštevanjem želja in potreb udeležencev pa s povprečno oceno 4,6. S povprečno oceno 4,4 so ocenili izbrani termin spopolnjevanja. Na splošno pa so bili z informativno-izobraževalnim srečanjem zadovoljni, saj je bilo zelo praktično naravnano. Eden od komentarjev udeležencev: »Praviloma so vsa izobraževanja, ki jih organizirate na ACS, odlično pripravljena.«

6.1.4. Programi SPLOŠNEGA NEFORMALNEGA IZOBRAŽEVANJA

S programi splošnega neformalnega izobraževanja in učenja želimo na ACS omogočiti raznolike možnosti za izobraževanje in učenje ne le za zadovoljevanje potreb trga dela, temveč tudi za posameznikov osebni razvoj, razvoj lokalnega okolja, spoznavanje in ohranjanje naravne in kulturne dediščine in zagotavljanje dostopa do izobraževanja in učenja ranljivim ciljnim skupinam.

V ta namen razvijamo različne projekte neformalnega izobraževanja in učenja, v okviru katerih nastajajo novi izobraževalni programi, obstoječe pa posodabljam in nadgrajujemo. Med te projekte, za katere smo prejeli tudi številne nagrade na državni in mednarodni ravni, štejemo:

- študijske krožke, čezmejne študijske krožke²³ in bralne študijske krožke,
- središča za samostojno učenje,
- borze znanja,
- program za mlajše odrasle (PUM in PUM-O) ter
- področje trajnostnega razvoja²⁴.

V nadaljevanju predstavljamo izpeljane programe neformalnih izobraževanj na ACS v letu 2022.

²³ Čezmejni študijski krožki so bili vpeljani v slovenski prostor s pomočjo projekta Čezmejni laboratorij za razvoj človeških virov in mrež sodelovanja za ovrednotenje znanja in virov na območju INTERREG, ki je potekal v obdobju oktober 2011 – december 2014.

²⁴ Spletna stran Znamenja trajnosti <https://znamenjatrajnosti.si/>

Preglednica 8: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih s področja neformalnega izobraževanja

Programi	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
ABC okoljskega učenja 1 ²⁵	9	31	4	23
ABC okoljskega učenja 2 ²⁶	8	32	16	26
Spopolnjevanje za mentorje PUM-O - Model "Moja moč": Povezovanje in prepletanje dela strokovnih delavcev pri nujenju podpore mladim v težavnih položajih odraščanja	16	21	21	21
Spopolnjevanje za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje - Razvijanje digitalnih spretnosti in spoznavanje IKT orodij v podporo delu svetovalcev v SSU	8	29	25	29 ²⁷
Spopolnjevanje za mentorje študijskih krožkov - Kritično mišljenje kot element vizije	8	9	9	9
SKUPAJ		122	75	108

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

ABC okoljskega učenja 1 in 2

V sklopu nacionalnega projekta Podnebne sklada **Podnebni cilji v vzgoji in izobraževanju**, ki je trajal od marca 2022 do novembra 2023, smo v letu 2022 izpeljali dva programa v obliki krajših srečanj, ki so jih vodili ugledni domači strokovnjaki. Srečanja so bila namenjena strokovnim in vodstvenim delavcem v izobraževanju odraslih in so del daljšega eksperimentalnega cikla okoljskega izobraževanja odraslih.

V okviru 9-urne izvedbe programa **ABC okoljskega učenja 1** smo pripravili tri krajša srečanja na daljavo v Zoom in eno srečanje v živo v Rožni dolini. Program je obsegal štiri tematska srečanja: Mehanizem podnebnih sprememb; Podnebne spremembe in naši odzivi nanje; Raziskujmo opraševalce skupaj I in II, v katere se je vključilo 31 udeležencev. Ker so se udeleženci lahko udeležili tudi le krajših srečanj, so celoten program uspešno zaključili 4 udeleženci.

8-urni program **ABC okoljskega učenja 2** je prav tako potekal v obliki krajših srečanj, ki pa so bila vsa izpeljana na daljavo (preko Zoom). Namen tokratnega programa je bil spoznati kakovostne učne vire o podnebjju, ki bodo bistvena sestavina bodočih izobraževalnih programov in njegovih spremembah, navezava izobraževalnih institucij in njihovih programov na podnebne spremembe in prehod iz načel v prakso. Program je obsegal tri tematska srečanja: Izzivi trajnosti v vzgoji in izobraževanju; Predstavitev spletnih portalov in virov ARSO; Sistemsko vključevanje podnebnih vsebin v izobraževanje odraslih in vpogled v socialni steber VITR. VITR je vizija vzgoje in izobraževanja, poudarja celovit, interdisciplinaren pristop k pridobivanju znanja, sposobnosti in veščin, potrebnih za trajnostno prihodnost, pa tudi za spremembo vrednot, vedenja in življenjskih

²⁵ V program se je vključilo 31 udeležencev. Ker smo ga izvedli v 4 delih na daljavo v Zoom, so se nekateri udeležili le posameznega srečanja ali dveh. Celoten program so zaključili 4 posamezniki, povratno oceno pa nam je podala velika večina vključenih (23).

²⁶ V program, ki smo ga izpeljali v 3 delih v Zoom, se je vključilo 32 udeležencev. Polovica udeležencev je bila prisotna le na posameznih srečanjih. Vseh 3 srečanj se je udeležilo 16 posameznikov, povratno oceno pa nam je podala velika večina vključenih (26).

²⁷ Spopolnjevanje smo izpeljali v dveh delih, 2x 4PU v Zoom. Eden od pogojev za pridobitev potrdila ACS je bil tudi 100% udeležba, ki pa ga 4 udeleženci niso dosegli. Usposobilo se je 25 udeležencev.

navad. V program se je vključilo 32 udeležencev. Ker so se udeleženci lahko udeležili tudi le krajših srečanj, je celoten program uspešno zaključilo 16 udeležencev.

Na splošno so bili udeleženci z izvedbo usposabljanja v obeh programih zelo zadovoljni (povprečna ocena ABC okoljskega učenja 1 znaša 4,6, ABC okoljskega učenja 2 4,0). Udeleženci so imeli možnost, da so svojo oceno kratko obrazložili. V obeh programih so udeleženci pohvalili strokovnost predavateljev, ki so znali približati podajanje snovi slušateljem. Ena udeleženka je zapisala, da je spoznala nova dejstva s področja okolja in podnebnih sprememb in da so predavanja pokrivala temo s predavanji iz različnih področij, kar je dalo usposabljanju širino. Udeleženci so vsebine vseh tematskih srečanj ocenili kot zelo dobre (povprečna ocena vsebine posameznega srečanja znaša od 4,6 do 4,9).

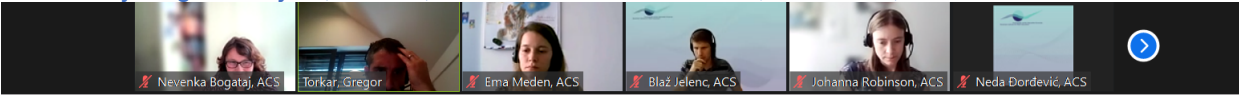
Slika 33: Predavanje doc. dr. Danila Bevka, NIB, na srečanju Raziskujmo oprashaevalce skupaj II v okviru programa ABC okoljskega učenja 1 (arhiv ACS)

Udeleženci programa so imeli tudi možnost navesti, v čem jih je usposabljanje nagovorilo k odzivu na spremembe okolja. Veliko udeležencev je zapisalo, da jih je napeljalo na razmislek, na eni strani, da so še bolj pozorni na svoje ravnanje v okolju, kaj lahko stori vsak izmed nas in na drugi strani na samo razsežnost problematike, kaj to pomeni za samo okolje. Med slabosti usposabljanja z vidika odzivanja na spremembe okolja je eden udeleženec navedel, da še vedno preveč rešitev poudarja zgolj ozaveščenega posameznika, premalo pa se posveča rešitvam v delovanju celotnega sistema. Večina udeležencev v programu ni nič pogrešala. Med odgovori, kjer so udeleženci navedli svoje želje, so zapisali, da so pogrešali možnost druženja v živo na prvih srečanjih, bolj razgibane trenutke za dinamiko pogovornih skupin z izmenjavo pogledov in razpravo, vpliv podnebnih sprememb na gozdove, na kmetijstvo ter socialne in ekonomske vidike podnebnih sprememb, doprinos k podnebnim spremembam s strani različnih družbenih skupin in/ali regij ter delitev »podnebnega bremena« med različne družbene skupine in/ali regije. Vsi udeleženci so se strinjali, da bi se želeli udeležiti nadaljevalnih srečanj.

Udeleženci, ki so se udeležili usposabljanja v okviru programa ABC okoljskega učenja 2, so na vprašanje, kako bodo lahko pridobljeno znanje oz. uvide uporabili pri svojem nadaljnjem delu zapisali že konkretne predloge. Ti so se med drugim nanašali na vključevanje vsebin iz podnebnih ciljev v učni proces in pri pripravi novih izobraževalnih programov, priprava okrogle mize in delavnic na to temo, načrta aktivnosti na področju trajnostnega razvoja in skrbi za okolje. Eno od razmišljanj je bilo tudi, da bi na delovnem mestu ustanovili iniciativno skupino za trajnostni razvoj, kjer bi skupaj z drugimi somišljeniki in vodstvom poskušali z majhnimi koraki stopati na pot trajnosti in boljšega odnosa do okolja in narave. 83 % udeležencev bi se želelo udeležiti še več podobnih izobraževanj, 17 % pa nima te želje. Pri vsebinah in temah, ki bi jih udeleženci programa ABC okoljskega učenja 2, še potrebovali pri svojem delu v prihodnje, so med drugim zapisali, da bi želeli pridobiti konkretne primere in ideje za spremembe, ki bi jih lahko uporabili na delavnicah, spoznati vpliv okoljskih sprememb na delovna mesta, več o evropskem modelu kompetenc za trajnostni razvoj, teme s področja krožnega gospodarstva.

Slika 34: Srečanje Vrag je vzel šalo: Izzivi trajnosti v vzgoji in izobraževanju v okviru programa ABC okoljskega učenja 2, 19.8.22, zaslonska slika v Zoom (arhiv ACS)

Vzgoja in izobraževanje, ki spodbuja pozitivna odstopanja

Strnimo misli (1/2): (prilagojeno po Wals in Mathie, 2022)

- **Pedagogika prihodnosti:** transformativno učenje, temelječe na vrednotah, raziskovanju, poizvedovanju, alternativnem učnem okolju.
- **Kurikulum:** lokaliziran, prilagojen okolju, odziven na trenutne probleme v okolju, medpredmeten, projektno naravnano.
- **Institucionalna praksa:** pristop za resnično trajnostno, enakopravno, zdravo in demokratično šolo; prejemnik in oddajnik sta učitelj in učeči.

Spopolnjevanje za mentorje PUM-O

Program Projektno učenje za mlajše odrasle - PUM-O je program neformalnega izobraževanja, v katerega se za obdobje do 10 mesecev vključujejo tisti mlajši odrasli v starosti od 15 do 26 let, ki so neuspešno končali ali prekinili šolanje na osnovni, poklicni ali srednješolski ravni ali pa jim pri šolanju preti osip. Mlade spodbuja, da ob podpori mentorjev in zunanjih sodelavcev prepoznajo in razvijejo svoje interese, zmožnosti in notranje moči, ki jim omogočajo, da dosežejo cilje, ki si jih v programu postavijo. Pomaga jim pri razvijanju znanja, spretnosti in navad, s katerimi se lažje vključujejo v družbo in izboljšujejo možnosti za vstop na trg dela. Konkretni cilji mladih so največkrat povezani z dokončanjem ali nadaljevanjem opuščene šolanja, razvijanjem zmožnosti kritičnega mišljenja, samoiniciativnosti, podjetnosti in ustvarjalnosti.

Osrednjo vlogo pri izvajanju programa imajo mentorji, ki za uspešno delo potrebujejo specifične kompetence, povezane s poznavanjem značilnosti udeležencev, usmerjanjem in vodenjem skupinske dinamike, načrtovanjem, vodenjem in upravljanjem učnih projektov, negovanjem javnosti in pridobivanjem zunanjih strokovnjakov in sodelavcev, predvsem pa z animiranjem potencialnih udeležencev za vključitev v program in nudenjem osebne andragoške obravnave vsakemu posamezniku.

ACS, ki je zasnoval program in s svojim strokovnim delom podpira delovanje programa in njegov razvoj, skrbi tudi za temeljno strokovno usposabljanje novih kandidatov za mentorje in za spopolnjevanje aktivnih, že usposobljenih mentorjev.

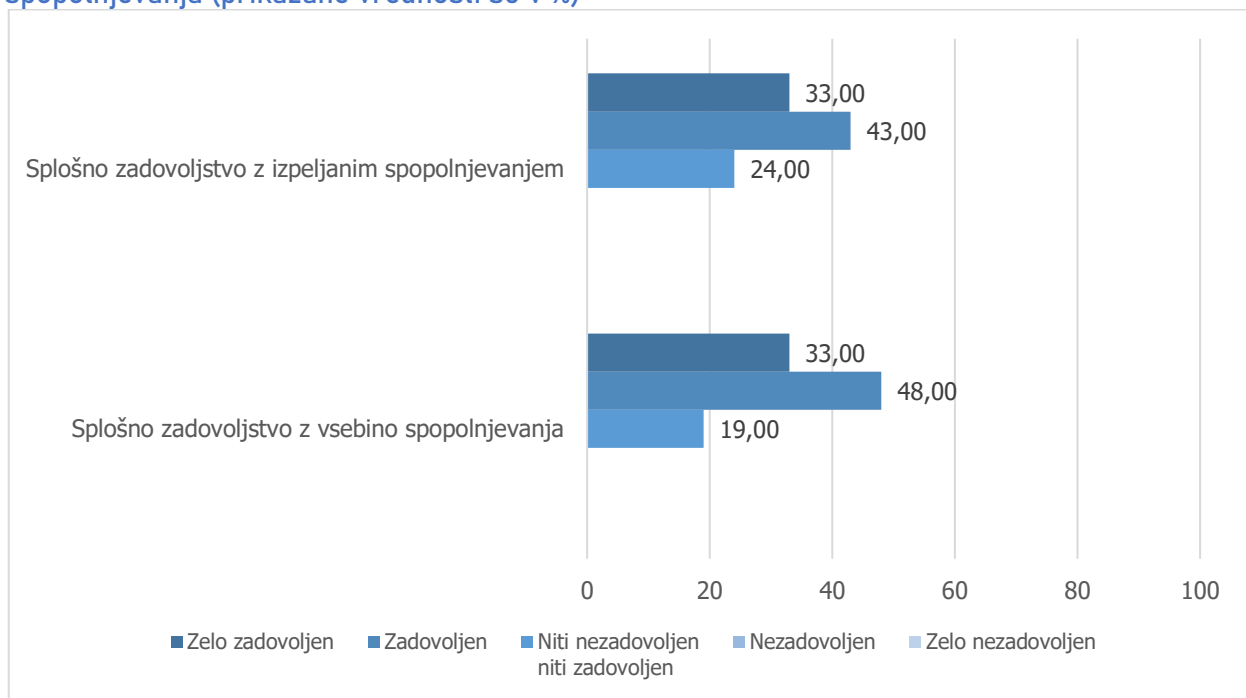
V okviru letnih nalog na ACS skrbimo tudi za redno spopolnjevanje in letno srečanje mentorjev PUM-O. Temo spopolnjevanja izbiramo glede na izražene potrebe mentorjev pri njihovem delu z udeleženci.

Maja je potekalo [16-urno spopolnjevanje za mentorje PUM-O z naslovom Model "Moja moč" - povezovanje in prepletanje dela strokovnih sodelavcev pri nudenju podpore mladim v težavnih položajih odraščanja](#). Namenjeno je bilo mentoricam in mentorjem PUM-O ter svetovalnim delavcem, ki izvajajo šolsko svetovalno delo v osnovnih in srednjih šolah ter dijaških domovih, saj smo si želeli med drugim tudi okrepiti medinstitucionalno sodelovanje pri reševanju problemov, s katerimi se soočajo mladi, ki so izpadli iz šole ali pa so v nevarnosti, da se jim to zgodi.

Model "Moja moč" je razvil izkušen in mednarodno prepoznaven nizozemski strokovnjak dr. Michaël von Bönninghausen tot Herinkhave po vzoru podobnega modela, ki so ga razvili na ameriški univerzi Santa Barbara v Kaliforniji. Model je udeležencem pomagal prepoznati lastne moči, hkrati pa jih je opremil z orodjem, ki jim bo pomagalo pri mladih, s katerimi delajo, prepoznati in spodbujati ter meriti napredek pri razvoju notranjih moči. Šlo je za edinstven model, ki ga v Sloveniji še nismo srečali, čeprav se ukvarja s problemi, ki jih mentorji in svetovalni delavci v svoji praksi že rešujejo. Njegova dodana vrednost je artikulacija in notranja povezanost kreposti, ki so potrebne sleherniku za razcvet njegove osebe ter načinov prepoznavanja in načrtnega razvijanja le teh.

Spopolnjevanja se je udeležilo 21 udeležencev, vsi so tudi izpolnili evalvacijski vprašalnik. Iz slike 35 spodaj lahko vidimo, da so bili udeleženci na splošno zadovoljni z vsebino in z izpeljanim spopolnjevanjem. Tako splošno zadovoljstvo z izpeljanim spopolnjevanjem kot splošno zadovoljstvo s samo vsebino so udeleženci ocenili s povprečno oceno 4,1.

Slika 35: Splošno zadovoljstvo udeležencev z izpeljanim spopolnjevanjem in vsebino spopolnjevanja (prikazane vrednosti so v %)

N = 21; vir: Zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Vsi udeleženci so bili mnenja, da je bilo razmerje med teoretičnim in praktičnim delom v programu primerno. So pa nekateri udeleženci zapisali, da bi za svoje delo potrebovali še dodatne konkretne primere o implementaciji modela v delo, kako oz. s kakšnimi tehnikami, metodami lahko krepimo posamezne moči pri posamezniku, vsebine glede motivacije za doseg cilja, postavljanje ciljev, izboljšanje samopodobe. Nekaj udeležencev je podalo mnenje, da so pogrešali še več svetovalnih delavcev, posebno iz srednjih šol.

Udeleženci so na lestvici od 1 do 5 ocenjevali tudi zadovoljstvo z metodami dela in učnim gradivom. Glede na povprečno oceno (metode dela 4, učno gradivo 3,8) so bili tako z metodami dela kot z učnim gradivom zadovoljni. En udeleženec pa je podal mnenje, da bi želel imeti prezentacijo že na samem spopolnjevanju, ne šele po končanem srečanju.

Organizacijo usposabljanja so udeleženci ocenjevali na podlagi šestih elementov, pri čemer so vsi prejeli povprečno oceno 4 ali več. Z najvišjo povprečno oceno (4,5) so udeleženci ocenili prostor in pogoje za delo. Povprečno oceno 4,4 so podali za obveščanje udeležencev pred izvedbo spopolnjevanja ter upoštevanje želja in potreb udeležencev, 4,1 za trajanje spopolnjevanja ter urnik/razporeditev vsebin in 4,0 za izbrani termin.

Udeleženci so nam še sporočili, da jim je bil program zelo všeč, vsebina je bila odlična, naučili so se veliko novega. En udeleženec je podal mnenje, da je bilo spopolnjevanje izredno dragoceno z vidika mreženja in izmenjave izkušenj. Med sporočili pa je bilo tudi mnenje, da bi bilo potrebno več sistematičnosti in usklajenosti praktičnih vaj s ciljem izobraževanja.

Spolnjenje za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje

Razvoj organiziranega samostojnega učenja se je začel leta 1993, z željo po vzpostavitvi in širjenju kulture organiziranega samostojnega učenja v Sloveniji, mreža Središč za samostojno učenje (SSU) pa se je skozi leta razpršila po vsej Sloveniji.

SSU so namenjena vsem odraslim, ki jim iz kakršnih koli razlogov tradicionalno učenje in izobraževanje nista dostopna ali jim ne ustrezata. Učenje v središčih je za udeležence brezplačno, v SSU pa so na voljo različna učna gradiva, primerna za samostojno učenje, sodobna učna tehnologija ter strokovna pomoč osebja. S svetovalno dejavnostjo pri samostojnem učenju odraslim zagotavljamo organizirano učno okolje in strokovno podporo pri učenju, ki jo nudi svetovalec SSU.

ACS zagotavlja svetovalno, razvojno in strokovno podporo mreži SSU: skrbimo za vzdrževanje in posodabljanje portala SSU in spremljanje delovanja SSU s pomočjo računalniške aplikacije SSU, skrbimo za kakovost, razvoj in vrednotenje delovanja SSU (spremljanje in analiza potreb na nacionalni ravni, evalvacije, raziskovanje trendov organiziranega samostojnega učenja (OSU), razvoj podpornih dejavnosti za ranljive skupine za pridobivanje temeljnih zmožnosti za OSU, spremljanje novosti in dobrih praks v tujini, sodelovanje z MIZŠ pri pripravi strokovnih podlag, smernic in drugih dokumentov), načrtujemo, razvijamo, posodabljam in izvajamo temeljno usposabljanje in program spolnjenja ter razvijamo in urejamo učna gradiva, portale, aplikacije, skupne dokumentacije in baze podatkov o delovanju SSU in dejavnostih OSU.

Od leta 2018 spolnjenja za strokovne delavce v SSU organiziramo v okviru ESS projekta Kompetence strokovnih delavcev 2018–2022.

Pomembno spremembo je na področje svetovalne dejavnosti v IO prinesel Zakon o izobraževanju odraslih iz leta 2018 (ZIO-1), ki je opredelil svetovalno dejavnost pri samostojnem učenju kot eno od treh področij svetovalne dejavnosti v IO, ki se izvaja kot javna služba (drugi dve področji sta še svetovalna dejavnost pri vključevanju in nadaljevanju izobraževanja ter svetovalna dejavnost pri ugotavljanju in dokumentiranju znanja in spretnosti). Svetovalna dejavnost v središčih za samostojno učenje se izvaja kot javna služba od leta 2021. Leta 2021 je bilo v javno mrežo vključenih 34, z letom 2022 pa 35 ljudskih univerz, na katerih so locirana SSU.

Slika 36: Kolaž zaslonskih slik v Zoom (arhiv ACS)

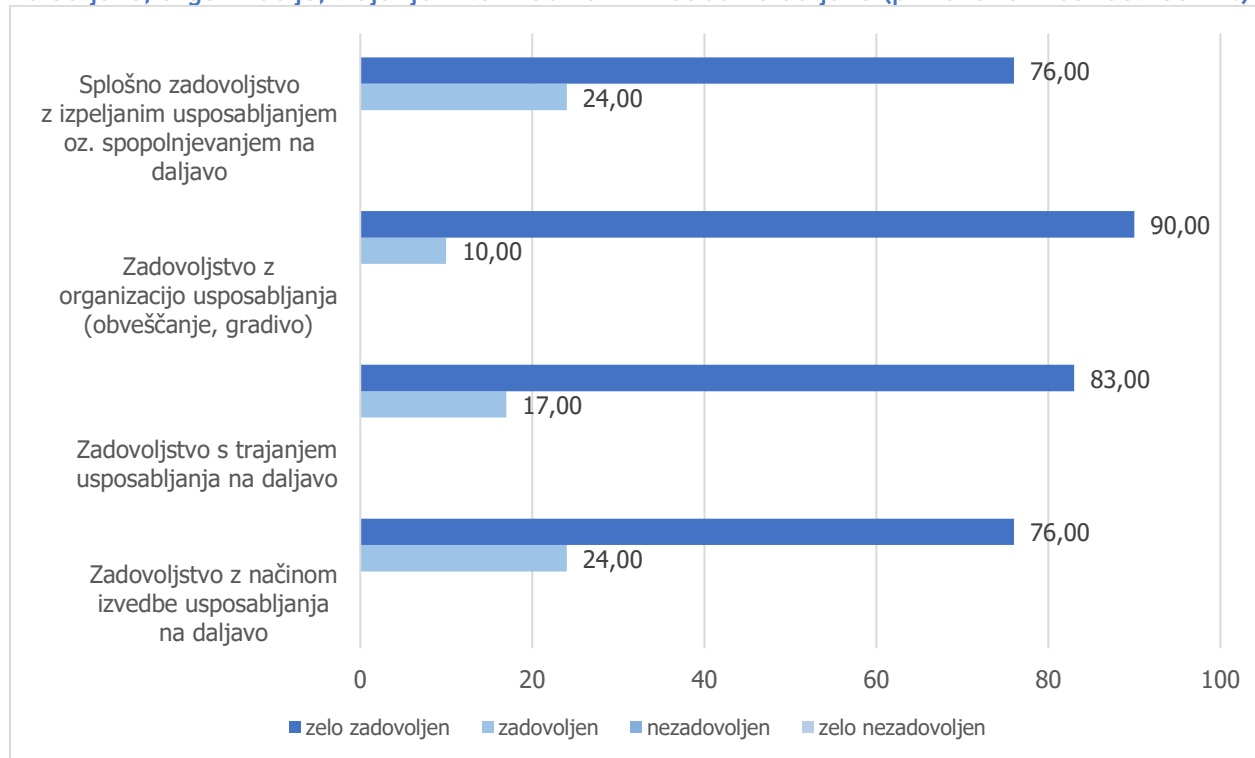
Tako smo v letu 2022 tudi v okviru letnega delovnega načrta²⁸ načrtovali izvedbo enega programa spolnjenja za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje, in sicer delavnico z

²⁸ V okviru projekta ESS Kompetence strokovnih delavcev 2018–2022 smo izpeljali še eno spolnjenje za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje z naslovom Zagotavljanje kakovosti svetovalne dejavnosti v IO na področju samostojnega učenja.

naslovom **Razvijanje digitalnih spretnosti in spoznavanje IKT orodij v podporo delu svetovalcev v SSU**.

Delavnice, ki smo jo izvedli na daljavo preko videokonferenčnega orodja Zoom, se je udeležilo 29 strokovnih delavcev, ki delujejo v SSU. Vsi so tudi izpolnili evalvacijski vprašalnik.

Slika 37: Splošno zadovoljstvo udeležencev z izpeljanim usposabljanjem oz. spopolnjevanjem na daljavo, organizacijo, trajanjem ter načinom izvedbe na daljavo (prikazane vrednosti so v %)

N = 29; vir: Zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Na splošno je bilo z izpeljanim usposabljanjem na daljavo in načinom izvedbe le-tega zelo zadovoljnih 76% vprašanih, kar 90% je bilo zelo zadovoljnih z organizacijo usposabljanja oz. spopolnjevanja – tu nas je zanimalo zadovoljstvo z obveščanje o delavnici in gradivom. Se vedno zelo visok odstotek vprašanih (83%) je bil zelo zadovoljen tudi s trajanjem usposabljanja na daljavo, saj smo delavnico izpeljali v obliki dveh krajših srečanj po 4 pedagoških ur. Z izvedenim usposabljanjem nihče ni bil nezadovoljen.

Teme delavnice so bile zelo aktualne - e-viri in gradiva za samostojno učenje, spoznavanje in preizkušanje spletnih orodij Arnes in Active Presenter, zato so vsebine programa ocenili z visoko povprečno oceno 4.

Všeč jim je bilo, da so pridobili uporabne vsebine ter konkretne pripomočke in povezave, ki jih bodo lahko uporabili pri svojem delu, pohvalili so tudi predavatelja in priložnost, da je bilo usposabljanje posneto, da si lahko večkrat ogledajo video navodila, pa tudi možnost za tiste, ki se niso mogli delavnice udeležiti oba dneva. Nekateri so pogrešali dodaten zaslon, nekaterim se je zdelo preveč informacij naenkrat. Nekateri pa so pogrešali druženje v živo.

Med komentarje, predloge za izboljšave in druga sporočila za organizatorje usposabljanja so zapisali, da so tovrstna usposabljanja vedno dobrodošla, kjer se vedno naučijo kaj novega, ki jim koristijo pri delu in v zasebnem življenju.

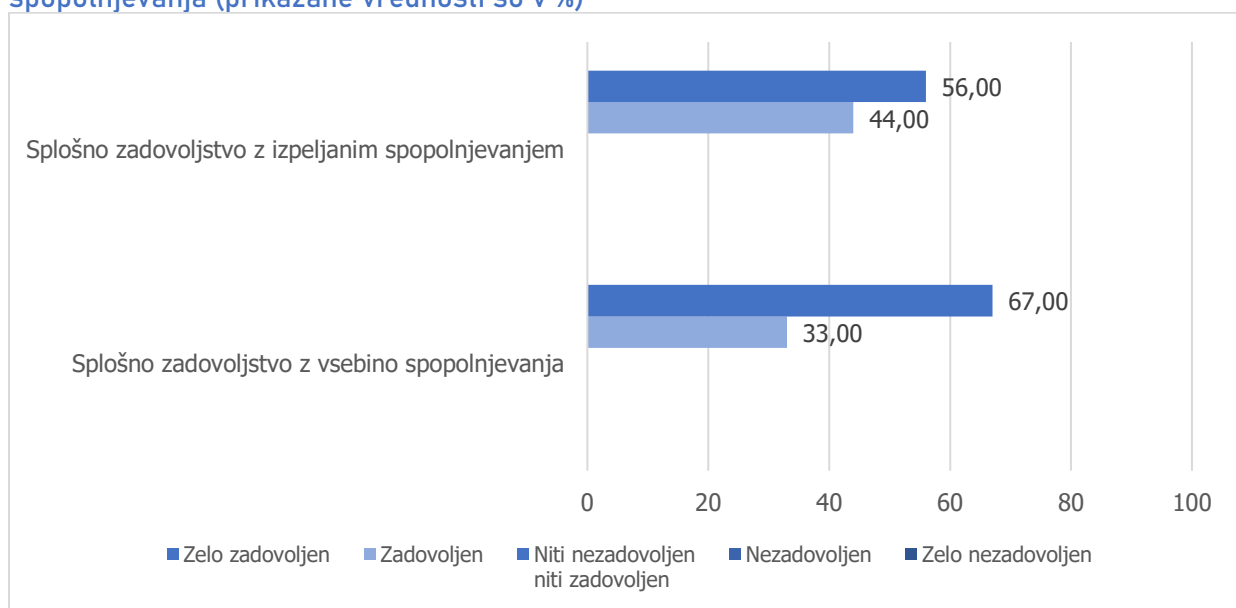
Spopolnjevanje za mentorje študijskih krožkov

Študijski krožki (ŠK) so projekt, ki ga na ACS izvajamo že od leta 1993 in hkrati so to majhne skupine za neformalno učenje, pomembne za lokalni in osebni razvoj. Predstavljajo obliko sodelovalnega učenja (doživljanja, povzemanja) z značilno sestavo skupine (heterogena struktura, homogen interes), v kateri se vzpostavi pozitivna soodvisnost odgovornih posameznikov in v kateri se razvijajo sodelovalne spretnosti (komunikacija, spoštovanje različnosti in dogovorov). Udeleženci krožka sami določajo, kaj, kje in kako se bodo učili, sami načrtujejo način dela v njem in se učijo toliko časa in tako poglobljeno, kot si sami želijo. Z vzajemno izmenjavo znanja, spretnosti in izkušenj spodbujajo svojo intelektualno rast, vzpostavljajo in krepijo medsebojne vezi, s čimer pomembno pripomorejo k bolj kakovostnemu življenju v svojem okolju.

Za vodenje teh skupin ACS redno organizira Temeljno usposabljanje mentorjev študijskih krožkov, s pogostostjo približno na dve leti. Za že usposobljene mentorje ACS tudi redno letno organizira spopolnjevanje, ki je tematsko in po vsebini zelo raznoliko. ACS tudi redno svetuje mreži mentorjev ter zainteresiranim deležnikom in izvajalskim organizacijam študijskih krožkov ter sodeluje v raziskovalnih in razvojnih projektih za razvoj skupnostnega učenja, spremljanje/monitoring (od 1993 dalje, 2007 v e-obliki), zagotavljanje kakovosti (notranje in zunanje evalvacije). Razvoj omogočajo zlasti evropski projekti npr. Leonardo, Grundtvig, Alegro, Interreg, Erasmus +, KA2). Promocija delovanja in rezultatov ter učinkov študijskih krožkov poteka predvsem doma (npr. TVU, eNovičke, FB in spletna stran <https://sk.acs.si>), redno pa tudi v tujini (EPALE, projektne spletne strani), pri čemer stremimo k objavam z dodano vrednostjo oz. strokovnih analiz in interpretacij struktur in procesov v študijskih krožkih.

V decembru so se mentorji ŠK udeležili **8-urnega spopolnjevanja z naslovom Kritično mišljenje kot element vizije**. Predavateljica jim je med drugim predstavila raznolikost pojmovanj kritičnega mišljenja, metode in tehnike spodbujanja razvoja kritičnega mišljenja in uporabo le-teh v študijskih krožkih.

Slika 38: Splošno zadovoljstvo udeležencev z izpeljanim spopolnjevanjem in z vsebino spopolnjevanja (prikazane vrednosti so v %)

N = 9; vir: Zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Spopolnjevanja se je udeležilo 9 udeležencev, vsi so tudi izpolnili evalvacijski vprašalnik. Iz slike 6 lahko vidimo, da so bili udeleženci na splošno zelo zadovoljni z vsebino (povprečna ocena 4,7) in tudi z izpeljanim spopolnjevanjem (povprečna ocena 4,6).

Večina udeležencev je bila mnenja, da je bilo razmerje med teoretičnim in praktičnim delom v programu primerno. Udeleženec, ki se s to trditvijo ni strinjal, je zapisal, da gre za povsem subjektivno oceno, ker mu je bilo osebno preveč akcije, dela po skupinah, čeprav verjame, da je to najbolj intenzivni proces učenja.

Udeleženci so na lestvici od 1 do 5, ocenjevali tudi zadovoljstvo z metodami dela in pa z učnim gradivom. Glede na povprečno oceno (metode dela 4,8 , učno gradivo 4,3) so bili tako z metodami dela kot z učnim gradivom zelo zadovoljni.

Organizacijo spopolnjevanja so udeleženci ocenjevali na podlagi šestih elementov, pri čemer so vsi prejeli povprečno oceno 4,4 ali več. Z najvišjo povprečno oceno (4,9) so udeleženci ocenili upoštevanje želja in potreb udeležencev ter prostor in pogoje za delo. Povprečno oceno 4,8 so udeleženci podali za obveščanje pred izvedbo spopolnjevanja in za urnik/razporeditev vsebin, 4, 7 pa za trajanje spopolnjevanje. Z najnižjo povprečno oceno (4,4) so udeleženci ocenili izbrani termin.

Udeleženci so sporočili tudi, da jim je bil program zelo všeč, vsebina je bila raznolika in zanimiva. Med sporočili so bila tudi mnenja, da bi morala delavnica imeti še kakšno nadaljevanje, da bi se mentorji še bolj poučili o kritičnem mišljenju.

6.1.5. Programi s področja PISMENOST

Ena od strokovnih in razvojnih nalog ACS je usposabljanje in spopolnjevanje strokovnih delavcev, izobraževalcev odraslih in drugih deležnikov za kakovostno izvajanje programov oziroma dejavnosti. Med te programe se uvršča tudi program Začetna integracija priseljencev (ZIP), izvajanje katerega urejajo Zakon o tujcih, Uredba o integraciji tujcev ter Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o integraciji tujcev, ACS pa izvaja program temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic, ki bodo ta program izvajali v praksi.

Na področju Pismenosti smo v letu 2022 izpeljali program temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic za izvajanje programa Začetna integracija priseljencev (ZIP).

Preglednica 9: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih usposabljanja na področju Pismenost

Programi	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Program temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic za izvajanje programa Začetna integracija priseljencev (ZIP)	24	11	11	11
SKUPAJ		11	11	11

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

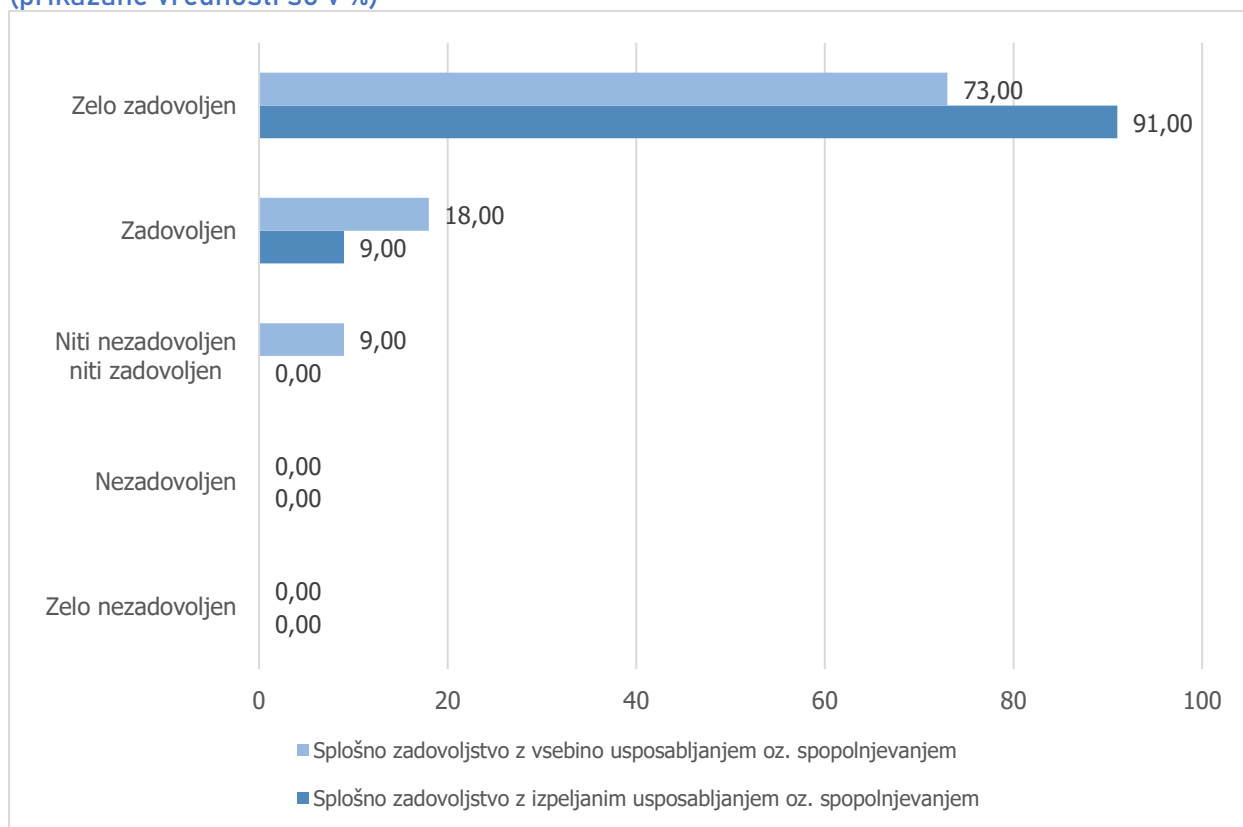

Program temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic za izvajanje programa Začetna integracija priseljencev (ZIP) je namenjen učiteljem in učiteljicam slovenistike, ki bodo poučevali priseljence v programu ZIP, in kulturnim mediatorjem, ki bodo sodelovali v tem programu. Pri vključitvi v program imajo prednost udeleženci, katerih organizacije so bile izbrane na razpisu za izvajanje programa ZIP s strani Ministrstva za notranje zadeve.

Slika 39: Slika opravljene naloge (arhiv ACS)

Izvedbo smo, z upoštevanjem vseh ukrepov za preprečevanje širjenja okužb v zvezi s pandemijo, izpeljali v prostorih ACS, in sicer v prvi polovici meseca aprila. Prav ti ukrepi so prispevali k temu, da smo v predavalnico lahko sprejeli največ 15 udeležencev, da smo zagotovili varno izvedbo. Na usposabljanje je bilo prijavljenih 15 udeležencev, nekaj je bilo tudi dodatnega interesa po zaprtju prijav, tik pred izvedbo je nato nekaj prijavljenih odpovedalo udeležbo zaradi pozitivnega rezultata na COVID-19. Zaradi delavniško naravnane programa le-tega zaenkrat izvajamo le v živo. Usposabljanje je uspešno zaključilo 11 udeleženk.

Slika 40: Splošno zadovoljstvo udeležencev z vsebino programa in izpeljanim usposabljanjem (prikazane vrednosti so v %)

N = 11, skupna povprečna ocena 4,8; vir: zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

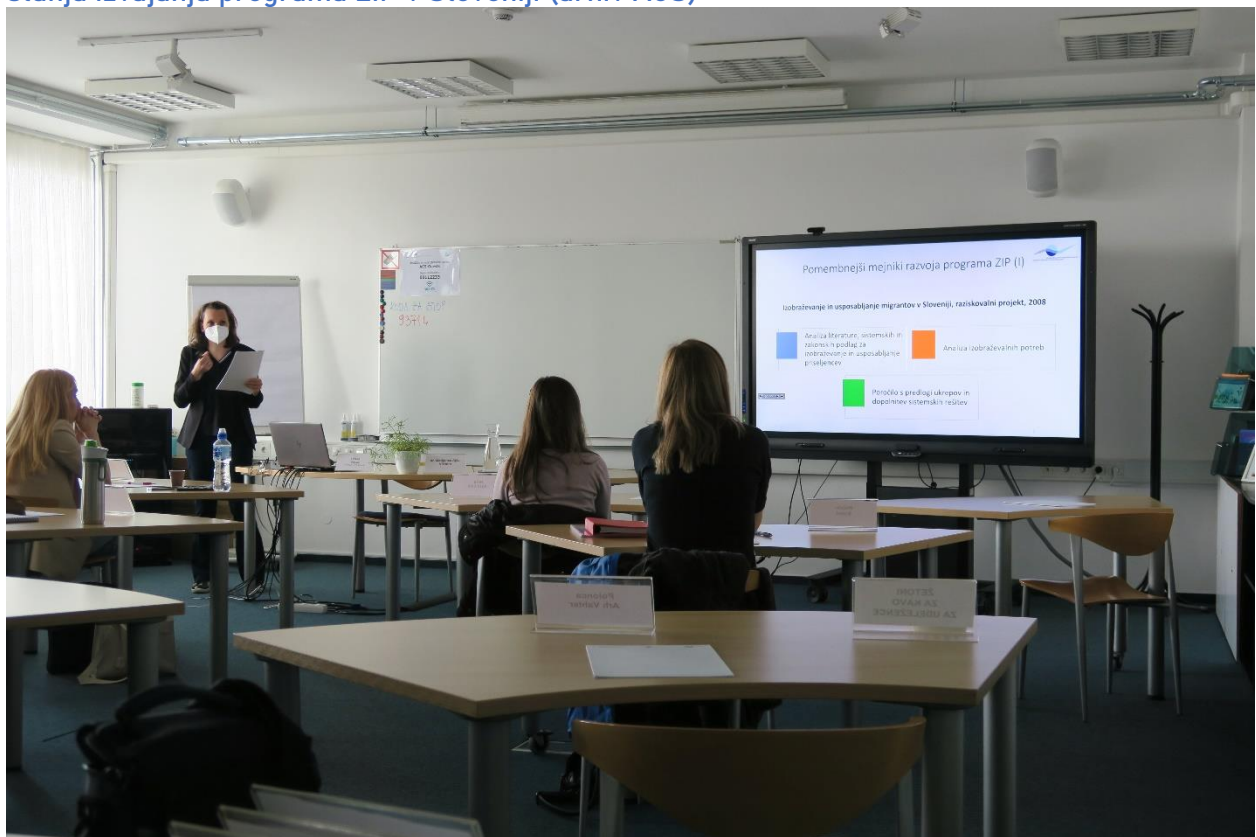
Velika večina udeležencev (91%) je bila z izpeljanim usposabljanjem zelo zadovoljna²⁹, le 9% je bilo zadovoljnih. Usposabljanje so ocenili s povprečno oceno 4,8. Z vsebino usposabljanja je bilo

²⁹ Ocenjevalna lestvica od 1 do 5, kjer 1 pomeni zelo nezadovoljen, 5 pa zelo zadovoljen.

73% udeležencev zelo zadovoljnih, 18% pa zadovoljnih. Nihče ni bil nezadovoljen. Tudi organizacijo usposabljanja so ocenili zelo visoko in ji namenili visoko povprečno oceno 4,7. S povprečno oceno 4,9 so ocenili obveščanje udeležencev pred izvedbo usposabljanja, prostor in pogoje za delo z 4,8, urnik oz. razporeditev vsebin ter upoštevanje želja in potreb udeležencev pa 4,7. S povprečno oceno 4,6 so ocenili trajanje usposabljanja.

Kljub temu, da je 82% vprašanih odgovorilo, da se jim je razmerje med teoretičnim in praktičnim delom zdelo ustrezno, je ena udeleženka zapisala, da je celotna skupina imela že izkušnje s poučevanjem tujcev in bi bilo morebiti smiselno razmisliti, da o tem povprašamo že ob prijavi na usposabljanje. Ker so udeleženke imele že izkušnje na tem področju, se ji je zdelo, da je preveč teoretičnega dela prvi in drugi dan in bi si želela več praktičnega dela, na katerem je zadnji dan dobila ogromno novega navdiha za nadaljnjo delo. Druga udeleženka je zapisala, da je bil teoretičen del odličen (uporabne vsebine, krasni predavatelji), vendar bi imela več praktičnega dela, kjer bi lahko spoznali še več aktivnosti, ki popestrijo pouk.

Slika 41: Nova koordinatorica programa ZIP na ACS, Urška Pavlič, je v uvodu predstavila analizo stanja izvajanja programa ZIP v Sloveniji (arhiv ACS)

S povprečno oceno 4,5 so ocenili zadovoljstvo z uporabljenimi metodami dela, ki so bile odlična dopolnitev praktičnih in teoretičnih vsebin. Ravno tako visoko so z oceno 4,6 ocenili učno gradivo. Med temami so z visoko povprečno oceno (od 4,8 do 5,0) izstopale Pravni položaj in pravice priseljencev in njihovo uresničevanje, Izkušnje učitelja in udeleženca v programu ZIP, Predstavitev program ZIP, Predstavitev priročnika ZIP in Izvedba programa ZIP – delavnica.

Med komentarje in predloge za izboljšave so zapisali, da bi imeli en dan teorije in dva dni praktičnega dela, predvsem dela v jezikovno zelo mešanih skupinah. Pri predstavitvi teme Omrežje ustanov za ciljno skupino ter izkušnje migracije in integracije so predlagali, da bi bilo morda smiselno izpostaviti nekaj ključnih institucij in jih bolj podrobno predstaviti (pregled spletne strani, področja delovanja), izpostaviti kako težavo, ki se pri udeležencih pojavlja in izluščiti, na katero konkretno institucijo se v tem primeru obrniti.

6.1.6. Programi s področja SVETOVANJE

Svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih je ena od temeljnih podpornih dejavnosti v izobraževanju odraslih. Namen svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih (IO) je odraslim omogočiti in ponujati informacije in svetovanje o različnih možnostih učenja, izobraževanja, načrtovanju in razvoju kariere, vrednotenju že pridobljenega znanja, samostojnem učenju.

V sistem izobraževanja odraslih smo svetovanje vpeljali že leta 2000, ko so začela delovati svetovalna središča za izobraževanje odraslih – središča ISIO. Delovala so regijsko in odraslim ponujala brezplačno svetovanje o različnih možnostih učenja in izobraževanja. Odrasli, ki se iz različnih razlogov niso želeli vključevati v tradicionalne oblike učenja in izobraževanja, pa so se lahko samostojno učili v središčih za samostojno učenje; tudi ta so delovala po vsej Sloveniji.

Uspešno delovanje obeh dejavnosti, stalna skrb za sistemsko umeščanje in tudi to, da se je MIZŠ zavedalo, kako pomembna je podporna dejavnost svetovanja za uspešno in učinkovito izobraževanje odraslih, so pripeljali do umestitve obeh dejavnosti v Zakon o izobraževanju odraslih (ZIO-1). Ta je svetovalno dejavnost v izobraževanju odraslih umestil v javno službo na področju izobraževanja odraslih³⁰.

Svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih se izpeljuje na treh področjih:

1. pri vključevanju v izobraževanje in nadaljevanju izobraževanja,
2. pri ugotavljanju in dokumentiranju znanja in spretnosti,
3. pri samostojnem učenju.

Za **svetovalce v izobraževanju odraslih** razvijamo in izpeljujemo različna usposabljanja in spopolnjevanja, ki odražajo aktualnost potreb na tem področju in predstavljajo pomemben del njihovega profesionalnega in kariernega razvoja. Usposobljenost svetovalcev je osnovni pogoj za izvajanje kakovostnega svetovalnega procesa, zato je njihovo stalno usposabljanje iz različnih strokovnih področij, ki se povezujejo s svetovalno dejavnostjo IO, nujno.

Poleg temeljnega usposabljanja za nove svetovalce v IO organiziramo tudi redna spopolnjevanja, v katerih jim ponudimo različne razvojne, strokovne, in organizacijske vsebine. Te izberemo na podlagi spremljanja razvojnih novosti v izobraževanju odraslih, na področju razvoja človeških virov širše ter na podlagi predlogov svetovalcev. Za izvajanje strokovnega spopolnjevanja se dogovarjamo tudi z zunanjimi strokovnjaki z izbranih področij.

V letu 2022 smo izpeljali temeljno profesionalno usposabljanje svetovalcev v IO, ki je obsegalo izvedbo 6 modulov po 16 ur, skupno 96 ur. Program je bil posodobljen hkrati z umestitvijo svetovanja v javno službo, v tem letu smo ga nadgradili z dodatnim modulom za izvajanje svetovanja pri samostojnem učenju. Svetovalci so pridobili temeljno znanje s področja organiziranja in izvajanja svetovalne dejavnosti v IO. Prve tri module izpeljujemo skupaj, saj pomenijo osnovno oz. temeljno usposabljanje in pokrivajo vsebine vseh treh področij svetovalne dejavnosti, ki jih svetovalci v okviru javne službe izvajajo. Moduli 4, 5 in 6 so vsebinsko zaokrožene celote za posamezno področje svetovalne dejavnosti v IO, zato jih razpišemo in izvedemo posebej.

V preglednici na drugi strani prikazujemo podrobnejše podatke o izpeljanih delavnicah in udeležencih.

³⁰ Javna služba na področju svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih je začela delovati 1. januarja 2021. Strokovne podlage za njeno izvajanje so zapisane v [Smernicah za izvajanje svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih](#), ki se izvaja kot javna služba. Junija 2020 jih je sprejel Strokovni svet za izobraževanje odraslih.

Preglednica 10: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih s področja Svetovanje

Programi	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Program temeljnega profesionalnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih; modul 1: Opredelitev svetovalne dejavnosti v IO, modul 2: Organiziranost svetovalne dejavnosti v IO, modul 3: Komunikacijske spretnosti in razvoj svetovalca v IO	48	24	21	24
Program temeljnega profesionalnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih; modul 4: Svetovalna dejavnosti pri vključevanju in nadaljevanju izobraževanja	16	23	23	23
Program temeljnega profesionalnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih; modul 5: Svetovalna dejavnosti pri ugotavljanju in dokumentiranju znanja in spretnosti	16	26	22	26
Program temeljnega profesionalnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih; modul 6: Svetovalna dejavnosti pri samostojnem učenju	16	23	23	23
SKUPAJ	96	96	89	96

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

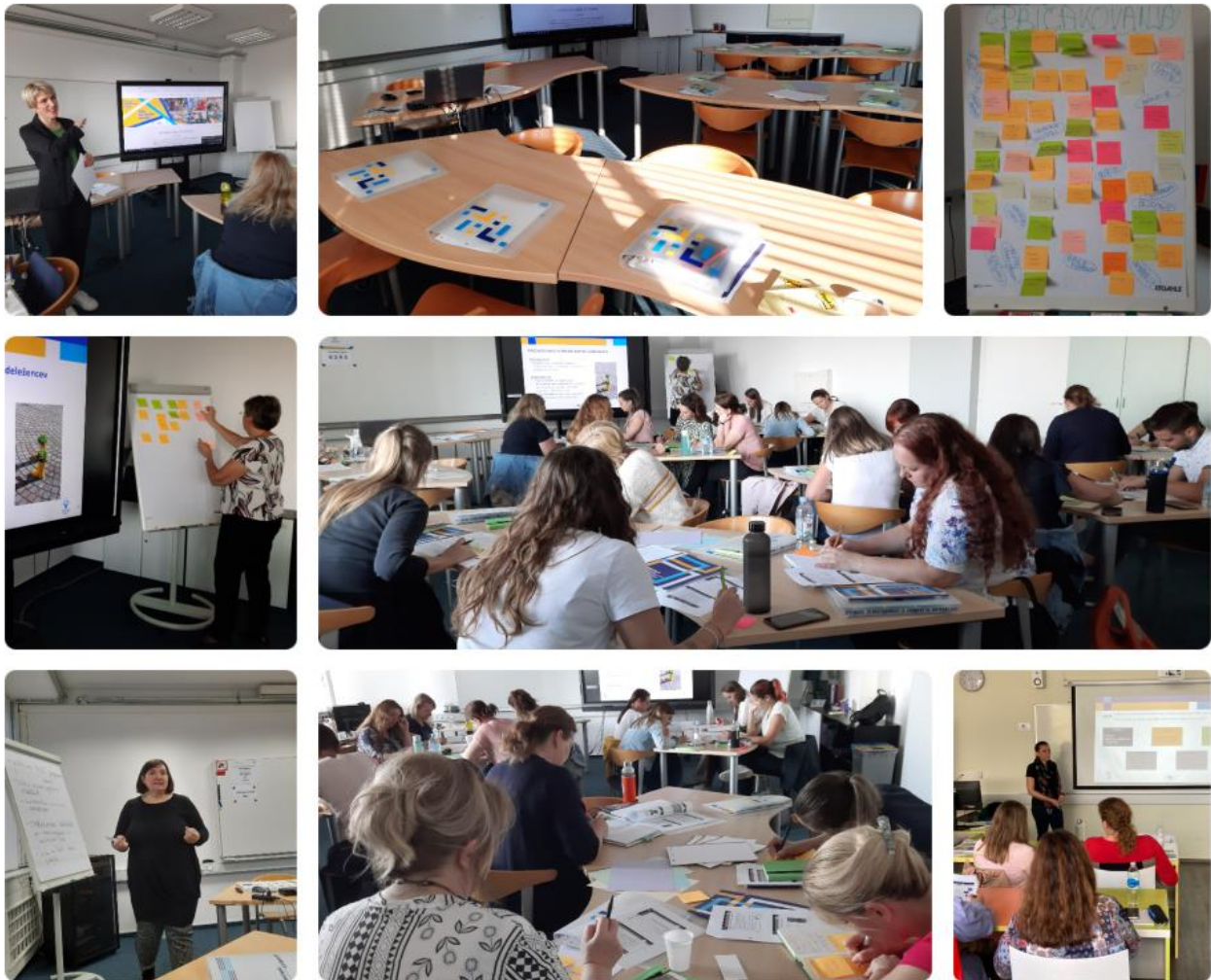
Skupaj se je v program temeljnega profesionalnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih vključilo 96 udeležencev, od tega se jih je usposobilo 89, kar predstavlja 93% vseh vključenih.

Od sredine septembra do sredine oktobra smo izpeljali temeljne tri module za svetovalce v IO, v obsegu 48 ur, in sicer modul 1 z naslovom **Opredelitev svetovalne dejavnosti v IO**, modul 2 z naslovom **Organiziranost svetovalne dejavnosti v IO** ter modul 3 z naslovom **Komunikacijske spretnosti in razvoj svetovalca v IO**. Usposabljanje je potekalo v živo, v prostorih ACS.

Vsi udeleženci so oddali evalvacijski vprašalnik. Na splošno je bilo z usposabljanjem zadovoljnih 58% udeležencev, ostali so bili zelo zadovoljni. S trajanjem usposabljanja je bilo zadovoljnih in zelo zadovoljnih 83% vprašanih, 17% udeležencev pa je bilo nezadovoljnih – med razloge so navedli naporno vožnjo do Ljubljane in dolžino usposabljanja. Izvedba v živo ni ustrezala le enemu udeležencu. Na splošno so bili zadovoljni tudi s predavatelji, ocenili so jih s skupno povprečno oceno 3,7.

Udeleženci so bili s podano vsebino zadovoljni, med komentarje, predloge in sporočila so zapisali, da si želijo, da bi bile teoretično bolj zahtevne teme v dopoldanskem času, saj jim popoldan težje sledijo; želijo si več delavnic; zadovoljni so bili s praktičnimi usmeritvami, ki so jih prejeli; v primeru neodložljive odsotnosti (bolniška odsotnost) si želijo možnosti izpeljave vsebin na daljavo ali v obliki samostojnega dela.

Slika 42: Utrinki z usposabljanj svetovalcev v IO (arhiv ACS)

Novembra smo nadaljevali usposabljanje v okviru modula 4 z naslovoma [Svetovalna dejavnost pri vključevanju in nadaljevanju izobraževanja](#) ter modula 5 z naslovom [Svetovalna dejavnost pri ugotavljanju in dokumentiranju znanja in spretnosti](#). Obe usposabljanji, ki sta trajali vsako po 16 ur, smo izpeljali v živo na ACS.

Z usposabljanjem je bilo v obeh modulih zelo zadovoljnih 47% udeležencev, ostali pa so bili zadovoljni. Zadovoljni so bili tudi s trajanjem usposabljanja ter z izvedbo v živo.

Udeleženci [modula 4](#) so bili zelo zadovoljni z izvedbo programa, vseh jim je bilo, da so lahko predstavljene pripomočke tudi sami preizkusili v praksi in dobili informacije o uporabi pripomočkov od izkušenih svetovalk. Predlagali so, da bi teoretičen del lahko potekal na daljavo oz. v obliki posnetih predavanj, ki bi si jih udeleženci sami ogledali, nato pa bi odgovarjali na vprašalnik.

Izvedbo [modula 5](#) so ocenili visoko – 92% je bilo zadovoljnih in zelo zadovoljnih, z organizacijo kar 85% zelo zadovoljnih, s trajanjem pa 65% zadovoljnih. Tudi tu so predlagali, da bi teoretični del izpeljali na daljavo, delavnice pa v živo. Nekaterim je bilo razmerje med teorijo in prakso ustrezno, drugi bi si želeli več praktičnih in delavniških primerov.

Decembra smo z [modulom 6](#) z naslovom [Svetovalna dejavnost pri samostojnem učenju](#) zaključili program temeljnega profesionalnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih. Ta je bil izpeljan v treh dneh, v kombinirani obliki, dva dni v živo (14 pedagoških ur), 2 pedagoški uri pa sta bili izpeljani tretji dan na daljavo v Zoom.

Z usposabljanjem je bilo zelo zadovoljnih 70% udeležencev, ostali so bili zadovoljni. Tudi z vsebino usposabljanja je bila velika večina zelo zadovoljna. Udeleženci so s primeri dobrih praks dobili koristne nasvete in ideje za učenje, s katerimi bodo dopolnili zbirke, namenjene udeležencem središč za samostojno učenje. Vse to bo naredilo središča za samostojno učenje še bolj prijazne za uporabnike.

Kljub temu, da je bilo nekaj želja po izobraževanju na daljavo, pa so udeleženci večinoma menili, da so srečanja v živo, zaradi medsebojnega povezovanja, vseeno bolj dobrodošla.

6.1.7. Programi s področja VREDNOTENJE

S sistemskim razvojem in urejanjem področja preverjanja in potrjevanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK) zagotavljamo temeljna usposabljanja kandidatov za člane komisij NPK za pridobitev licence ter skrbimo za stalna strokovna spopolnjevanja članov komisij, ki so licenco že pridobili in kot člani komisij delujejo v praksi. Pri nadaljnjem razvoju sistema NPK ves čas aktivno sodelujemo z Ministrstvom za delo, družino, socialne razmere in enake možnosti ter drugimi partnerji (RIC, CPI).

V letu 2022 smo izpeljali vseh 8 načrtovanih izobraževanj; za bodoče člane komisij NPK smo izpeljali 3 temeljna usposabljanja, za člane komisij pa organizirali 5 delavnic stalnega strokovnega spopolnjevanja. Izvedbo slednjih smo v letu 2022 zaradi velikega zanimanja udeležencev za udeležbo povečali za dve – s tem smo večini omogočili, da se udeleži delavnic z andragoški temi. Programe temeljnega usposabljanja smo izpeljali v kombinirani obliki e-izobraževanja in izobraževanja v prostorih ACS, 1 spopolnjevanje v živo, v prostorih ACS, preostala 4 pa preko videokonferenčnega sistema Zoom v obliki delavnic na daljavo.

Preglednica 11: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih s področja Vrednotenje

Programi	Število izvedb	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za pridobitev licence	3	33,5	44	47 ³¹	30
Stalno strokovno spopolnjevanje članov komisij NPK	5	8	143	131	/
SKUPAJ	8	140,5	187	178	30

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Ob zaključku posameznega temeljnega usposabljanja kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij za pridobitev licence so udeleženci izpolnili spletni evalvacijski vprašalnik; zanimalo nas je njihovo zadovoljstvo s programom usposabljanja in izvajalci posameznih vsebin ter organizacijo usposabljanja. Skupaj se je usposabljanj udeležilo 44 udeležencev, evalvacijske vprašalnike je izpolnilo 30, kar predstavlja 68% vseh vključenih.

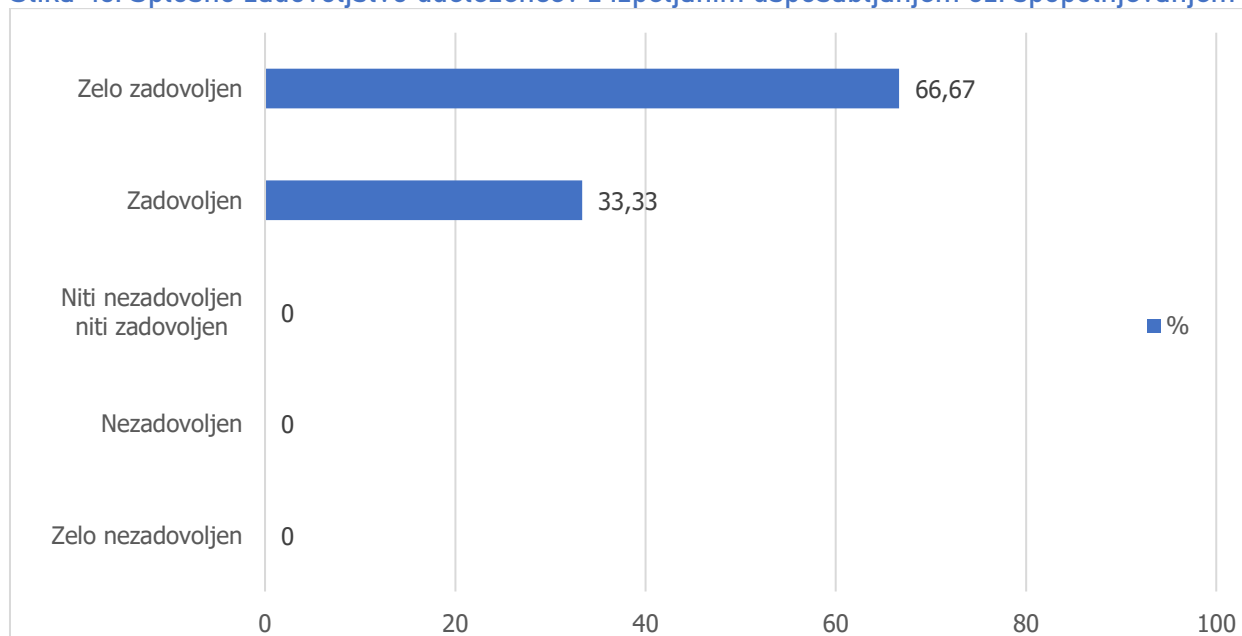
Vsa tri temeljna usposabljanja smo izpeljali v živo, v prostorih ACS. Že drugo leto organiziramo uvodno srečanje v Zoom, kjer udeležencem predstavimo potek izobraževanja, vsebine programa

³¹ V skupno število usposobljenih (47) so zajeti naslednji podatki: 36 se jih je usposobilo v 2022, 6 jih je uspešno opravilo izpit z neposrednim preverjanjem (brez udeležbe na usposabljanju), 5 jih je zaključilo usposabljanje v 2021, izpit pa uspešno opravilo v 2022.

ter učni kotichek z gradivi na portalu Moj ACS. Na srečanju se pogovorimo tudi o preverjanju za uspešen zaključek programa in pridobitev potrdila.

Na splošno je bilo z izpeljanim usposabljanjem zelo zadovoljnih 67% udeležencev, ostali so bili zadovoljni. Neopredeljen ter nezadovoljen ali zelo nezadovoljen ni bil nihče. V primerjavi s preteklim letom se je ocena zadovoljstva z izpeljanim usposabljanjem izboljšala za 4%.

Slika 43: Splošno zadovoljstvo udeležencev z izpeljanim usposabljanjem oz. spopolnjevanjem

N = 30, povprečna ocena 4,7; vir: zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Svojo oceno so podrobneje pojasnili pri vprašanju o ustreznosti vsebine programa usposabljanja, in sicer se jim zdi izobraževanje izredno dobro zasnovano in tudi izvedeno. Izpostavili so profesionalen in prijazen pristop, praktične vaje, primeri iz prakse, igre vlog.

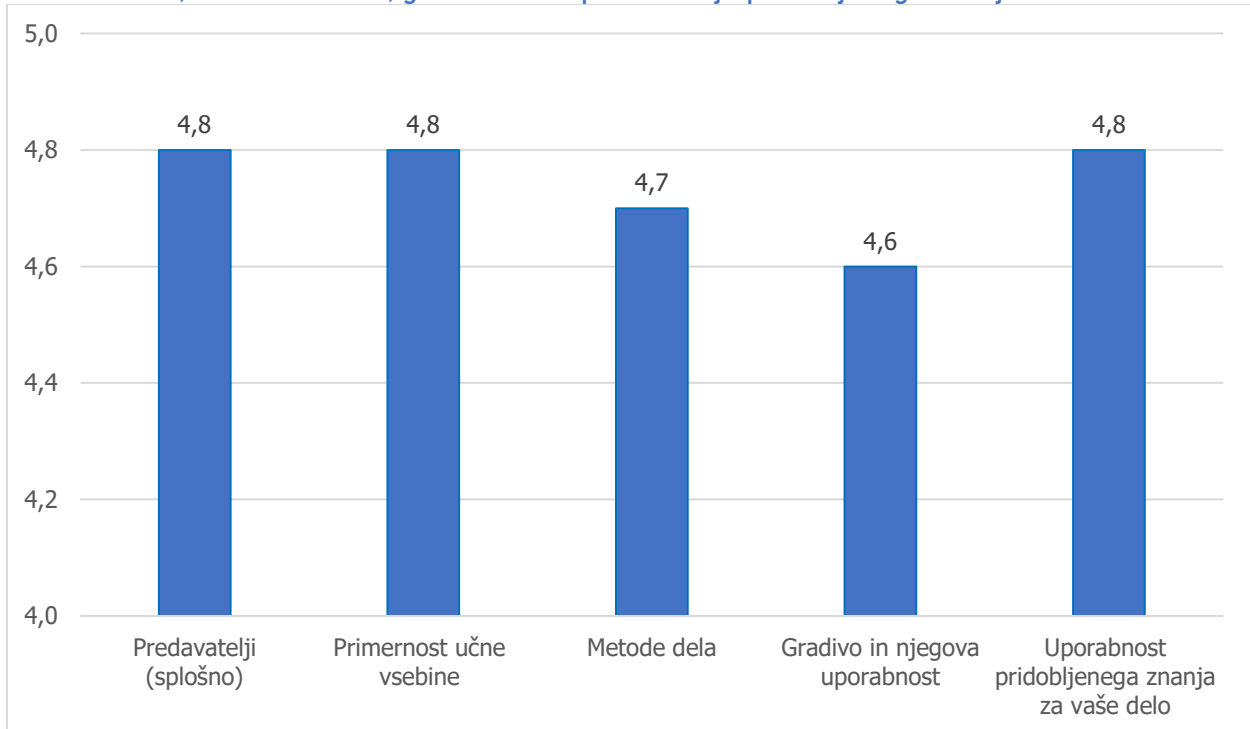
Slika 44: Zaslonska slika uvodnega srečanja v Zoom (arhiv ACS)

POTEK IZOBRAŽEVANJA

- Pri izpeljavi na tradicionalen način – v prostorih ACS, 4 zaporedne delovne dni (8 ped. ur)
- V programu usposabljanja je več kot 50% programa izpeljanega v obliki delavnic

Zanimalo nas je tudi, kako so bili zadovoljni s predavatelji (na splošno), učno vsebino, metodami dela, gradivi in uporabnostjo pridobljenega znanja. Na podlagi 5-stopenjske lestvice, pri čemer ocena 1 pomeni zelo slabo, 5 pa odlično, so vse elemente ocenili z visoko povprečno oceno (4,7).

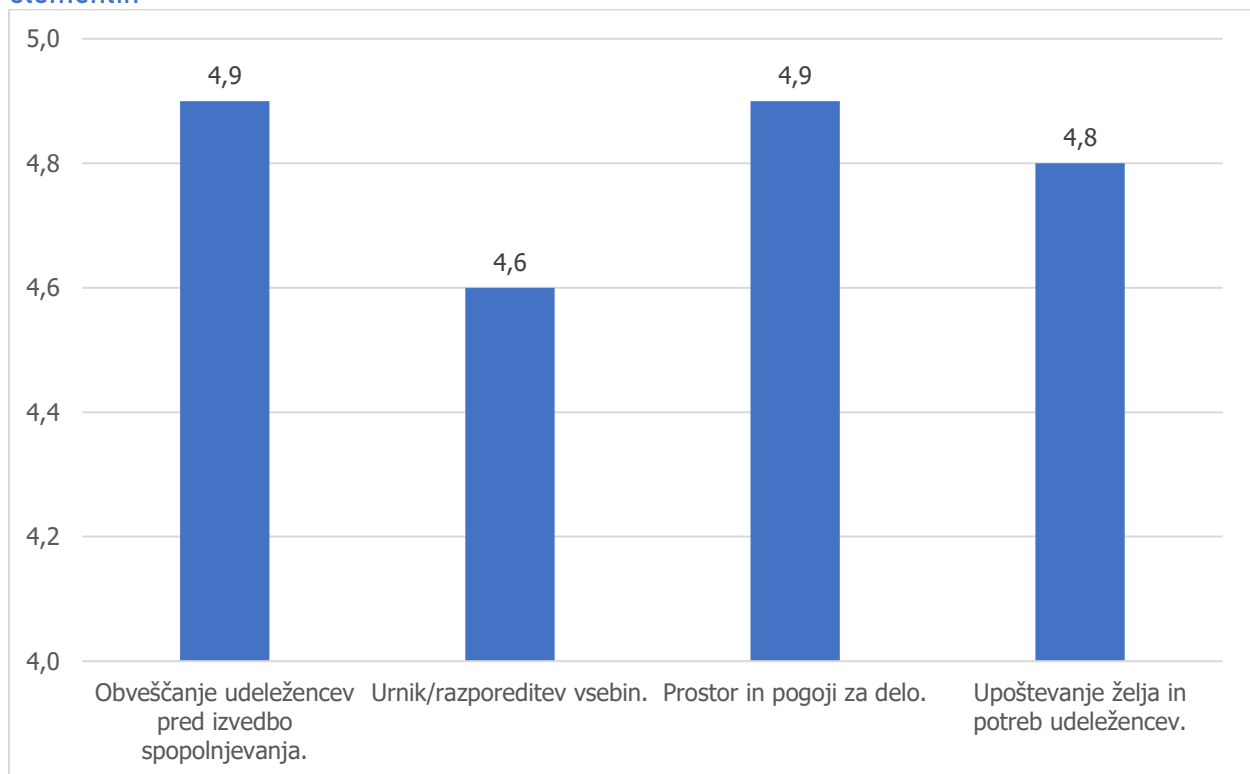
Slika 45: Povprečna ocena zadovoljstva udeležencev s predavatelji na splošno, primernostjo učne vsebine, metodami dela, gradivom in uporabnostjo pridobljenega znanja

N = 30; vir: Zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Najvišje, s povprečno oceno 4,8, so bile ocenjene teme Predstavitev poteka izobraževanja in vsebine programa, Dogovor o preverjanju za uspešen zaključek programa in pridobitev potrdila, Predstavitev sistema NPK in Osebna zbirna mapa v sistemu nacionalnih poklicnih kvalifikacij. S povprečno oceno 4,7 sledijo teme Preverjanje v sistemu nacionalnih poklicnih kvalifikacij, Odločba v postopku preverjanja NPK in Komunikacija v sistemu nacionalnih poklicnih kvalifikacij. Nekoliko slabše, a še vedno z visokimi ocenami od 4,4 do 4,6 so bile ocenjene teme Spremljanje razvoja na področju nacionalnih poklicnih kvalifikacij, Predstavitev postopka preverjanja in potrjevanja že pridobljenega znanja in spretnosti ter Osnove izobraževanja in učenja odraslih.

Slika 46: Povprečna ocena organizacije usposabljanja oz. spopolnjevanja po posameznih elementih

N = 30; vir: Zbirnik evalvacijskih vprašalnikov

Vsi elementi organizacije usposabljanja oz. spopolnjevanja so bili ocenjeni zelo visoko, s skupno povprečno oceno 4,8.

Zahvalili so se za zelo profesionalno in sproščeno usposabljanje z željo, da bomo še kdaj sodelovali skupaj na isti strani. Čeprav je bilo za nekoga izobraževanje precej naporno, bi ga nekateri podaljšali za še en dan. Potrebovali bi tudi več praktičnih vsebin, saj se s tovrstno vlogo v komisiji srečujejo prvič.

Eden od udeležencev je zapisal:

»Največja dodana vrednost je navdušenje nad svojim delom, ki ga izžareva celotna ekipa, in ta energija se potem strokovno prelije na vse udeležence, ki vsa predana znanja lažje ponotranjijo, zato jih bomo tudi uspešneje uporabljali v praksi.«

Po zaključkih usposabljanj smo razpisali **13 rokov preverjanja usposobljenosti kandidatov - izpitov**. Izpit je uspešno opravilo skupaj 47 udeležencev; med njimi jih je bilo 6, ki so izpit opravili z neposrednim preverjanjem, brez udeležbe na usposabljanju, in 6, ki so se usposabljanja udeležili v letu 2021, izpit pa uspešno opravili v letu 2022.

Slika 47: Zaslonska slika opravljene naloge v okviru teme Kriteriji za oceno dokazil v osebni zbirni mapi z uporabo obrazcev za oceno dokazil in celotne osebne zbirne mape (arhiv ACS)

S stalnim strokovnim spopolnjevanjem skrbimo za poglobljanje andragoških znanj in krepimo ključne kompetence, ki so nujno potrebne za kakovostno opravljanje nalog članov komisije v okviru postopkov preverjanja in potrjevanja NPK. Zato že vrsto let organiziramo delavnice s področij komunikacije med člani komisije v postopkih preverjanja in potrjevanja NPK ter učinkovitega reševanja konfliktov med preverjanjem NPK, glede na aktualne potrebe pa pripravimo tudi nove.

V letu 2022 smo izpeljali 5 delavnic stalnega strokovnega spopolnjevanja za člane komisij treh različnih vsebin. Pokrivale so tematike (1) komunikacije med člani komisije v postopkih preverjanja in potrjevanja NPK, (2) reševanja konfliktov med preverjanjem NPK ter (3) značilnosti učenja in ocenjevanja odraslih. 4 delavnice smo izpeljali preko videokonferenčnega sistema Zoom, eno pa v živo na ACS. Tudi te delavnice smo prilagodili glede na smernice izvajanja izobraževanj na daljavo, kar je pomenilo 2 srečanja na delavnico. Spopolnjevanj se je udeležilo skupaj 143 udeležencev, uspešno zaključilo pa 131 članov komisij, kar predstavlja 92% vseh vključenih.

Ker v okviru stalnega strokovnega spopolnjevanja udeleženci ne izpolnjujejo evalvacijskih vprašalnikov, analizo zadovoljstva z izpeljanimi spopolnjevanji ni bilo možno pridobiti.

7. Analiza programov, financiranih iz projektov ESS

7.1. Uvod

V letu 2022 so se programi usposabljanja in spopolnjevanja na ACS, ki se sofinancirajo iz ESS, izvajali na treh projektih, in sicer:

- [Strokovna podpora področju pridobivanja temeljnih kompetenc 2016-2022](#) (v nadaljevanju Razvoj kompetenc odraslih 2016-2022),
- [Krepitev kompetenc strokovnih delavcev na področju vodenja inovativnega vzgojno-izobraževalnega zavoda v obdobju od 2018 do 2022](#) (v nadaljevanju Kompetence strokovnih delavcev 2018-2022) in
- [Strokovna podpora informativno svetovalni dejavnosti in vrednotenju neformalno pridobljenega znanja 2016-2022](#) (v nadaljevanju Svetovanje zaposlenim 2016-2022).

V uvodu na kratko predstavljamo vse projekte, čemur bo sledila predstavitev rezultatov po posameznih projektih.

Projekt [Razvoj kompetenc odraslih 2016-2022](#) se je osredotočal na spodbujanje vključevanja v izobraževanje in dvig kakovosti izobraževanja pod zastopanih in ranljivih skupin. Namen projekta, ki je trajal od aprila 2016 do septembra 2022, je bil:

- razvijati strokovne podlage za razvoj temeljnih zmožnosti in pismenosti odraslih in s tem prispevati k večji vključenosti v vseživljenjsko učenje (VŽU),
- izboljšati zmožnosti, ki jih odrasli potrebujejo zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti, mobilnosti, osebnega razvoja in delovanja v sodobni družbi,
- umestiti doslej razvite aktivnosti za krepitev kakovosti izobraževanja odraslih v nacionalni sistem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti v izobraževanju in
- zagotavljati nadaljnje razvojno in svetovalno delo za izvajanje samoevalvacije v izobraževalnih organizacijah.

Del razvojnega projekta je bil tudi [Spletni Vprašalnik Ocenjevanje Spretnosti - SVOS](#), ki omogoča ocenjevanje temeljnih spretnosti odraslih (besedilnih in matematičnih spretnosti ter spretnosti reševanje problemov v tehnološko bogatih okoljih). Poleg teh pa inštrument omogoča še samooceno uporabe spretnosti, poklicnih interesov in namer ter osebne blaginje in zdravja. Vprašalnik SVOS je kompleksen in zahteven pripomoček. Strokovni delavci ga morajo dobro spoznati, da bi lahko izkoristili vse njegove prednosti, profesionalno izpeljali ocenjevanje, kakovostno in etično uporabili podatke pri delu z odraslimi in v namene razvoja izobraževalne ponudbe lastne organizacije. Nacionalna točka Spretnosti odraslih na ACS je leta 2019 pripravila zasnovo programa temeljnega usposabljanja strokovnih delavcev za vpeljavo inštrumenta SVOS, leta 2020 pa je opravila posodobitve in izvedla temeljna usposabljanja za 7 skupin strokovnih delavcev na t.i. Lokalnih točkah SVOS za izvajanje ocenjevanja SVOS, za strokovno interpretacijo pridobljenih rezultatov in ustrezno svetovanje za udeležbo v izobraževanju.

Ciljna skupina projekta so bili posamezniki, starejši od 45 let, nižje izobraženi in manj usposobljeni. Zaradi modela vpeljevanja inštrumenta in dostopanja do omenjene ciljne skupine so bili kot ciljna skupina obravnavani tudi strokovni delavci, ki izvajajo izobraževalne programe za pridobitev temeljnih in poklicnih kompetenc, ravnatelji in direktorji, vodje in člani komisij za kakovost, svetovalci za kakovost izobraževanja odraslih, učitelji in drugi strokovni delavci. Ti so bili vključeni v temeljna usposabljanja ali predstavitve SVOS.

Nosilec projekta je bil ACS. Projekt je bil financiran s strani Evropske unije iz ESS ter MIZŠ.

Temeljni namen projekta **Kompetence strokovnih delavcev 2018–2022** je bil izboljšanje in poglobljanje kompetenc, ki jih strokovni sodelavci nujno potrebujejo na delovnem mestu zaradi nenehnih sprememb narave dela. Z upoštevanjem aktualnega razvoja sistema vzgoje in izobraževanja poteka v sklopu projekta tudi implementacija in nadgradnja rezultatov in znanj, razvitih v obdobju 2007–2013 in 2014–2018, in sicer v obliki izvajanja profesionalnega usposabljanja strokovnih delavcev.

Ciljna skupina projekta so bili strokovni delavci na področju predšolske vzgoje, osnovnošolskega izobraževanja, osnovnega glasbenega izobraževanja, poklicnega in strokovnega izobraževanja, srednjega splošnega izobraževanja, vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, vzgoje in izobraževanja v dijaških domovih ter izobraževanja odraslih. Tako so bila usposabljanja namenjena:

- kolektivom vzgojno-izobraževalnih organizacij,
- strokovnim delavcem posameznih področij in predmetov in
- vodstvenim delavcem.

Nosilec projekta je bil Zavod RS za šolstvo, ACS pa je bil v projektu konzorcijski partner. V projektu so sodelovali še: Šola za ravnatelje, Državni izpitni center (RIC Ljubljana), Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS), Center RS za poklicno izobraževanje (CPI) ter Center šolskih in obšolskih dejavnosti (CSOD). Projekt se je izvajal v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020.

V delu projekta, ki smo ga izpeljali na ACS, so bili načrtovani naslednji ključni dosežki:

- izpeljali bomo 47 programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja,
- v programe se bo vključilo 887 udeležencev.

Projekt je trajal od septembra 2018 do avgusta 2022. Iz preglednice 12, ki prikazuje ključne dosežke na projektu po letih³², je razvidno, da smo izpeljali 47 programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanj, katerih se je skupno udeležilo 1066 udeležencev. Število udeležencev, ki smo jih lahko upoštevali v zahtevkih je manjše, in sicer 884. V programih smo imeli največ udeležencev v letu 2021 (310). Razlog je ta, da so potekala usposabljanja na daljavo, posledično pa smo lahko vključili več udeležencev kot je bilo prvotno načrtovano.

Preglednica 12: Ključni dosežki v okviru ESS projekta Kompetence strokovnih delavcev 2018–2022 po letih

Ključni dosežki na projektu po letih	2019	2020	2021	2022	SKUPAJ
Število izvedenih programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja	11	13	11	12	47
Število udeležencev, upoštevanih v zahtevkih ³³	202	242	217	223	884
Število vseh udeležencev ³⁴	240	275	310	241	1066

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in KATIS

³² Programi andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja se v letu 2018 niso izvajali.

³³ Podatek prikazuje število udeležencev, ki smo jih kot upravičen strošek uveljavljali v zahtevkih za izplačilo stroškov.

³⁴ V nekatere programe se je vključilo večje število udeležencev od upoštevanih v zahtevkih za izplačilo stroškov.

Projekt [Svetovanje zaposlenim 2016–2022](#) je nastal kot nadaljevanje aktivnosti na področju informiranja in svetovanja ter ugotavljanja in vrednotenja predhodno pridobljenega znanja v preteklem ESS programskem obdobju. Z aktivnostmi smo podpirali dejavnosti, ki so jih preko javnih razpisov za svetovanje in vrednotenje izvajale izvajalske organizacije s področja izobraževanja odraslih. Projekt je trajal je od junija 2016 do marca 2022.

V programskem obdobju 2014–2022 so želeli zagotoviti implementacijo rezultatov iz predhodnega obdobja ter se z dejavnostjo osredotočiti na ciljno skupino zaposlenih odraslih, še posebej manj izobraženih in izobraževalno neaktivnih ter starejših od 45 let.

Pozornost je bila zato namenjena predvsem prilagajanju, poglobljanju in nadgrajevanju znanja in kompetenc zaposlenih, ki se danes srečujejo s številnimi kariernimi spremembami, zato je še toliko pomembnejše, da se jim skladno s potrebami na trgu dela zagotovijo bodisi ustrezna izobrazba in/ali usposobljenost za novo karierno pot ali poglobljanje kariere na njihovem področju dela.

Namen:

- Razvoj učinkovitih pristopov informiranja in svetovanja za vključevanje zaposlenih odraslih,
- ugotavljanje in vrednotenje neformalno in priložnostno pridobljenega znanja zaposlenih,
- s ciljem ohranjanja zaposlitev, večje fleksibilnosti v zaposlovanju in nadaljnega razvoja kariere zaposlenih, povezanega z vključevanjem v nadaljnje izobraževanje in certificiranje že pridobljenega znanja.

Cilji:

- Razvoj strokovnih gradiv, programov in novih pristopov za izvajanje informativno svetovalne dejavnosti – ISIO,
- sodelovanje s socialnimi partnerji in deležniki ter
- izvajanje strokovnega svetovanja.

Projekt je zajemal 3 podaktivnosti:

[Podaktivnost 1: Razvoj strokovnih gradiv, programov in novih pristopov](#)

Podaktivnost je bila namenjena razvoju novih pristopov v svetovanju – za doseganje manj izobraženih zaposlenih, novih svetovalnih pripomočkov za svetovanje zaposlenim, razvoju novih orodij za vrednotenje ključnih kompetenc in drugih podpornih gradiv za ugotavljanje in vrednotenje neformalno in priložnostno pridobljenega znanja zaposlenih in drugih odraslih, pripravi novih strokovnih gradiv za izobraževalce odraslih, ki so izvajali svetovanje in vrednotenje ter razvoju IKT podpore.

[Podaktivnost 2: Strokovno svetovanjem izvajalcem](#)

Izvajalskim organizacijam smo za izpeljevanje aktivnosti svetovanja zaposlenim nudili strokovno podporo na javnem razpisu »Javni razpis za financiranje dejavnosti informiranja in svetovanja ter za ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja od 2016 do 2022«.

[Podaktivnost 3: Sodelovanje s socialnimi partnerji in deležniki](#)

S strokovnimi in promocijski aktivnostmi smo različne partnerje in deležnike povezovali na nove in učinkovitejše načine v podporo doseganju načrtovanih kazalnikov.

Hkrati smo zagotavljali tudi strateško in strokovno umeščanje področja informiranja in svetovanja ter vrednotenja in priznavanja neformalnega učenja odraslih v omrežje izobraževanja odraslih in širše v sistem vzgoje in izobraževanja.

Znotraj te aktivnosti smo izpeljali tudi [3 spopolnjevanja za svetovalce](#) v projektu Svetovanje zaposlenim 2016–2022, ki jih bomo bolj podrobno predstavili v nadaljevanju.

7.2. Predstavitev podatkov in analiza evalvacijskih vprašalnikov

7.2.1. Projekt Razvoj kompetenc strokovnih delavcev 2016–2022

V sklopu projekta smo v letu 2022 izpeljali program z naslovom **Usposabljanje strokovnih delavcev za vpeljavo inštrumenta SVOS**. Usposabljanje je potekalo na daljavo v obliki video konferenc, v kombinaciji s samostojnim delom.

Preglednica 13: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih usposabljanja na področju pismenosti

Programi	Število izvedb	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Usposabljanje strokovnih delavcev za vpeljavo inštrumenta SVOS	1	19	27	22	22
Usposabljanje strokovnih delavcev za razumevanje in prepoznavanje nizkih spretnosti pri odraslih (2021)	/	/	/	1 ³⁵	/
SKUPAJ	1	19	27	23	22

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

19-urni program je bil namenjen zaključeni skupini udeležencev iz organizacij za izobraževanje odraslih, Zavoda za zaposlovanje ter srednjih šol z oddelki za izobraževanje odraslih. Usposobili so se za samostojno izvajanje individualnega ocenjevanja spretnosti odraslih z inštrumentom SVOS in uporabo rezultatov individualnega ocenjevanja v okviru dejavnosti izobraževanja za dvig kompetenc odraslih v svojih organizacijah.

Več kot polovica udeležencev je bila na splošno z izpeljanim usposabljanjem zadovoljna (59 %) oz. zelo zadovoljna (23 %, povprečna ocena 4,0). Podobno so udeleženci ocenili tudi splošno zadovoljstvo z vsebino usposabljanja (povprečna ocena 4,0).

78 % udeležencev je menilo, da je bilo v programu razmerje med teoretičnim in praktičnim delom primerno. Eno mnenje je bilo, da je bilo razmerje ustrezno, ker se največ naučimo iz praktičnega dela, torej, zgolj s samo teorijo bi težje obvladovali praktični del. Predvsem zato, ker če sam nekaj preizkusiš, lažje predaš informacijo naprej. Udeleženec, ki se mu razmerje med teoretičnim in praktičnim delom ni zdelo ustrezno, je menil, da je bil teoretičen del občutno preobsežen oz. da je bilo preveč vsebin v okviru samostojnega dela.

83 % udeležencev je ocenilo, da v programu niso nič pogrešali. Med vsebinami, ki so jih udeleženci pogrešali, pa so navedli, da bi potrebovali več diskusije, izmenjave mnenj ter predstavitev posameznega praktičnega primera z diskusijo, dela v skupinah. En udeleženec je podal mnenje, da je pogrešal predavanje, ki bi bilo namenjeno samo razlagi in konkretnim napotkom, kako lahko čim bolj konkretno podajajo povratne informacije udeležencem.

52 % udeležencev je bilo zadovoljnih z metodami za samostojno delo, 22 % zelo zadovoljnih (povprečna ocena 3,9). Med udeleženci, ki so podali nižjo oceno smo razbrali mnenja, da je delo na daljavo precej težje in zamudno, da je bilo gradiva za samostojno delo preveč in da je samostojno delo v delovnem času težko izvedljivo zaradi številnih drugih obveznosti in motenj v pisarni.

³⁵ Program Usposabljanje strokovnih delavcev za razumevanje in prepoznavanje nizkih spretnosti pri odraslih smo izpeljali v letu 2021, 1 potrdilo pa smo udeležencu izdali v letu 2022, ko je opravil vse obveznosti, opredeljene v programu.

S srečanju prek Zooma je bilo 35 % udeležencev zelo zadovoljnih, 43 % zadovoljnih (povprečna ocena 4,0). Udeleženci, ki so podali nižjo oceno so zapisali različne utemeljitve. En izmed njih je bil mnenja, da bi mu bolj ustrezalo, če bi bilo več srečanj v živo. Drugi je menil, da so bila srečanja v Zoom zgolj informativne narave – brez sodelovanja.

Pri zadovoljstvu z učnim gradivom so udeleženci ločeno ocenili besedila in pripravljene posnetke. Zadovoljstvo z obema vrstama učnega gradiva je bilo podobno. Več kot polovica udeležencev je bilo z učnim gradivom zadovoljnih (z besedili 57 %, s posnetki 52 %), 39 % zelo zadovoljnih (povprečna ocena 4,3).

Udeleženci so podali tudi ocene o sami organizaciji usposabljanja. Večina udeležencev je bila z obveščanjem pred izvedbo usposabljanja, trajanjem, urnikom/razporeditvijo vsebin, načinom dela v obliki samoučenja in upoštevanje želja in potreb udeležencev zadovoljna (povprečne ocene se gibljejo od 3,9 do 4,3).

7.2.2. Projekt Kompetence strokovnih delavcev 2018-2022

V okviru projekta smo v letu 2022 izpeljali **3 programe splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo** v skupnem trajanju 48 pedagoških ur in **9 programov usposabljanj in spopolnjevanj za posebne vloge v andragoškem delu** kot so svetovalci za kakovost, strokovni sodelavci v središčih za samostojno učenje, strokovni sodelavci v programu Osnovna šola za odrasle ter svetovalci v izobraževanju odraslih v skupnem trajanju 124 pedagoških ur.

V programe splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo se je skupaj vključilo 69 udeležencev, 53 oz. 77% udeležencev pa je programe tudi uspešno zaključilo. Programov usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu se je skupno udeležilo 172 udeležencev, uspešno zaključilo pa jih je 157 udeležencev (91% vseh udeležencev).

Na naslednji strani v preglednici 14 prikazujemo trajanje izpeljanih programov, število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij po programih³⁶.

³⁶ Ob zaključku posameznega programa so vsi udeleženci imeli možnost izpolniti evalvacijski vprašalnik, ne le tisti, ki smo jih uveljavljali v zahtevkih za izplačilo stroškov.

Preglednica 14: Trajanje programov, število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij po programih v projektu ESS Kompetence strokovnih delavcev 2018-2022 v letu 2022

Področje	Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
	Coaching v izobraževanju odraslih II	16	20	17	18
	Vpliv komunikacijskih kompetenc na kakovost učenja in poučevanja	16	22	20	20
	Uporaba sodobnih spletnih omrežij in informacij za učinkovitejše delo izobraževalcev odraslih IV	16	27	16	20
SKUPAJ SPLOŠNO ANDRAGOŠKI PROGRAMI		48	69	53	58
Kakovost	Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih IV - Kazalniki kakovosti izobraževanja odraslih na daljavo	8	16	13	15
	Uporaba IKT orodij za dejavno sodelovanje udeležencev pri izobraževanju na daljavo	8	26	22	26
Splošno neformalno izobraževanje	Spopolnjevanje za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje IV – Zagotavljanje kakovosti svetovalne dejavnosti v IO na področju samostojnega učenja	8	33	29	31
Pismenost	Spopolnjevanje za učitelje in organizatorje izobraževanja odraslih ter druge strokovne delavce v programu Osnovna šola za odrasle IV – Izvedbeno načrtovanje programa OŠO, s poudarkom na ugotavljanju in potrjevanju že pridobljenega znanja	8	15	13	15
Svetovanje	Sprotno spremljanje kakovosti in poglobljena samoevalvacija v svetovalni dejavnosti za odrasle, ki se izvaja kot javna služba	16	19	19	19
	Usposabljanje za svetovalce v izobraževanju odraslih I – Psihološka prva pomoč	8	23	23	23
	Usposabljanje za svetovalce v izobraževanju odraslih II in III – Kako vključiti več odraslih v svetovanje? Komunikacija in trženje svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih	8	27	27	27
	Usposabljanje za svetovalce v izobraževanju odraslih IV – Krepitev medkulturnih kompetenc in komunikacijskih pristopov pri svetovanju različnim skupinam odraslih v svetovalni dejavnosti v IO	8	13	13	13
SKUPAJ PROGRAMI ZA POSEBNE ANDRAGOŠKE VLOGE		80	172	157	169
VSE SKUPAJ		124	241	210	227

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in KATIS

V sklopu projekta se je v letu 2022 v 12 izpeljav programov vključilo 241 udeležencev, od katerih jih je 227 oddalo evalvacijski vprašalnik, kar predstavlja 94,2% vseh udeležencev (10% moških, 90% žensk).

Udeleženci so na osnovi 9-stopenjske lestvice strinjanja, kjer ocena 1 pomeni »nikakor se ne strinjam«, ocena 9 »popolnoma se strinjam«, podali oceno izvedbe celotnega programa. Na podlagi podanih trditev so ocenjevali naslednje sklope:

- vsebino in metode dela,
- uporabnost programa ter
- organizacijo in izvedbo programa.

Splošna povprečna ocena trditev, na podlagi katerih so udeleženci ocenjevali vsebine in metode dela v vseh programih, je visoka in znaša 8,1. Kot je razvidno iz slike 48, je bila s strani udeležencev najvišje ocenjena trditev, da bodo nova spoznanja lahko uporabili v praksi (8,2). Takoj za tem so udeleženci še vedno zelo visoko ocenili trditev, da so bile pri izvedbi programa ustrezno upoštewane izkušnje udeležencev/-k (8,1) in da so pripravljena gradiva kvalitetna (8,0).

Slika 48: Povprečne ocene trditev, na podlagi katerih so udeleženci ocenjevali vsebine in metode dela v programih usposabljanja in spopolnjevanja v letu 2022

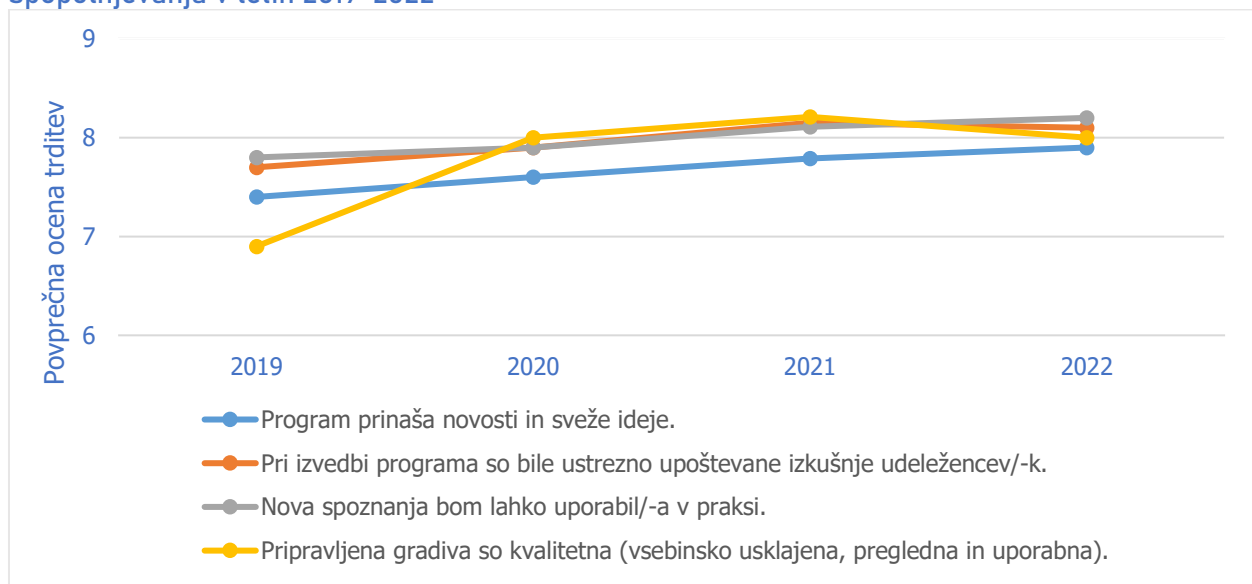

N = 227, povprečna ocena: 8,1; vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Ocene vsebin in metod dela v vseh 47 programih, izvedenih v okviru projekta v letih 2019-2022³⁷, prikazuje slika 49 na naslednji strani. Iz nje je razvidno, da so udeleženci vse štiri trditve ocenili zelo dobro. Prvo leto je bila med izvedenimi programi malo nižje ocenjena trditev, da so pripravljena gradiva kvalitetna, in sicer znaša povprečna ocena 6,9 od 9. V naslednjih letih pa se je povprečna ocena te trditve dvignila in se giblje od 8 do 8,2.

³⁷ V okviru projekta smo v letih 2019-2022 skupno prejeli 1004 evalvacije v 47 programih.

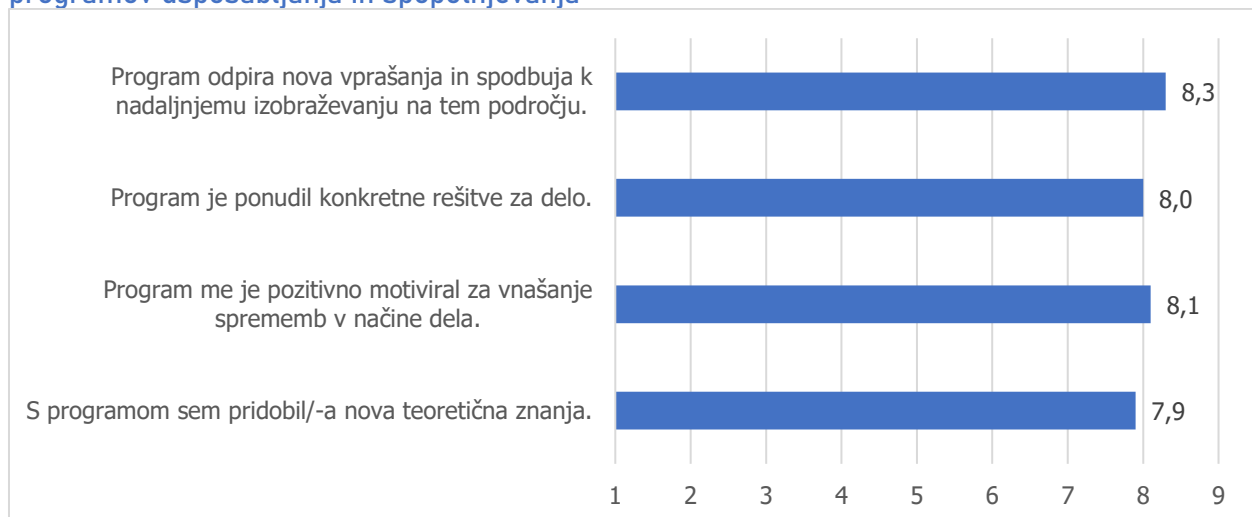
Slika 49: Povprečne ocene trditev o vsebinah in metodah dela v programih usposabljanja in spopolnjevanja v letih 2019-2022

N = 1004, povprečna ocena: 7,9; vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Povprečna ocena trditev, s katerimi so udeleženci ocenjevali uporabnost programov, znaša 8,1. Kot lahko vidimo iz slike 50, so udeleženci najvišje (z oceno 8,3) ocenili trditve, da jim program odpira nova vprašanja in jih spodbuja k nadaljnemu izobraževanju na tem področju. Tudi trditve, da jih je program pozitivno motiviral za vnašanje sprememb v načine dela so udeleženci ocenili zelo visoko (povprečna ocena 8,1). Takoj za tem sledita trditvi, da jim je program ponudil konkretne rešitve za delo (8,0) ter da so z vključitvijo v program pridobili nova teoretična znanja (7,9).

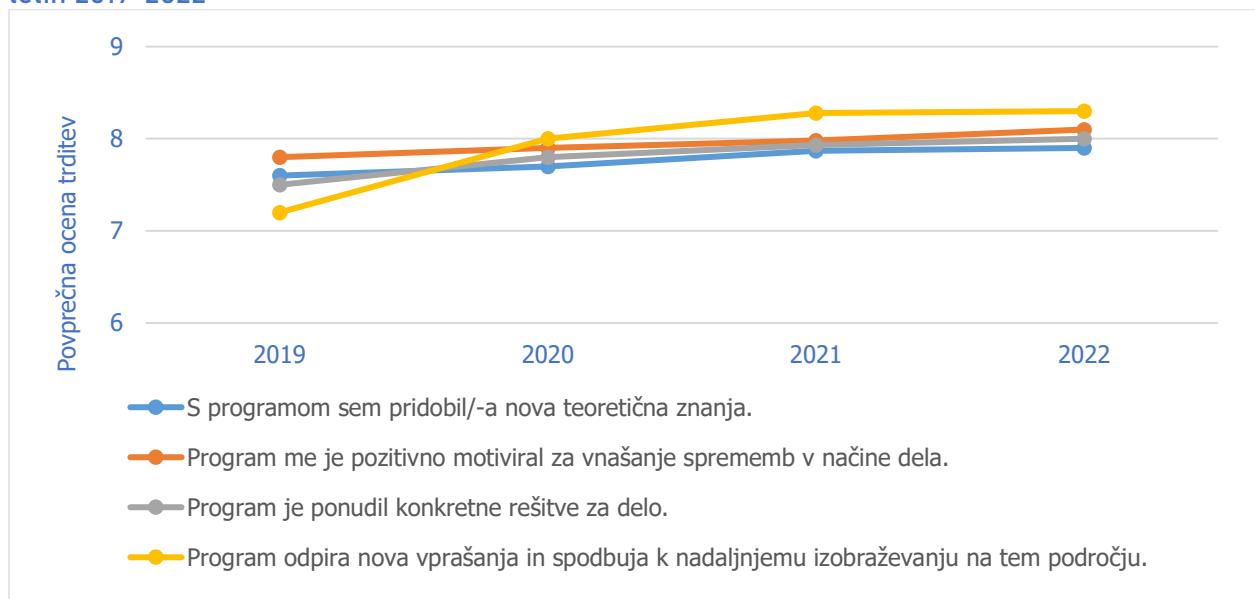
Slika 50: Povprečne ocene trditev, na podlagi katerih so udeleženci ocenjevali uporabnost programov usposabljanja in spopolnjevanja

N = 227, povprečna ocena: 8,1; vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Ocene uporabnosti vseh 47 programov, izvedenih v okviru projekta v letih 2019-2022, prikazuje slika 51 na naslednji strani. Glede uporabnosti programov so tudi tukaj trditve ocenjene zelo dobro. Udeleženci so leta 2019 s povprečno oceno 7,1 najnižje ocenili trditve, da programi odpirajo nova vprašanja in spodbujajo k nadaljnemu izobraževanju na tem področju. V naslednjih letih pa je bila ta trditev ocenjena z oceno 8 ali več.

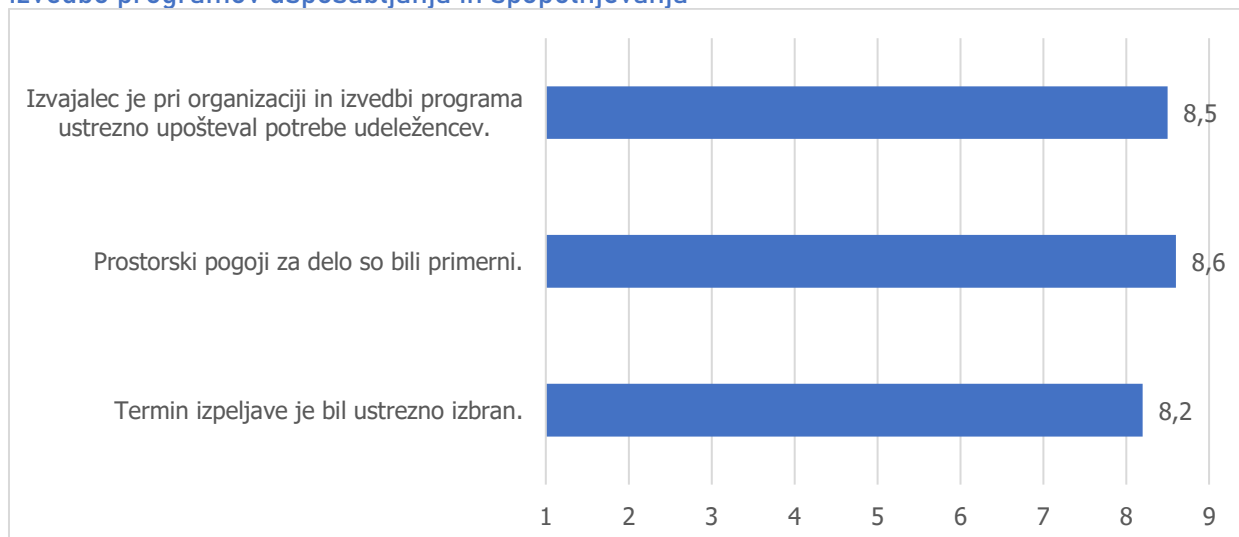
Slika 51: Povprečne ocene trditev o uporabnosti programov usposabljanja in spopolnjevanja v letih 2019–2022

N = 1004, povprečna ocena: 7,9; vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

V sklopu ocene izvedbe celotnega programa so udeleženci ocenjevali tudi organizacijo in izvedbo programov (slika 48). Povprečna ocena trditev, na podlagi katerih so udeleženci ocenjevali organizacijo in izvedbo programa, znaša 8,4, kar kaže na to, da so bili v vseh programih usposabljanja in spopolnjevanja udeleženci z organizacijo in izvedbo zelo zadovoljni.

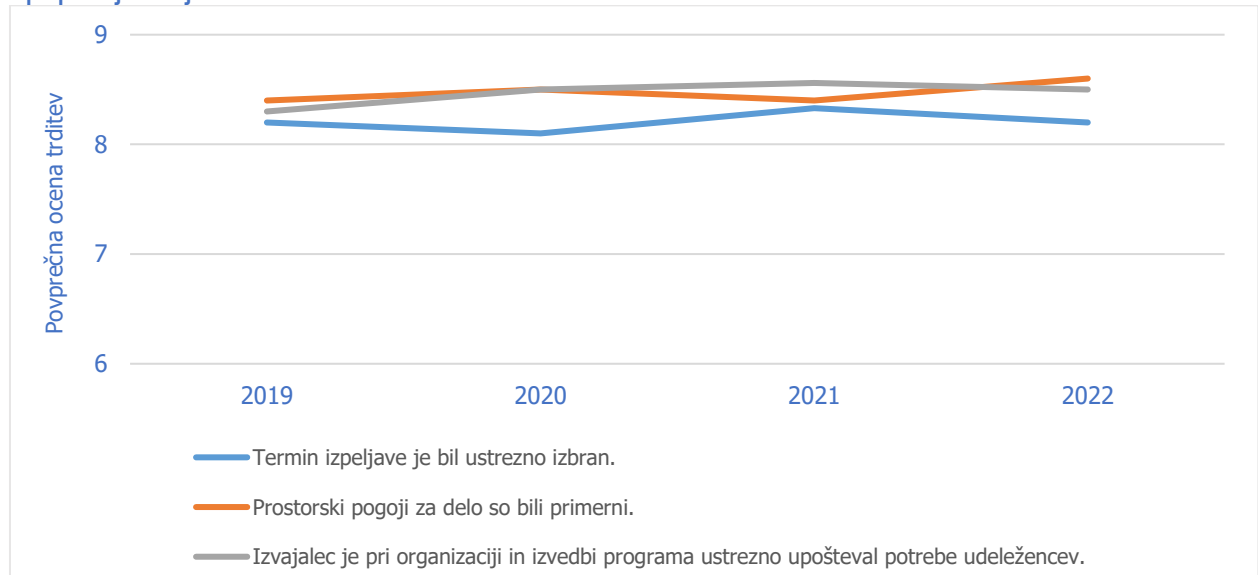
Slika 52: Povprečne ocene trditev, na podlagi katerih so udeleženci ocenjevali organizacijo in izvedbo programov usposabljanja in spopolnjevanja

N = 227, povprečna ocena: 8,4; vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Ocene organizacije in izvedbe vseh 47 programov, izvedenih v okviru projekta v letih 2019-2022, prikazuje slika 53. Pri organizaciji in izvedbi programa so se trditve nanašale na ustreznost termina, prostorske pogoje in upoštevanje potreb udeležencev. Iz grafa lahko vidimo, da so bili vsi programi glede tega zelo visoko ocenjeni. Vsa leta je bila povprečna ocena nad 8.

Slika 53: Povprečne ocene trditev o organizaciji in izvedbi programov usposabljanja in spopolnjevanja v letih 2019-2022

N = 1004, povprečna ocena: 8,4; vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Ocena dela predavateljev

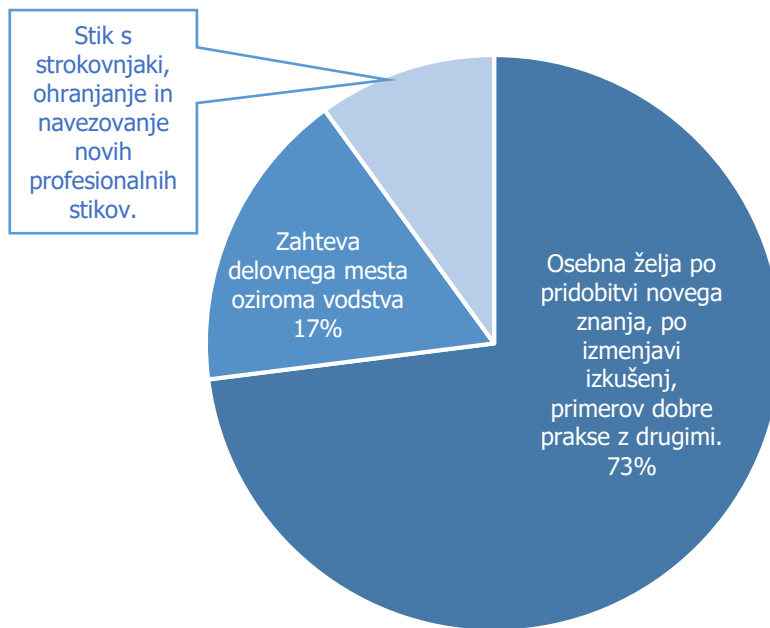
Pri vsaki izvedbi programa so udeleženci na osnovi 9-stopenjske lestvice, kjer ocena 1 pomeni nezadovoljivo, ocena 9 pa odlično, ocenjevali tudi delo predavatelja. Ocene vsakega predavatelja so dostopne v arhivu projektne dokumentacije. Z ocenami, ki so jih prejeli predavatelji, so bili leti redno seznanjeni.

Motiv za udeležbo na programu

Udeleženci so motive za udeležbo na programu ocenjevali tako, da so lahko med štirimi motivi izbrali tistega, ki je po njihovi oceni najbolj vplival na to, da so se odločili za udeležbo v programu.

Kot lahko vidimo iz slike 54 na naslednji strani, se je leta 2022 skoraj tri četrtine udeležencev v program vključilo zaradi osebne želje po pridobitvi novega znanja, po izmenjavi izkušenj, primerov dobre prakse z drugimi (73%). Malo manj kot petini udeležencev je bil povod za vključitev v program zahteva delovnega mesta oziroma vodstva (17%). Zelo malo vpliva (10%) jim je predstavljal motiv stik s strokovnjaki, ohranjanje in navezovanje novih profesionalnih stikov. Nihče se v program ni vključil zaradi motiva pridobitve možnosti za napredovanje.

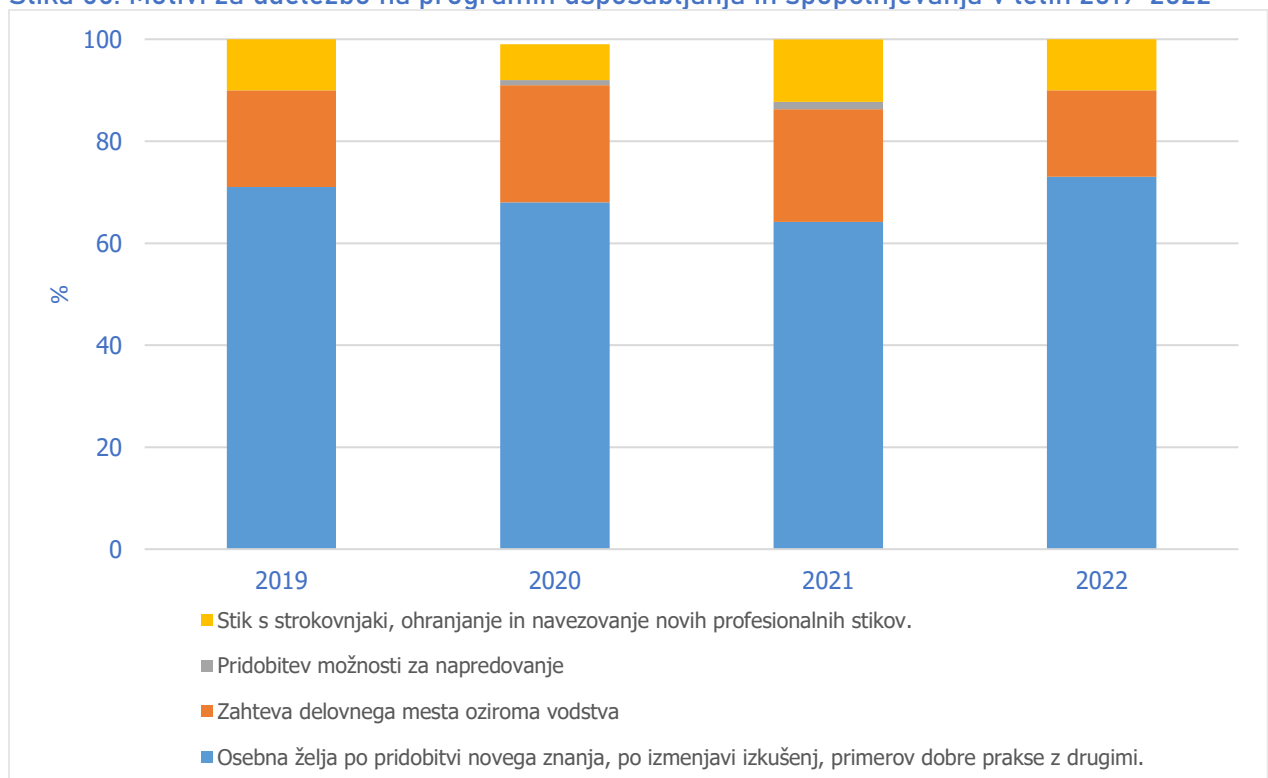
Slika 54: Motivi za udeležbo na programih usposabljanja in spopolnjevanja v letu 2022

N = 227, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Pri motivih za udeležbo na programih v projektu vsa leta močno prevladuje osebna želja po pridobitvi novega znanja, po izmenjavi izkušenj, primerov dobre prakse z drugimi, sledi motiv zahteva delovnega mesta oz. vodstva (slika 55). Najmanjkrat izbran motiv za udeležbo na programu pa je bila pridobitev možnosti za napredovanje (ta motiv v letih 2019 in 2022 sploh ni bil izbran).

Slika 55: Motivi za udeležbo na programih usposabljanja in spopolnjevanja v letih 2019-2022

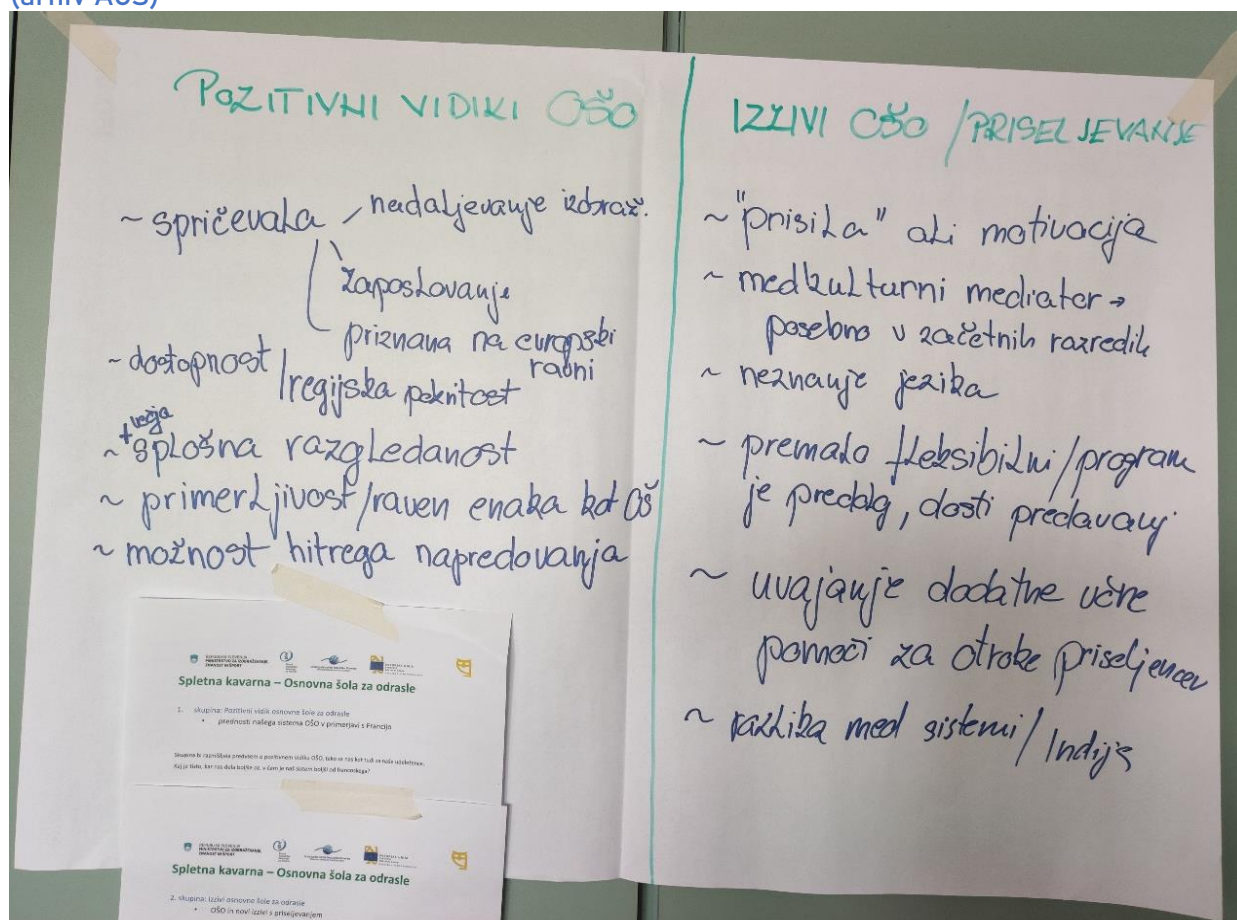

N = 1004, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

V letu 2022 so imeli udeleženci tudi možnost, da odgovorijo na **tri odprta vprašanja**. Na vprašanje **ali imajo kakšen predlog, kako bi lahko še izboljšali vsebine v programu**, ki so se ga udeležili, so podali različna mnenja. Na programih, ki so se izvajali preko Zoom-a, je precej udeležencev menilo, da bi si želeli izvedbe v živo. Pri posameznih programih so nekateri udeleženci menili, da bi lahko program trajal dalj časa, saj bi s tem imeli več časa za utrjevanje snovi ali pa, da bi spoznali več konkretnih primerov oz. iskali rešitve na njihovih konkretnih primerih.

Na spopolnjevanju za učitelje in organizatorje izobraževanja odraslih ter druge strokovne delavce v programu Osnovna šola za odrasle, ki je bilo namenjeno izvedbenemu načrtovanju programa OŠO s poudarkom na ugotavljanju in potrjevanju že pridobljenega znanja, so udeleženci predlagali, da je skrajni čas, da se vsi, ki delajo na tem področju, združijo in stvari poenotijo kolikor se da. Potrebno je pridobiti konkretne odgovore na odprta vprašanja izvajalcev OŠO (tudi s pomočjo Zavoda za šolstvo in MIZŠ). En od udeležencev je dal predlog, da bi pri naslednjem srečanju vnaprej dobili nabor vprašanj oz. primere, ki jih ne znajo rešiti sami in bi v okviru spopolnjevanja skupaj iskali konkretne rešitve. Udeleženci si želijo srečanja, na katerem bi se zbrali vsi, ki vodijo program OŠO, predstavniki MIZŠ in ACS, pri čemer bi izvajalci programa OŠO imeli možnost postaviti konkretna vprašanja, opisati njihovo konkretno delo in skupaj poiskali rešitve, ki bi jih na nacionalni ravni poenotili. Po njihovem mnenju bi bilo to dobro tako za izvajalce programa OŠO kot tudi udeležence, ki trenutno niso deležni enakih obravnav.

Slika 56: Delo v skupinah – udeleženci Spopolnjevanja za učitelje in organizatorje izobraževanja odraslih ter druge strokovne delavce v programu Osnovna šola za odrasle (arhiv ACS)

Udeleženci programov, izpeljanih na projektu v letu 2022, so nam lahko sporočili, [ali so kaj pogrešali oz. katere vsebine bi še potrebovali za svoje delo](#). Večina udeležencev ni pogrešala ničesar, predlogi vsebin, ki bi jih še potrebovali za svoje delo pa so naslednji:

- supervizija,
- napredna uporaba telefona,
- še več konkretnih primerov in izmenjave primerov dobrih praks,
- vse o MS Teams,
- kako se ustrezno pripraviti na delo z ljudmi iz drugih kultur, na kaj biti pozoren,
- kako IKT gradiva še bolj prilagoditi starejšim uporabnikom,
- kako še bolj prilagoditi promocijo svetovalni delavnosti.

Pri zadnjem vprašanju so udeleženci imeli možnost, da nam [sporočijo še kaj v zvezi z izvedenim usposabljanjem](#). Pohvalili so predavatelje in samo izpeljavo predavanja, veliko udeležencev pa bi si želelo še več vsebin s posameznega programa oz. njegovo nadaljevanje/nadgradnjo.

O ocenah in odgovorih, ki so jih udeleženci posredovali v evalvacijah, so se na ravni posameznega programa pogovorili organizator izobraževanja, koordinator programa in izvajalec programa/predavatelj. Pogovor je bil namenjen refleksiji o tem, kaj so udeleženci v programu ocenili kot ustrezno in kaj je potrebno do naslednje izpeljave spremeniti, nadgraditi, izboljšati.

Zbirniki evalvacijskih vprašalnikov so dostopni v vsebinskem arhivu projekta na Andragoškem centru Slovenije.

7.2.3. Projekt Svetovanje zaposlenim 2016–2022

V sklopu podaktivnosti [Sodelovanje s socialnimi partnerji in deležniki](#) smo za svetovalce v izobraževanju odraslih izpeljali 3 spopolnjevanja.

Preglednica 15: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih usposabljanja na v okviru projekta Svetovanje zaposlenim 2016-2022

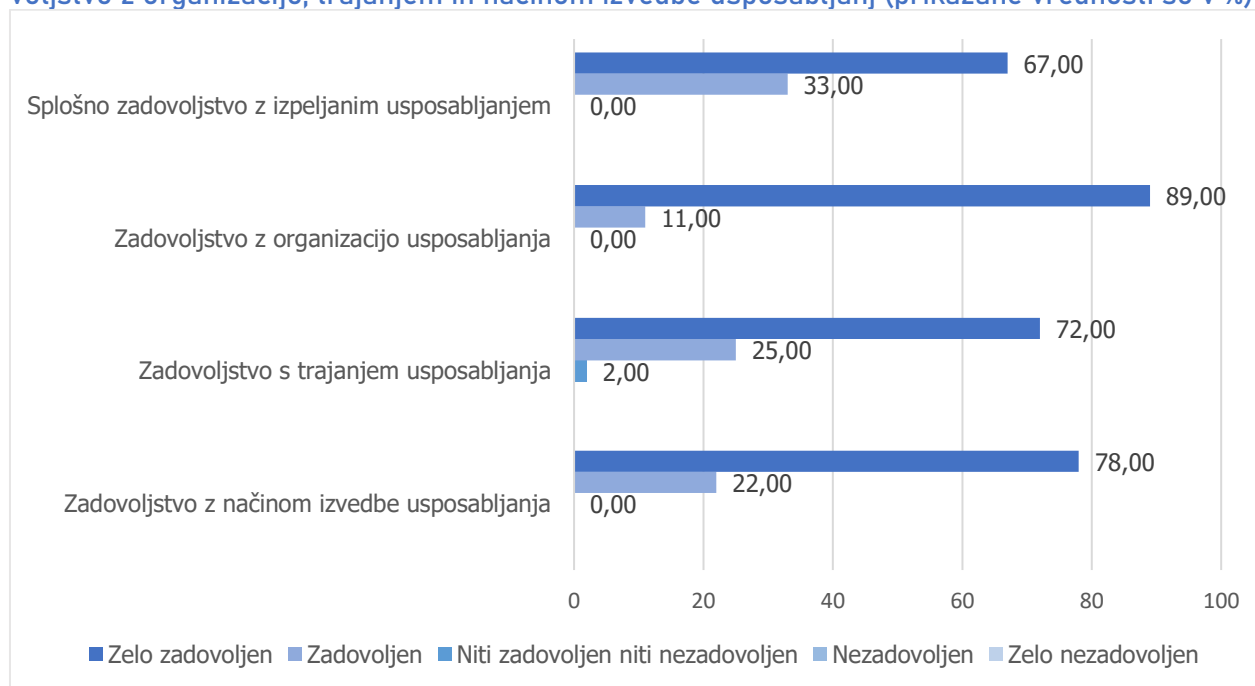
Programi	Število izvedb	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Spopolnjevanje svetovalcev v projektu Strokovna podpora informativno svetovalni dejavnosti in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja 2016–2022 - Ugotavljanje in dokumentiranje znanja in spretnosti odraslih	1	8	12	12	12
Spopolnjevanje svetovalcev v projektu Strokovna podpora informativno svetovalni dejavnosti in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja 2016–2022 - Izpeljava kakovostnega svetovalnega procesa v petih korakih	2	8	24	24	24
SKUPAJ			36	36	36

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Eno je bilo namenjeno ugotavljanju in dokumentiranju znanja in spretnosti odraslih, na ostalih dveh pa so se udeleženci usposabljali, kako v nekaj korakih izpeljati kakovosten svetovalni proces.

Slika 54 prikazuje, kako so bili udeleženci na splošno zadovoljni z izpeljanimi usposabljanji oz. spopolnjevanji, trajanjem in načinom izvedbe usposabljanj.

Slika 57: Splošno zadovoljstvo udeležencev z izpeljanimi usposabljanji oz. spopolnjevanji, zadovoljstvo z organizacijo, trajanjem in načinom izvedbe usposabljanj (prikazane vrednosti so v %)

N = 36, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Kot lahko vidimo, je bila večina udeležencev na splošno z izpeljanimi usposabljanji zelo zadovoljnih (67%) oz. zadovoljnih (33%). Z organizacijo usposabljanj je bilo zelo zadovoljnih skoraj 90% udeležencev, ostali so bili zadovoljni (povprečna ocena znaša 4,9 od 5). Prav tako so bili udeleženci zelo zadovoljni z načinom izvedbe usposabljanj (78%), 22 % je bilo zadovoljnih. Nekoliko manjši odstotek je udeležencev, ki so zelo zadovoljni s trajanjem usposabljanja (72%), četrtnina je zadovoljnih (povprečna ocena 4,7).

Da so bili udeleženci z vsemi tremi spopolnjevanji oz. usposabljanji zelo zadovoljni, kažejo tudi odgovori, ki so jih podali, ko so utemeljevali svojo oceno:

- Delavnica je bila dobro strukturirana. Jasno je bilo izraženo, kako poteka vrednotenje in do katere faze ga izvajamo.
- Zdelo se mi je uporabno, razumljivo, pregledno. Všeč mi je bilo, da smo tudi sami izpolnjevali vprašalnik moje življenje ter preko igre vlog preizkusili uporabo orodja opomnik za beleženje znanj, spretnosti in kompetenc pri prostovoljnem delu.
- Hvala za odlično usposabljanje, dobila sem veliko uporabnih informacij.
- Usposabljanje je bilo res dobrodošlo, v smislu osvežitve vsebin, ponovnega pregleda usmeritev in pripomočkov, ki v vrednotenju obstajajo. Sploh za svetovalce, ki orodja sicer poznamo, a jih (pre)malo uporabljamo. Pohvalila bi vse tri predavateljice: Jasno, strukturirano, zanimivo, tekoče. Ga. Biserka pa s svojo osebnostjo, nastopom in znanjem meni izobraževanje vedno naredi prijetno. Hvala.
- Vse je bilo zelo koristno.
- Zelo strokovno so predstavljene vse teme v zvezi z ugotavljanjem in dokumentiranjem znanja in spretnosti odraslih. Pri našem delu nam bo v veliko pomoč pri izvajanju procesa vrednotenja in pripravi povratnih informacij in mnenj našim svetovancem.

8. Analiza programov, financiranih iz mednarodnih projektov

4.1.1. Projekt EPUO (2022 – 2023) - Uresničevanje Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO) v Sloveniji (National Coordinators for the Implementation of the European Agenda for Adult Learning in Slovenia)

Projekt Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO) v Sloveniji je namenjen popularizaciji sporočil tega programa ter izobraževalne politike doma in v EU. Predvsem želimo prispevati k ozaveščanju slovenske javnosti o pomenu in vseprisotnosti izobraževanja odraslih in vseživljenjskega učenja ter o priložnostih, ki so na voljo odraslemu prebivalstvu.

Projekt nagovarja vse ciljne skupine, tj. predstavnike politike, prakse in stroke v izobraževanju odraslih, učeče se, medije in najširšo javnost, posebno pozornost pa namenja manj izobraženim in izobraževalno prikrajšanim. Projektne dejavnosti se navezujejo na obstoječa sorodna prizadevanja, in sicer na dejavnosti ozaveščanja javnosti o pomenu učenja (npr. promocijski kampanji Teden vseživljenjskega učenja in Zgledi vlečejo) ter na druga aktualna dogajanja v stroki in praksi izobraževanja odraslih.

Ključni cilji aktualnega projekta podpirajo:

- implementacijo Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO),
- uveljavljanje Priporočila Poti izpopolnjevanja – nove priložnosti za odrasle,
- druga prizadevanja v politiki, stroki in praksi izobraževanja odraslih, še posebno kar zadeva prvo in drugo prednostno področje EPUO, tj. upravljanje (usklajenost z drugimi politikami) ter ponudba IO in dejanska udeležba,
- uveljavljanje zadnjih dveh prioritet EPUO (fleksibilnost in dostop ter kakovost).

Podrobneje o projektu na <https://epuo.acs.si/> in <https://www.acs.si/projekti/mednarodni-projekti/epuo/>.

V okviru projekta smo imeli priložnost organizirati usposabljanje za sodelavce, ki so vključeni v projekt in skrbijo tudi za njegovo promocijo. Pripravili smo delavnico na temo **Strategija za enostavno planiranje in uspešno promocijo dogodkov**. Delavnico smo konec leta izvedli v živo na ACS.

Preglednica 16: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programu usposabljanja v okviru mednarodnih projektov

Programi	Trajanje v PU	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
Strategija za enostavno planiranje in uspešno promocijo dogodkov	8	8	8	8
SKUPAJ		8	8	8

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Delavnice se je udeležilo 8 zaposlenih, vsi so podali povratno informacijo o izvedbi v spletnem vprašalniku 1KA.

Vsebine delavnice so ocenili s povprečno oceno 4,9, kar 88% vprašanih pa je odgovorilo, da bo vsebine lahko uporabili tudi v praksi. Ob tem so se seznanili z novostmi in pridobili sveže ideje za nadaljnje delo. Metodam dela in gradivu so dali povprečno oceno 4,6.

88% vprašanih se je popolnoma strinjalo, da je delavnica ponudila konkretne rešitve za delo in da vsebina programa odpira nova vprašanja in spodbuja k nadaljnjemu izobraževanju na tem področju. Obe trditvi so ocenili z visoko oceno 4,9.

Delo predavateljice so ocenili z odlično oceno 5 ter potrdili, da je strokovnjakinja na tem področju, ki je ustrezno odgovarjala na pobude, vprašanja in zamisli udeležencev.

Med razlogi za udeležbo na delavnici je med odgovori prevladala želja po pridobitvi novega znanja, prepričala pa jih je tudi zanimiva vsebina delavnice. Sledile so zahteve delovnega mesta, le en udeleženec pa je zapisal, da se je delavnice udeležil zaradi navodila vodje/delodajalca.

Slika 58: Predavateljica z udeleženci delavnice (arhiv ACS)

Pridobljeno znanje bodo udeleženci uporabili pri načrtovanju, pripravi, izvedbi in promociji dogodkov, nadgradnji portala Kam po znanje ter pri tehnični izvedbi naslednjih EPUO forumov. Nekateri so jo doživeli tudi kot teambuilding, saj so se med seboj povezali in se prepričali, da lahko v prihodnje skupaj delajo še bolje.

Med sporočili so zapisali, da so delavnice v manjših skupinah odlične, saj lahko preizkusijo praktične, konkretne in uporabne metode. Nekateri bi potrebovali nekaj več časa za izvedbo metode z opisovanjem osebnih lastnosti, za katero je zmanjkalo časa, kar pa je lahko predlog za nadaljnje usposabljanje.

9. Analiza programov, financiranih iz tržnih virov

9.1. Uvod

Ker je področje izobraževanja odraslih zelo široko in poleg izobraževanja, ki poteka v izobraževalnih organizacijah, vključuje tudi številne druge izvajalce izobraževanja odraslih, kot so npr. razna društva, združenja, podjetja in druge organizacije, se z našimi programi usposabljanja in spopolnjevanja trudimo dosegati vse tiste izobraževalce odraslih, ki jih ne moremo vključiti v dejavnosti, financirane iz javnih sredstev.

Za njih so interna izobraževanja odlična priložnost za prenašanje že osvojenih znanj posameznikov znotraj podjetja, saj pripomorejo k dvigu ravni odnosov in dela ter ustvarjajo temelj učeče se organizacije. Usposobljeni in motivirani zaposleni predstavljajo temelj uspešnega poslovanja in razvoja podjetja, zato je skrb za njihovo izobraževanje in motiviranje ena od pomembnejših nalog vodstva.

Zato že vse od ustanovitve pripravljamo in oblikujemo izobraževalne programe za različne ciljne skupine, prilagojene njihovim potrebam, mnoge tudi skupaj s predstavniki organizacij in podjetij, saj smo prepričani, da smo le tako lahko uspešni pri utiranju novih poti na področju izobraževanja odraslih. Trudimo se, da programe izvajajo kakovostni in usposobljeni predavatelji, zato skupaj z njimi načrtujemo in pripravljamo vsebine programov usposabljanja in spopolnjevanja.

9.2. Predstavitev podatkov

Tudi v letu 2022 smo se odzivali na potrebe posameznih organizacij in podjetij ter od načrtovanih 4 izpeljali kar 23 izvedb 7 različnih programov usposabljanja in spopolnjevanja v skupnem trajanju 250 pedagoških ur, udeležilo se jih je 373 udeležencev.

Vse programe, razen del vsebin za zaključeno skupino udeležencev DM akademije in eno izvedbo programa Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij, smo izpeljali v živo.

V spodnji preglednici prikazujemo izpeljane programe, število izvedb posameznih programov in trajanje v urah.

Preglednica 17: Število izvedb programov, financiranih iz tržnih virov, in njihovo trajanje

Št.	Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo	Trajanje v urah	Število izvedb
1	Kombinirano učenje in spletni tečajji s pomočjo MS Teams	8	1
2	Priprava e-učnih gradiv in učnih pripomočkov	8	1
3	Program dodatnega usposabljanja učiteljev vožnje in učiteljev predpisov	7	12
4	Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja	24	3
5	Učenje na delovnem mestu – za DM akademijo	12	2
6	Učenje na delovnem mestu – za ostale zaposlene v DM	6	1
7	Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij	16	3
	SKUPAJ	81	23
	Skupaj vseh izvedenih ur	250	

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS

Vsa leta se trudimo, da pripravljamo vsebine, ki jih podjetja in organizacije najbolj potrebujejo za uspešno delovanje. V zadnjem obdobju kažejo največ zanimanja za bolj poglobljena znanja s področja uporabe IKT tehnologije, metod in tehnik dela, priprave e-učnih gradiv in učnih pripomočkov, s pomočjo katerih bodo lahko, če bo potrebno, del izobraževalnih vsebin izpeljali na daljavo. Zavedajo se, da hibridno izobraževanje postaja samoumevni del sodobnega sveta, ki mu morajo preprosto slediti.

Za notranje predavatelje iz **Slovenskih železnic**, s katerimi uspešno sodelujemo že skoraj 30 let, smo v mesecu marcu, aprilu in septembru organizirali in izpeljali tri izvedbe 24-urnega programa **Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja**. Gre za program usposabljanja za andragoško delo, v katerem se udeleženci naučijo pripraviti spodbudno učno okolje, vzpostavljati in ohranjati dober stik v skupini, upravljati s seboj in skupino, ter samozavestno nastopati v različnih vlogah izobraževalca odraslih. Z nastopi in snemanji z video kamero se je večina udeležencev na izobraževanju srečala prvič in tudi prvič dobila povratno informacijo o tem, kaj delajo dobro in kaj bi se dalo še izboljšati, popraviti, zato je bila za njih to zelo dragocena izkušnja.

Slika 59: Udeleženci programa Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenje pri skupinskem delu (arhiv ACS)

Za mentorje in inštruktorje v **Nuklearni elektrarni Krško (NEK)**, s katerimi ravno tako sodelujemo že skoraj 30 let, smo v mesecu aprilu izpeljali enodnevno delavnico na temo **Kombinirano učenje in spletni tečaji s pomočjo MS Teamsov**. Udeleženci so se seznanili s spletno aplikacijo okolja MS Office 365 in se jo naučili uporabljati za različna področja svojega dela in izobraževanja. Spoznali so možnosti, ki jih uporaba IKT prinaša v učni proces in prepoznali prednosti uporabe MS Teams pri podpori v izobraževanju.

Za notranje predavateljke iz **Slovenskih železnic** smo izpeljali še dve delavnici, in sicer **Priprava e-učnih gradiv in učnih pripomočkov** ter **Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij**. Glavni vsebinski poudarki na delavnici o e-učnih gradivih in učnih pripomočkih so bili na spoznavanju značilnosti samostojnega učenja in različnih e-gradiv in gradiv za samostojno učenje. Udeleženci so spletno učilnico (MS Teams) analizirali z vidika komunikacije in doseganja pedagoško-andragoških ciljev v virtualnem učnem okolju, spoznali so prednosti in omejitve rabe e-gradiv, se seznanili s pripravo e-gradiv, spoznali pa so različne odprtokodne in komercialne programe za izdelavo gradiv, na koncu pa so še sami izdelali e-gradivo.

Na delavnici o **učnih metodah in tehnikah z uporabo sodobnih IKT orodij** so udeleženci spoznali in tudi praktično preizkusili metodo obrnjenega učenja, ki je v nekaterih izobraževalnih sferah že del vsakodnevne prakse poučevanja odraslih. Poudarek je bil na samorefleksiji delovanja v neposredni izobraževalni praksi in preverjanju lastnih učnih značilnosti, ki vplivajo na to, kako kot posamezniki – izobraževalci, pristopamo k izvedbi učnega procesa in kako vzpostavljamo in vzdržujemo odnos z odraslimi, ki se izobražujejo.

Program **Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij** smo izpeljali še za **zaposlene v knjižnicah** in za **Javno agencijo za varnost prometa**. Zaradi slabšanja zdravstvene situacije smo jo izpeljali na daljavo. Z izvedbo so bili tako zadovoljni, da so se obrnili na nas, če bi bili pripravljeni z njimi sodelovati tudi v prihodnje.

Na razpisu **Javne agencije za varnost prometa** smo bili izbrani za izvajanje **programa dodatnega usposabljanja učiteljev vožnje in učiteljev predpisov**, glavna tema pa je bila razumevanje različnih generacij kandidatov za voznike motornih vozil v šolah vožnje ter njim prilagojena komunikacija in poučevanje. V mesecu novembru smo začeli z izobraževanji, do konca leta 2022 smo jih izpeljali za 12 skupin udeležencev.

Slika 60: Koordinatorici programa na ACS in Javni agenciji za varnost prometa, mag. Zdenka Birman Forjanič in Živa Bogataj pred pričetkom usposabljanja (arhiv ACS)

Po usposabljanjih so udeleženci zmožni naštetih in opisati razlike med kandidati za voznika motornih vozil, razložiti, kako lahko prilagodijo proces učenja vožnje razlikam med kandidati, zlasti mlajšim generacijam kandidatov, znajo razčleniti najprimernejše učne metode in razložiti, kako jih lahko uporabijo med poučevanjem predpisov. S pridobljenimi znanji so sposobni prilagoditi poučevanje predpisov mlajšim generacijam kandidatov in vrednotiti učinke usposabljanj, ki jih izvajajo.

9.3. Analiza evalvacijskih vprašalnikov

Ob zaključku vsakega izobraževanja so udeleženci izpolnili enotni evalvacijski vprašalnik, s katerim smo pridobili njihovo povratno informacijo o zadovoljstvu z vsebino in organizacijo usposabljanj in spopolnjenj, ki so se jih udeležili.

V nadaljevanju predstavljamo rezultate analize izpolnjenih evalvacijskih vprašalnikov v letu 2022 za programe, ki so bili financirani iz tržne dejavnosti.

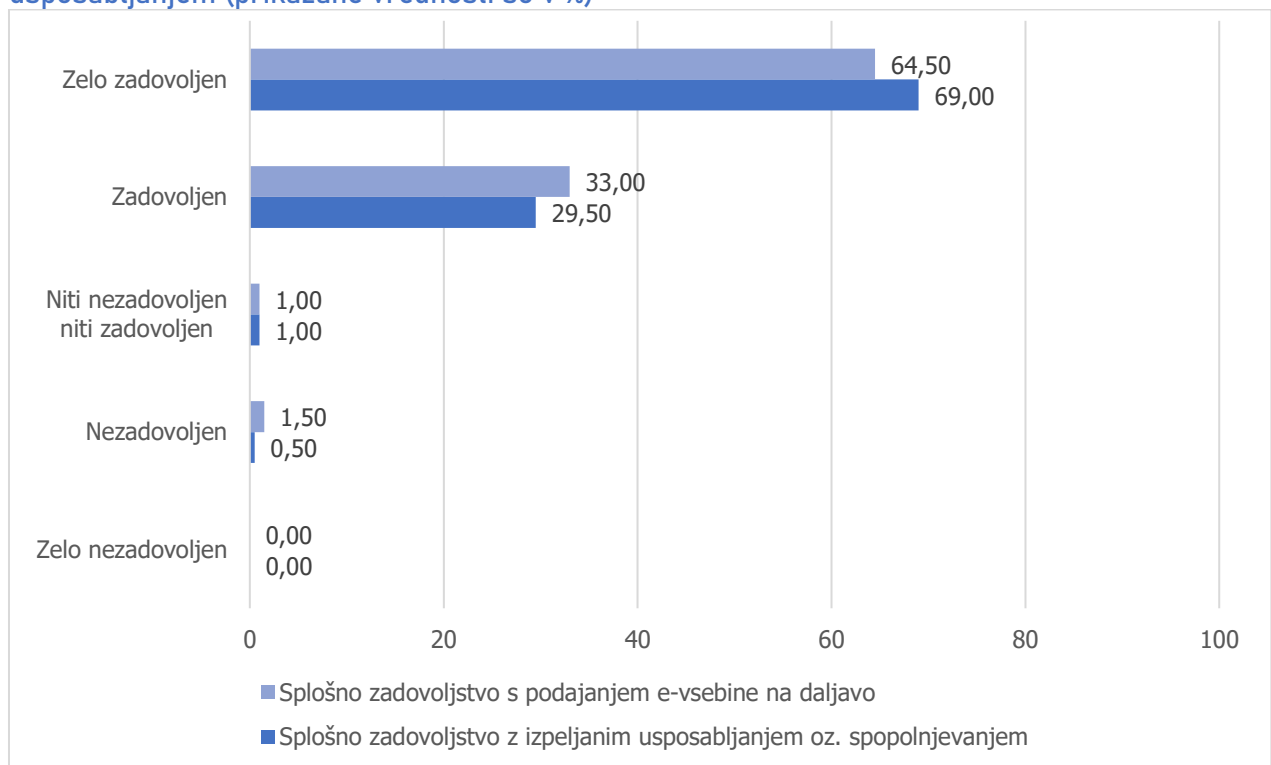
Preglednica 18: Število vključenih in usposobljenih udeležencev ter oddanih evalvacij v programih, financiranih iz tržnih virov

Št.	Programi splošnega usposabljanja in spopolnjenja za andragoško delo	Število vključenih	Število usposobljenih	Število oddanih evalvacij
1	Kombinirano učenje in spletni tečaji s pomočjo MS Teams	7	7	7
2	Priprava e-učnih gradiv in učnih pripomočkov	12	12	12
3	Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja	41	39	38
4	Program dodatnega usposabljanja učiteljev vožnje in učiteljev predpisov	230	230	71
5	Učenje na delovnem mestu	56	51	53
6	Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij	27	21	19
	SKUPAJ	373	360	200

Vir: Spletna aplikacija IZO ACS in zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Kot lahko vidimo iz zgornje preglednice, se je različnih usposabljanj in spopolnjenj udeležilo 373 udeležencev, usposobilo se jih je 360.

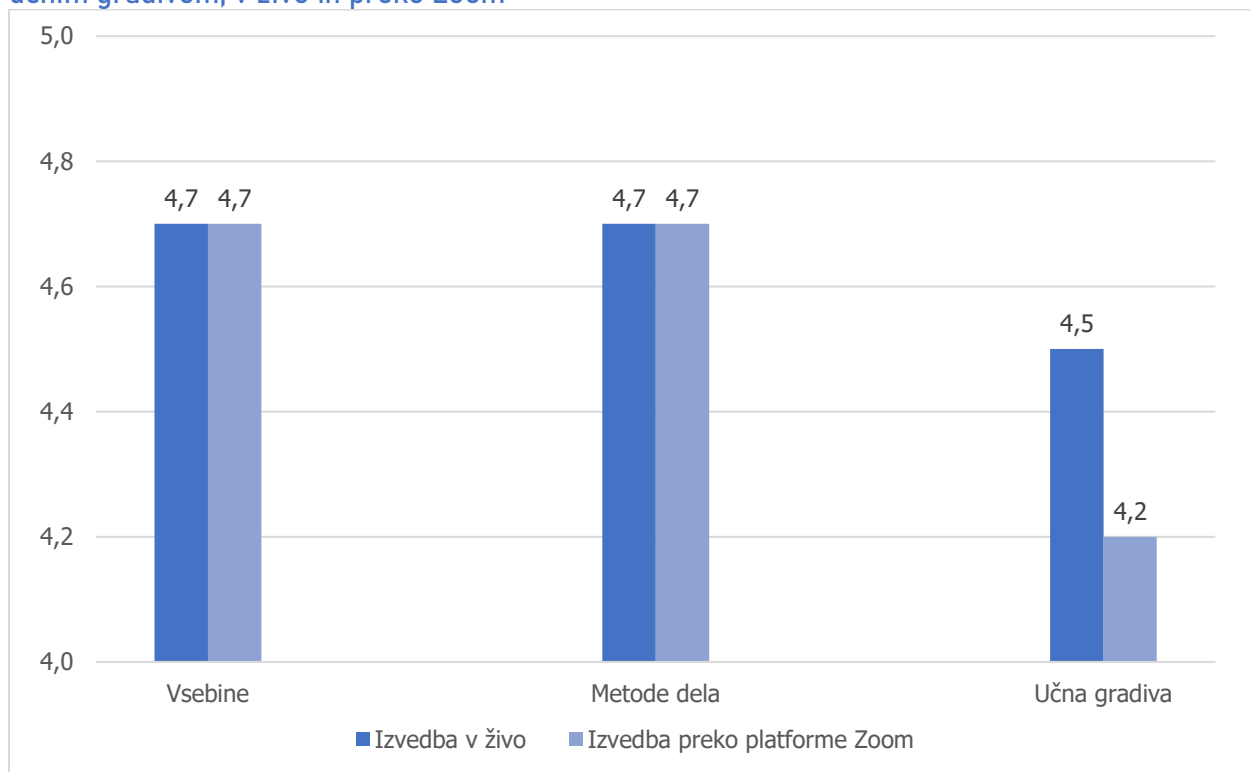
Slika 61: Splošno zadovoljstvo udeležencev z e-vsebino programa in izpeljanim usposabljanjem (prikazane vrednosti so v %)

N = 200, povprečna ocena: 4,7, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Dobrih 97% udeležencev je bilo s podajanjem e-vsebine na daljavo zelo zadovoljnih ali zadovoljnih, neopredeljena ali nezadovoljna je bila le peščica udeležencev, ki nam obrazložitve žal ni podala. Ravno tako je bil visok odstotek udeležencev (98%) zelo zadovoljenih ali zadovoljenih z izpeljanim usposabljanjem. Povprečna ocena je bila visoka in je znašala 4,7. Udeleženci izobraževalnih programov so omenjali pravo razmerje med teoretičnim in praktičnim delom, pestrost uporabljenih metod pri izobraževanju, izrazili so tudi zadovoljstvo s predavatelji.

Slika 62: Povprečna ocena splošnega zadovoljstva z vsebino usposabljanja, metodami dela in učnim gradivom, v živo in preko Zoom

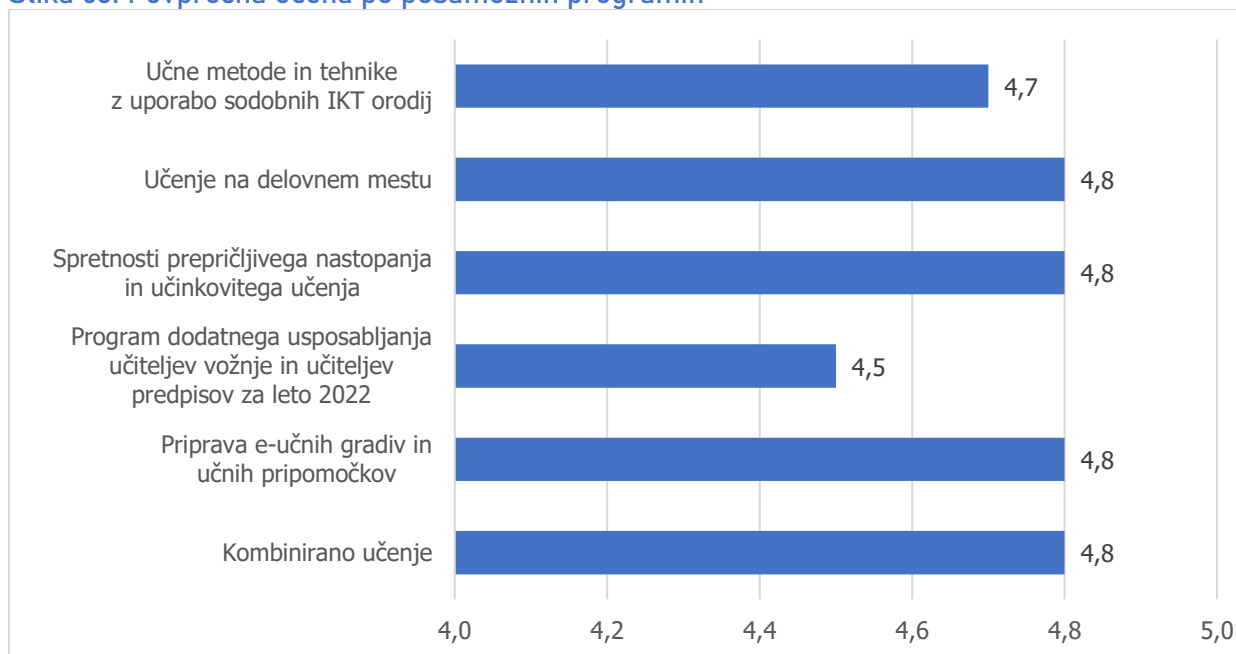
N = 200, povprečna ocena: 4,7, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Kar 97,5% udeležencev je bilo zadovoljnih ali zelo zadovoljnih z vsebino usposabljanja tudi z izpeljavo na daljavo preko platforme Zoom, kar je skoraj enako zadovoljstvu iz leta 2021 (98%). Napisali so, da so bile obravnavane vsebine uporabne, bi si pa nekateri želeli še več praktičnih znanj oziroma implementacije splošnih znanj v prakso. Povprečna ocena zadovoljstva z vsebino je višja kot iz leta 2021, in sicer znaša 4,7 (v letu 2021 4,5). Dva udeleženca sta ostala neopredeljena, trije so bili z vsebino usposabljanja nezadovoljni, razloga za svoje nezadovoljstvo niso pojasnili.

Zadovoljstvo z uporabljenimi metodami dela (tudi pri izvedbi na daljavo) je bilo zelo visoko, kar 98% udeležencev je bilo zadovoljnih ali zelo zadovoljnih z njimi. Tudi povprečna ocena je nekoliko višja od povprečne ocene iz leta 2021, in znaša 4,7 (v letu 2021 4,6). Trije udeleženci so ostali neopredeljeni, dva pa sta bila z metodami dela nezadovoljna, nista pa nam napisala, kaj ju je zmotilo. Na splošno je bilo zadovoljstvo z uporabljenimi metodami visoko, udeleženci so jih opisali kot raznovrstne, inovativne in uporabne. Na vprašanje, katere so se jim zdele najbolj primerne, so izpostavili metodo razlage in praktično delo.

Z učnim gradivom je bilo zadovoljnih ali zelo zadovoljnih 94% udeležencev, kar je nekoliko manj kot v letu 2021, kjer je bilo z učnim gradivom zadovoljnih ali zelo zadovoljnih 96% udeležencev. Deset udeležencev je ostalo neopredeljenih, nezadovoljni in zelo nezadovoljni pa so bili trije, razloga za nezadovoljstvo nam niso zaupali. Je pa večina udeležencev učno gradivo opisala kot učinkovito, preprosto, pregledno, uporabno ter razumljivo.

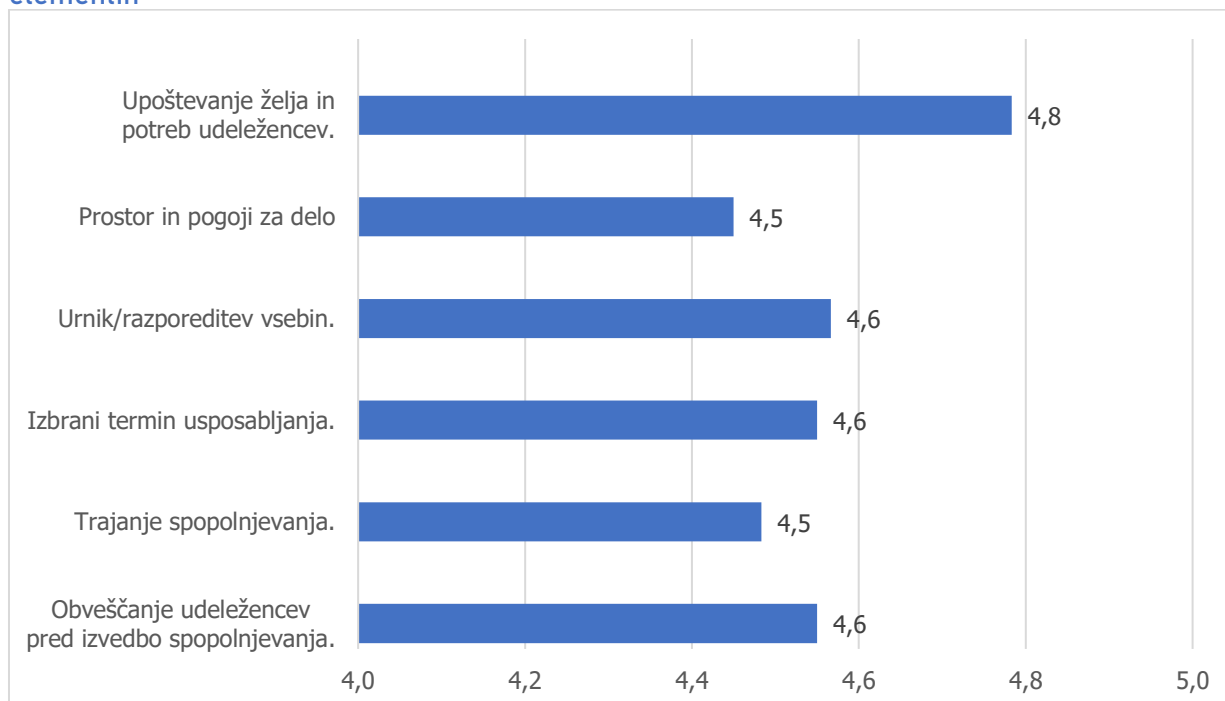
Slika 63: Povprečna ocena po posameznih programih

N = 200, povprečna ocena: 4,8, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Zgornja slika prikazuje, da je bila povprečna ocena v vseh izpeljanih programih med 4,7 in 4,8, skupna povprečna ocena pa zelo visoka, kar 4,8. Skupno povprečje je tudi višje kot v letu 2021, ko je znašalo 4,6.

Slika 64: Povprečna ocena organizacije usposabljanja oz. spopolnjevanja po posameznih elementih

N = 200, povprečna ocena: 4,6, vir: zbirniki evalvacijskih vprašalnikov

Povprečja petih od šest elementov se gibljejo med 4,5 in 4,6, skupno povprečje vseh elementov, vezanih na organizacijo usposabljanja, pa je 4,6. Iz slike 64 vidimo, da je element »Upoštevanje želja in potreb udeležencev« dobil povprečno oceno 4,8. Vsako leto znova se potrjuje, da skupno delo, ki ga opravimo z organizacijami in podjetji pred pričetkom izobraževanja, obrodi sadove.

Zavedamo se, da si udeleženci želijo biti slišani, želijo tudi, da so upoštevane njihove želje in potrebe in tem ciljem sledimo že vrsto let.

S prostorom in pogoji za delo je bilo sicer 7 udeležencev nezadovoljnih ali zelo nezadovoljnih, kot vzrok so navajali premajhen prostor oz. prevelike skupine udeležencev – na to nimamo vpliva, saj usposabljanja izvedemo v njihovih prostorih. Povprečne ocene vseh elementov so visoke in se gibljejo med 4,4 in 4,8. Zelo podobne so povprečnim ocenam iz leta 2021, ki so se gibale med 4,4 in 4,8 (največ med 4,5 in 4,6).

Glede trajanja usposabljanja pa bi si nekateri udeleženci želeli, da bi bilo kakšno usposabljanje tudi malo daljše, zato so dolžini izobraževanja namenili povprečno oceno 4,5.

IV. STROKOVNA IN IKT PODPORA IZOBRAŽEVALNI DEJAVNOSTI ACS

Sodelavcem iz drugih središč zagotavljamo stalno strokovno podporo pri izvajanju usposabljanj in spopolnjevanj, omogočamo IKT podporo pri spletnih straneh AS³⁸, uporabi spletnega portala Moj ACS³⁹, spletnega vprašalnika v 1KA⁴⁰ in spletnih učilnic Moodle ter računalniški aplikaciji v podporo izobraževalni dejavnosti ACS. Svetujemo jim tudi pri pripravi dokumentacije za izdajo potrdil udeležencem o uspešno zaključenem usposabljanju ali spopolnjevanju in o sodelovanju v nacionalnih razvojnih projektih.

Udeležencem, ki se vključujejo v usposabljanja, svetujemo pri pripravi e-vloge za priznavanje znanja. Izpeljujemo postopke priznavanja že pridobljenega znanja, skrbimo za e-prijave na različne izobraževalne programe, redno posodabljam spletno programoteko AS⁴¹ in objavljamo nove izobraževalne programe. V primeru sprememb na področju izdaje potrdil udeležencem, ki se vključujejo v programe usposabljanja in spopolnjevanja, poskrbimo tudi za posodobitev internega dokumenta Pravila za pridobitev potrdila, ki jih izdaja ACS. Ves čas sledimo potrebam organizacij in podjetij, s katerimi sodelujemo in pripravljamo programe v skladu z njihovimi željami in potrebami. Študentom pedagogike in andragogike omogočamo opravljanje obvezne študijske prakse na ACS.

V nadaljevanju predstavljamo naloge v okviru strokovne in IKT podpore izobraževalni dejavnosti ACS, ki smo jih realizirali v okviru letnega delovnega načrta.

10. Postopki priznavanja že pridobljenega znanja

Od leta 2011 v programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja izpeljujemo postopke priznavanja že pridobljenega znanja. Udeležencem z informiranjem in svetovanjem pomagamo pri pripravi vloge za priznavanje znanja. Postopke izpeljujemo na podlagi Pravilnika o priznavanju že pridobljenega znanja udeležencem v programih usposabljanja in spopolnjevanja ACS⁴² (v nadaljevanju Pravilnik).

V letu 2022 se je Komisija za priznavanje že pridobljenega znanja sestala šestkrat in obravnavala 8 vlog kandidatov, ki so pred vključitvijo v programe usposabljanja in spopolnjevanja uveljavljali dokazila v postopkih priznavanja že pridobljenega znanja. Pri pripravi in urejanju e-vloge jim je ves čas na voljo svetovalka za priznavanje, ki jim svetuje in skupaj z njimi odpravlja morebitne napake pri nalaganju dokazil. Koordinatorjem in komisiji modul olajša pripravo mnenja, saj se podatki iz vloge prenesejo na ostale obrazce, koordinator pa lahko, če oceni, da lahko dokazilo upošteva tudi pri kaki drugi temi, to stori z nekaj kliki. Pred zasedanjem komisije preostali člani pregledajo vlogo in mnenje ter ga po potrebi dopolnijo, na zasedanju Komisije pa skupaj pregledajo dokumentacijo in izdajo sklep.

Postopke priznavanja znanja smo v celoti izpeljali preko IKT modula, ki smo ga razvili in testirali v letih 2020 in 2021.

³⁸ Spletna stran Andragoško spopolnjevanje (<https://izobrazevanje.acs.si/>).

³⁹ Spletni portal Moj ACS spopolnjevanje (<https://moj.acs.si/>).

⁴⁰ Spletna stran 1KA Arnes (<https://1ka.arnes.si/>).

⁴¹ Spletna Programoteka AS (<https://izobrazevanje.acs.si/programi>).

⁴² Pravilnik o priznavanju že pridobljenega znanja udeležencem v programih usposabljanja in spopolnjevanja ACS je dostopen na spletni strani <https://izobrazevanje.acs.si/priznavanje-znanja/postopek>.

Preglednica 19: Število prejetih vlog za priznavanje že pridobljenega znanja in število izdanih sklepov v letih od 2011 do 2022

Leto	Število prejetih vlog za priznavanje že pridobljenega znanja	Odstotek	Število izdanih sklepov komisije ACS o priznavanju že pridobljenega znanja	Odstotek
2011	18	9,23	33	18,23
2012	23	11,79	7	3,87
2013	8	4,10	7	3,87
2014	11	5,64	11	6,08
2015	7	3,59	7	3,87
2016	44	22,56	44	24,31
2017	24	12,31	24	13,26
2018	16	8,21	12	6,63
2019	17	8,72	16	8,84
2020	8	4,10	5	2,76
2021	7	3,59	7	3,87
2022	12	6,15	8	4,42
SKUPAJ	195	100,00	181	100,00

Vir: Arhiv ACS

V letu 2022 smo prejeli 12 vlog in izdali 8 sklepov; štiri vloge smo, s strinjanjem kandidatov, izločili iz postopka, ker:

- se je odstopil oz. se je odjavil od usposabljanja (odločil se je za neposredni pristop k preverjanju usposobljenosti za člana komisij NPK),
- je odstopil od usposabljanja zaradi neustreznih kadrovskih pogojev, ki so določeni s programom usposabljanja,
- posredovana dokazila niso bila vsebinsko ustrezna, zato je odstopil od postopka priznavanja znanja (2 kandidata).

Tudi v preteklih letih smo v določenih obdobjih prejeli več vlog kot smo nato izdali sklepov. V letu 2011 smo pričeli s pilotno izvedbo postopkov priznavanja znanja – gre za izjemo, in sicer za primer programov temeljnega usposabljanja učiteljev UŽU, ko smo udeležencem omogočili priznavanje znanja tudi po tem, ko je usposabljanje že potekalo. Takrat smo v letu 2011 izdali več sklepov (33) kot smo prejeli vlog (18). Z usposabljanji smo začeli konec leta, vloge smo prejeli takoj v začetku naslednjega leta, zato smo 16 vlog za priznavanje znanja obravnavali naknadno; od tega je bilo 15 ustreznih. Vseh 16 vlog vodimo v evidenci za leto 2012, 15 sklepov pa smo izdali po zaporedni številki v letu 2011.

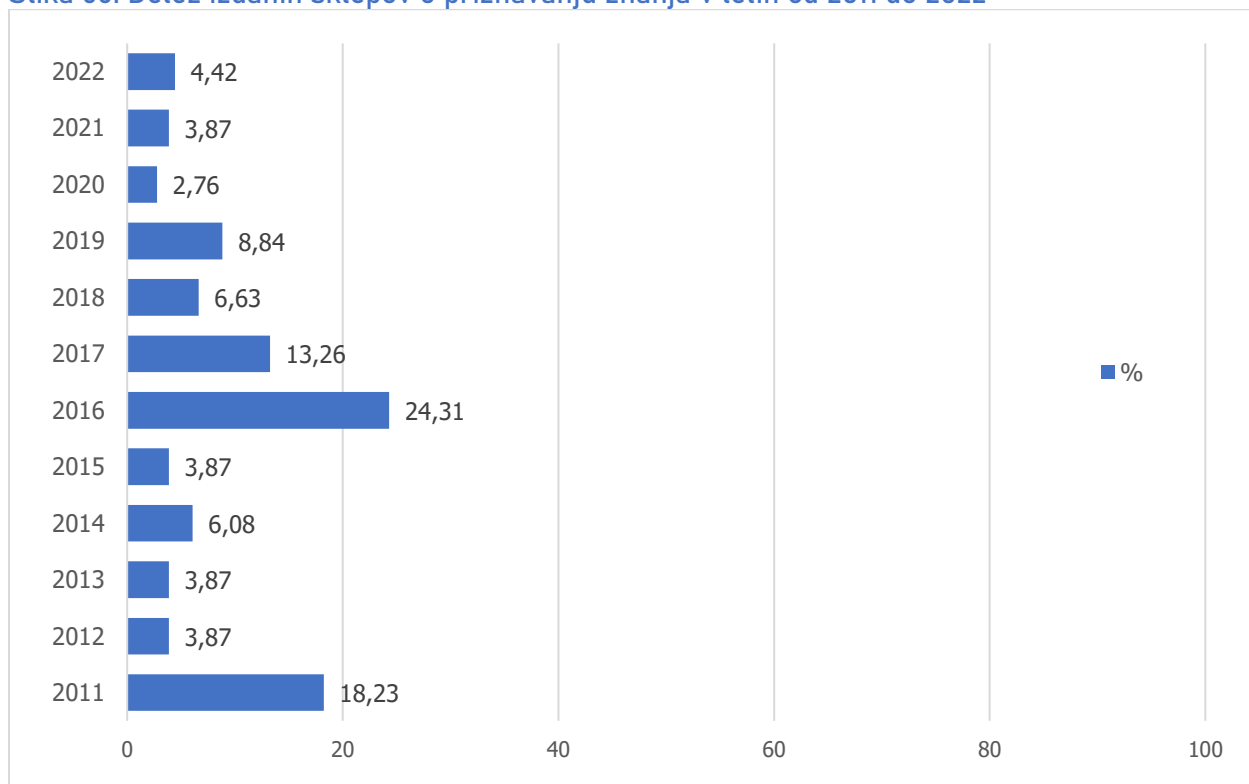
V preostalih primerih so razlogi za izločitev iz postopka priznavanja znanja:

- neustrezna dokazila,
- nepopolna (neizpolnjena) vloga oz. zamenjava vloge za prijavnico na usposabljanje,
- vloga je prispela po roku,
- na podlagi uvodnega razgovora je bilo ugotovljeno, da kandidat nima ustreznih strokovnih znanj in izkušenj za vključitev v temeljno usposabljanje (primer PUM-O),
- odstop oz. odjava od usposabljanja (zaradi službenih ali drugih obveznosti, bolezni ipd.).

Kandidati so bili o tem predhodno pisno obveščeni in so se s tem strinjali.

Iz slike na naslednji strani je razvidno, da smo v letu 2022 izdali nekaj več sklepov kot predhodno leto, in sicer skupaj slabih 5%. Čeprav smo izpeljali več temeljnih usposabljanj, so se v te vključevali mlajši sodelavci z manj izkušnjami na teh področjih in niso oddali vloge za priznavanje znanja.

Slika 65: Delež izdanih sklepov o priznavanju znanja v letih od 2011 do 2022

Vir: Arhiv ACS

V naslednji preglednici predstavljamo programe usposabljanja in spopolnjevanja, v katere so se vključevali udeleženci in oddali vloge za priznavanje že pridobljenega znanja.

Preglednica 20: Programi usposabljanja in spopolnjevanja, v katere so se vključevali udeleženci, ki so zaprosili za priznavanje že pridobljenega znanja v letu 2022

Izobraževalni program	Trajanje v urah	Število prejetih vlog	Število izdanih sklepov
Program temeljnega profesionalnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih; modul 1: Opredelitev svetovalne dejavnosti v IO, modul 2: Organiziranost svetovalne dejavnosti v IO, modul 3: Komunikacijske spretnosti in razvoj svetovalca v IO	48	2	2
Program temeljnega profesionalnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih; modul 5: Svetovalna dejavnosti pri ugotavljanju in dokumentiranju znanja in spretnosti	16	1	1
Program temeljnega profesionalnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih; modul 6: Svetovalna dejavnosti pri samostojnem učenju	16	1	1
Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje NPK za pridobitev licence	33,5	6	3
Program temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic za izvajanje programa Začetna integracija priseljencev (ZIP)	24	2	1
SKUPAJ		12	8

Vir: Arhiv ACS

Največ vlog smo prejeli v okviru programa usposabljanja kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje NPK za pridobitev licence, saj smo ga izpeljali kar trikrat. Ostale programe smo izpeljali po enkrat. Program temeljnega profesionalnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih je 96-urni program, ki ga izpeljujemo po modulih; module 1, 2 in 3 izpeljujemo kot obvezni 48-urni program, ostale tri module (moduli 4, 5 in 6) pa kot izbirne/samostojne 16-urne programe. Ker gre za prenovljen oz. nov program temeljnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih, so se v program vključili mlajši udeleženci ali tisti z manj izkušenj s tega področja. Sicer pa če pogledamo celoten program (vseh šest modulov), smo v tem primeru izdali 4 sklepe o priznavanju že pridobljenega znanja.

Ugotavljamo, da prevladujejo postopki priznavanja znanja v programu Usposabljanje kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje NPK za pridobitev licence. Od leta 2012 do 2022 smo za ta program usposabljanja izdali 87 sklepov, kar predstavlja skoraj polovico (48%) vseh izdanih sklepov. Najmanj sklepov (slabih 2,5%) smo izdali v programih PUM-O, SSU in ZIP. V te programe se vključujejo udeleženci, ki potrebujejo nova znanja za izvajanje programov - gre za programe za posebne andragoške vloge kot so svetovalec v središčih za samostojno učenje, učitelj v programu ZIP in mentor v projektu PUM-O.

Že od samega začetka vpeljave postopkov priznavanja znanja opazimo, da postopke priznavanja že pridobljenega znanja izpeljujemo večinoma v programih, ki trajajo 24 ur in več. Čeprav smo Pravilnik ACS o priznavanju že pridobljenega znanja leta 2016 posodobili in v njem omogočili izjemo, da lahko postopke priznavanje izpeljujemo tudi v programih krajših kot 24 ur, če je ta možnost v programu posebej predvidena, do sedaj v krajših programih nismo še izpeljali postopkov priznavanja znanja.

11. Nova spletna stran Andragoško spopolnjevanje

Obstoječo spletno stran v podporo izobraževalni dejavnosti ACS – Andragoško spopolnjevanje (IZO AS) smo za javnost odprli že leta 2010. Pred tem smo spletno stran za izobraževanja ACS zaprli, ker je bila zastarela. Kasneje smo namenili več časa razvoju spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS, ki jo od leta 2016 redno uporabljamo za načrtovanje in spremljanje izobraževanja, izdajo potrdil, omogoča pa tudi različne osnovne statistične izpise. V sklopu nove spletne strani IZO AS smo v aplikacijo vključili tudi Programoteko AS, kjer so objavljeni izobraževalni programi in je ta povezana z aplikacijo pri načrtovanju izobraževanj.

Slika 66: Vhodna stran stare spletne strani IZO AS.

ANDRAGOŠKO SPOPOLNJEVANJE

IZO ACS KOMPETENČNI PRISTOP PROGRAMOTEKA AS PRIZNAVANJE ZNANJA MOJ ACS SPOPOLNJEVANJE ENG

O izobraževalni dejavnosti
Knjižna policca
Razvojni projekti
Fotogalerija
Sliki

NAPOVEDUJEMO

09.06.2022 Usposabljanje svetovalcev v izobraževanju odraslih - Psihološka prva pomoč

15.06.2022 Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost izobraževanju odraslih IV

Več na [MOJ ACS SPOPOLNJEVANJE](#)

Izobraževalni dogodki
Načrtovanje in moderiranje procesov na usposabljanjih in spopolnjevanjih

Dobra predstavitev - ključ do uspeha

Iskanje učinkovitih in verodostojnih informacij na spletu

Aktivni dogodki

Vedno sem se pripraviljen učiti, čeprav mi ni vedno všeč, da me poučujejo. (Winston Churchill)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Andragoški center Republike Slovenije
Institucionalna Agencija

Nalozba o celoti prikladnosti
Družna odgovornost

© 2003-2022 Andragoški center Slovenije, datum zadnje spremembe: 11.04.2022, 09:13
Računalniška izvedba: Franci Lajovic, Izток Lapanja, Robert Simalc, urednica: Neda Dordjević
Politika zasebnosti

Želja po novi oz. posodobljeni in bolj pregledni spletni strani je bila prisotna že nekaj let, a je prej zaradi pandemije COVID-19 nismo uspeli realizirati. V času zaprtja družbe in pogostega dela od doma smo več časa namenili lastnemu izobraževanju in podpori izobraževanju na daljavo.

Pred tem smo razvili spletni portal MOJ ACS, ki je namenjen e-prijavi udeležencev na usposabljanja in spopolnjevanja ACS in objavi učnih gradiv, v letu 2020 pa smo ga nadgradili z IKT modulom, ki nudi podporo postopkom priznavanja znanja udeležencem, ki se v te programe vključujejo, olajša oddajo e-vloge in poenostavi celoten postopek izpeljave pregleda in priprave podporne dokumentacije v postopkih priznavanja znanja.

Vsebinsko izhodišče za novo spletno stran je bila že obstoječa stran, ki je vsebovala že dobro strukturirano in vsebinsko strokovno osnovo, zato smo nekatere elemente ohranili in jih samo posodobili glede na trende na področju izobraževanja odraslih. Novo spletno stran smo združili s portalom MOJ ACS, ki na vhodni strani v napovedniku ohranja koledar izobraževanj ter kartice razpisanih programov z vsemi potrebnimi informacijami. Tu se tudi nahaja bližnjica do portala MOJ ACS, do katerega z nekaj kliki dostopajo že registrirani udeleženci.

Slika 67: Vhodna stran nove spletne strani Andragoško spopolnjevanje (IZO AS)

The screenshot shows the homepage of the Andragoško spopolnjevanje (IZO AS) website. At the top, there is a navigation menu with links: DOMOV, O DEJAVNOSTI, KOMPETENČNI PRISTOP, ANDRAGOŠKI POKLICI IN VLOGE, PROGRAMI, PRIZNAVANJE ZNANJA, KNJIŽNA POLICA, PROJEKTI IN NALOGE, and KONTAKT. Below the menu is a large banner with a blue background and the text "Investiranje v znanje izplača najvišje obresti." and "Benjamin Franklin".

The main content area is titled "NAPOVEDUJEMO" and features a calendar for January 2023. Two program cards are highlighted:

- 20. januar 2023:** Program dodatnega usposabljanja učiteljev vožnje in učiteljev predpisov za leto 2022. Trajanje: 7 pedagoških ur. Število točk: / Katizacija: / Rok za prijavo: [VEČ]
- 23. januar 2023:** Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij. Trajanje: 8 pedagoških ur. Število točk: / Katizacija: / Rok za prijavo: [VEČ]

Below the calendar is a "DOGODKI" section with three news items:

- 19.12.2022:** Ljubljana, Slovenske železnice. Za zaključeno skupino notranjih predavateljev na SZ smo izpeljali delavnico...
- 11.11.2022:** Ljubljana, ACS. Nova publikacija Izobraževanje odraslih na daljavo, kombinirano in hibridno...
- 09.11.2022:** Ljubljana, ACS. Petkova srečanje v znamenju analiz izvajanja in spreminjanja programov andrag...

The bottom section is titled "PUBLIKACIJE" and displays several book covers, including "IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH NA DALJAVO, KOMBINIRANO IN HIPERKOMBINIRANO IZOBRAŽEVANJE", "DOZIVLJANJE ODRASLIH MED PANDEMILJO", and "POMEJMO SI ZGODBE DOZIVLJANJE IZOBRAŽEVALCEV ODRASLIH MED PANDEMILJO".

Pripravili smo nekaj novosti - na vhodni strani se nahajata rubriki [Dogodki](#) in [Publikacije](#), s katerima želimo obiskovalca informirati o aktualnih dogodkih ter novih strokovnih publikacijah, ki se nahajajo na [Knjižni polici](#).

Na kratko predstavljamo [temeljni namen dejavnosti](#) andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja, cilje in vrste andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja. Naslednja v nizu je [kompetenčna zasnova](#), ki zajema strukturiran zapis delovnih procesov, ki jih opravljajo izobraževalci odraslih ter opis zmožnosti, ki jih ti morajo imeti za uspešno načrtovanje, vodenje, izpeljavo in vrednotenje teh procesov.

Posebej izpostavljamo [andragoške poklice in vloge](#), saj je področje izobraževanja odraslih zelo raznoliko, zato so raznolike tudi vloge in delovna mesta, ki jih izobraževalci odraslih opravljajo. Na tem mestu predstavljamo tiste, ki se najpogosteje vključujejo v naše programe usposabljanja in spopolnjevanja.

[Programi v spletni Programoteki AS](#) in [Knjižno polico](#) smo posodobili z iskalnikom po ključnih besedah, programe lahko iščemo tudi glede na vrsto (Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo ter Programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu) ali trajanje programa, publikacije pa glede vrsto gradiva (Monografije, raziskovalna oz. evalvacijska poročila, študije in analize, Strokovni prispevki in Informativno-promocijsko gradivo) ter leto in vrsto izdaje (elektronska ali tiskana izdaja).

V poglavju [Priznavanje znanja](#) obiskovalcem posredujemo ključne informacije o možnostih in postopkih priznavanja že pridobljenega znanja v programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja. Podrobneje prikažemo tudi aktivne in zaključene [projekte in naloge](#).

Za podrobnejše informacije in svetovanje smo na voljo [strokovne sodelavke](#) Središča za kakovost in izobraževanje.

12. Novi modul Moj video v okviru spletnega portala MOJ ACS

V času pandemije COVID-19 smo v letih 2020 in 2021 zaposleni na ACS opravili številna interna e-usposabljanja, da smo se opremili z znanji, ki nam bodo v pomoč pri našem delu v spletnih učilnicah in uporabi spletnih orodij v podporo usposabljanjem na daljavo. Vsa usposabljanja smo snemali, videe ustrezno opremili ter objavili na internem kanalu Youtube.

Da bi lažje dostopali do teh posnetkov, smo v okviru portala MOJ ACS odprli modul Moj video, kjer smo objavili posnetke internih e-usposabljanj za zaposlene na ACS. Ta je viden in dostopen le zaposlenim na ACS.

Slika 68: Modul Moj video v portalu MOJ ACS in dostop do video vsebin z internih usposabljanja za zaposlene na ACS

The screenshot displays the 'Moj video' module in the MOJ ACS portal. The interface includes a left-hand navigation menu with options like 'Domov', 'Razpisani programi', and 'Moj video'. The main area is titled 'Interna video gradiva' and contains a search bar and two category filters: 'DIGITALIZACIJA DELOVNIH PROCESOV' and 'IKT ORODJA ZA IZOBRAŽEVANJE'. Below these are several video thumbnails, each with a title, presenter name, date, and a short description. For example, one video is titled 'OPTIMIZACIJA PROCESOV DELA S POMOČJO IKT ORODIJ' by mag. Radovan Krajnc, dated 17.11.2022. Another is 'USTVARJANJE INTERAKTIVNIH UČNIH GRADIV' by Sanja Jedrinović, dated 15.11.2022. A third is 'ACTIVE PRESENTER' by mag. Radovan Krajnc, dated 13.10.2022. There are also thumbnails for 'IKT ORODJA ZA OPTIMIZACIJO DELOVNIH PROCESOV IN DIGITALIZACIJO II' and 'KADRIŠ'.

Modul omogoča iskanje določenih vsebin po ključnih besedah ali pa, trenutno, po dveh kategorijah: Digitalizacija delovnih procesov in IKT orodja za izobraževanja. Trenutno je objavljenih 33 video posnetkov. Rubriko pa z leti dopolnjujemo z novimi internimi e-usposabljanji.

13. Nova programa andragoškega spopolnjevanja v spletni Programoteki AS

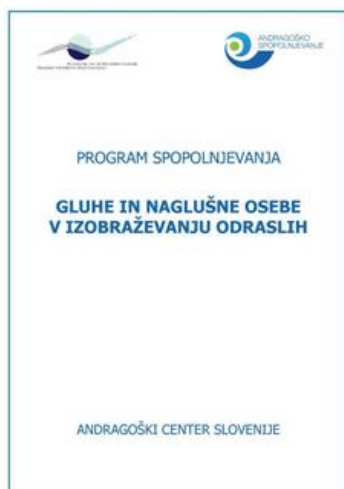
V okviru naloge Razvoj pristopov k spopolnjevanju andragoških delavcev smo v letu 2022 razvili nov program spopolnjevanja z naslovom **Spodbujanje motivacije ranljivih skupin za učenje in izobraževanje**. Program smo pilotno izpeljali konec novembra na ACS.

Program se ukvarja z razumevanjem vloge izobraževalca odraslih v procesih izobraževanja udeležencev iz ranljivih skupin, še posebej na področju učinkovitih pristopov povečevanja motivacije ranljivih skupin za krepitev njihovih najrazličnejših kompetenc za aktivnejši vstop na trg dela. Glavni namen programa je pridobiti vpogled v vlogo izobraževalcev odraslih, ki jo imajo pri delu z udeleženci iz ranljivih skupin in kako naj jih z različnimi motivacijskimi pristopi in razumevanjem motivacijskih vzgibov opolnomočijo za uspešno vključevanje v učne in izobraževalne procese.

Slika 69: Nov program andragoškega spopolnjevanja

Izobraževalci odraslih se pri svojem delu vse pogosteje srečujejo z udeleženci s posebnimi potrebami, med katere sodijo tudi **gluhe in naglušne osebe**. Te imajo težave pri sporazumevanju, dostopu do informacij in vključevanju v socialno okolje. Posledično so prikrajšane tudi pri izobrazbi in vključevanju na trg dela.

Zato bodo lahko samo tisti izobraževalci odraslih, ki bodo spoznali specifičnost izobraževanja oseb z okvaro sluha, ozaveščali in z znanjem pripomogli k bolj vključujoči družbi in sprejemanju ljudi, ki zaradi ovir pri komunikaciji pogosto ostajajo neinformirani in izključeni iz družbenega dogajanja.

Program smo razvili v okviru naloge Umestitev slovenskega znakovnega jezika v šolski sistem - Usposabljanje strokovnih delavcev in ravnateljev za delo z gluхими in naglušnimi udeleženci izobraževanja odraslih in ga pilotno izpeljali oktobra na ACS.

V letu 2023 načrtujemo še dve izvedbi tega programa.

Slika 70: Nov program Gluhe in naglušne osebe v izobraževanju odraslih

Programa smo zapisali po enotni metodologiji zapisa programov in ju objavili v Programoteki AS na spletni strani <https://izobrazevanje.acs.si/programi>.

14. Izdana potrdila ACS o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju

V okviru izobraževalne dejavnosti ACS izdajamo 4 vrste potrdil:

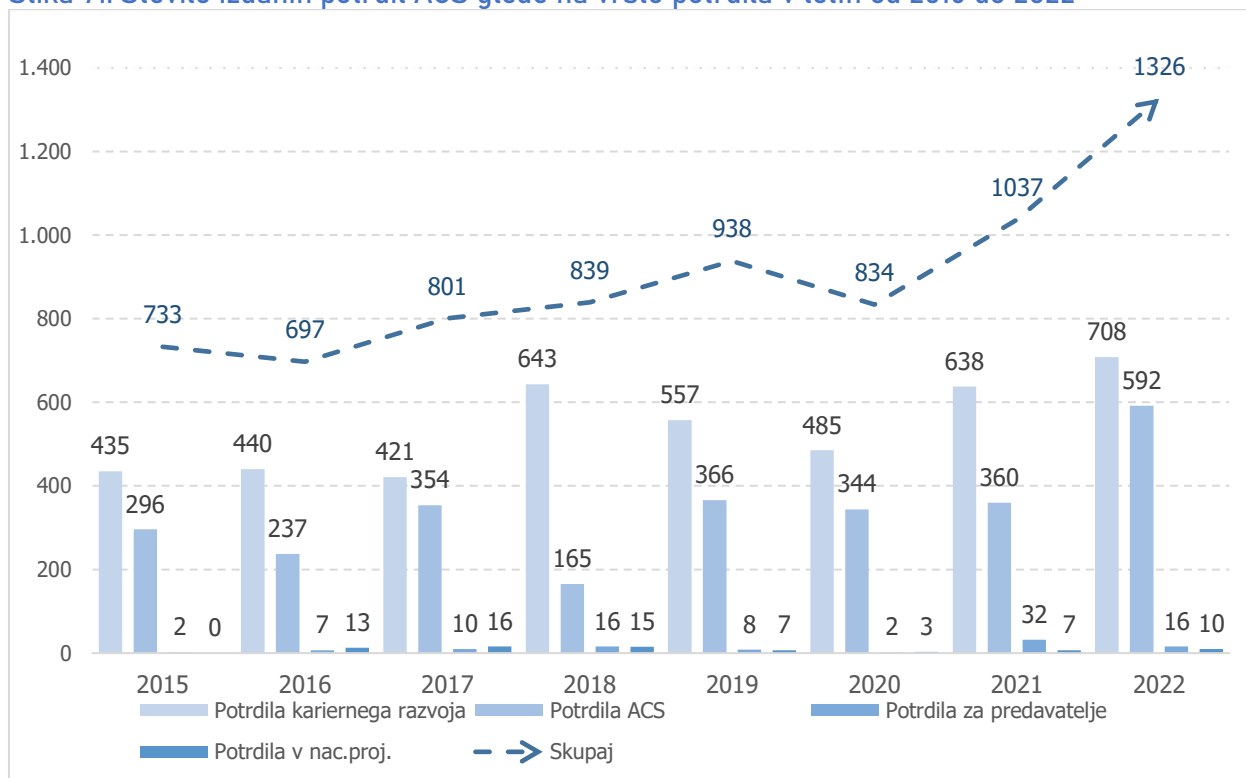
- Najpogosteje in v največjem številu so izdana **potrdila udeležencem za programe kariernega razvoja** ter **potrdila o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju**.
- Na željo predavateljev izdamo tudi **potrdila o izvajanju programov usposabljanja oz. spopolnjevanja**.
- **Potrdila zunanjim sodelavcem, ki dejavno sodelujejo v nacionalnih razvojnih projektih ACS**, izdajamo glede na aktivnosti v projektih, katerih merila za pridobitev potrdila so pisno opredeljena že na začetku projekta.

V letu 2022 smo izdali skupaj 1326 potrdil, od tega 708 za programe kariernega razvoja⁴³, 592 o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju (v nadaljevanju potrdila ACS), 16 potrdil za izvajalce programov usposabljanja oz. spopolnjevanja in 10 potrdil o sodelovanju v nacionalnih razvojnih projektih. V primerjavi z letom 2021, ko smo skupaj izdali 1037 vseh potrdil, se je število le-teh v letu 2022 povečalo za 22 odstotkov. Trend rasti beležimo tudi pri izdaji potrdil kariernega razvoja, ta se je v letu 2022 povečala za 10%, in potrdil ACS, ki se je povečal za 40 odstotkov.

Iz spodnje slike je razvidno število izdanih potrdil glede na vrsto potrdila od leta 2015 naprej, ko smo pričeli z redno spremljavo izdanih potrdil, saj nam spletna aplikacija v podporo izobraževalni dejavnosti ACS omogoča tovrstne izpise.

⁴³ Programi kariernega razvoja so v skladu s Pravilnikom o izboru in sofinanciranju programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju (Uradni list RS, št. 33/2017) točkovani glede na trajanje oz. število ur. Potrdila lahko udeleženci uveljavljajo v sistemu napredovanja v nazive.

Slika 71: Število izdanih potrdil ACS glede na vrsto potrdila v letih od 2015 do 2022

Vir: Arhiv ACS

V tem obdobju smo največ potrdil izdali v programih kariernega razvoja, skupaj 4.327, od tega največ, kar 708, v letu 2022. Potrdil ACS smo izdali skupaj 2.714, največ ravno leta 2022, ko smo izdali 592 teh potrdil. Število izdanih potrdil ACS je v tem letu skokovito naraslo zaradi sodelovanja z Javno agencijo RS za varnost prometa, za katero smo za učitelje vožnje in učitelje predpisov izpeljali 12 delavnic programa z naslovom Program dodatnega usposabljanja učiteljev vožnje in učiteljev predpisov za leto 2022, na kateri je bil poudarek na razumevanju različnih generacij kandidatov za voznike motornih vozil v šolah vožnje ter njim prilagojena komunikacija in poučevanje.

Število izdanih potrdil za sodelovanje v nacionalnem razvojnem projektu ACS se je v letu 2022 povečalo za 30%, kar pomeni, da so vodje projektov predvidele izdajo tovrstnih potrdil za zunanje sodelavce, ki so sodelovali v razvojnih projektih ACS⁴⁴.

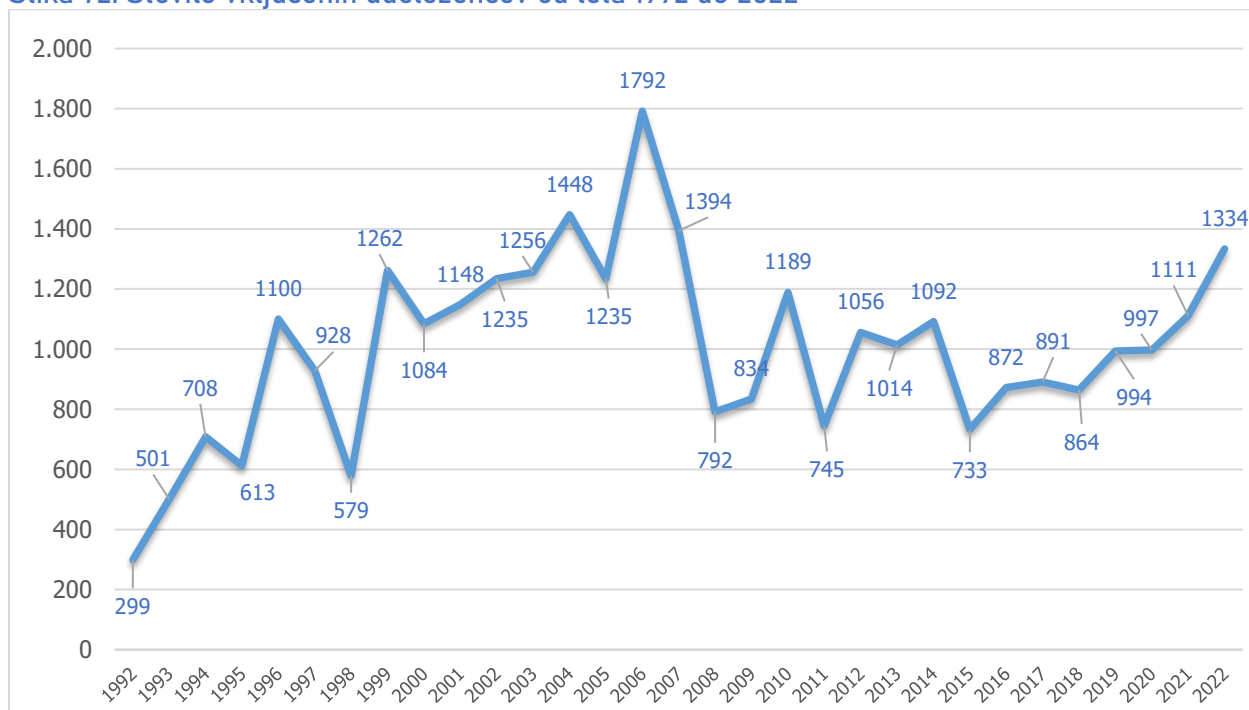
Če na spodnji sliki pogledamo število vključenih udeležencev⁴⁵ v programe usposabljanja in spopolnjevanja v letu 2022, vidimo, da se je njihovo število v primerjavi z letom 2021 povečalo za slabih 20%. K temu so prispevala izobraževanja v okviru tržne dejavnosti, ko smo konec leta za izbranega naročnika izpeljali kar 12 delavnic, v katere se je vključilo skupaj 230 udeležencev.

⁴⁴ Zunanji strokovni sodelavci so v letu 2022 sodelovali v dveh razvojnih projektih ACS, za kar so dobili potrdilo, in sicer :

- Strokovne, svetovalne in razvojne naloge za program Projektno učenje mlajših odraslih: (1) Priprava in izvedba programa spopolnjevanja za mentorje PUM-0 ter (2) Evalvacija izvajanja programa PUM-0 na daljavo;
- Strokovna podpora področju pridobivanja temeljnih kompetenc 2016-2022; Podaktivnost 2: Razvoj novih pristopov in strokovna podpora izvajalcem; Naloga 1: Analiza potreb pri izvedbi programov za razvoj temeljnih zmožnosti in posodabljanje programov.

⁴⁵ Vključeni udeleženci pomeni, da so se na program prijavi in bili prisotni najmanj 1 PU, ni pa nujno, da so uspešno zaključili program usposabljanja (niso dosegli vseh pogojev za pridobitev potrdila).

Slika 72: Število vključenih udeležencev od leta 1992 do 2022

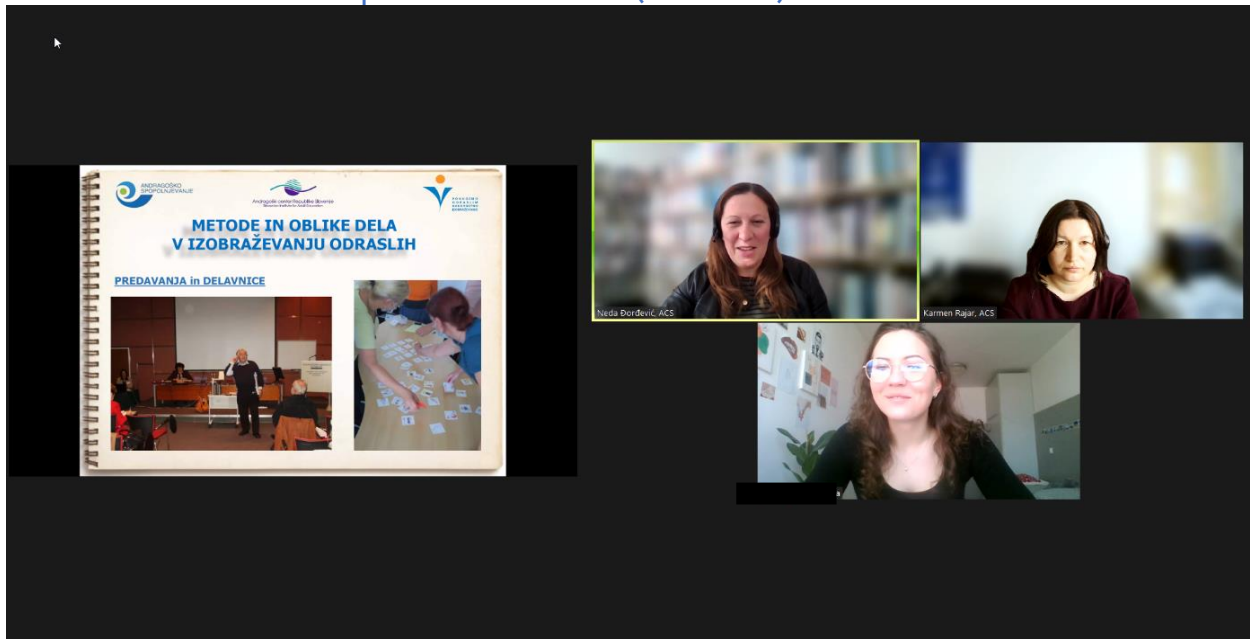
Vir: Arhiv ACS

15. Organizacija in strokovno mentorstvo študentom, ki na ACS opravljajo študijsko prakso ter predstavitve izobraževalne dejavnosti domačim in tujim delegacijam

Zaradi omejitev pandemije COVID-19 smo opravljanja obvezne študijske prakse v letu 2022 omogočili na daljavo.

Študentki magistrskega bolonjskega študija andragogike na Filozofski fakulteti v Ljubljani smo pripravili strokovne predstavitve o delu ACS v spletnem orodju Zoom in ji omogočili udeležbo na eni izmed razpisanih delavnic splošnega andragoškega spopolnjevanja. V okviru programa študijske prakse je opravila tudi obdelavo zbirnikov evalvacijskih vprašalnikov ter osnovno interpretacijo za poročila [Analiza izvajanja in spremljanja programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja v letu 2021](#).

Slika 73: Zaslonska slika s predstavitve v Zoom (Arhiv ACS)

V okviru projekta [Alumni UL](#)⁴⁶, v katerega je vključena ena izmed sodelavk ACS, smo študentki dvopredmetnega dodiplomskega študija geografije ter pedagogike in andragogike omogočili opravljanje osvetlitev delovnega mesta strokovnega delavca na ACS.

⁴⁶ Projekt Alumni UL je mreža klubov alumnov Univerze v Ljubljani, v okviru katerega alumni 26 fakultet Univerze v Ljubljani »nudijo prakso ali pripravništvo, razkažejo svoje delovno okolje, sodelujejo v programu mentorstvo 2021/22 na področju osvetlitve delovnega mesta, razvoja kariere, ipd.«

V. UGOTOVITVE IN PREDLOGI ZA NADALJNI RAZVOJ

Metodologija zbiranja podatkov o udeležencih in zadovoljstvu z izpeljanimi programi

Že vrsto let imamo razvit sistem spremljanja zadovoljstva udeležencev z usposabljanji in spopolnjevanji tako, da ob zaključku usposabljanja ali spopolnjevanja udeleženci izpolnijo evalvacijski vprašalnik. Z njim pridobimo povratne informacije o zadovoljstvu z izpeljanimi programi in mnenja o tem, kaj jim je bilo všeč, kaj so pogršali in kaj bi potrebovali za svoj nadaljnji strokovni razvoj.

Podatke o zadovoljstvu udeležencev z izpeljanimi programi pridobivamo na podlagi različnih vprašalnikov:

- s spletnim orodjem za anketiranje 1KA (v nadaljevanju vprašalnik 1KA) in
- v okviru sistema KATIS – Katalog programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja, s katerim upravlja Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju MIZŠ).

Ker smo v letu 2022 nadaljevali z izobraževanjem na daljavo oz. v kombinirani obliki, smo pri nekaterih programih v evalvacijski vprašalnik 1KA, kjer številčno ocenjujejo vsebine programa po temah, vključili še možnosti izbire odgovora »Ne morem oceniti« oz. »Se nisem udeležil/a«.

Tako je bil **predlog**, ki smo ga opredelili v analizi za leto 2021, **realiziran**.

Analiza podatkov o vključenih udeležencih in izvedenih programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja

V programe usposabljanja in spopolnjevanja se je v letu 2022 skupaj vključilo 1.334 udeležencev, usposobilo se jih je 1.293, kar predstavlja 97% vseh vključenih. V primerjavi z letom 2021 se je delež vključenih povečal za 17%, delež usposobljenih pa za 23%. Število vključenih in usposobljenih od leta 2018 do 2021 počasi narašča, razlika med številom vključenih in usposobljenih se giblje znotraj 10% (leta 2018 je bila ta 7%, leta 2019 9% in leta 2021 10%). V analizi predstavljamo delne podatke, saj vanjo nismo vključili udeležencev (teh je bilo 230), za katere nam naročnik zaradi internih pravil o varstvu osebnih podatkov ni posredoval vseh potrebnih podatkov, ki jih sicer pridobimo preko e-prijavnice. V tem primeru je šlo za naročnika, za katerega smo organizirali usposabljanja v okviru tržne dejavnosti, prijave pa niso potekale preko portala Moj ACS, temveč so nam posredovali seznam udeležencev z osnovnimi podatki za izdajo potrdil. Tako smo v analizo zajeli podatke o 1.104 vključenih (usposobljenih je bilo 1.063 posameznikov).

Delež udeleženk še vedno prevladuje (78%), se je pa ta v letu 2022 zmanjšal za slabih 6%. Delež moških udeležencev se je zvišal za 7% (na 21%), predvsem zaradi dodatnih izvedb programov splošnega andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja, ki smo jih za podjetja in organizacije izvedli v okviru tržne dejavnosti, v katerih so prevladovali predstavniki moškega spola.

Opazamo porast udeležencev v starostnih skupinah do 30 let (za 3%), med 51 in 70 let (povprečno za 4%) ter starejših od 70 let (za slab odstotek), zaradi česar se je nekoliko zmanjšal delež starih med 31 in 50 let (6%).

Še vedno prevladujejo udeleženci z visokošolsko univerzitetno izobrazbo (pred uvedbo bolonjskega študija) družboslovne smeri, zvišal se je delež vključenih z doktoratom in

magisterijem znanosti ter specializacijo po univerzitetni izobrazbi. Opažamo porast deleža pri vključenih z nižjo izobrazbo (od univerzitetne): visokošolsko in višješolsko strokovno izobrazbo ter srednjo splošno in srednjo strokovno izobrazbo.

Deleža vključenih brez pedagoško-andragoško izobrazbo in strokovnega izpita v vzgoji in izobraževanju sta v 2022 narasla za 10 in 11% - udeleženci, ki so se vključili v programe, ki jih ponujamo v okviru tržne dejavnosti in usposabljanja za člane komisij NPK, so večinoma zaposleni v podjetjih, kjer ne potrebujejo tovrstne izobrazbe in izpita. Delež tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit, se je izenačil z deležem, ki ga niso opravljali na MIZŠ (oba 49,46%).

Status zaposlenega je imelo 96% vključenih, dodali pa smo še rubriki Študent (0,45%) in Drugo (0,54), med slednjo smo šteli odgovore, ki jih nismo mogli kategorizirati, in sicer: avtorska pogodba, prostovoljec in višji predavatelj.

Vsa leta se v programe usposabljanj in spopolnjevanj večinoma vključujejo zaposleni na ljudskih univerzah (40%) – njihov delež se v preteklih letih giblje med 33% in 57%; najvišji je bil leta 2021, ko je znašal kar 57%, leta 2020 pa 50%. Sledijo jim zaposleni v podjetjih, javnih zavodih in srednjih šolah ali šolskih centrih. Ena izmed naših temeljnih nalog pa je podpora javni mreži za izobraževanje odraslih. Poleg temeljnih izvedb usposabljanj in rednih letnih srečanj ji v okviru spopolnjevanj nudimo tudi podporo pri svetovalni dejavnosti pri »vključevanju v program osnovne šole za odrasle in pri nadaljevanju izobraževalne poti, vključevanju v javnoveljavne izobraževalne programe za odrasle, po katerih se ne pridobi javnoveljavna izobrazba, vključevanju v neformalne izobraževalne programe za odrasle, ugotavljanju in dokumentiranju znanja in spretnosti, pridobljenih v formalnem in neformalnem izobraževanju ter pri priložnostnem učenju, na podlagi dokumentacije, in sicer za osebni razvoj, nadaljnje izobraževanje in vključitev na trg dela, ter samostojnem učenju«. Večina teh dejavnosti se izvaja na ljudskih univerzah, zato visok delež vključenih iz ljudskih univerz ne preseneča. Tudi druge dejavnosti in projekti, ki se izvajajo na organizacijah IO in jih je razvil ACS (npr. program PUM-O, študijski krožki, program ZIP, itn.) se večinoma izvajajo na ljudskih univerzah.

Prevladujejo vključeni iz Osrednjeslovenske regije, v letu 2022 je njihov delež porasel za 2x (43%, v letu 2021 pa je znašal 20%). Najmanjši delež vključenih je prihajal iz Zasavske regije (1%), in je v primerjavi z letom poprej upadel kar za 3x (3% v letu 2021).

V primerjavi z letom 2019, ko je bil največji delež vključenih v programe, financirane iz tržnih sredstev (36,8%), se je ta delež v primerjavi z letom 2021 (takrat je bil 7%) povečal za skoraj 4x (28%). Poleg stalnih naročnikov smo sklenili sodelovanja z novim naročnikom, ki je potreboval večje število izvedb programa v okviru njihovega rednega dodanega usposabljanja. S sodelovanjem bomo nadaljevali tudi v letu 2023.

Zaradi povečanega deleža vključenih v programe, financirane iz tržnih sredstev, sta se za 10% znižala deleža vključenih v programe, financirane iz nacionalnega proračuna in vključenih v programe, delno financirane iz sredstev ESS in delno iz nacionalnega proračuna. V letu 2022 smo izvedli tudi programe, delno financirane iz mednarodnih projektov in delno iz nacionalnega proračuna.

V letu 2022 smo organizirali 68 izvedb 35 različnih programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja. Glede na vsebinske oz. programske sklope smo največ izpeljali splošne andragoške programe (več kot polovico), 18-odstotni delež predstavljalo programi s področja svetovanja, 12% pa je bilo programov s področja vrednotenja. Najmanj programov smo izpeljali na področju pismenosti, teh je bilo 4%.

Zaradi omejitev števila udeležencev v zaprtih prostorih zaradi epidemije COVID-19 smo nadaljevali z izvajanjem usposabljanj in spopolnjevanj na daljavo oz. v kombinirani obliki e-

izobraževanja in samostojnega dela/učenja. Kljub temu smo večino programov izvedli v prostorih ACS ali izven, ob upoštevanju vseh priporočil za varno izvedbo. Na ta način smo izpeljali kar 63% vseh programov. Pri kombiniranem in spletnem izobraževanju (delež prvih je 13%, drugih pa 26%) smo programe izpeljali preko videokonferenčnega sistema Zoom.

V sklopu programov splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo smo organizirali 18 različnih programov andragoškega spopolnjevanja, nekatere programe smo izpeljali večkrat. Skupaj smo izpeljali 35 delavnic, kar predstavlja 51% vseh izvedenih programov. Programe, ki smo jih izpeljali večkrat, smo organizirali za zaključene skupine v podjetjih. V sklopu programov usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu programov smo organizirali 33 izvedb 17 različnih programov, kar predstavlja 49% vseh programov, izvedenih v letu 2022.

Kar 86% izvedenih programov uvrščamo med programe spopolnjevanja, kar pomeni, da gre za krajše programe v trajanju do 24 pedagoških ur in v katerih udeleženci svoje znanje nadgradijo, poglobijo ali se seznanijo z novostmi na področjih, ki jih opravljajo v svoji organizaciji.

Zaradi povečanega števila izvedb na tržni dejavnosti (izpeljanih je bilo 34% vseh programov) smo v letu 2022 izvedli 41% programov, ki so bili financirani iz sredstev nacionalnega proračuna (v primerjavi z letom 2021 je ta delež upadel za 8%). Slaba četrtnina izvedenih programov je bila delno financirana iz nacionalnih sredstev, delno iz projektov ESS. Odstotek in pol programov je bil delno financiran iz mednarodnih projektov in delno iz nacionalnega proračuna.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Zaradi povečanega števila udeležencev na tržni dejavnosti predlagamo, da se naslednje leto pripravi analiza statističnih podatkov o vključenih udeležencih in izvedenih programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja ločeno, in sicer analizo vključenih v okviru javne službe ter analizo vključenih v okviru tržne dejavnosti.

Pri izpisih iz modula Statistike opazimo, da se pri podatku Vrsta organizacije, v kateri so zaposleni in Regija organizacije, v kateri so zaposleni povečuje delež odgovorov Ni podatka (ne ustreza kategorijam). Razlog je v tem, da udeleženci pri oddaji e-prijavnice za naslov za obveščanje označijo domači naslov, vpišejo pa tudi naslov organizacije, v kateri so zaposleni. Pri statistični obdelavi podatkov je ta podatek vezan na domači naslov in v izpisih prikazan kot Ni podatka. Zato se delež, ko se vpisujejo novi udeleženci, z leti povečuje.

Predlagamo, da se pri naslednji nadgradnji in posodobitvi spletne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS povezava v statistikah uredi tako, da v primeru, ko imamo podatek o organizaciji, le-tega upošteva (ko udeleženec pri statusu zaposlitve označi Zaposlen). Še vedno bo ostal delež odgovorov Ni podatka za tiste s statusom študent, brezposelna in upokojena oseba, vendar bo nižji.

Analiza programov, financiranih iz javnih virov

Splošno andragoški programi

V skladu z letnim načrtom dela smo v letu 2022 izpeljali vse 4 načrtovane izvedbe usposabljanja in spopolnjevanja, v katere je bilo vključenih 71 udeležencev, usposobilo se jih je 65. Vsa izobraževanja smo izpeljali v živo, se je pa, sklepamo, da zato, ker so bile po dolgem času izpeljave programov v živo, vanje vključilo za skoraj tretjino manj udeležencev kot v letu 2021, ko smo jih imeli 106.

Vsi udeleženci so bili z izpeljavo programov zelo zadovoljni in zadovoljni, z vsebino jih je bilo zadovoljnih ali zelo zadovoljnih 96%. V letu 2022 smo izpeljali dva programa za ranljive skupine in udeleženci izobraževanj so nam napisali, da je že sam naslov delavnice, sploh pa udeležba na njej, izpolnil njihova pričakovanja, pridobljene vsebine pa jim bodo v veliko pomoč pri delu z udeleženci s posebnimi potrebami.

Številna interna e-usposabljanja, ki smo jih organizirali za zaposlene v času pandemije COVID-19, smo posneli, videe ustrezno uredili ter objavili na internem kanalu Youtube. Da bi lažje dostopali do posnetkov, smo v portalu MOJ ACS odprli modul Moj video, kjer smo objavili te posnetke. Ta je viden in dostopen le zaposlenim na ACS. Modul omogoča iskanje določenih vsebin po ključnih besedah ali pa, trenutno, po dveh kategorijah: Digitalizacija delovnih procesov in IKT orodja za izobraževanja. Trenutno je objavljenih 33 video posnetkov. Rubriko z leti dopolnjujemo z novimi internimi e-usposabljanji.

Predlog, da bi imeli dostop do video posnetkov internih usposabljanj, ki so potekala na daljavo, je bil tako v letu 2022 tudi **realiziran**.

► **Predlogi za nadaljnji razvoj:**

Ker je prihodnost izobraževanja v hibridnosti moramo biti vsi dobro opremljeni z znanji, ki nam bodo v pomoč pri delu z odraslimi udeleženci v živo, še posebej pa na daljavo. Zato so še vedno aktualne vsebine s področja IKT tehnologije in orodij ter različnih interaktivnih tehnik in metod usposabljanja in izobraževanja za delo z odraslimi udeleženci. Predavateljem, ki bodo izrazili željo smo pripravljene omogočiti dodatno izobraževanje pri izpeljavi programov na daljavo. V preteklem letu sicer tovrstnega interesa z njihove strani ni bilo.

Nadaljevali bomo tudi s pripravo novih vsebin za ranljive skupine - razmislek gre v smeri, da bi v naslednjem letu za izobraževalce odraslih pripravili program, kjer bomo pozornost usmerili v delo z avtisti, še posebej s tistimi z aspergerjevim sindromom.

Že vrsto let opažamo, da je udeležba strokovnih delavcev, ki so zaposleni na gimnazijah, srednjih šolah in šolskih centrih, v naših programih nizka. Predlagamo, da na gimnazije, srednje šole in šolske centre posredujemo animacijsko pismo o naši izobraževalni ponudbi s poudarkom na splošnih andragoških vsebinah. Pri tem se povežemo z asociacijami (npr. Društvo organizacij za izobraževanje odraslih na srednjih šolah, Zveza srednjih šol in dijaških domov Slovenije, Zveza ravnateljev in pomočnikov ravnateljev) za pomoč pri posredovanju vabila strokovnim sodelavcem v svojih organizacijah.

Izvedbe programov usposabljanja in spolnjenanja v okviru drugih nalog

V okviru drugih nalog, opredeljenih v letnem delovnem načrtu (LDN), smo izpeljali 4 izvedbe različnih izobraževalnih dejavnosti, in sicer:

- pilotno izvedbo novo razvitega programa z naslovom Gluhe in naglušne osebe v izobraževanju odraslih;
- IKT kompetence zaposlenih za izvajanje izobraževanja na daljavo smo krepili skozi dve usposabljanji za zaposlene na ACS, in sicer aprila, septembra in oktobra v okviru programov Usposabljanje zaposlenih za krepitev IKT kompetenc za izvajanje izobraževanja na daljavo I in II;
- Dan za kakovost na ACS smo v okviru naloge Strokovna podpora razvoju kakovosti izobraževanja odraslih izpeljali v dveh delih, in sicer spomladi v Velenju in jeseni na ACS.

Ker imajo gluhe in težko naglušne osebe težave pri sporazumevanju, dostopu do informacij in vključevanju v socialno okolje, posledično pa so prikrajšane tudi pri izobrazbi in vključevanju na trg dela, smo v okviru posebne naloge z naslovom **Umestitev slovenskega znakovnega jezika v**

šolski sistem - Usposabljanje strokovnih delavcev in ravnateljev za delo z gluhi in naglušnimi udeleženci odraslimi izobraževanja razvili in pilotno izpeljali program usposabljanja strokovnih delavcev in ravnateljev/direktorjev za delo z gluhi in naglušnimi udeleženci v izobraževanju odraslih z naslovom [Gluhe in naglušne osebe v izobraževanju odraslih](#).

Izobraževalci odraslih se pri svojem delu vse pogosteje srečujejo z udeleženci s posebnimi potrebami, med katere sodijo tudi gluhi in naglušni, zato bomo nadaljevali z izobraževanjem in v naslednjem letu za različne ciljne skupine izobraževalcev odraslih izpeljali dve delavnici [Gluhe in naglušne osebe v izobraževanju odraslih](#).

V okviru naloge Usposabljanje zaposlenih za krepitev IKT kompetenc za izvajanje izobraževanja na daljavo smo v letih 2020, 2021 in 2022 izpeljali skupaj 9 različnih programov usposabljanja, s katerimi smo zaposleni krepili didaktično in IKT usposobljenost pri načrtovanju in izpeljavi izobraževanj na daljavo. S tem smo zaključili z nalogo krepitev IKT kompetenc zaposlenih. V kolikor bi se v prihodnje pokazala potreba po novih znanjih in tovrstnih kompetencah, bomo pripravili tovrstna usposabljanja in spopolnjevanja.

Dan za kakovost na ACS smo v letu 2022 prvič izpeljali v obliki izobraževalnega srečanja, ki smo ga v večjem delu in z veliko večino zaposlenih izpeljali v Velenju. Po ogledu Vzorčnega mesta, kjer smo spoznali procese digitalizacije, smo se pogovorili o odgovorih na anketo o poslanstvu ACS, ki smo ga na drugem srečanju jeseni na ACS tudi potrdili. Ta dan je potekal tudi pogovor o novi viziji ACS, ki ostaja odprta za nadaljnje pogovore v prihodnjem letu.

Programi za posebne andragoške vloge

Programi s področja Kakovost v izobraževanju odraslih

V letu 2022 smo nadaljevali z izobraževanji s področja presojanja in razvijanja kakovosti, izpeljali smo dva programa, in sicer Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih, s temama Ustvarjanje interaktivnih učnih gradiv in Optimizacija procesov dela s pomočjo IKT orodij ter Izobraževalno srečanje organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovost. Programa sta bila izvedena na daljavo, v videokonferenčnem orodju Zoom.

Spopolnjevanja svetovalcev za kakovost se je skupaj udeležilo 25 udeležencev, zaradi neizpolnjevanja pogoja obvezne prisotnosti jih je le 21 prejelo potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju. Izvedbo spopolnjevanja so udeleženci ocenili z visoko povprečno oceno 4,8 (na petstopenjski lestvici). Večina je bila zadovoljna z metodami dela in učnim gradivom.

Program [Spopolnjevanje svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih](#) za omrežje svetovalcev za kakovost praviloma pripravimo in izvedemo dvakrat v letu. Pretekle izkušnje so pokazale, da je za tematike, ki so primerne za podajanje in preizkušanje udeležencev na daljavo, primeren način izvedbe za spopolnjevanje na daljavo. So pa svetovalci za kakovost izrazili željo po osebnem stiku, osebni izmenjavi izkušenj med sabo, zato bomo v prihodnje iskali ustrezno razmerje med izvedbo posameznih spopolnjenj v živo in na daljavo (oz. v kombinirani obliki, tudi z aktivnostmi v spletni učilnici, saj nam to omogoča vzpostavljena in delujoča spletna učilnica omrežja – npr. razprave v forumih, oddaja aktivnosti, skupinsko delo...).

Še naprej bomo oblikovali programe spopolnjevanja, ki bodo namenjeni poglobljenemu znanju o presojanju in razvijanju kakovosti ter znanju o svetovanju za sistematično in načrtno delo na področju kakovosti. Spopolnjevanja bodo tudi v prihodnje vključevala temeljna znanja in veščine, ki so potrebna za učinkovito koordiniranje, presojanje in razvijanje ter svetovanje za kakovost v izobraževanju odraslih.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Pri nadaljnjih izvajanjih spopolnjevanja na daljavo bomo glede na odzive udeležencev med posameznimi deli spopolnjevanja namenili več časa za samostojno in skupinsko delo, izmenjavi znanj, izkušenj in najboljših praks.

Upoštevali bomo želje svetovalcev za kakovost po pridobivanju znanj za uporabo različnih orodij, ki pripomorejo k učinkovitejšemu delu pri njihovem svetovanju za kakovost (npr. uporaba spletnih orodij za učinkovitejše delo, orodij za zbiranje povratnih informacij udeležencev, spletnih orodij za analize podatkov, drugih orodij in gradiv o kakovosti izobraževanja odraslih).

V spopolnjevanja pa bomo skušali vključiti tudi vsebine, ki prispevajo k ohranjanju zdravja izobraževalcev odraslih, pa tudi druge aktualne vsebine s področja digitalizacije, strojnega učenja in umetne inteligence ter tematik s področja trajnosti. Vsi te vidike lahko namreč umestimo med kazalnike kakovosti, ki vplivajo na kakovost njihovega dela pri svetovanju za kakovost in na krovni ravni pripomorejo tudi k kakovosti izobraževalnih storitev posamezne organizacije.

Izobraževalnega srečanja organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovosti pa se je udeležilo 31 udeležencev, vsi so prejeli potrdilo ACS o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju. Z izpeljanim spopolnjevanjem je bilo zelo zadovoljnih 62% udeležencev, 29% jih je bilo zadovoljnih, en udeleženec je bil niti zadovoljen niti nezadovoljen, eden pa je bil zelo nezadovoljen. Vsebine programa so ocenili s povprečnimi ocenami med 4,4 in 4,8 na petstopenjski lestvici. Najboljše ocene je prejela predstavitev izkušnje iz prakse – predstavljala je dodano vrednost srečanju. Udeleženci so bili zelo zadovoljni z uporabljenimi metodami (67%) in učnim gradivom (67%). Najbolje ocenjene metode so bile konkreten prikaz dokazil za vlogo za Zeleni znak, skupinsko delo v manjših skupinah preko platforme Zoom ter izmenjava izkušenj med udeleženci. Na splošno lahko sklenemo, da so bili udeleženci zadovoljni s praktično naravnanim informativno-izobraževalnim srečanjem organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovosti.

Program Izobraževalno srečanje organizacij, nosilk Zelenega znaka kakovost bomo tudi v prihodnje izvajali na daljavo. Ker gre za kratek program, so tudi udeleženci naklonjeni tej obliki izvedbe programa, saj pridobijo vse potrebne informacije o postopku in merilih za znak in spoznajo primer dobre prakse.

Ohranili bomo prakso, ki smo jo uvedli v letu 2022, ko smo udeležencem dali možnost, da se v skupinah pogovorijo vsak o svoji izkušnji priprave vloge za Zeleni znak kakovosti. Pozorni bomo, da bomo za delo udeležencev v skupinah namenili nekoliko več časa.

Pozorni bomo na to, da bomo pri naslednji izvedbi tega programa udeležencem predstavili primere dokazil in priporočila, ki bodo udeležencem pomagala pri pripravi vloge za Zeleni znak kakovost

Programi splošnega neformalnega izobraževanja

ABC okoljskega učenja 1 in 2

V sklopu projekta Podnebni cilji v vzgoji in izobraževanju, ki bo trajal od marca 2022 do novembra 2023, smo v letu 2022 izpeljali dva programa v obliki krajših srečanj, ki so jih vodili ugledni domači strokovnjaki. Srečanja so bila namenjena strokovnim in vodstvenim delavcem v izobraževanju odraslih.

V okviru 9-urne izvedbe programa ABC okoljskega učenja 1 smo pripravili tri krajša srečanja na daljavo v Zoom in eno srečanje v živo v Rožni dolini. Program je obsegal štiri tematska srečanja: Mehanizem podnebnih sprememb; Podnebne spremembe in naši odzivi nanje; Raziskujmo

opraševalce skupaj I in II, v katere se je vključilo 31 udeležencev. Ker so se udeleženci lahko udeležili tudi le krajših srečanj, so celoten program uspešno zaključili 4 udeleženci.

8-urni program ABC okoljskega učenja 2 je prav tako potekal v obliki krajših srečanj, ki pa so bila vsa izpeljana na daljavo (preko Zoom). Program je obsegal tri tematska srečanja: Izzivi trajnosti v vzgoji in izobraževanju; Predstavitev spletnih portalov in virov ARSO; Sistemsko vključevanje podnebnih vsebin v izobraževanje odraslih in vpogled v socialni steber VITR. VITR je vizija vzgoje in izobraževanja, poudarja celovit, interdisciplinaren pristop k pridobivanju znanja, sposobnosti in veščin, potrebnih za trajnostno prihodnost, pa tudi za spremembo vrednot, vedenja in življenjskih navad. V program se je vključilo 32 udeležencev. Ker so se udeleženci lahko udeležili tudi le krajših srečanj, je celoten program uspešno zaključilo 16 udeležencev.

Na podlagi izpeljanih delavnic smo dobili potrditev, da so bili nove vsebine, novi predavatelji in novi pristopi med udeleženci dobro sprejeti. Izvajalcev specifičnih tem ni bilo lahko dobiti, se pa je po zaključenih programih vzpostavilo nadaljnje sodelovanje med izvajalci in udeleženci v njihovih lokalnih okoljih. Udeleženci so tudi izpostavili pomen samo-ocene ravnanja, področja in izzivov, ki smo jih z izobraževanjem naslovili.

V obeh primerih je bila izražena visoka motivacija za nadaljevanje.

Glede konkretne uporabe vsebin VITR so imeli ideje in hkrati skrb, saj je takojšnja in neposredna prenosljivost znanja težavna in zato lahko tudi neučinkovita.

Ključni ugotovitvi programa ABC okoljskega učenja 1 in 2 sta, da smo spodbudili samorefleksijo lastnega ravnanja in uvid v kompleksnost tematike. Doprinos programa ABC okoljskega učenja 2 pa so tudi predlogi za umeščanje podnebnih sprememb v izobraževalni proces (v programe, v institucijo npr. VITR skupina).

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Glede na odzive udeleženci bi bilo potrebno oblikovati delovno skupino (npr. VITR skupina), ki bi koordinirala sistemsko vključevanje podnebnih vsebin v izobraževanje odraslih.

Spopolnjevanje za mentorje PUM-O

Maja je potekalo 16-urno spopolnjevanje za mentorje PUM-O z naslovom Model "Moja moč" - povezovanje in prepletanje dela strokovnih sodelavcev pri nudenju podpore mladim v težavnih položajih odraščanja. Namenjeno je bilo mentoricam in mentorjem PUM-O ter svetovalnim delavcem, ki izvajajo šolsko svetovalno delo v osnovnih in srednjih šolah ter dijaških domovih, saj smo si želeli med drugim tudi okrepiti medinstitucionalno sodelovanje pri reševanju problemov, s katerimi se soočajo mladi, ki so izpadli iz šole ali pa so v nevarnosti, da se jim to zgodi.

Spopolnjevanja se je udeležilo 21 udeležencev, vsi so tudi izpolnili evalvacijski vprašalnik. Tako splošno zadovoljstvo z izpeljanim spopolnjevanjem kot splošno zadovoljstvo s samo vsebino so udeleženci ocenili s povprečno oceno 4,1. Vsi udeleženci so bili mnenja, da je bilo razmerje med teoretičnim in praktičnim delom v programu primerno. So pa nekateri udeleženci vseeno še zapisali, da bi za svoje delo potrebovali še dodatne konkretne primere o implementaciji modela v delo, kako oz. s kakšnimi tehnikami, metodami lahko krepimo posamezne moči pri posamezniku, vsebine glede motivacije za doseg cilja, postavljanje ciljev, izboljšanje samopodobe. Nekaj udeležencev je podalo mnenje, da so pogrešali še več svetovalnih delavcev, posebno iz srednjih šol. Glede na povprečno oceno (metode dela 4, učno gradivo 3,8) so bili tako z metodami dela kot z učnim gradivom zadovoljni. Je pa en udeleženec podal mnenje, da bi želel imeti prezentacijo že na samem spopolnjevanju, ne šele po končanem srečanju. Organizacijo usposabljanja so udeleženci ocenjevali na podlagi šestih elementov, pri čemer so vsi prejeli povprečno oceno 4 ali več.

Spopolnjevanje za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje

V letu 2022 smo izpeljali eno spopolnjevanje z naslovom Razvijanje digitalnih spretnosti in spoznavanje IKT orodij v podporo delu svetovalcev v SSU. Delavnice, ki smo jo izvedli na daljavo preko videokonferenčnega orodja Zoom, se je udeležilo 29 strokovnih delavcev, ki delujejo v SSU. Vsi so tudi izpolnili evalvacijski vprašalnik. Vsi so bili zadovoljni ali zelo zadovoljni z izbrano vsebino, načinom izvedbe, trajanjem in organizacijo spopolnjevanja.

Pridobljena znanja bodo lahko uporabili pri svojem delu. Ker je bilo usposabljanje posneto, si bodo lahko večkrat ogledali posnetke – to je uporabno za tiste, ki se niso mogli delavnice udeležiti oba dneva. Nekateri so pogrešali druženje v živo.

Spopolnjevanje strokovnih sodelavcev v SSU se bo v naslednjem letu prilagajalo specifičnim potrebam njihovega dela ter dopolnjevalo in nadgrajevalo skupne vsebine za strokovne sodelavce v svetovalni dejavnosti v IO, ki izvajajo javno službo.

Spopolnjevanje za mentorje študijskih krožkov

V decembru se je 9 mentorjev ŠK udeležilo 8-urnega spopolnjevanja z naslovom Kritično mišljenje kot element vizije. Predavateljica jim je med drugim predstavila raznolikost pojmovanj kritičnega mišljenja, metode in tehnike spodbujanja razvoja kritičnega mišljenja in uporabo le-teh v študijskih krožkih. Udeleženci so bili na splošno zelo zadovoljni z vsebino (povprečna ocena 4,7) in tudi z izpeljanim spopolnjevanjem (povprečna ocena 4,6).

Udeleženci so sporočili tudi, da jim je bil program zelo všeč, vsebina je bila raznolika in zanimiva. Med sporočili so bila tudi mnenja, da bi morala delavnica imeti še kakšno nadaljevanje, da bi se mentorji še bolj poučili o kritičnem mišljenju.

Koordinatorja programa spopolnjevanja je presenetila nizka udeležba, zato smo napovedali ponovitev izvedbe, saj gre za novo področje in potencial za prihodnja usposabljanja na tem področju.

Programi s področja Pismenost

V letu 2022 smo v okviru letnega načrta izpeljali daljše usposabljanje s področja pismenosti, in sicer Program temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic za izvajanje programa Začetna integracija priseljencev (ZIP) v obsegu 24 ur, vključenih je bilo 11 udeleženk, vse so program uspešno zaključile.

Svoje zadovoljstvo z izpeljanim usposabljanjem in vsebino so ocenile s povprečno oceno 4,8. Kot pozitivno so izpostavile, da sta organizacija in izpeljava potekali tako kot je bilo načrtovano po urniku, ustrezala jim je tudi časovna razporeditev usposabljanja. Iz ocenjenega je razvidno, da so bile visoko ocenjene praktične vsebine, nobena vsebina na usposabljanju ni bila odveč. Pomembne vsebine so bile ustrezno razporejene.

Gradivo in uporabljene metode dela so ocenile s povprečno oceno 4,6 in 4,5 večina tem v programu pa je bila ocenjena z visokimi ocenami od 4,5 do 5,0.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Julija 2022 je v veljavo stopil nov Pravilnik o izobrazbi učiteljev in drugih strokovnih delavcev v izobraževalnem programu za odrasle Začetna integracija priseljencev (Uradni list RS, št.

92/22), ki za razliko od starega ne predpisuje udeležbe učiteljev v programu Temeljnega usposabljanja učiteljev in učiteljic za izvajanje programa začetna integracija priseljencev (ZIP). Ne glede na to, da se program ZIP v praksi intenzivno izvaja in je zanimanje tečajnikov veliko, je povpraševanje učiteljev po temeljnem usposabljanju upadlo. Zato smo se odločili, da v letu 2023 izpeljemo dve krajši, enodnevni spopolnjevanji, kjer bodo učitelji v programu svoje znanje lahko poglobili in nadgradili. S tem bomo odgovorili tudi na njihove predloge po dodatnih in praktičnih znanjih, potrebo po izpeljavi temeljnega usposabljanja pa bomo ocenili v naslednjem letu.

Nekatere spremembe naj bi prinesel tudi nov Zakon o tujcih ([ZTuj-2F](#)), predvsem glede financiranja programa (program ZIP, tako kot tečaji slovenščine, za udeležence od maja 2023 ne bo več v celoti brezplačen, omejuje pa se tudi kategorije tujcev, ki bodo upravičeni do sofinanciranja programov; podrobnosti bo natančneje opredelila nova uredba, ki je še v fazi priprave), vendar se v času priprave tega poročila pripravljala novela omenjenega zakona, ki bo zagotovo vplivala tudi na izvajanje in financiranje programa ZIP.

Programi s področja Svetovanje

V letu 2022 smo za svetovalce, ki izvajajo svetovalno dejavnost v IO, izpeljali program temeljnega profesionalnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih, ki ga izvajamo po modulih – program je sestavljen iz 6 modulov. Skupaj je bilo vključenih 96 udeležencev, 89 jih je pridobilo potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju.

Z vsebinami v vseh 6 modulih temeljnega profesionalnega usposabljanja je bila večina udeležencev zelo zadovoljna ali zadovoljna. Pohvalili so tako teoretični kot tudi praktičen prikaz primerov, nekateri udeleženci bi si želeli še več praktičnega dela ter, da bi bile nekatere teoretične vsebine izpeljane na daljavo v Zoom oziroma bi jih udeleženci predelali samostojno.

Kljub temu, da je bilo nekaj želja po izobraževanju na daljavo, pa so udeleženci večinoma menili, da so srečanja v živo zaradi medsebojnega povezovanja vseeno bolj dobrodošla.

Program za svetovalce smo v letu 2021 vsebinsko prenovili v skladu z vsebino Smernic za izvajanje svetovalne dejavnosti v IO, ki se izvaja kot javna služba. V letu 2021 smo ga tako prvič izpeljali, v 2022 pa smo ga izpeljali dopolnjenega, skupaj s modulom 6, ki je namenjen izpeljevanju svetovalne dejavnosti pri samostojnem učenju. Tudi v letu 2022 smo izpeljali še eno usposabljanje v okviru programa temeljnega profesionalnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih.

Pomembno spremembo je na področje svetovalne dejavnosti v IO prinesel Zakon o izobraževanju odraslih iz leta 2018 (ZIO-1), ki je opredelil svetovalno dejavnost pri samostojnem učenju kot eno od treh področij svetovalne dejavnosti v IO, ki se izvaja kot javna služba (drugi dve področji sta še svetovalna dejavnost pri vključevanju in nadaljevanju izobraževanja ter svetovalna dejavnost pri ugotavljanju in dokumentiranju znanja in spretnosti). Svetovalna dejavnost v središčih za samostojno učenje (SSU) se izvaja kot javna služba od leta 2021. V letu 2022 smo načrtovali tudi spopolnjevanje za strokovne delavce v središčih za samostojno učenje – ker je bilo načrtovano v okviru nalog na področju splošnega neformalnega izobraževanja, smo analizo podrobneje predstavili pri programih splošnega neformalnega izobraževanja.

Programi s področja Vrednotenje

V letu 2022 smo za bodoče člane komisij NPK izpeljali 3 temeljna usposabljanja in 5 izvedb stalnega strokovnega spopolnjevanja. Tako se je na področju vrednotenja vključilo 187 udeležencev, 178 jih je pridobilo potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju. Temeljna usposabljanja za bodoče člane komisij NPK in delavnico o komunikaciji

smo izpeljali v živo, v prostorih ACS, preostale štiri delavnice stalnega strokovnega spopolnjevanja pa na daljavo, v obliki e-izobraževanja v videokonferenčnem orodju Zoom.

Tudi v prihodnje bomo s temeljnimi usposabljanji skrbeli za razvoj in krepitev ključnih strokovnih kompetenc, ki jih člani komisij NPK potrebujejo za kakovostno opravljanje nalog v okviru postopkov preverjanja in potrjevanja NPK. Odzivi na izpeljavo programa na daljavo so bili s strani udeležencev zelo dobri, zato bomo tako obliko izobraževanja zadržali tudi v prihodnje, ohranili pa tudi izpeljavo v živo.

Ker je zanimanje za delavnice stalnega strokovnega spopolnjevanja s strani članov komisij NPK izredno veliko, saj prijave zapolnimo v nekaj urah, bomo tudi v letu 2023 nadaljevali z izvedbami stalnega strokovnega spopolnjevanja, in sicer nam je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti zaupalo 5 izvedb, da bi tako omogočili udeležbo na delavnicah večjemu številu usposobljenih članov komisij NPK.

Financer⁴⁷ je potrdil predlog, da pri izobraževanju na daljavo pripravimo spletno okolje za e-izobraževanje v spletni učilnici Moodle, zato bomo v prihodnje organizirali usposabljanje za predavatelje za delo v spletni učilnici Moodle.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Ker v okviru stalnega strokovnega spopolnjevanja udeleženci ne izpolnjujejo evalvacijskih vprašalnikov predlagamo, da se pripravi evalvacijski vprašalnik in v letu 2024 začne spremljati zadovoljstvo udeležencev z izpeljanimi spopolnjevanji tudi v okviru teh programov.

Analiza programov, financiranih iz projektov ESS

V letu 2022 so se programi usposabljanja in spopolnjevanja na ACS, ki se sofinancirajo iz ESS, izvajali na treh projektih, in sicer Razvoj kompetenc odraslih 2016–2022, Kompetence strokovnih delavcev 2018–2022 in Svetovanje zaposlenim 2016–2022.

V sklopu projekta **Razvoj kompetenc odraslih 2016–2022** smo izpeljali 1 izvedbo programa z naslovom Usposabljanje strokovnih delavcev za vpeljavo inštrumenta SVOS, v katero se je vključilo 27 udeležencev, 22 jih je program tudi uspešno zaključilo. Usposabljanje je potekalo na daljavo v obliki video konferenc, v kombinaciji s samostojnim delom. Udeleženci so se usposobili za samostojno izvajanje individualnega ocenjevanja spretnosti odraslih z inštrumentom SVOS in uporabo rezultatov individualnega ocenjevanja v okviru dejavnosti izobraževanja za dvig kompetenc odraslih v svojih organizacijah.

Več kot polovica udeležencev je bila na splošno z izpeljanim usposabljanjem zadovoljna (59 %) oz. zelo zadovoljna (23 %; povprečna ocena 4,0). Podobno so udeleženci ocenili tudi splošno zadovoljstvo z vsebino usposabljanja (povprečna ocena 3,9).

78 % udeležencev je menilo, da je bilo v programu razmerje med teoretičnim in praktičnim delom primerno, 83 % je bilo mnenja, da v programu niso nič pogršali. 52 % udeležencev je bilo zadovoljnih z metodami za samostojno delo, 22 % zelo zadovoljnih. Med udeleženci, ki so podali nižjo oceno smo razbrali mnenja, da je delo na daljavo precej težje in zamudno, da je bilo gradiva za samostojno delo preveč in da je samostojno delo v delovnem času težko izvedljivo zaradi številnih drugih obveznosti in motenj v pisarni.

S srečanji v živo prek Zooma je bilo 35 % udeležencev zelo zadovoljnih, 43 % zadovoljnih. Udeleženci, ki so podali nižjo oceno (13 % niti zadovoljen niti nezadovoljen, 9 % nezadovoljen)

⁴⁷ Nalogo Aktivnosti na področju nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK) v celoti financira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

so zapisali različne utemeljitve. En izmed njih je bil mnenja, da bi mu bolj ustrezalo, če bi bilo več srečanj v živo. Drugi je menil, da so bila srečanja v Zoom zgolj informativne narave – brez sodelovanja.

Pri zadovoljstvu z učnim gradivom so udeleženci ločeno ocenili besedila in pripravljene posnetke. Zadovoljstvo z obema vrstama učnega gradiva je bilo podobno. Več kot polovica udeležencev je bilo z učnim gradivom zadovoljnih (z besedili 57 %, s posnetki 52 %), 39 % zelo zadovoljnih. Večina udeležencev je bila z obveščanjem pred izvedbo usposabljanja, trajanjem, urnikom/razporeditvijo vsebin, načinom dela v obliki samoučenja in upoštevanje želja in potreb udeležencev zadovoljna oz. zelo zadovoljna.

V okviru projekta [Kompetence strokovnih delavcev 2018-2022](#) je bilo v letu 2022 izpeljanih 12 programov, v katere se je skupno vključilo 241 udeležencev, od tega jih je 210 program tudi uspešno končalo. Evalvacijski vprašalnik je oddalo 227 udeležencev, kar predstavlja 94,2% vseh udeležencev.

Udeleženci so na osnovi 9-stopenjske lestvice strinjanja, kjer ocena 1 pomeni »nikakor se ne strinjam«, ocena 9 »popolnoma se strinjam«, podali oceno izvedbe celotnega programa. Na podlagi podanih trditev so ocenjevali naslednje sklope:

- vsebino in metode dela,
- uporabnost programa ter
- organizacijo in izvedbo programa.

Udeleženci so vse tri sklope ocenili zelo dobro. Splošna povprečna ocena trditev, na podlagi katerih so ocenjevali vsebine in metode dela v vseh programih v letu 2022 znaša 8,1. Enako oceno so dobili programi tudi glede njihove uporabnosti. Organizacija in izvedba programov je bila ocenjena še malo boljše, in sicer z oceno 8,4.

Skoraj tri četrtine udeležencev se je v program vključilo zaradi osebne želje po pridobitvi novega znanja, po izmenjavi izkušenj, primerov dobre prakse z drugimi (73%). Malo manj kot petini udeležencev je bil povod za vključitev v program zahteva delovnega mesta oziroma vodstva (17%). Zelo malo vpliva (10%) jim je predstavljal motiv stik s strokovnjaki, ohranjanje in navezovanje novih profesionalnih stikov. Nihče se v program ni vključil zaradi motiva pridobitve možnosti za napredovanje

Na vprašanje ali imajo kakšen predlog, kako bi lahko še izboljšali vsebine v programu, ki so se ga udeležili, so udeleženci podali različna mnenja. Na programih, ki so se izvajali preko Zoom-a, je precej udeležencev menilo, da bi si želeli izvedbe v živo. Pri nekaterih programih so nekateri udeleženci menili, da bilo lahko program trajal dalj časa, da bi s tem imeli več časa za utrjevanje snovi ali pa, da bi spoznali več konkretnih primerov oz. iskali rešitve na njihovih konkretnih primerih.

Udeleženci programov, izpeljanih na projektu v letu 2022, so lahko sporočili tudi, ali so kaj pogošali oz. ali bi katere vsebine še potrebovali za svoje delo. Večina udeležencev je bilo mnenja, da niso nič pogošali, predlogi vsebin, ki bi jih še potrebovali za svoje delo pa so naslednji:

- supervizija,
- napredna uporaba telefona,
- še več konkretnih primerov in izmenjave primerov dobrih praks,
- vse o MS Teams,
- kako se ustrezno pripraviti na delo z ljudmi iz drugih kultur, na kaj biti pozoren,
- kako IKT gradiva še bolj prilagoditi starejšim uporabnikom,
- kako še bolj prilagoditi promocijo svetovalni delavnosti.

Pri zadnjem vprašanju so udeleženci imeli možnost, da sporočijo še kaj v zvezi z izvedenim usposabljanjem. Veliko udeležencev je pri tem vprašanju odgovorilo, da niso ničesar pogrešali, so pa pohvalili predavatelje in samo izpeljavo predavanja. Veliko udeležencev si je želelo še več vsebin s posameznega programa oz. njegovo nadaljevanje/nadgradnjo.

► **Predlogi za nadaljnji razvoj:**

Podan je bil predlog, da bi izvajalci programa OŠO vnaprej pripravili nabor vprašanj oz. primerov, ki jih ne znajo rešiti sami, in bi na spopolnjevanju skupaj iskali konkretne rešitve.

Želijo si srečanj, na katerem bi se zbrali vsi, ki izvajajo program OŠO, predstavniki MIZŠ in ACS, pri čemer bi izvajalci programa OŠO imeli možnost postaviti konkretna vprašanja, opisati njihovo konkretno delo in skupaj poiskati rešitve, ki bi jih na nacionalni ravni poenotili.

V projektu [Svetovanje zaposlenim 2016–2022](#) smo v sklopu podaktivnosti Sodelovanje s socialnimi partnerji in deležniki za svetovalce v projektu Strokovna podpora informativno svetovalni dejavnosti in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja 2016–2022 izpeljali 3 spopolnjevanja oz. usposabljanja. Usposabljanja na temo ugotavljanja in dokumentiranja znanja in spretnosti odraslih se je udeležilo 12 udeležencev, vsi so se tudi usposobili. Dveh usposabljanj na temo izpeljave kakovostnega svetovalnega procesa v petih korakih se je skupno udeležilo in usposobilo 24 udeležencev.

Večina udeležencev je bila z vsemi tremi spopolnjevanji oz. usposabljanji na splošno zelo zadovoljnih (67%) oz. zadovoljnih (33%). Z organizacijo usposabljanj je bilo zelo zadovoljnih skoraj 90% udeležencev, ostali so bili zadovoljni (povprečna ocena znaša 4,9 od 5). Prav tako je bilo zelo veliko udeležencev zelo zadovoljnih z načinom izvedbe usposabljanj (78%), 22 % zadovoljnih. Nekoliko manjši odstotek je udeležencev, ki so bili zelo zadovoljni s trajanjem usposabljanja (72%), četrtnina je bila zadovoljnih (povprečna ocena 4,7).

Udeleženci, ki so se v letu 2022 udeležili 16 izvedb programov usposabljanja in spopolnjevanja v okviru treh ESS projektov Razvoj kompetenc odraslih 2016–2022, Kompetence strokovnih delavcev 2018–2022 in Svetovanje zaposlenim 2016–2022 so bili v večini z izpeljanimi programi zadovoljni.

Ker so se vsi trije projekti v tem letu zaključili ni pa še sprejetih dogovorov glede novih projektov, ki bi omogočali izvedbo usposabljanj in spopolnjevanj za strokovne delavce, ki delujejo na področju izobraževanja odraslih, bomo težko že v naslednjem letu upoštevali željo udeležencev, da bi se programov radi udeležili tudi v prihodnje oz. da bi se radi udeležili programov, kjer bi te vsebine, ki so jih spoznali na programu, še bolj poglobili. Glede na potrebe po stalnem strokovnem spopolnjevanju strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih tudi mi menimo, da so takšni projekti potrebni tudi v prihodnje.

Analiza programov, financiranih iz mednarodnih projektov

Projekt EPUO⁴⁸ (2022 – 2023)

Delavnica je bila še ena v zaporedju usposabljanj za učinkovito promocijo dogodkov po različnih komunikacijskih kanalih ACS, ki smo jo izpeljali v okviru projekta EPUO. Različne metode in pristopi udeležence krepijo za še učinkovitejše delo na področju ozaveščanja, tokrat pa je bil

⁴⁸ Projekt EPUO = Uresničevanje Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO) v Sloveniji (National Coordinators for the Implementation of the European Agenda for Adult Learning in Slovenia)

dodan tudi vidik ustreznega načrtovanja dogodkov – forumov EPUO o spretnostih za življenje. Slednje bomo izpeljevali tudi v letu 2023, zato bodo pridobljeni namigi in znanja prišla še kako prav. Ker pa je tovrstno znanje zelo kompleksno, načrtujemo nadaljnje usposabljanje v letu 2023.

Analiza programov, financiranih iz tržnih virov

Tudi v letu 2022 smo se odzivali na potrebe posameznih organizacij in podjetij ter od načrtovanih 4 izpeljali kar 23 izvedb 7 različnih programov usposabljanja in spopolnjevanja v skupnem trajanju 250 pedagoških ur, udeležilo se jih je 373 udeležencev. Vse programe, razen del vsebin za zaključeno skupino udeležencev DM akademije in eno izvedbo programa Učne metode in tehnike z uporabo sodobnih IKT orodij, smo izpeljali v živo.

Izvedb je bilo tako veliko zato, ker smo bili v letu 2022 kot izvajalec izbrani na razpisu Javne agencije za varnost prometa za izvajanje programa dodatnega usposabljanja učiteljev vožnje in učiteljev predpisov, glavna tema pa je bila razumevanje različnih generacij kandidatov za voznike motornih vozil v šolah vožnje ter njim prilagojena komunikacija in poučevanje. Večina udeležencev je bila zadovoljnih ali zelo zadovoljnih tako z vsebino usposabljanja kot tudi z metodami dela in učnim gradivom. Povprečna ocena posameznih izvedb v izpeljanih programih usposabljanja in spopolnjevanja je bila zelo visoka in je znašala kar 4,8 (v letu 2021 4,6).

Tudi v prihodnje bomo organizacijam in podjetjem z različnimi izobraževalnimi programi utirali poti za nove priložnosti na področju izobraževanja odraslih, tako kot do sedaj bomo vsebine pripravljali skupaj in jih v največji možni meri prilagodili njihovim željam in potrebam.

Pri udeležencih bomo z različnimi izobraževalnimi programi krepili njihova IKT znanja in kompetence, skrbeli za razvoj novih IKT orodij in pristopov, ki bodo podprti z IKT tehnologijo. Če se bo pojavila potreba, bomo posamezne izobraževalne programe prilagodili za izvedbo v t.i. kombinirani obliki - del izobraževanja bo potekal v živo, del pa na daljavo.

Še naprej bomo usmerjeni v pripravo in razvoj krajših, eno- ali največ dvodnevni programov usposabljanja in spopolnjevanja, saj se jih udeleženci zaradi delovnih in drugih obveznosti lažje udeležujejo.

Strokovna in IKT podpora izobraževalni dejavnosti ACS

Postopki priznavanja že pridobljenega znanja

V letu 2022 smo postopke priznavanja znanja v celoti izpeljali preko spletnega modula, ki smo ga razvili v okviru spletnega portala MOJ ACS. Komisija za priznavanje že pridobljenega znanja se je sestala šestkrat in obravnavala 12 vlog kandidatov, ki so pred vključitvijo v programe usposabljanja in spopolnjevanja uveljavljali dokazila v postopkih priznavanja že pridobljenega znanja. Izdali smo 8 sklepov, štiri vloge smo, s strinjanjem kandidatov, izločili iz postopka zaradi neustreznih dokazil ali pa so se odjavili od usposabljanja.

Največ vlog (6) smo prejeli v okviru programa usposabljanja kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje NPK za pridobitev licence, saj smo ga izpeljali kar trikrat. Ostale programe smo izpeljali po enkrat. Program temeljnega profesionalnega usposabljanja svetovalcev v izobraževanju odraslih je 96-urni program in smo ga izpeljali po modulih. Če pogledamo celoten program (vseh šest modulov), smo v tem programu izdali največ sklepov, in sicer skupaj 4.

Na podlagi izpeljanih postopkov priznavanja znanja in izdanih sklepov so odzivi udeležencev in članov komisije pozitivni. Modul omogoča hitrejšo pripravo e-vloge, pregled le-te in pripravo mnenja koordinatorja, pregled članov komisije in izdajo sklepa. Vso dokumentacijo hranimo v spletnem modulu ter v elektronskem in fizičnem arhivu.

Nova spletna stran Andragoško spopolnjevanje

Konec leta smo za širšo javnost odprli novo spletno stran v podporo izobraževalni dejavnosti ACS – Andragoško spopolnjevanje (IZO AS). V sklopu nove spletne strani IZO AS smo v aplikacijo vključili tudi spletno Programoteko AS, kjer so objavljeni izobraževalni programi in je ta povezana tudi z aplikacijo za načrtovanje in izvedbo izobraževanj. Vsebinsko izhodišče za novo spletno stran je bila že obstoječa, saj je vsebovala že dobro strukturirano in vsebinsko strokovno osnovo, zato smo nekatere elemente ohranili, a jih posodobili glede na novosti in trende na področju izobraževanja odraslih.

Novo spletno stran smo združili s portalom MOJ ACS, ki na vhodni strani v napovedniku ohranja koledar napovedanih izobraževanj ter kartice razpisanih programov z vsemi potrebnimi informacijami. Tu se tudi nahaja bližnjica do portala MOJ ACS, do katerega z nekaj kliki dostopajo že registrirani udeleženci.

Stran vsebuje tudi nekaj novosti. Na vhodni strani se nahajata rubriki Dogodki in Publikacije, s katerima želimo obiskovalca informirati o aktualnih dogodkih ter novih strokovnih publikacijah, ki se nahajajo na Knjižni polici. Posebej izpostavljamo andragoške poklice in vloge, saj je področje izobraževanja odraslih zelo raznoliko in zato so raznolike tudi vloge in delovna mesta, ki jih opravljajo izobraževalci odraslih. Na tem mestu predstavljamo tiste, ki se najpogosteje vključujejo v naše programe usposabljanja in spopolnjevanja.

Programe v spletni Programoteki AS in Knjižno polico smo posodobili z iskalnikom po ključnih besedah, programe lahko iščemo tudi glede na vrsto (Programi splošnega usposabljanja in spopolnjevanja za andragoško delo ter Programi usposabljanja in spopolnjevanja za posebne vloge v andragoškem delu) ali trajanje programa, publikacije pa glede vrsto gradiva (Monografije, raziskovalna oz. evalvacijska poročila, študije in analize, Strokovni prispevki in Informativno-promocijsko gradivo) ter leto in vrsto izdaje (elektronska ali tiskana izdaja).

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Glede na to, da kot nacionalna inštitucija za izobraževanje odraslih sodelujemo tudi v mednarodnih projektih in s tujimi strokovnjaki, je potrebno oblikovati tudi spletno stran v angleškem jeziku.

Nov modul Moj video

Številna interna e-usposabljanja, ki smo jih organizirali za zaposlene v času pandemije COVID-19, smo snemali, veee ustrezno opremili ter objavili na internem kanalu Youtube. Da bi lažje dostopali do posnetkov, smo v portalu MOJ ACS odprli modul Moj video, kjer smo objavili posnetke internih e-usposabljanj za zaposlene na ACS. Ta je viden in dostopen le zaposlenim na ACS.

Modul omogoča iskanje določenih vsebin po ključnih besedah ali pa, trenutno, po dveh kategorijah: Digitalizacija delovnih procesov in IKT orodja za izobraževanja. Trenutno je objavljenih 33 video posnetkov. Rubriko pa z leti dopolnjujemo z novimi internimi e-usposabljanji.

Predlog, da imeli dostop do video posnetkov internih usposabljanj, ki so potekala na daljavo, je bil v letu 2022 **realiziran**.

Novi in posodobljeni programi v Programoteki AS

V okviru naloge Razvoj pristopov k spopolnjevanju andragoških delavcev smo razvili program Spodbujanje motivacije ranljivih skupin za učenje in izobraževanje. Program smo pilotno izvedli konec novembra na ACS. Glavni namen programa vpogled v vlogo izobraževalcev odraslih, ki jo imajo pri delu z udeleženci iz ranljivih skupin in kako naj jih z različnimi motivacijskimi pristopi in razumevanjem motivacijskih vzgibov opolnomočijo za uspešno vključevanje v učne in izobraževalne procese.

Program Gluhe in naglušne osebe v izobraževanju odraslih smo razvili v okviru naloge Umestitev slovenskega znakovnega jezika v šolski sistem - Usposabljanje strokovnih delavcev in ravnateljev za delo z gluхими in naglušnimi udeleženci izobraževanja odraslih in ga pilotno izpeljali oktobra na ACS. Udeleženci v programu spoznajo specifičnosti izobraževanja oseb z okvaro sluha, ozaveščali in z znanjem pa bodo pripomogli k bolj vključujoči družbi in sprejemanju ljudi, ki zaradi ovir pri komunikaciji pogosto ostajajo neinformirani in izključeni iz družbenega dogajanja. V letu 2023 načrtujemo še dve izvedbi tega programa.

Ideja o možnosti hibridne izvedbe izobraževanja ostaja aktualna, vendar je za tako izvedbo potrebno zagotoviti ustrezno IKT in organizacijsko podporo.

Še vedno sledimo potrebam strokovnih delavcev, ki delujejo v okviru javne mreže izobraževalcev odraslih in potrebam na trgu dela ter se odzivamo tako, da vsako leto pripravimo vsaj en nov program splošnega andragoškega spopolnjevanja. V okviru programov za posebne andragoške vloge aktualne teme vpeljujemo v okviru rednih letni srečanj in spopolnjevanj.

Izdana potrdila ACS o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju

V letu 2022 smo izdali skupaj 1095 potrdil, od tega 708 za programe kariernega razvoja, 592 o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju (v nadaljevanju potrdila ACS), 16 potrdil za izvajalce programov usposabljanja oz. spopolnjevanja in 10 potrdil o sodelovanju v nacionalnih razvojnih projektih. V primerjavi z letom 2021, ko smo skupaj izdali 1037 vseh potrdil, se je število le-teh v letu 2022 povečalo za 20 odstotkov. Trend rasti beležimo tudi pri izdaji potrdil kariernega razvoja, ta se je v letu 2022 povečala za 10%, in potrdilih ACS, ki se je povečal za kar 40 odstotkov. Število izdanih potrdil ACS je skokovito naraslo zaradi sodelovanja z Javno agencijo RS za varnost prometa, za katero smo v letu 2022 za učitelje vožnje in učitelje predpisov izpeljali 12 delavnic programa z naslovom Program dodatnega usposabljanja učiteljev vožnje in učiteljev predpisov za leto 2022.

V tem obdobju smo največ potrdil izdali v programih kariernega razvoja, skupaj 4.327, od tega največ, kar 708, v letu 2022. Potrdil ACS smo izdali skupaj 2.714, največ ravno leta 2022, ko smo izdali 592 teh potrdil.

Število izdanih potrdil za sodelovanje v nacionalnem razvojnem projektu ACS se je v letu 2022 povečalo za 30%, kar pomeni, da so vodje projektov predvidele izdajo tovrstnih potrdil za zunanje sodelavce, ki so sodelovali v razvojnih projektih ACS.

Tudi število vključenih udeležencev v programe usposabljanja in spopolnjevanja v letu 2022 se je v primerjavi z letom 2021 povečalo za slabih 20%. K temu so prispevala izobraževanja v okviru tržne dejavnosti, ko smo konec leta za izbranega naročnika izpeljali kar 12 delavnic, v katere se je vključilo skupaj 230 udeležencev.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Kljub odhodu dolgoletnega IKT sodelavca, s katerim smo razvili številne aplikacije v podporo izobraževalni dejavnosti ACS, ideja oz. predlog o možnosti izdaje e-potrdil v sklopu aplikacije

v podporo izobraževalne dejavnosti ACS še vedno ostaja aktualna. S tem bi ravnali bolj ekonomično, racionalno ter okolju prijazno in trajnostno, udeleženci pa bi do potrdil lahko dostopali preko svojega profila v spletnem portalu Moj ACS spopolnjevanje.

Opravljanje obvezne študijske prakse na ACS

Zaradi omejitev zaradi pandemije COVID-19 smo študentki magistrskega bolonjskega študija andragogike na Filozofski fakulteti v Ljubljani omogočili opravljanja obvezne študijske prakse v letu 2022 na daljavo. Poleg različnih predstavitev dela in projektov ACS smo ji omogočili tudi udeležbo na eni izmed razpisanih delavnic splošnega andragoškega spopolnjevanja. Opravila je tudi obdelavo zbirnikov evalvacijskih vprašalnikov ter osnovno interpretacijo za evalvacijsko poročilo Analiza izvajanja in spremljanja programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja v letu 2021.

V okviru projektu Alumni UL, v katerega je vključena ena izmed sodelavk ACS, smo študentki dvopredmetnega dodiplomskega študija geografije ter pedagogike in andragogike omogočili opravljanje osvetlitev delovnega mesta strokovnega delavca na ACS.

► Predlogi za nadaljnji razvoj:

Ker mentorstvo študentom na ACS že vrsto let poteka na prostovoljni ravni, predlagamo, da bi se tovrstna vloga na ravni ACS uredila tako, da bi pripravili dokument s protokolom, ki bi bil imenovan in potrjen s strani direktorice ACS. Mentorji bi prejeli potrdilo o izvajanju mentorstva na ACS.